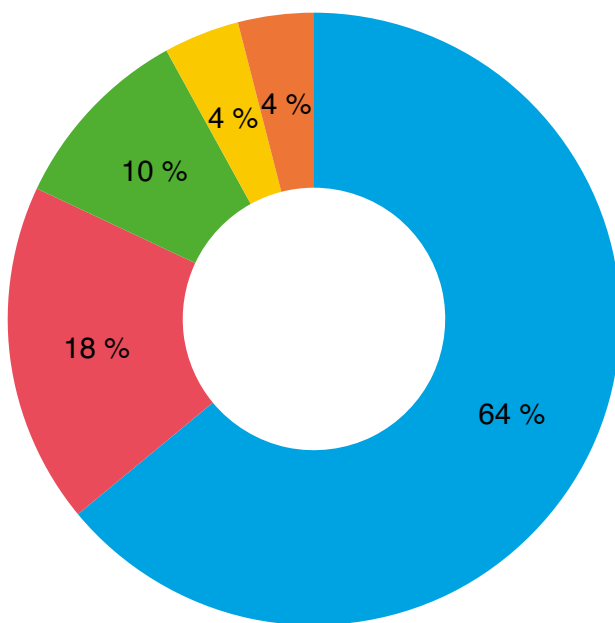


# TOP Vydavatelé

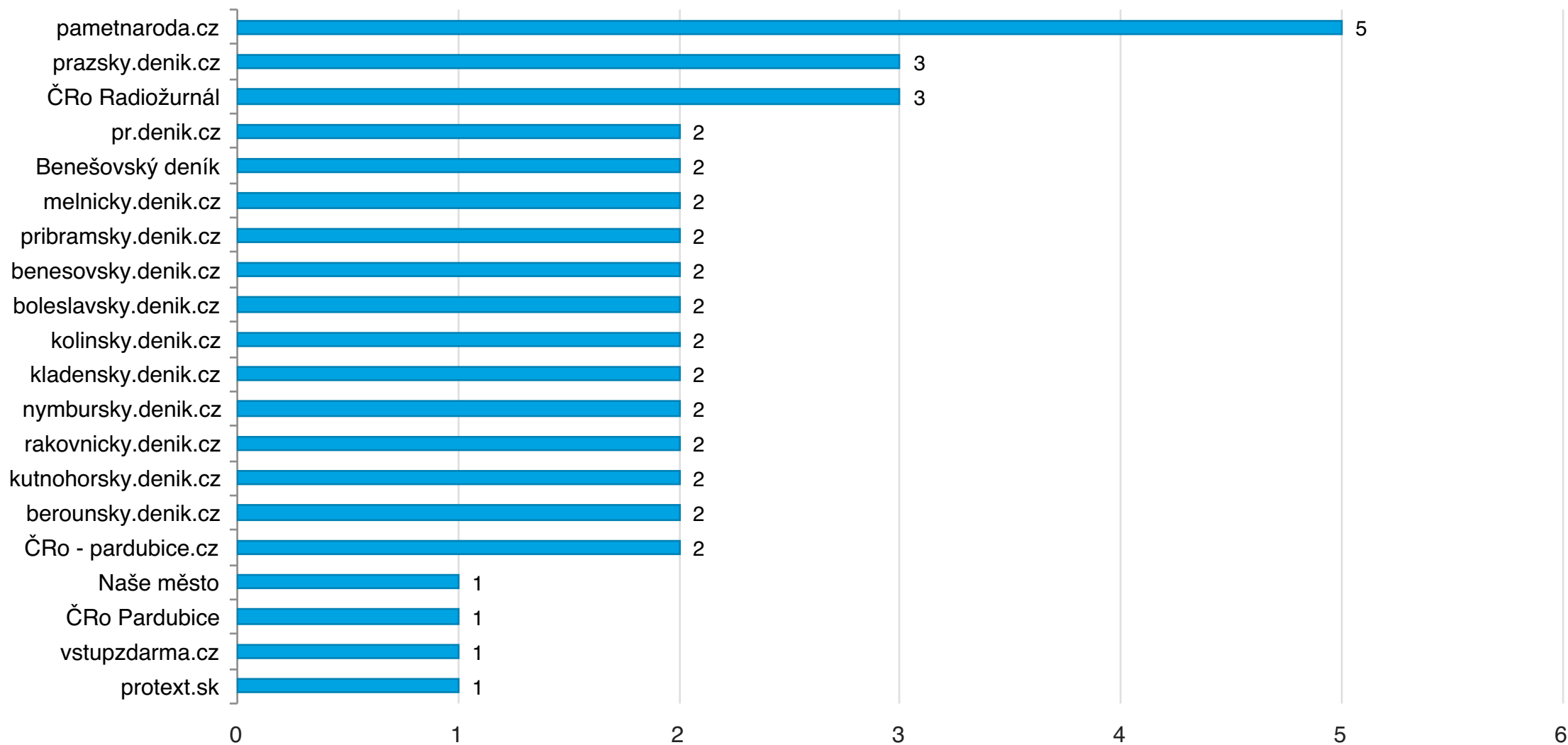
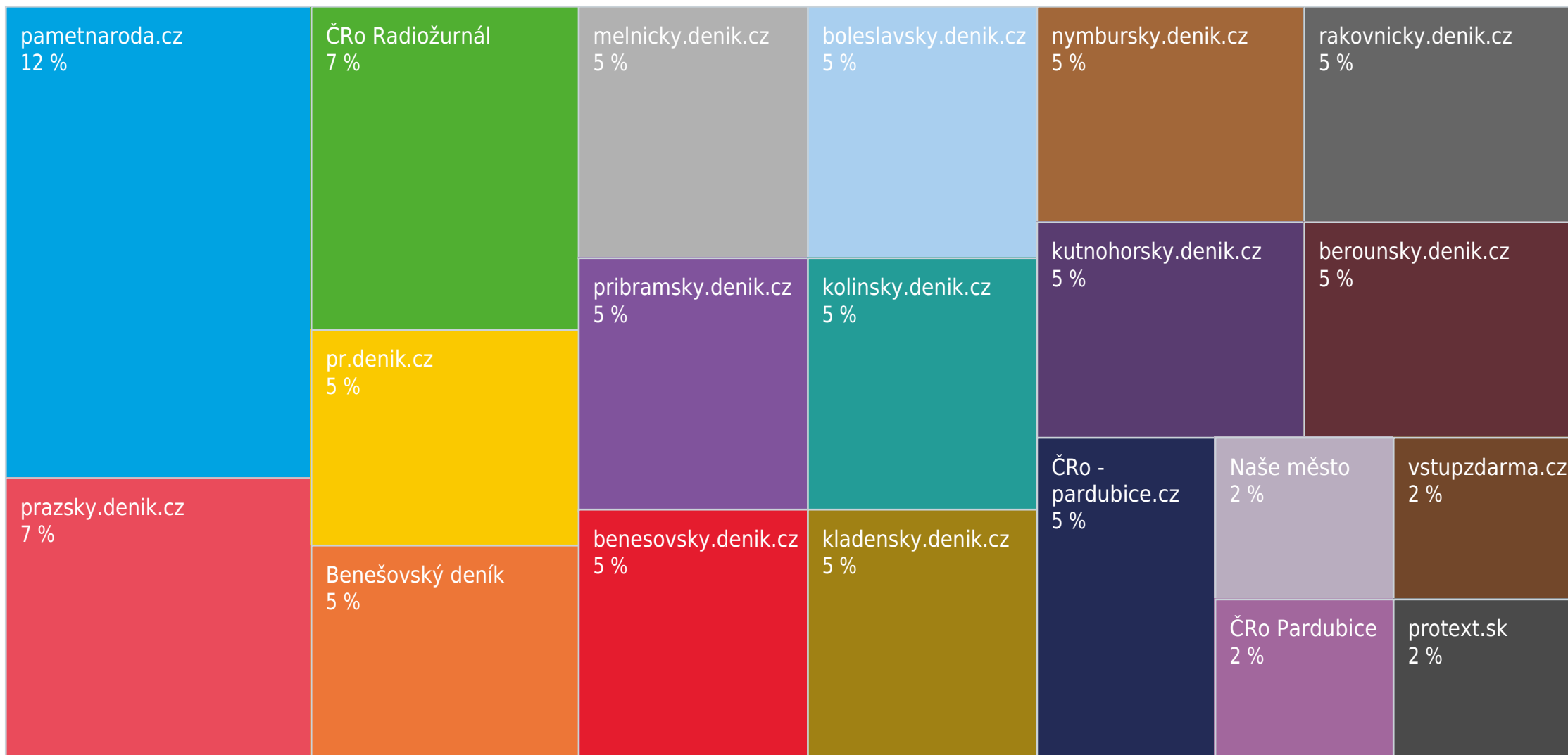
3.1.2022 - 31.12.2022



— VLTAVA LABE MEDIA, a.s. (32) — ČESKÝ ROZHLAS (9)  
— Post Bellum, o.p.s. (5) — REGIONÁLNÍ NOVINKY a.s. (2)  
— TRIMA CB, s.r.o. (2)

# TOP Zdroje

3.1.2022 - 31.12.2022

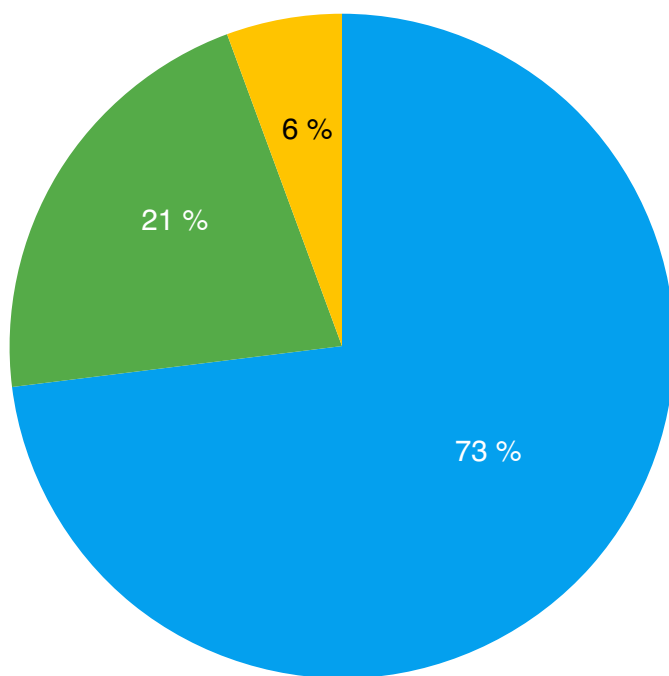


V TOP 20 zdrojích bylo 41 zpráv z celkového počtu 89.

Nejvíce jich publikoval zdroj pametnaroda.cz (5 zpráv), následuje prazsky.denik.cz (3 zprávy) a ČRo Radiožurnál (3 zprávy).

## Typy médií

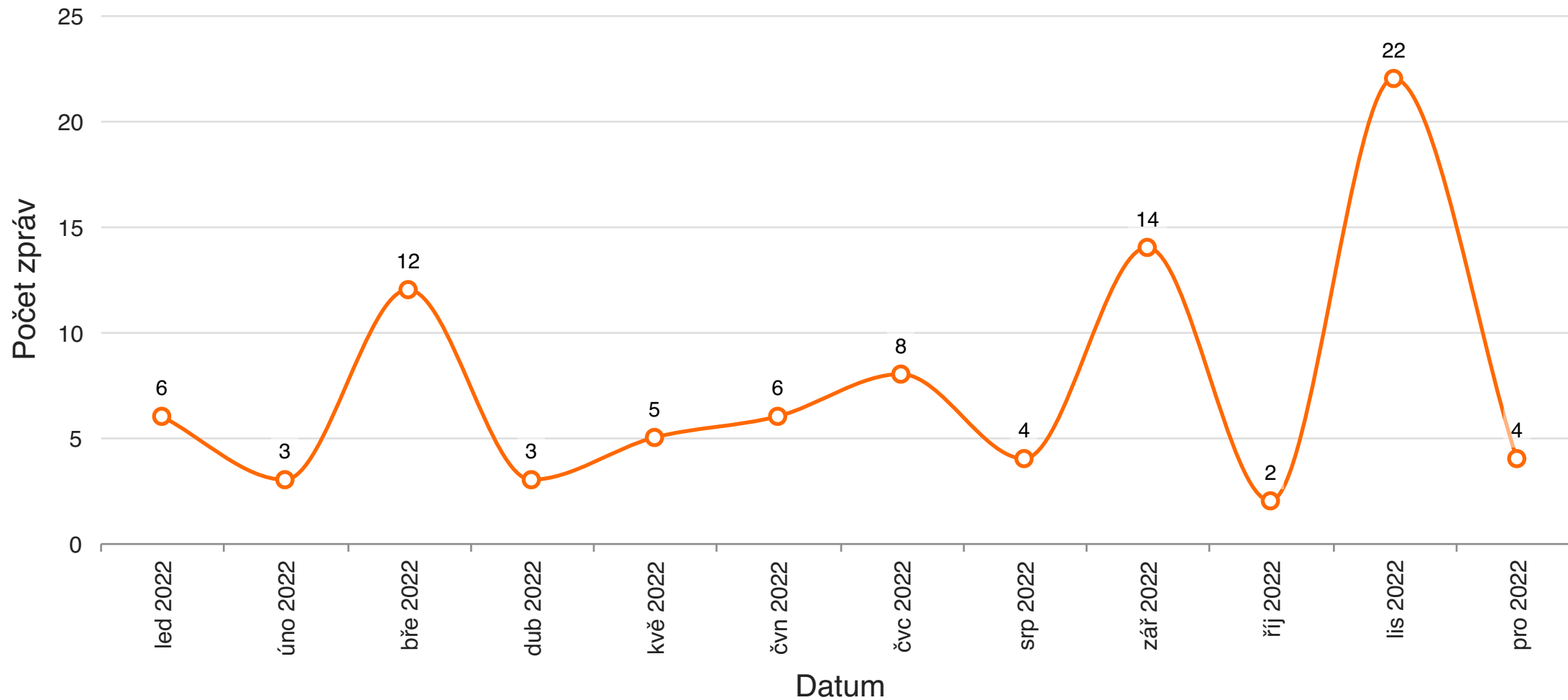
3.1.2022 - 31.12.2022



— Internet (65) — Tisk (19) — Rádio (5)

Nejvíce zpráv se objevilo v těchto mediatypech: Internet (73% zpráv), Tisk (21% zpráv) a Rádio (6% zpráv).

## Vývoj zpráv



### [Organizace Post Bellum mapuje příběhy hybatelů dějin](#)

TISK, Datum: 03.01.2022, Zdroj: Nový prostor, Strana: 34, Autor: Julie Šafová, Vytlačeno: 15 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Země: Česko, Rubrika: Inspirace, AVE: 5 082,78 Kč

... a připravit se. Díky tomu, co prožily minulé generace, se učíme žít. Příběhy těch, kteří tvořili dějiny, sbírá projekt Paměť národa organizace Post Bellum. Iniciativa Post Bellum funguje již přes dvacet let a shromažďuje vzpomínky pamětníků, kteří se stali součástí dějin nebo mají...



### [Ohlédnutí za rokem 2021 na Jihlavsku - II.](#)

TISK, Datum: 11.01.2022, Zdroj: Jihlavské listy, Strana: 8, Vytlačeno: 20 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Země: Česko, Rubrika: Černá kronika, AVE: 73 739,86 Kč

... problému, říká vedoucí jihlavského očkovačského centra Jarmila Cmuntová. Dokumentarista pobočky Post Bellum Miroslav Tyč oznámil, že připravují kinopříběh o Evženu Plockovi. Poprvé se konaly slavnostní promoce VŠ polytechnické Jihlava v aule nového výukového centra. Sto jedna let oslavila 16....



### [Máme Hosty 08:35](#)

RÁDIO, Datum: 19.01.2022, Zdroj: ČRo Pardubice, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Poslechovost pořadu: 0, Země: Česko, Pořad: Máme Hosty 08:40

... 1, -----Český rozhlas Pardubice 6 minut zbývá do třičtvrtě na 9 je středa 19. ledna. Náš dnešní host je pan Tomáš Heller, ředitel paměti národa východní Čechy. Vítám vás hezké ráno. Hezké ráno. Paměť národa tvoří už mnoho let organizace post Bellum ve spolupráci s Českým...

### [Otevření muzea totalit načasuje covid. Na vlastní kůži prožijete dramata minulého století URL](#)

WEB, Datum: 19.01.2022, Zdroj: ČRo - pardubice.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 39 562, Země: Česko, Rubrika: 20. století, AVE: 10 000,00 Kč, GRP: 0,44

... měsíců v chodu. Všechno je připravené, ale úplnému zahájení provozu brání špatná epidemická situace. Za Institutem Paměti národa stojí organizace Post Bellum. Multimediální muzea totalit 20. století mají být vrcholem jejího dosavadního snažení. Postupně se mají otevřít v různých městech...



### [„Za ruce se vezmeme“ na Kamínkách](#)

TISK, Datum: 21.01.2022, Zdroj: Liskáček, Strana: 12, Autor: Vojtěch Novotný, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Země: Česko

... těchto programů, letos konečně v prezenční podobě u nás ve škole. Tentokrát jsme se zabývali problematikou holocaustu. Základem programu je tzv. kinopříběh, ve kterém jsou promítány ukázky z rozhovorů se třemi pamětníky, kteří vzpomínají na své zážitky z doby, kdy se z těchto československých...



### [InspiroHub: Ridina Ahmedová – Seznam se tvůj hlas URL](#)

WEB, Datum: 23.01.2022, Zdroj: ostravainfo.cz, Autor: Západočeská Univerzita, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 10 000, Země: Česko, AVE: 3 000,00 Kč, GRP: 0,11

... vytvořila projekt Zpěvomat, který každý rok rozeznívá ulice Prahy a dalších měst, založila Hlasohled, centrum pro práci s lidským hlasem. Vedla workshopy a podílela se na projektech ve spolupráci s řadou subjektů – mj. Post Bellum, DAMU, divadlo Ponec, festival Tanec Praha a mnoho...



### [Projekt iKAP II – Inovace ve vzdělávání nabídne zdarma pražským školám nová témata a řešení URL](#)

WEB, Datum: 14.02.2022, Zdroj: praha.eu, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 932, Země: Česko, AVE: 850,00 Kč, GRP: 0,04

... loni v červnu, některé spolupracující organizace zahájily aktivity už během loňského léta a podzimu, jiné teprve program připravují. Např. organizace Post Bellum realizovala divadelní letní dílny pro žáky ohrožené školním neúspěchem a nyní pořádá semináře pro učitele, workshopy pro školní třídy...



### [Šimral \(Piráti\): Projekt iKAP II nabídne zdarma pražským školám nová témata a řešení URL](#)

WEB, Datum: 14.02.2022, Zdroj: parlamentnilisty.cz, Autor: PV, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 207 067, Země: Česko, AVE: 50 000,00 Kč, GRP: 2,30

... loni v červnu, některé spolupracující organizace zahájily aktivity už během loňského léta a podzimu, jiné teprve program připravují. Např. organizace Post Bellum (ZDE) realizovala divadelní letní dílny pro žáky ohrožené školním neúspěchem a nyní pořádá semináře pro učitele, workshopy pro škol...



### [Popieranie histórie vnímam u mladých ako spôsob revolty, hovorí riaditeľka Post Bellum URL](#)

WEB, Datum: 15.02.2022, Zdroj: soda.o2.sk, Autor: Magdaléna Tomalová, Petra Nagyová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 710, Země: Slovensko, AVE: 12 810,00 Kč, GRP: 0,08

Sandra Polovková sa v organizácii Post Bellum dostala k príbehom ľudí, ktorí prežili tragédie 20. storočia. Dnes ich cez zážitkové workshopy prinášajú aj do škôl. Dôležité historické udalosti 20. storočia by sme si mali pripomínať, tvrdí riaditeľka neziskovej organizácie Post Bellum ....



## [Web Ukrajina na školách nabízí desítky vzdělávacích materiálů k ruské invazi URL](#)

WEB, Datum: 02.03.2022, Zdroj: novinky.cz, Autor: Filip Šára, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 2 082 124, Země: Česko, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 23,13

... k ruské invazi na Ukrajinu nabízí nově web Ukrajina na školách. Pro žáky, učitele i rodiče to inicioval spolek Díky, že můžem a nezisková organizace Post Bellum. „Na jednom místě sdružujeme existující vzdělávací aktivity a materiály, které poslouží učitelům a rodičům pro edukaci ohledně války...



## [Ukrajina na školách URL](#)

WEB, Datum: 03.03.2022, Zdroj: rizeniskoly.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Země: Česko

... na školách jsme vytvořili jako rozcestník tak, aby z něj učitelé a rodiče mohli kdykoliv čerpat. Stojí za ním spolek Díky, že můžem a organizace Post Bellum (Paměť národa), děkujeme všem organizacím, které se přidaly! Stránku průběžně aktualizujeme. Pokud se chcete do nabídky aktivit a...



## [Pevnost poznání chce přestavit Ukrajinu. O víkendu pořádá benefiční program pro napadenou zemi URL](#)

WEB, Datum: 03.03.2022, Zdroj: olomouckadrba.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 5 440, Země: Česko, Rubrika: Společnost, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,06

Benefiční program pro celou rodinu Pevnost Ukrajině! chystá na tento víkend Pevnost poznání v Olomouci. Připraveny jsou přednášky, workshopy, výstavy, chemické pokusy, kreativní dílny i promítání dokumentu. Peníze ze vstupného poputují na sbírku neziskové organizace Post Bellum. Pevnost...



## [Benefice Post Bellum v Pevnosti poznání](#)

TISK, Datum: 03.03.2022, Zdroj: Právo, Strana: 11, Autor: (mhr), Vytisknuto: 79 895, Prodáno: 51 615, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 172 094, Země: Česko, Rubrika: Severní Morava a Slezsko, AVE: 13 134,01 Kč, GRP: 1,91

... rodinu nazvaný Pevnost Ukrajině! chystá na sobotu a neděli Pevnost poznání v areálu Korunní pevnůstky v centru Olomouce. Připraveny jsou přednášky, workshopy, výstavy, chemické pokusy, kreativní dílny i promítání dokumentu. „Centrum popularizace Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého se...



## [Vydržíme v zájmu Evropanů. Vzkaz velitele jednotky dárčům URL](#)

WEB, Datum: 09.03.2022, Zdroj: pametnaroda.cz, Autor: Kristýna Bardová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 198, Země: Česko, AVE: 0,00 Kč, GRP: 0,00

... metodiky, mediální zdroje a další. Postupně budou přibývat i aktivity, které si budou moci školy do hodin objednat živě (např. přednášky, debaty, workshopy). Záměrem také je vyvarovat se toho, aby žáci a studenti pod vlivem emocí a dezinformací hledali vinu za útok Ruska na Ukrajinu u svých...



## [Zoufalé volání Ukrajiny: Potřebujeme další ochranné prostředky URL](#)

WEB, Datum: 10.03.2022, Zdroj: pametnaroda.cz, Autor: Kristýna Bardová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 198, Země: Česko, AVE: 0,00 Kč, GRP: 0,00

... metodiky, mediální zdroje a další. Postupně budou přibývat i aktivity, které si budou moci školy do hodin objednat živě (např. přednášky, debaty, workshopy). Záměrem také je vyvarovat se toho, aby žáci a studenti pod vlivem emocí a dezinformací hledali vinu za útok Ruska na Ukrajinu u svých...



## [Příběhy našich sousedů na Znojemsku URL](#)

WEB, Datum: 14.03.2022, Zdroj: znojnocity.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 500, Země: Česko, AVE: 1 500,00 Kč, GRP: 0,04

Letos poprvé se základní školy ze Znojemska zapojily do projektu Příběhy našich sousedů, největšího vzdělávacího projektu organizace Post Bellum. Celkem 10 dvou- až pětičlenných týmů složených ze žáků sedmých až devátých tříd ze Znojma, Jevišovic a Olbramovic zaznamená příběhy, na které bychom...



## [V Pardubicích se otevřel první Institut Paměti národa. Návštěvníci jím procházejí s tabletem v ruce URL](#)

WEB, Datum: 15.03.2022, Zdroj: ct24.cz, Autor: mvr, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 168 315, Země: Česko, Rubrika: Regiony, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,87

... návštěvníci seznámí s druhou světovou válkou, uvedl ředitel Tomáš Heller. Expozice vznikala dva roky, nové muzeum zaštiťuje nezisková organizace Post Bellum. Institut je první v zemi, další ještě vzniknou, připravují se v Olomouci, Brně a dalších krajských městech. V pardubické expozici...



## [V Pardubicích se veřejnosti otevřelo první muzeum totalit URL](#)

WEB, Datum: 16.03.2022, Zdroj: ČRo - pardubice.cz, Autor: Honza Ptáček, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 39 562, Země: Česko, Rubrika: Historie, AVE: 10 000,00 Kč, GRP: 0,44

... bude rozdělený. Dopoledne se budou objednávat školy, ve sklepení si projdou expozici, prohlídka trvá 70 minut, nahoře v budově je pak čeká ještě workshop. Všední dny odpoledne a víkendy jsou určeny pro veřejnost. Ideální je koupit si vstupenky on-line, aby návštěvníci nemuseli čekat. Nové...



## [Jak s dětmi mluvit o válce? URL](#)

WEB, Datum: 18.03.2022, Zdroj: pametnaroda.cz, Autor: Kristýna Bardová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 198, Země: Česko, AVE: 0,00 Kč, GRP: 0,00

... metodiky, mediální zdroje a další. Postupně budou přibývat i aktivity, které si budou moci školy do hodin objednat živě (např. přednášky, debaty, workshopy). Záměrem také je vyvarovat se toho, aby žáci a studenti pod vlivem emocí a dezinformací hledali vinu za útok Ruska na Ukrajinu u svých...



## [Očekávané události 21. března 2022 URL](#)

**WEB**, Datum: 21.03.2022, Zdroj: proglas.cz, Autor: Jana Kuklová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 1 500, Země: Česko, AVE: 8 500,00 Kč, GRP: 0,02

... Městské knihovně v Praze se večer bude promítat film polské režisérky Agnieszky Hollandové Pan Jones. Výtěžek ze vstupného bude věnován na projekt Post Bellum, který zajišťuje distribuci ochranných pomůcek a materiálního zabezpečení obráncům Ukrajiny. Pod názvem Cesty svobody začíná další...



## [Akcent: Jak zlepšit výuku historie?](#)

**RÁDIO**, Datum: 30.03.2022, Zdroj: ČRo Vltava, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Poslechovost pořadu: 0, Země: Česko, Pořad: Akcent 16:30

... Od mikrofonu zdraví Saša Michailidis. A ve studiu vítáme kurátora výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích režiséra a vedoucího filmové produkce Post Bellum Viktora Portela. Dobré odpoledne. Viktor PORTEL, kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích; režisér; vedoucí filmové...

## [Zažijte příběhy 20. století URL](#)

**WEB**, Datum: 07.04.2022, Zdroj: np.cz, Autor: Jitka Míčková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 2 809, Země: Česko, AVE: 3 500,00 Kč, GRP: 0,03

Článek představuje zážitkové workshopy neziskové organizace Post Bellum, které vznikly na základě propojování formálního a neformálního vzdělávání v rámci projektu OP VVV. Jeho cílem je podpořit pedagogy k využívání nových forem výuky moderních dějin na českých školách. Základem workshopů...



## [Živé vysílání 20:00](#)

**RÁDIO**, Datum: 27.04.2022, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Poslechovost pořadu: 0, Země: Česko, Pořad: Živé vysílání 20:00

... předsednictví z Bruselu Viktor Daněk Radiožurnál. mluvčí 1, -----Studenti z Česka Německa se setkali na šumavské Kvildě v projektu paměti národa zaniklá Šumava poznávají společnou historii obou národů. Studenti se vžít do role původních obyvatel. Popisuje lektorka Jitka...

## [Studenti dvou zemí se ve workshopu vžijí do role původních obyvatel URL](#)

**WEB**, Datum: 27.04.2022, Zdroj: ČRo - cb.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 26 529, Země: Česko, Rubrika: Aktuální dění, AVE: 10 000,00 Kč, GRP: 0,29

V místech, kde kdysi žili společně Češi a Němci se setkali studenti z obou zemí. Konkrétně to bylo na šumavské Kvildě v rámci projektu Paměti národa s názvem Zaniklá Šumava očima studentů z Německa a jižních Čech. Dozvěděli se společně něco o historii, poznali opuštěné obce po odsunu Němců a...



## [Příběhy natáčeji na obou stranách hranice URL](#)

**WEB**, Datum: 09.05.2022, Zdroj: pr.denik.cz, Autor: Komerční sdělení, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Země: Česko, Rubrika: Doporučujeme

... generace svých babiček a dědečků a jejich osudy pak vyprávějí dál. Učí se, jak se správně ptát, jak vést rozhovor s pamětníkem, účastní se mediálních workshopů, připravují prezentace ve formě audio či videoreportáže, divadelní scénky a nebo třeba animace. Dozvídají se tak o dějinných událostech,...



## [Aké je to byť prenasledovaný? URL](#)

**WEB**, Datum: 11.05.2022, Zdroj: rvs.sk, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 15 919, Země: Slovensko, AVE: 3 833,00 Kč, GRP: 0,35

... alebo odísť z krajiny, v ktorej čelíte nenávisť? Aj tieto otázky riešili účastníci zážitkového workshopu. Zorganizovala ho nezisková organizácia Post Bellum v Trenčíne. Tá sa dlhodobo venuje dokumentovaniu spomienok ľudí, ktorí prežili hrôzy 20. storočia, ale aj vzdelávaniu a osvete v tejto...



## [Byli to naši sousedé... a pořád jsou URL](#)

**WEB**, Datum: 12.05.2022, Zdroj: pametnaroda.cz, Autor: Jan Blažek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 198, Země: Česko, AVE: 0,00 Kč, GRP: 0,00

... turisté nehnou. Vleky stojí, na cyklistiku je ještě chladno. Letos bylo ale i tou dobou v nejnávšně položené české obci živo. Díky jihočeské pobočce Paměti národa se tam postupně sešlo 150 středoškoláků. Studenti přijeli z Vimperku, Sušice, Prachatic, Českého Krumlova a Českých Budějovic, ale i...



## [Závěrečné prezentace projektu Příběhy našich sousedů - paní Daniela Brodská očima dětí URL](#)

**WEB**, Datum: 17.05.2022, Zdroj: jaromersko.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 500, Země: Česko, AVE: 1 500,00 Kč, GRP: 0,04

... komplikací je skvělé" Dodává Ivo Rejchrt. Dokument studentů gymnázia: Příběhy našich sousedů Příběhy našich sousedů jsou vzdělávacím projektem Post Bellum pro žáky 8. a 9. tříd základních škol a tercií a kvart víceletých gymnázií. Mají za úkol pod vedením svého učitele a za podpory našeho...



## [ŽÁCI VYPRÁVELI PŘÍBĚHY PAMĚTNÍKŮ](#)

**TISK**, Datum: 23.05.2022, Zdroj: Brno-Střed, Strana: 10, Autor: Michaela Chalupská, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Země: Česko, Rubrika: Informujeme

... a také dobovými fotografiemi pamětníků. Letošní ročník nebyl jednoduchý. Děti se střídaly v karanténách, přesouvat se musely termíny natáčení i workshopů. Přesto žáci pod vedením svých pedagogů a za pomoci koordinátorek projektu zvládli práci dotáhnout do úspěšného konce. Zapojené týmy...



~

## [Skoláci uchovávají paměť národu URL](#)

**WEB**, Datum: 01.06.2022, Zdroj: ehutnik.cz, Autor: mr, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 25 000, Země: Česko, AVE: 3 000,00 Kč, GRP: 0,28

... a totiž demokracie? Na tyto i další otázky hledají odpověď žáci, kteří se účastní projektu nazvaného Příběhy našich sousedů. Akci organizuje Post Bellum. Projektu, který finančně podpořil Moravskoslezský kraj, se účastní několik škol v našem regionu. Zapojilo se i pět dívek z 9. A...



## [PROJEKT INTEGRACE CIZINCŮ MČ PRAHA 12 – ROK 2022 SCHVÁLEN](#)

**TISK**, Datum: 01.06.2022, Zdroj: Noviny Prahy 12, Strana: 17, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Země: Česko, Rubrika: Školství

... i základní škola a mateřské škola Na Beránku a Základní škola Zárubova, která ovšem pro letošní rok vyměnila poznávání realit České republiky za workshopy. Už druhým rokem běží integrační workshopy v trojici základních škol. Rozšířila se nabídka prázdninových příměstských táborů, kdy k již...



## [Den, kdy se mlčelo URL](#)

**WEB**, Datum: 01.06.2022, Zdroj: valasskemezirici.cz, Autor: ZŠ Křížná, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 500, Země: Česko, AVE: 1 500,00 Kč, GRP: 0,04

Žáci devátých ročníků Základní školy Křížná se v druhé polovině května účastnili zážitkového workshopu neziskové organizace Post Bellum s názvem Den, kdy se mlčelo. Jedná se o projekt, který kombinuje moderní výuku dějin 20. století s osobnostní sociální výchovou. Během jednoho dne prožili...



## [Poezie, svědectví, reflexe - návštěva D. Stroceva v ČR URL](#)

**WEB**, Datum: 07.06.2022, Zdroj: protext.sk, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 34, Země: Slovensko, AVE: 2 562,00 Kč, GRP: 0,00

... Knihovnou Václava Havla, s brněnským Centrem experimentálního divadla a jeho Ambasadou nezávislé běloruské kultury, Divadlem Husa na provázku, Paměti národa a dalšími institucemi, například s českým PEN klubem. Umělecky zaměřený program Dmitrije Stroceva, který je pro běloruský režim na „černém...



## [Den, kdy se mlčelo](#)

**TISK**, Datum: 07.06.2022, Zdroj: Valašský deník, Strana: 2, Vytlačeno: 550, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 800, Země: Česko, Rubrika: události z regionu, AVE: 3 954,71 Kč, GRP: 0,01

ŽÁCI 9. TŘÍDY ZŠ KŘIŽNÁ Žáci devátých ročníků Základní školy Křížná se v druhé polovině května účastnili zážitkového workshopu neziskové organizace Post Bellum s názvem Den, kdy se mlčelo. Jedná se o projekt, který kombinuje moderní výuku dějin 20. století s osobnostní sociální výchovou. Běhe...



## [Fara v Dolní Krupé otevřela expozici o odsunu německých obyvatel](#)

**TISK**, Datum: 16.06.2022, Zdroj: Náš region Střední Čechy, Strana: 11, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Země: Česko, Rubrika: Volný čas, AVE: 15 110,95 Kč

... třetí sezonu od svého otevření po rekonstrukci. Návštěvníci budou moci zhlédnout videa se vzpomínkami čtyř pamětníků, která zpracovala společnost Post Bellum. Za Muzeum Mladoboleslavska o tom informovala Lenka Zikmundová. Dolní Krupá byla do roku 1945 osídlena především německým...



## [Na Strahovském stadionu začíná letní program. Paměť národa tam připomene pohnutou historii URL](#)

**WEB**, Datum: 09.07.2022, Zdroj: prazskadrba.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 12 732, Země: Česko, Rubrika: Kultura, AVE: 10 000,00 Kč, GRP: 0,14

... debatami s pamětníky. „Vyrcholí na přelomu září a října třídním Festivalem Paměti národa, který nabídne přednášky, debaty s historiky i pamětníky, workshopy, koncerty známých kapel, projekce dokumentárních i hraných filmů, autorská čtení nebo prezentace divadelních děl,“ píše se na webu...



## [FOTO: Výstava Paměti národa na pražském Strahově představí příběhy 20. století URL](#)

**WEB**, Datum: 11.07.2022, Zdroj: prazsky.denik.cz, Autor: Pavel Kopecký, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 63 201, Země: Česko, Rubrika: Praha, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,70

... výhledy na Prahu a dozvědět se více o jeho pohnuté historii. Celý program na Strahově vyrcholí na přelomu září a října třídním Festivalem Paměti národa. Paměť národa tím také představí svou činnost, kterou je primárně natáčení příběhů pamětníků. „Už Václav Havel říkal, že není...



## [Netradiční výstava: Paměť národa provede stadionem na Strahově](#)

**TISK**, Datum: 13.07.2022, Zdroj: Benešovský deník, Strana: 3, Autor: PAVEL KOPECKÝ, Vytlačeno: 530, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 469, Země: Česko, Rubrika: Zpravodajství/Region, AVE: 7 964,55 Kč, GRP: 0,01

... se díky němu podívají i do míst, kam se obvykle nedostanou. Program, který obsahuje komentované prohlídky, debaty s pamětníky či projekce, připravila Paměť národa. Na jižní tribuně největšího stadionu na světě, která je běžně nepřístupná, je každý všední den zdarma k vidění výstava. Paměť...



## [Schindlerova továrna znovu ožije. Paměť národa připomene osudy lidí, kteří v Brněnci přečkali holocaust URL](#)

**WEB**, Datum: 15.07.2022, Zdroj: brnenskodnes.cz, Autor: Jakub Šnajdr, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 500, Země: Česko, AVE: 1 500,00 Kč, GRP: 0,04

... s festivalem Meeting Brno, se rozhodli tyto příběhy připomenout v rámci celodenní exkurze 30. 7. 2022. Na programu bude přednáška, debata, promítání zážitkový workshop a prohlídka areálu vedená současným majitelem, potomkem předválečných majitelů továrny, Danielem Low-Beerem. Foto: Jakub Šnajdr...



### [Schindlerova továrna znovu ožije. Paměť národa připomene osudy lidí, kteří v Brněnci přečkali holocaust](#) URL

WEB, Datum: 18.07.2022, Zdroj: centrumnews.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 40 000, Země: Česko, AVE: 3 000,00 Kč, GRP: 0,44

... s festivalem Meeting Brno, se rozhodli tyto příběhy připomenout v rámci celodenní exkurze 30. 7. 2022. Na programu bude přednáška, debata, promítání zážitkový workshop a prohlídka areálu vedená současným majitelem, potomkem předválečných majitelů továrny, Danielem Low-Beerem. Brněnecká továrna...



### [Schindlerova továrna znovu ožije](#) URL

WEB, Datum: 18.07.2022, Zdroj: jihomoravskenovinky.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 25 840, Země: Česko, Rubrika: regiony, AVE: 4 000,00 Kč, GRP: 0,29

... s festivalem Meeting Brno, se rozhodli tyto příběhy připomenout v rámci celodenní exkurze 30.7.2022. Na programu bude přednáška, debata, promítání zážitkový workshop a prohlídka areálu vedená současným majitelem, potomkem předválečných majitelů továrny, Danielem Low-Beerem. Brněnecká továrna...



### [V Institutu Paměti národa Pardubice probíhá soutěž o vyhlídkové lety](#) URL

WEB, Datum: 19.07.2022, Zdroj: pardubickenovinky.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 25 840, Země: Česko, Rubrika: regiony, AVE: 4 000,00 Kč, GRP: 0,29

... o historii vyprávíme, je pro děti a dospívající velmi atraktivní a máme z toho radost," říká Kristýna Bardová tisková mluvčí neziskové organizace Post Bellum, která Institut Paměti národa provozuje. „Budeme rádi, když se Institut Paměti národa stane v létě i cílem rodinných výletů. V horkých...



### [Schindlerova továrna znovu ožije](#) URL

WEB, Datum: 20.07.2022, Zdroj: salina-brno.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 10 000, Země: Česko, AVE: 3 000,00 Kč, GRP: 0,11

Bývalý tovární areál v Brněnci skrývá spoustu zajímavých příběhů. Paměť národa Jižní Morava spolu s festivalem Meeting Brno, se rozhodli tyto příběhy připomenout v rámci celodenní exkurze 30. 7. 2022. Na programu bude přednáška, debata, promítání zážitkový workshop a prohlídka areálu vedená...



### [Letní večery s příběhy 20. století, výlet do oblak i návštěva krytu. Paměť národa je živá i o prázdninách.](#) URL

WEB, Datum: 08.08.2022, Zdroj: svetneziskovek.cz, Autor: Hana Štiková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 8 426, Země: Česko, Rubrika: Aktuálně z nezisku, AVE: 7 500,00 Kč, GRP: 0,09

... program na Strahově vyvrcholí podzimmím Festivalem Paměti národa, který se uskuteční od 29. září do 1. října. Těšit se můžete na přednášky, workshopy, setkání s pamětníky, autorská čtení, divadlo i koncerty. Máte cestu do Pardubic? Zastavte se na výstavě „Za Československo!“, která je...



### [Kulturní servis](#) URL

WEB, Datum: 26.08.2022, Zdroj: koprivnice.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 500, Země: Česko, AVE: 1 500,00 Kč, GRP: 0,04

... Aktuální výstava – Ještě jsme ve válce. Příběhy, s nimiž se setkáte na panelech výstavy, zaznamenali dokumentaristé z neziskové organizace Post Bellum v rozmezí let 2001–2011 (do 30. srpna, čítárna). Aktuální letní soutěž Prázdniny s Emilem Zátopkem. Vědomostní kvízy, logické hádanky...



### [Strahov ožije třídenním Festivalem Paměti národa](#) URL

WEB, Datum: 31.08.2022, Zdroj: sestka.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 10 000, Země: Česko, AVE: 3 000,00 Kč, GRP: 0,11

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Jaroslav Hutka, Igor Orozovič nebo skupina Circus...



### [V Institutu Paměti národa Pardubice bude živo!](#) URL

WEB, Datum: 31.08.2022, Zdroj: pametnaroda.cz, Autor: Institut Paměti národa Pardubice, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 198, Země: Česko, AVE: 0,00 Kč, GRP: 0,00

... Bureš. Spolu s ním přichází nový vítr a neskromné plány. Jeho role je o to příjemnější, že přišel do týmu zkušených a schopných lidí. „Práce pro Post Bellum mě naplňuje velkou radostí, dlouhodobě jsem s Paměti národa spolupracoval. Natáčel jsem pamětníky a zpracovával jejich příběhy, vedl...



### [Festival Paměti národa 2022](#) URL

WEB, Datum: 07.09.2022, Zdroj: vstupzlarma.cz, Autor: Festivalem Paměti, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 5 617, Země: Česko, AVE: 1 500,00 Kč, GRP: 0,06

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, komentované prohlídky, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí Barbora Poláková, Jaroslav Hutka, Igor Orozovič nebo...



### [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná](#) URL

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: rakovnický.deník.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 2 539, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,03

... národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se...



### [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: kutnohorsky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 389, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,04

... národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se...



### [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: melnický.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 832, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,05

... národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se...



### [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: pribramsky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 5 209, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,06

... národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se...



### [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: kladensky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 7 332, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,08

... národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se...



### [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: benesovsky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 408, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,05

... národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se...



### [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: nymbursky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 381, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,05

... národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se...



### [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: boleslavsky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 5 710, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,06

... národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se...



### [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: prazsky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 63 201, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,70

... národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se...



### [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: kolinsky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 433, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,05

... národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se...



### [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: berounsky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 978, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,04

... národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se...



## [Strahov ožije třídním Festivalem Paměti národa](#)

TISK, Datum: 14.09.2022, Zdroj: Šestka, Strana: 23, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Země: Česko, Rubrika: Kultura, sport a volný čas, AVE: 11 778,85 Kč

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Jaroslav Hutka, Igor Orozovič nebo skupina Circus...



## [Nejen hudba je naše společné téma URL](#)

WEB, Datum: 23.09.2022, Zdroj: sdeleni.idnes.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 6 158, Země: Česko, Rubrika: Zprávy - sdělení, AVE: 79 000,00 Kč, GRP: 0,07

... ale od letošního roku i v žakovském parlamentu celé Prahy 10. Pěkných výsledků dosahují naši žáci ve vzdělávacím projektu neziskové organizace Post Bellum „Příběhy našich sousedů“. Žáci osmých a devátých ročníků mají za úkol vyzpovídat pamětníka, natočit vzpomínky, digitalizovat...



## [V Meste kultúry 2022 nás aj v tomto týždni čaká niekoľko zaujímavých podujatí URL](#)

WEB, Datum: 06.10.2022, Zdroj: rimava.sk, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 1 774, Země: Slovensko, AVE: 5 100,00 Kč, GRP: 0,04

... dizajnér Ján Šicko prinesie svoj veľkoplášny mapping Cyklonaut inšpirovaný cestovaním na mesiac na hlavnú budovu Litterry, združenie Post Bellum spúšťa v Revúcej svoj 4-mesačný mimoškolský program 'Příběhy našich susedov' na mapovanie památníkov udalostí 20. storočia. Zahájime...



## [Máme štěstí na úžasné učitele. Paměť národa mapuje s dětmi totalitu už deset let URL](#)

WEB, Datum: 22.10.2022, Zdroj: aktualne.cz, Autor: Radek Bartoníček, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 616 630, Země: Česko, Rubrika: Domáci, AVE: 20 000,00 Kč, GRP: 6,85

... příběhy. "Spolupracujeme s řadou škol, ale pořád je to jen mizivé procento, máme zájem o další," říká šéf projektu Mikuláš Kroupa. "Tehdy bylo Post Bellum malinkaté oproti tomu, jaké je dnes. Bylo nás zhruba deset lidí, kteří natáčeli zhruba stovku pamětníků ročně, a říkali jsme si, že by..."



## [O Roma vakaren s Ivetou Demeterovou URL](#)

WEB, Datum: 05.11.2022, Zdroj: ČRo - radiozurnal.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 55 760, Země: Česko, Rubrika: Společnost, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,62

Slovensko bude mít po volbách rekordní, dosud nejvyšší počet starostů romské národnosti. Digitální korpus romštiny. Workshop Víc než citrón organizace Post Bellum.



## [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina URL](#)

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: prazsky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 63 201, Země: Česko, Rubrika: Praha, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,70

... letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti. V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové...



## [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina URL](#)

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: melnický.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 832, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,05

... letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti. V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové...



## [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina URL](#)

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: pribramsky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 5 209, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,06

... letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti. V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové...



## [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina URL](#)

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: benesovsky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 408, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,05

... letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti. V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové...



## [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina URL](#)

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: boleslavsky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 5 710, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,06

... letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti. V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové...



### [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: kolinsky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 433, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,05

... letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti. V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžeme ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové...



### [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: kladensky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 7 332, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,08

... letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti. V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžeme ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové...



### [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: nymbursky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 381, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,05

... letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti. V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžeme ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové...



### [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: rakovnický.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 2 539, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,03

... letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti. V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžeme ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové...



### [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: kutnohorsky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 389, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,04

... letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti. V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžeme ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové...



### [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: berounsky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 978, Země: Česko, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,04

... letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti. V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžeme ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové...



### [Unikátní muzeum nové generace v Pardubicích a jeho doprovodný program](#) URL

WEB, Datum: 07.11.2022, Zdroj: pr.denik.cz, Autor: Komerční sdělení, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Země: Česko, Rubrika: Doporučujeme

Objevte výjimečnou interaktivní expozici ve sklepení Machoňovy pasáže. Institut Paměti národa Pardubice otevřel letos v březnu ve sklepních prostorách Machoňovy pasáže neobvyklou expozici, která pomocí moderních technologií a skutečných příběhů vtahuje své návštěvníky do minulosti. Na začátku...



### [Noční Radiožurnál](#)

RÁDIO, Datum: 07.11.2022, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Poslechovost pořadu: 0, Země: Česko, Pořad: Noční Radiožurnál 23:00, AVE: 3 516 800,00 Kč, GRP: 0,18

... projekt samet na školách, jestli ne rádi vám ho na Radiožurnálu představíme ještě před půl dvanáctou pořádají ho organizace post Bellum a spolek díky, že můžeme někde budou moci žáci na navštívit Tuzex jinde zase besedy s pamětníky. My vám o tom všem povíme podrobněji už...

### [Oslavy sametové revoluce: Průvod masek, výstavy i Modlitba pro Martu](#)

TISK, Datum: 07.11.2022, Zdroj: Benešovský deník, Strana: 3, Autor: JAN PROKEŠ, Vytlačeno: 530, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 469, Země: Česko, Rubrika: Zpravodajství/Region, AVE: 12 285,84 Kč, GRP: 0,01

... letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti. V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžeme ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové...



### [Oslavy sametové revoluce: Průvod masek, výstavy i Modlitba pro Martu](#)

TISK, Datum: 07.11.2022, Zdroj: Kutnohorský deník, Strana: 3, Autor: JAN PROKEŠ, Vytlačeno: 480, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 15 044, Země: Česko, Rubrika: Zpravodajství/Region, AVE: 12 980,72 Kč, GRP: 0,17

... letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti. V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžeme ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové...



## [Oslavy sametové revoluce: Průvod masek, výstavy i Modlitba pro Martu](#)

TISK, Datum: 07.11.2022, Zdroj: Berounský deník, Strana: 3, Autor: JAN PROKEŠ, Vytisťeno: 540, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 2 795, Země: Česko, Rubrika: Zpravodajství/Region, AVE: 12 965,18 Kč, GRP: 0,03

... letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti. V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžeme ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové...



## [Ve znamení projektů](#)

TISK, Datum: 11.11.2022, Zdroj: Rychnovský zpravodaj, Strana: 17, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Země: Česko, Rubrika: Školy

... reportáže. Děkujeme všem, kteří nám pomohli projekt uskutečnit. Naši SouSedéNe, tentokrát se nebudeme bavit o našem okolí. Jde o čtyřhodinový workshop pro 9. ročníky pořádaný organizací Post Bellum, která je tvůrcem projektu Paměť národa. Workshop byl zaměřen na pochopení složitých...



## [Autentické zážitky s Post Bellum – Paměť národa](#)

TISK, Datum: 15.11.2022, Zdroj: Kroměřížský deník, Strana: 3, Vytisťeno: 480, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 2 118, Země: Česko, Rubrika: Události z regionu, AVE: 7 865,63 Kč, GRP: 0,02

Ve vzdělávacích zážitkových workshopech pro žáky a studenty základních i středních škol ožívají příběhy pamětníků, jejichž vzpomínky a vyprávění jsou zaznamenány v archivu Paměti národa. Její pobočka Post Bellum, z.ú. Střední Morava svůj vzdělávací projekt přihlásila za Zlínský kraj do program...



## [Jak se učí sametu](#)

TISK, Datum: 16.11.2022, Zdroj: Masta, Strana: 10, Autor: KLÁRA KUBÍČKOVÁ, HANA HALFAROVÁ, Vytisťeno: 46 403, Prodáno: 28 892, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 146 196, Země: Česko, Rubrika: Téma, AVE: 985 890,43 Kč, GRP: 1,62

... novou badatelskou učebnicí, která vznikla v nakladatelství Fraus. Žáci díky tomu pracují s původními prameny, které zkoumají. Skvělé lekce má i Post Bellum na webových stránkách My jsme to nevzdali. Čerpat můžeme i z Příběhů 20. století České televize nebo z databáze Paměti národa, využít...



## [Noční Radiožurnál](#)

RÁDIO, Datum: 17.11.2022, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Poslechovost pořadu: 0, Země: Česko, Pořad: Noční Radiožurnál 22:00, AVE: 3 698 800,00 Kč, GRP: 0,23

... připomínají taky školáci a učitelé asi stovka škol se zapojila do projektu samet na školách, který letos počtvrté organizují spolky. Díky, že můžeme a Post Bellum školám pomohly zorganizovat tematické workshopy besedy s pamětníky i náročnější program celodenní festival svobody letos ho...

## [Učitelé diskutovali pod taktovkou Tandemu o demokracii ve vzdělávání](#)

WEB, Datum: 25.11.2022, Zdroj: regionplzen.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 8 000, Země: Česko, AVE: 2 500,00 Kč, GRP: 0,09

... pro spolupráci mládeže z Česka a Německa a veškerá nabídka jeho akcí je vždy určena zájemce z obou zemí. Pátek, sobota i neděle byly naplněné workshopy a diskusemi, které přinesly nové pohledy na zaběhlé postupy v každodenním školním životě v obou zemích. Všechny workshopy byly tlumočeny...



## [Obchodní akademie](#)

TISK, Datum: 01.12.2022, Zdroj: Naše město, Strana: 21, Autor: Mílan Báča, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Země: Česko, Rubrika: Ze svitavských škol

... zhlédli mnoho dokumentů o totalitní době, pracovali s pojmem totalita v průběhu 20. století. V rámci projektu navštívili nově otevřené muzeum Paměť národa v Pardubicích, kde se v expozici i workshopu dozvěděli z autentických životních osudů mnoho nových, zajímavých a poučných informací...



## [Dějepisné projekty na Jedničce](#)

TISK, Datum: 05.12.2022, Zdroj: Jičínský zpravodaj, Strana: 6, Autor: Mgr. Jitka Víchová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Země: Česko, Rubrika: Školy a školky

... a plakátů z období normalizace, kterou doplnily plakáty, které zhotovili žáci a žákyně 9. C v hodinách výtvarné výchovy. Součástí projektu bude i zážitkový workshop Čtyři příběhy revoluce, který proběhne koncem listopadu v ostatních devátých třídách. Děti měly také možnost zapojit se do...



## [ŽIT PRO ŠKOLU](#)

TISK, Datum: 07.12.2022, Zdroj: FINMAG, Strana: 52, Autor: Markéta Hronová, Vytisťeno: 10 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 17 614, Země: Česko, Rubrika: Téma, AVE: 155 410,13 Kč, GRP: 0,20

... školy vyplynul z frustrace z nedostatečné výuky dějepisu 20. století a z několikaleté práce se studenty v rámci akcí neziskové organizace Post Bellum. Skvěle se jim rozjela akce Příběhy našich sousedů, v níž si studenti vyzkouší profesi dokumentaristy. Vyzpovídají pamětníka, natočí...



## [Česko-německé odborné fórum ve Výmaru 2022](#)

WEB, Datum: 31.12.2022, Zdroj: adam.cz, Autor: Česká rada dětí a mládeže, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 13, Země: Česko, AVE: 500,00 Kč, GRP: 0,00

... Pavel na častý dotaz jeho motivace k účasti. Program byl nabitý zajímavými příklady dobré praxe, které si Pavel odnesl z aktivit české organizace Post Bellum (Paměť národa) a skrze workshop Gerharda Renziehausena na téma Demokracie v práci s mládeží, který v neformálně-vzdělávací metodě...



## Organizace Post Bellum mapuje příběhy hybatelů dějin

TISK, Datum: 03.01.2022, Zdroj: Nový prostor, Strana: 34, Autor: Julie Šafová, Vytlačeno: 15 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Rubrika: Inspirační, AVE: 5 082,78 Kč, Země: Česko

Dějiny jsou všudypřítomné a kladou na nás odpovědnost. Zkušenosti z minulosti nám dávají vzácnou schopnost pohlédnout do budoucnosti a připravit se. Díky tomu, co prožily minulé generace, se učíme žít. Příběhy těch, kteří tvořili dějiny, sbírá projekt Paměť národa organizace Post Bellum.

Iniciativa Post Bellum funguje již přes dvacet let a shromažďuje vzpomínky pamětníků, kteří se stali součástí dějin nebo mají důležité životní svědectví. K dnešnímu dni obsahuje více než deset tisíc příběhů a jedná o největší sbírku Evropy a třetí největší sbírku světa. „Paměť národa se zrodila z myšlenky, že mezi námi ještě žijí lidé, kteří zažili druhou světovou válku či komunistické lágru a zaslouží si satisfakci,“ popisuje jeden ze zakladatelů Mikuláš Kroupa. „Chtěli jsme takovým lidem dát najevo, že si jich vážíme a jejich příběhy neodejdou. Jejich svědectví jsou neuvěřitelně pestrá, plná velkých činů, ale i pádů a životních omylů. Velcí lidé jsou schopni mluvit i o svých chybách.“

### Pohled z druhé strany

Paměť národa dává veřejnosti příležitost seznámit se s osudy válečných veteránů, přeživších holocaustu, disidentů, politických vězňů. Aby historické poznání mělo pohled i z druhé strany, redaktori zpovídají i ty, kteří – metaforicky řečeno – stáli na druhé straně barikády. Pro Paměť národa vyprávějí například funkcionáři KSČ, příslušníci Státní bezpečnosti a dalších represivních složek totalitních režimů. „Většinou jsou ochotnější ti, kteří mají čisté svědomí – odbojáři či oběti totalitních režimů. Ale nesmírně cenné jsou výpovědi i těch, kteří posloužili hrůznému režimu, který terorizoval lid této země. Některé tíží svědomí a chtějí podat svědectví. Mají příležitost se omluvit,“ popisuje Kroupa. Paměť národa mapuje i takové osudy, zpřístupňuje je veřejnosti (stejně jako ostatní) vždy v celé délce.

### VELCÍ LIDÉ JSOU SCHOPNI MLUVIT I O SVÝCH CHYBÁCH

„Každý příběh je něčím zajímavý. Rád vzpomínám na příběh generála Tomáše Sedláčka. Ve svém životě se choval příkladně, přitom svá rozhodnutí dopředu nijak zvlášť intelektuálně nepromyšlel. Jednal tak, jak mu velelo svědomí a jeho důstojnický charakter. Jeho příběh považuji za opravdu inspirativní,“ popisuje Kroupa. „Vyprávění vstupují do života. Člověk je příběhem vždy obdařen a zároveň zatížen odpovědností, aby se na něj nezapomnělo,“ vysvětluje Mikuláš Kroupa, mimo jiné spoluautor rozhlasových pořadů Příběhy 20. století. Post Bellum připravuje i různé společenské aktivity. Program pro školy Příběhy našich sousedů umožňuje žákům a učitelům pátrat po stopách příběhů i historických událostí. „Pro starší učitele není jednoduché mluvit o dvacátém století, o komunistickém režimu, kterému často úslužně sloužili a byli jejich součástí,“ říká Kroupa. „Naše programy učitelům pomáhají se z této pasti dostat.“

### PANDEMIE UKAZUJE, ŽE SI TENHLE NÁROD PLETE ZCELA ZÁKLADNÍ POJMY

Učitelé spolu s žáky poznávají příběhy prostřednictvím autentických materiálů, mluví s historiky a pátrají v archivech. Mezi projekty Paměti národa patří i oceňování pamětníků, vydávání publikací, úspěšné jsou jejich komiksové řady, například Ještě jsme ve válce, ale i pořádání výstav či workshopů nebo pomoc pamětníkům v rámci Centra pomoci.

### Svědectví o minulosti i současnosti

I do činnosti Post Bellum zasáhla pandemie. Organizace se dokázala rychle přizpůsobit novým podmínkám a pomocí technologií se spojit s pamětníky tak, aby situace byla bezpečná pro obě strany. „Bohužel řada našich pamětníků covid nepřežila,“ dodává Kroupa. „Pandemie ukazuje, že si tenhle národ plete zcela základní pojmy. Někteří lidé si myslí, že když se nebudou očkovat nebo nosit roušky, tak jsou vlastně také bojovníky za svobodu. Přirovnávají se k těm, které svým chováním skutečně ohrožují, k disidentům a bývalým politickým vězňům. Je nám to líto, protože jsme i kvůli nezodpovědnému chování přišli o stovky opravdu mimořádných lidí.“

Každý z nás nese svůj příběh. A každý z nás si může vybrat, jak svůj život prožije. Jestli ho bude žít tak, aby změnil svět okolo sebe, nebo se stáhne do svého soukromí. „Minulost není učebnice dějepisu určená k biflování, chápeme ji jako apel,“ říká Kroupa. „Uvědomme si, že i my jsme ti, kteří se mají zastávat slabších, být si vědomi svých lidských práv, ale i práv druhých. Minulost má člověka zušlechťovat k tomu, aby se choval odpovědně ke svému životu, ale i životu svých spoluobčanů a k životnímu prostředí.“

Foto autor: foto: archiv Post Bellum

## Ohlédnutí za rokem 2021 na Jihlavsku - II.

TISK, Datum: 11.01.2022, Zdroj: Jihlavské listy, Strana: 8, Vytlačeno: 20 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Rubrika: Černá kronika, AVE: 73 739,86 Kč, Země: Česko

### ČERVENEC

Jízdné v MHD v Jihlavě pro školáky o více než polovinu zlevní. Návštěvníci Telče mají možnost navštívit nově zpřístupněnou trasu podzemí. Je dlouhá 250 metrů, rozšířená o čertovnu a nachází se ve sklepení DDM v Třešti se konalo devatenácté Dřevořezání. Policisté si přímo ze školy v Dobroníně odvezli čtyři devátáky. Šokovaní rodiče se to dozvěděli až po telefonu od ředitele ZŠ.

Správa železnic hlásí, že už má stavební povolení na centrální dopravní terminál (na městském nádraží) v Jihlavě Přetíženi kladaři ničí silnice Silnicí 1/38 u Stonařova už potřetí do měsíce zaplavilo při bouři kamení a bahno.

Informační chaos byl náš největší nepřítel, říká v rozhovoru Jiří Kos z Krajské hygienické stanice v Jihlavě. Studenti lepili mozaikou díry v asfaltových chodíčkách ve Smetanových sadech v Jihlavě. Řidiči projíždí Vyskytnou nad Jihlavou i přes zákaz. Některé kamiony se na úzké silničce „zašprajcnou“.

Třešť je po generální opravě průtahu opět průjezdná. Blesk rozbil elektronické informační tabule MHD v Jihlavě. Jihlavský spolek v Lesnově chce zabránit stavbě hornického skanzenu tak, jak je naplánovaný. Starý Brněnský most v Jihlavě musí zase počkat.

Na jeho opravu nejsou peníze Spolek Sdílení z Telče uspořádal půlmaratón Část zdravotníků si stěžuje, že stále nedostala tzv. covid odměny Na dopravní konferenci v Jihlavě se shodli, že problémem ve vlacích je čistota. U Brtnice zemřel řidič Mercedesu při nárazu do vleku traktoru V Kamenici projela o pouti obcí kolona traktorů Ve Zborné udělali ze stodoly novou požární zbrojnici Na jarmark do Telče dorazily tisíce lidí.

Vysočinský poslanec Jaroslav Faltýnek (ANO) bude napříště v parlamentních volbách kandidovat za „svoje“ Olomoucko Za nelegální česání ovoce ze stromů u silnic hrozí pokuta.

Zájem lidí o povolení není a chytit nelegálního sběrače se podaří výjimečně.

Hnutí ANO na Vysočině se bouří kvůli Drahoslavu Ryboví, kterého vedení v Praze určilo jako jedničku na vysočinské kandidátce ANO. Ten se hájí, že kanKAPLIČKA. diduje jako nestraní Očkování je jediná cesta z covidového problému, říká vedoucí jihlavského očkovacího centra Jarmila Cmuntová.

Dokumentarista pobočky Post Bellum Miroslav Tyč oznámil, že připravují kinopříběh o Evženu Plockovi Poprvé se konaly slavnostní promoce VŠ polytechnické Jihlava v aule nového výukového centra Sto jedna let oslavila 16. 7. obyvatelka Domova Ždírec, paní Anna Kotásková z Třeště.

Kvůli vážnému průběhu koronaviru strávil Jaroslav Rychetský z Kamenice u Jihlavy skoro dva měsíce v umělém spánku Řídelov má po 700 letech kapličku sv. Anny.

## SRPEN

Jihlavské ANO nechce za krajskou předsedkyni Moniku Obornou Podle některých občanů se stav dopravy po zavedení VDV zhoršil Publicista a bývalý politik ODS Zdeněk Geist oslavil 50. narozeniny Občan Hynek Gerbrich se sešel s radním Danielem Škarkou (Fórum Jihlava), aby jej seznámil s neutěšenou situací v centru města, kde se necítí bezpečně.

V budově Jihlavských listů natáčeli Sedlejevští pohádku Saunu ve Vodním ráji zachvátil požár. Nikomu se nic naštěstí nestalo, ale škoda je vyčíslena na 1,5 milionu korun Jihlavu pokryly po bouři kroupy U památníku popravených v Jihlavě se konala každoroční pietní akce.

Po patnácti letech prodloužili v srpnu současní starostové Telče, Třeště, Dačic, Slavonic a Jemnice vzájemné Memorandum z 20. 6. 2006 o spolupráci v různých oblastech. Akt provázela městská slavnost v Telči Letní prázdniny přinesly návštěvnický rekord, ale také velké potíže s nedostatečnou kapacitou parkoviště Zoo Jihlava.

JL informují, že pravoslavnou obec na Vysočině založil před 90 lety Josef Leixner z Brtnice Jihlavou otřásla kauza „Česká pošta“, která chtěla zrušit pobočku na Březinkách. Primátorka Karolína Koubová (Fórum Jihlava) souhlasila, ale lidé jsou proti a chystají petici. Primátorka poté otočila a po zásahu radního David Bekeho (ODS) pošta slíbila, že pobočku nyní nezruší.

Problémové jsou lokality s více Romy, říká jihlavská asistentka prevence kriminality, která je Romkou Jakub Skočdopole z Polné vytvořil na Mrkvancobraní nejdelší špagetu z mrkve v Česku. Měřila 385 cm a práce na ní mu trvala 1 min. a 43 vteřin.

Uzavírka v Telči komplikuje jízdu řidičům Zoo vydala suvenýrové bankovky s motivem prasat \* Postavičky z Avengers obsadily na osm dní tábor v Lovětíně Dlouho zavřený hotel Vivaldi v Rančířově chce podnikatel Jan Boháček opět otevřít.

Trojice agresorů v noci brutálně přepadla u autobusového nádraží v Jihlavě dva mladíky Město Jihlava požádalo Národní sportovní agenturu o 300 milionů na výstavbu multifunkční haly Před začátkem školního roku: Netestovaní žáci na covid19 musí nosit všude roušku.

Zkoušky mysliveckých psů komplikuje nedostatek lesních ploch V Kamenici otevřeli zrekonstruované fotbalové hřiště Vedení Jihlavy se uvolilo uspořádat několik besed k situaci v centru města JL připomněly Mariannu Singerovou, která pocházela z vily Neumann (dnešní sídlo Jihlavských listů) a přežila holocaust.

## ZÁŘÍ

Policisté v Jihlavě soutěžili o nejlepšího regulovčíka. Stal se jím prap. Zdeněk Koreš Jihlavští strážníci školili romské děti Stavbou Vysočiny se stal i velkoberanovský obchvat Třešť chystá generální rekonstrukci školy na náměstí.

V azylovém domě v Jihlavě očkovali bezdomovce Odborník na energie Ondřej Doležal z Jihlavy s političkou Evou Decroix (ODS) pomáhali předsedovi Senátu Miloši Vystrčilovi (ODS) s novelou energetického zákona, která by zížila „práci“ energošmejdů. Začátek školního roku se nesl na školách v duchu povinného testování žáků na covid-19 Novou školní tělocvičnu - sportovní halu otevřeli po letech snažení za velkého zájmu občanů ve Stonařově Slunečný začátek září pomohl zemědělcům v deštivém roce dohnat zdržení sklizně. V polích ještě jezdily kombajny, ale na Dožinkách v Jihlavě už mohla být konstatována průměrná sklizeň.

Výukové centrum VŠ polytechnické Jihlava se stalo finalistou 29. ročníku soutěže Stavba roku 2021. V říjnu v ní pak získalo Cenu Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství Neavizovaně se v Jihlavě na náměstí objevil premiér Andrej Babiš (ANO), který v předvolební kampani podepisoval svou knihu. Mítink se tu ale nekonal Jihlavské Masarykovo náměstí mají zkrášlit jerlíny. Výsadbka i s úpravami bude stát 2,7 milionu korun.

Tradiční Pistorovské mokřady byly letos prašné a blátivé Kraj musel zrušit soutěž na stavbu jižní části jihovýchodního obchvatu kvůli odvolání se jednoho z účastníků řízení.

Záložníci absolvovali velké cvičení Náměstek Vít Zeman nejdříve vystoupil z TOP 09, pak si to rozmyslel a vrátil se do ní Obchodní centrum Brněnská na Březinkách se může stavět. Dostalo od zastupitelů zelenou Luka nad Jihlavou chystají 15 volných parcel pro výstavbu rodinných domků.

## ŘÍJEN

V Mysliboři posvětili křížovou cestu. Má 14 zastavení Obce z lokality Hrádek stále nesouhlasí s možnou výstavbou úložiště jaderného odpadu Do Třeštic se sjely Zetory \* Jihlavské očkovací centrum začalo podávat třetí dávku očkování proti covidu-19.

Vít Zeman (Žijeme Jihlavou!) se hájí, že se postoj města vůči Kronospanu nezměnil Kraj zřídí funkci koronera Cestující na vlakovém nádraží v Jihlavě si stěžují na dlouhé fronty \* Jihlava se poprvé objevila na zlaté minci.

Spolek Polín v Polné uzavřel několikaletý projekt pokládání tzv. kamenů zmizelých, uctění památky tamních obětí holocaustu Kraj Vysočina vyhlásil pětičl Učitelů Vysočiny 2021. Jsou jimi Soňa Havlíková, Dagmar Němečková, Jaromír Ondráček, Ludmila Prokešová a Lenka Vítková.

Konaly se parlamentní volby, na Vysočině vyhrálo uskupení SPOLU před hnutím ANO Občané Velkého Beranova v referendu rozhodli, že nechtějí u obce sklad Penny Marketu Na stavbě mostu u Dvorců se stala tragédie. Dělníka přimáčkla traverza a ten na následky zranění zemřel.

Konec dodavatele energií Bohemia Energy vyvolal paniku i na Jihlavsku Na Heulose se konal Běh pro světlušku V Rantířově se

uskutečnily dožínky Jihlava prodlužuje prázdniny Památkáři doporučili prohlásit stonařovské objekty památkami. Zahradkáři v Jihlavě nechtějí cyklostezku u řeky Motorpal oslavil 75 let od svého vzniku Nový most spojuje dva břehy budované cyklostezky v Třešti u Váňovského rybníka U Stonařova po střetu s nákladákem zemřel chodec.

## LISTOPAD

V Jamném řeší vulgární dopis, který napsal starosta obce prezidentovi České lékařské komory Kvůli ptačí chřipce musí v Rohozné vybit celou farmu hus, kačen a perliček V Jihlavě diskutovali o problémové mládeži. V Jihlavě odhalili obnovenou bronzovou pamětní desku protinacistického odbojáře Jindřicha Kartůska Tragická dopravní nehoda se stala u Mysliboře nedaleko Sedlejova. Řidič, který vjel na koleje, srážku s vlakem nepřežil Na pístovském tankodromu se jel závod mistrovství ČR v truck trialu.

Otevřeli most u Dvorců na silnici 11/602 V Telči finišují s kruhovým objezdem Mezi jihlavskými lidoveckými zastupiteli Josefem Kodetem ml. a Jaromírem Kalinou vzplál spor Pandemie stopla sv. Martina.

Nejlevnější odpad mají v Telči Děti v Hodčicích zdemolovaly hřiště. Starosta to policii nehlásil, vandalové vše ale museli opravit Radnice v Jihlavě avizuje, že Vánoce na náměstí budou stát asi 7 milionů korun Tým z havlíčkobrodské střední školy v listopadu zvítězil v jihlavském City Parku ve finále mezinárodní gastronomické soutěže Trophée Mille.

Jihlavský sociální pracovník Patrik Priesol upozorňuje, že problém s neorganizovanou mládeží je dlouhodobě neudržitelný V Třešti se průvod na sv. Martina konal V Jihlavě odhalili pamětní desku otce a syna Skořepových, kteří padli v boji s německými okupanty.

Jihlavská pobočka spolku Bílý kruh bezpečí oslavila 10 let svého trvání Z energošmejdů padla nejvyšší pokuta jihlavské firmě Stabil Energy Dle nařízení vlády se ruší trhy, plesy a večírky.

## PROSINEC

Primátorka Karolína Koubová oznámila, že končí v krajském zastupitelstvu Zájem o Ježíškovu poštu je letos o něco menší Zrušené vánoční trhy se primátorce Jihlavy nelíbí, píše dopis vládě Jihlava má nové tři čestné občany. Byla udělena Lukášovi Krpálkovi a in memoriam Ing. Aloisi Janáčkovi a Ing. Pavlu Novákovi.

Sněžná děla začínají zasněžovat sjezdovky Ke konci roku končí v Jihlavě dvě dětské lékařky. Není za ně náhrada Jihlava otevřela mobilní ledovou dráhu kolem morového sloupu Plánovanou těžbu kamene by mohl v Kosově vyřešit obchvat obce.

Lyžaři zaplnili Čeřínek, parkoviště praskalo ve švech Voda v Jihlavě zdrazí o šest korun Telčtí zastupitelé rozhodli, že od ledna bude ve městě opět fungovat městská policie Kvůli zpožděním rychlíků dorazilo do Jihlavy Betlémské světlo s několikahodinovým zpožděním a nedostalo se do avizovaných vlaků.

Kvůli betonárce v Třešti visí ve vzduchu trestní oznámení Na silvestrovské výšlapy bude možné jít jen neorganizovaně Kostelec má zpomalovací semafor Jihlavští zastupitelé chválí asistenty prevence kriminality, o domovnících-preventistech pochybují.

Foto autor: Foto: Petr Klukan

Foto popis: MOST. Jedna z nejdůležitějších dopravních akcí tohoto roku na Jihlavsku - zbourání a výstavba nového mostu u Dvorců, se bohužel neobešla bez tragédie. Při stavbě zde zemřel jeden z pracovníků.

Foto autor: Foto: David Kratochvíl

Foto popis: ČESTNÝ OBČAN. Fenomenální sportovec, judista Lukáš Krpálek, získal nejvyšší ocenění města Jihlavy. Stal se jejím čestným občanem.

Foto autor: Foto: Petr Klukan

Foto popis: DAKAR. V rámci akce Pístovské mokřady přijal pozvání i dakarský účastník Martin Macík, který se svým starším vozem předvedl několik skoků. V současné době zápolí opět na Dakaru.

Foto autor: Foto: Petr Klukan

Foto popis: VOLBY. Konaly se parlamentní volby, které přinesly řadu překvapení. Do sněmovny se nedostala KSČM, ale ani ČSSD. Zvítězila koalice SPOLU a přinesla radost nejen novým poslancům - zleva Evě Decroix (ODS) a Martině Lisové (TOP 09), ale i hejtmanovi Vítězslavu Schrekovi (ODS).

Foto autor: Foto: Petr Klukan

Foto popis: PISTOVSKÉ MOKŘADY. Tradiční motoristické závody pořádané Tomášem Kratochvílem se letos na podzim naštěstí jely. Spolu s neuvěřitelnými výkony šly ruku v ruce i karamboly, „boudy“ i zapadnutí v bahně či jámách. Po „mokřadech“ se na nedalekém pístovském tankodromu jel i závod mistrovství ČR v truck trialu.

Foto autor: Foto: Jiří Varhaník

Foto popis: MEMORANDUM V TELČI. Obnovení Memoranda o spolupráci po patnácti letech mezi městy Telčí, Dačicemi, Slavonicemi a Jemnicí provázela v srpnu v Telči velká městská slavnost.

Foto autor: Foto: David Kratochvíl

Foto popis: SV. MARTIN. Vzhledem k vládním opatřením se akce sv. Martina odvolávaly. V Třešti se však konal.

Foto autor: Foto: Petr Klukan

Foto popis: Malá vesnička Řidelov se mohla pochlubit po 700 letech novou kapličkou sv. Anny. Na její svěcení přijel i Karel Schwarzenberg.

Foto autor: Foto: Petr Klukan

Foto popis: NEJKRÁSNEJŠÍ STROMEČEK. Jihlavské listy před Vánoci tradičně vyhláší soutěž o nejkrásnější vánoční stromeček. Účastní se ho desítky mateřských a základních škol.

## Máme Hosty 08:35

RÁDIO, Datum: 19.01.2022, Zdroj: ČRo Pardubice, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Poslechovost pořadu: 0, Pořad: Máme Hosty 08:40, Země: Česko

### Beey,

Pořad byl automaticky přepsán aplikací Beey ([www.beey.io](http://www.beey.io)).

### mluvčí

Český rozhlas Pardubice 6 minut zbývá do třičtvrtě na 9 je středa 19. ledna. Náš dnešní host je pan Tomáš Heller, ředitel paměti národa východní Čechy. Vítám vás hezké ráno. Hezké ráno. Paměť národa tvoří už mnoho let organizace post Bellum

ve spolupráci s Českým rozhlasem. Příběhy natáčí už 20 let. Vrcholem toho dosavadního snažení mají být multimediální muzea totalit dvacátého století. Tzv. institut paměti národa bude místem setkávání různých generací. My jsme si o tom už povídali loni v srpnu. V Pardubicích se mělo otevřít jako první v republice na podzim, ale kvůli covidu. To nevyšlo. Pořád je to takové ve hvězdách, tak asi čekáte, kdy už konečně to přijde.

Čekáme na to připadáme jako sprinteři před zahájením závodů na 100 m jsme už těch startovních blocích. Žijeme se před odstartováním závodu, ale ten COVID nám to bohužel trochu brzdí, takže očekáváme snad se to brzy zlepší, Omikron doufáme, bude třeba ta poslední tečka a těšíme se na spuštění.

První institut se tady otevírá v Pardubicích. V budoucnu se počítá s dalšími v Praze, Brně Olomouci a ostatních krajských městech. Jak to s nimi vypadá, tam teď samozřejmě všechno na bodu mrazu léky jsou tam plány v těch jiných městech.

Plánuje jasný otevřít institut otevřít multimediální výstavu, která přiblíží ty regionální dějiny a zároveň také nabídnout místo, které bude místem pro setkávání různých generací místo pro besedy a podobně. Nejblíže jsme v Brně dále potom v Olomouci a další města jsou teď v pořadí, ale teď aktuálně pracujeme nejvíce doděláváme ty do drobností Pardubice, Brno a Olomouc.

Pardubice budou první nakonec nebude předběhne. Někdo.

Mi to určitě stihne. To si nenecháme s kolegama utéci tedy zkrátka ta expozice všechno je připraven, a to jediné, co nás limituje, je to, aby se mohli s klidným svědomím otevřít pro veřejnost. A budeme zkrátka první.

A máte nějaký termín předběžný nebo radši nebudeme říkat?

No, máte pravdu, že těch termínů už bylo řečeno, v minulosti několika pokaždé nás trošičku dostihlo. Teď pracujeme s termínem přelom zimy a jara s tím, že máme nějaký nákup predikci snad, jak by se to mohlo vyvíjet, ale to, co zde můžu oznámit vám z toho velkou radost, tak právě dnešním dnem se institut v Pardubicích otevírá pro školy v dopoledních hodinách.

A jak to bude fungovat, jak se školy třeba můžou hlásit?

Školy již dobře znají mého kolegu Lukáše Peška, který nabízí naše vzdělávací projekty, takže stačí se ozvat právě jemu požádat o nějaký termín. My zajistíme prohlídku pro jedno školní třídu. Tu si rozdělíme na 2/2 a 1/2 projde expozicí. Druhá polovina půjde do vzdělávacího centra, kde prožijí zážitkový workshop. Následně se vymění. A tím se vlastně ten celý čtyřhodinový blok uzavře, takže právě školy se mohou hlásit a pokud napíšou nebo zavolají Lukáši Peškovi na Lukas tedka pejska zavináč post Bellum cz, tak není nic jednoduššího než vytvořit rezervaci.

Součástí výstavy jsou moderní technologie, které návštěvníkům umožní stát se opravdu přímým účastníkem vyprávěných příběhů, tak ta příprava si musela být dost technicky náročná.

Příprava náročná byla je to práce, teď už můžu říct tři let, když jsme na tom pracovali. Není to jenom práce organizace post dolům, která je v tvůrcem paměti národa spolu s Českým rozhlasem ústavem pro studium totalitních režimů režimu, ale také prací firmy při OSN, která dělala to technologické navržení. Je to také prací Univerzity Karlovy, která pomáhala vzdělávací složkou a také dalších až 70 celkově spolupracovníků, takže je to dlouhodobý vývoj, ale ta technologická věc jedinečná, protože vlastně umožňuje prožít ty konkrétní události dvacátého století, tak říkajíc skoro na vlastní kůži, protože měla stáhneme do děje, aby budete vlastně s příběhem toho konkrétního pamětníka. Procházet jeho životní příběh a různé technologické záležitosti od soukromých kin kour strojů laserů a podobně. Vám bude umocňovat zážitek. Takže si zkrátka představte, že jste v soukromém kině kolem vás prochází vojska. A vy jste plní zážitků emocí.

Tomáš Heller, ředitel paměti národa východní Čechy je dnešním hostem Českého rozhlasu Pardubice ještě nekončíme. Za chvíli nabídneme druhou polovinu našeho rozhovoru přejeeme pěkný den.

Za 13 minut bude 9 hodin, a to uslyšíte další zprávy. Za pondělí úterý zaměstnavatelé podle ministerstva zdravotnictví nahlásili 9098 pozitivních samotestů. Celkový počet testovaných známý není. Dál posloucháte Český rozhlas Pardubice. Náš dnešní host, tak to je ředitel paměti národa východní Čechy. Pan Tomáš Heller povídáme si o tom, co by se mělo dít v Pardubicích, a to je otevření institutu paměti národa. Víme, že součástí institutu měli být divadelní kroužky, platí taky v té současné době.

Platí to také budeme je vypisovat a nabízet vlastně mladým lidem, takže předpokládáme, že to bude pravidelnou součástí aktivit, co bude institut nabízet.

Pro veřejnost chystáte taky něco speciálního nějaké pravidelné programy.

Chystáme chceme, aby byl institut pravidelným místem setkávání, proto vlastně každé pondělí od 17 hodin bude připravená akce pro veřejnost. Budou to akce vyloženě posluchačské, ale také aktivní. Chystáme proto různé besedy přednášky. Jeho příběhy jsou sestřihy vlastně vzpomínek pamětníků, které doprovází dokumentarista a vypráví vlastně do vysvětluje, ale potom, jak jsem říkal, i ta aktivní část, tak my chystáme jakési jakousi akci paměť národa živě, což je vlastně příležitost pro širokou veřejnost vyzkoušet si třeba naše zážitkové workshopy. Vyzkoušet si naše konkrétní vzdělávací aktivity, anebo třeba jít s námi na procházku po Pardubicích, kde vlastně budeme moci vyprávět buď s pamětníkem nebo s dokumentaristou, co se kde, kdy dělo, jaký to mělo vliv na Pardubice východní Čechy a zkrátka vyzkoušet si paměť národa trošku naživo.

Jsme tady mluvili o té multimediální expozici, tak bude se nějak pravidelně obměňovat, počítáte s tím.

Je to v plánu to, co nám k tomu teď aktuálně chybí, je to spuštění. A my samozřejmě chceme otevírat více fu k dvacátému století teď aktuálně máme funkční téma druhé světové války, ale chceme obsáhnout celé dvacáté století tak, aby například v úterý mohl návštěvník na padesátá léta ve středu na druhou světovou válku ve čtvrtek na sametovou revoluci například a stejně tak v každé epoše by mělo být několik pamětníků. Návštěvník si vybere vždy jednoho s ním projde příběh, ale v té plné verzi, která bude vlastně je to otázka měsíců roku dnes přímo všechny epochy je to velmi finančně nákladné náročné, tak

vlastně si bude moci vybrat z několika pamětníků a NATO pokusil vrátit třeba 4× pokaždé jiným pamětníkem a právě tyto tyto příběhy chceme obměnit tím pádem pro návštěvníka to bude neustále aktuální zajímavé stejně tak pro školy.

Ta moderní expozice v podstatě nepotřebuje živého průvodce, protože průvodcem bude tablet se sluchátky. To vás napadlo ještě před covidem nebo tak nějak souvisí s tou dnešní dobou.

Nás napadlo před covidem už díky Bohu kovy znamenají 3 roky 1 na 3 roky pracujeme. A je to vlastně způsob, jak za prvním velice jednoduchou formou všechny generace seznámit s tím, jak ta výstava funguje. To je to byla ta nejnáročnější vlastně věc na celé expozici. Udělat to tak, aby to zaujalo mladou generaci strhlo je to, ale také, aby i ty nejstarší generace teď mám na mysli třeba seniory se v té expozici dokázali orientovat a také to bavilo, takže to vlastně, i když to zní velmi technologicky, tak ten tablet sluchátka umožňují, protože pomocí mapy si ten návštěvník může pohybovat po tom prostoru. A jelikož už máme dost času na testování, ale jelikož měl, kteří v listopadu a na 19. ledna, tak jsme otestovali, že skutečně všechny generace se v tom mohou orientovat, dokáží to. A jsme zkrátka připraveni.

Říká ředitel paměti národa východní Čechy Tomáš Heller. Moc děkujeme za návštěvu u nás. Držíme palce, aby se to už konečně otevřelo rádi budeme informovat o tom termínu, až to bude 100 procentním.

Moc děkuji za celou organizaci a přeji vám všem posluchačům krásné ráno.

### [Otevření muzea totalit načasuje covid. Na vlastní kůži prožijete dramata minulého století URL](#)

WEB, Datum: 19.01.2022, Zdroj: ČRo - pardubice.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 39 562, Rubrika: 20. století, AVE: 10 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,44

Novinka měla být už několik měsíců v chodu. Všechno je připravené, ale úplnému zahájení provozu brání špatná epidemická situace. Za Institutem Paměti národa stojí organizace Post Bellum.

Multimediální muzea totalit 20. století mají být vrcholem jejího dosavadního snažení. Postupně se mají otevřít v různých městech republiky a přiblížit tak regionální dějiny. „Připadáme si jako sprinteři před zahájením závodu na sto metrů. Jsme ve startovních blocích, chvějeme se před začátkem závodu, ale covid nám to bohužel trochu brzdí. Těšíme se na spuštění. Pardubice budou určitě první. Nenecháme si to s kolegy utéct. Limituje nás jenom to, že nemůžeme s klidným svědomím otevřít pro veřejnost. Následovat by mělo Brno a Olomouc,“ uvedl ředitel Paměti národa Východní Čechy Tomáš Heller.

Zatím pro žáky, časem pro všechny

Konkrétní termín otevření se těžko odhaduje. „Už jich bylo řečeno v minulosti několik a pokaždé nás to trochu dostihlo. Zatím pracujeme s termínem na přelomu zimy a jara. Ale už teď se institut v dopoledních hodinách otevírá pro školy. Můj kolega Lukáš Peška jim nabízí vzdělávací projekty. Stačí se mu ozvat a my zajistíme prohlídku pro školní třídu. Jedna polovina projde expozicí a druhá půjde do vzdělávacího centra, kde prožije zážitkový workshop. Následně se vymění a uzavře se tak celý čtyřhodinový blok.“

Pravidelně by měly být divadelní kroužky. I pro veřejnost připraví v institutu pravidelné programy, a to na pondělní 17. hodinu. „Půjde o různé besedy, přednášky, kinopříběhy, zážitkové workshopy, vzdělávací aktivity, procházky po Pardubicích s vyprávěním a podobně.“

Atraktivní efekty

Součástí výstavy jsou podle Hellera moderní technologie, které návštěvníkům umožní stát se přímým účastníkem vyprávěných příběhů. „Přípravné práce trvaly tři roky. Podílelo se na nich dohromady až 70 spolupracovníků. Unikátní technologie umožní prožít konkrétní události 20. století skoro na vlastní kůži. Vtáhneme vás do děje a vy budete procházet příběh daného pamětníka. Soukromá kina, kouřostroje, lasery umocní návštěvnícký zážitek.“

Tablet se sluchátky nahradí živého průvodce. A velice jednoduchou formou seznámí s tím, jak výstava funguje. „Potřebovali jsme expozici vybudovat tak, aby zaujala a strhla mladou generaci, ale aby se v ní dokázali zorientovat třeba i seniory.“

Organizátoři počítají s obměnou expozic. „Aktuálně máme funkční téma druhé světové války, ale postupně chceme obsáhnout celé století. Návštěvník by pak mohl vybírat z různých epoch a z různých pamětníků. Lidé i školy tedy budou moci přicházet opakovaně,“ myslí si Heller.

## [„Za ruce se vezmeme“ na Kamínkách](#)

TISK, Datum: 21.01.2022, Zdroj: Lískáček, Strana: 12, Autor: Vojtěch Novotný, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Země: Česko

„Za ruce se vezmeme.“ To jsou slova z Tereziánské hymny a zároveň název dějepisného programu, kterého se účastnili za přispění Magistrátu města Brna naši žáci devátých tříd ve dnech 6. a 8. prosince. Program připravila společnost Post Bellum, která se zabývá mapováním vzpomínek pamětníků na události z dějin 20. století. Navázali jsme tak na loňskou tradici pořádání těchto programů, letos konečně v prezenční podobě u nás ve škole.

Tentokrát jsme se zabývali problematikou holocaustu. Základem programu je tzv. kinopříběh, ve kterém jsou promítány ukázky z rozhovorů se třemi pamětníky, kteří vzpomínají na své zážitky z doby, kdy se z těchto československých občanů postupně stali nežádoucí lidé druhé kategorie. Pamětníci popisovali své zážitky od svých pocitů z prvních diskriminačních opatření, přes první transporty, po zážitky z Terezína, Osvětimi a dalších koncentračních táborů, kterými si všichni prošli. Devátáci si vyslechli jejich silné zážitky popisující kruté praktiky nacistů, od nedostatku jídla, špatné hygieny v koncentračních táborech, po selekce, zabíjení a pocitů ze smrti blízkých osob.

Žáci byli problematikou holocaustu provázeni velice pěkným výkladem zkušeného lektora, který také doplnil vzpomínky pamětníků erudovaným komentářem. Celý program byl pro žáky velice silným zážitkem, prostřednictvím kterého mohli poznat toto drsné období lidských dějin.

: Vojtěch Novotný, učitel dějepisu

## [InspiroHub: Ridina Ahmedová – Seznam se tvůj hlas URL](#)

WEB, Datum: 23.01.2022, Zdroj: ostravainfo.cz, Autor: Západočeské Univerzitě, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 10 000, AVE: 3 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,11

Hlas používáme denně, ale co o něm vlastně víme? Hlasová dílna vytváří prostor pro sebezpoznávání i pro zážitek z hudby, která vzniká i na základě překvapivě jednoduchých zadání.

10:00 Dům kultury Poklad

Co během celodenní dílny zažiješ:

- Seznámíš se se svým hlasem.
- Zjistíš, že hlas není jen zpěv nebo mluvená řeč.
- Vyzkoušíš si různé hlasové hry a cvičení.
- Zjistíš, jak unikátním klíčem k sobě samému může hlas být.

Hlas máme vždy nablízku; když zníme společně, spontánně spolu začínáme spolupracovat a vytváříme dílo založené na vzájemných vztazích. Můžeme při tom také zkoumat, jak naše znějící skupina vlastně vypadá a funguje: Jaká role nám vyhovuje více – být sólistou? Anebo spolehlivým a sloužícím článkem funkčního organismu? Potřebujeme bezpečný řád anebo nás naopak motivuje chaos a možnost vybočení ze zaběhlých pravidel?

Pozvolným posouváním se od ticha, dýchání přes poslouchání, hry a cvičení účastníci dojdou často i k překvapivým informacím o sobě, o možnostech hlasu, o tom, jak zajímavou sebezkušenost a kolik inspirace mohou zpěv a práce s hlasem přinést.

Určitě budeme i zpívat, ale spíše než cíl, to bude něco, s čím se na cestě setkáme.

Ridina Ahmedová je už řadu let výraznou postavou české hudební scény. Dlouho se věnovala jazzu, podílela se na řadě projektů různých žánrů (spolupráce s Floexem, Vladimírem 518, Načevou, V. a I. Havlovými, J.P. Muchowem ad). Na pražském koncertě Bobbyho McFerrina byla přizvána si s ním zapívat duet.

Projekt HLASKontraBAS, který vytvořila spolu s kontrabasistou Petrem Tichým, byl nominován na cenu Anděl 2016 za stejnojmenné album.

Má za sebou dlouhou řadu vystoupení na festivalech a v klubech v ČR i zahraničí, je autorkou hudby k několika divadelním představením.

Skládá a zajímá se o možnosti hlasu. Vede semináře pro veřejnost i pro hudebníky, vytvořila projekt Zpěvomat, který každý rok rozeznívá ulice Prahy a dalších měst, založila Hlasohled, centrum pro práci s lidským hlasem. Vedla workshopy a podílela se na projektech ve spolupráci s řadou subjektů – mj. Post Bellum, DAMU, divadlo Ponec, festival Tanec Praha a mnoho dalších. Je absolventkou FHS UK a také studia muzikoterapie při Západočeské Univerzitě.

Předčasné odchody ze vzdělávání, prevence a řešení (kyber)šikany, rozvoj demokratických principů, potřeby žáků s odlišným mateřským jazykem, podpora vedení pražských škol. Nejen tato témata a aktivity nabízí prostřednictvím partnerů projekt iKAP II – Inovace ve vzdělávání, o kterém dnes jednala Rada hl. m. Prahy. Celková alokace projektu, podpořeného fondy Evropské unie (skrze OP VVV), přesahuje 350 milionů korun. Jelikož je projekt finančně podpořen z fondů EU, pražské školy nezaplatí za nabízené programy a aktivity ani korunu.

14. února 2022

Zkratka iKAP znamená „implementace Krajského akčního plánu“ – tedy proces, kdy se do praxe zavádějí priority vzdělávání, které jsou v takovém plánu definované. Krajský akční plán (KAP) je, obecněji řečeno, nástroj pro zlepšení řízení škol, hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. To vše v souladu se vzdělávacími prioritami MŠMT.

„A právě priority ministerstva školství a hlavního města Prahy v oblasti vzdělávání přenáší do praxe projekt iKAP II – Inovace. Pro Prahu ho koordinuje Pražský inovační institut, jenž se už dva roky zaměřuje na inovace a propojení vzdělávání, veřejného sektoru a podnikání v metropoli. Tento inovační projekt je jedním z největších, který institut řeší, má celkem jednačtyřicet partnerů,“ uvedl pražský radní pro oblast školství a podpory podnikání Vít Šimral.

Hlavních partnerů, kteří budou v následujících dvou letech realizovat většinu plánovaných aktivit, je dvaadvacet. Jsou mezi nimi neziskové organizace (např. META, InBáze, Vívam, Společnost pro kreativitu ve vzdělávání nebo CEDU – Centrum pro demokratické učení) i akademické a vzdělávací instituce (Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, ČVUT, Gymnázium Na Zatlance, Akademie řemesel Praha a další).

„Naším cílem je pomáhat školám zavádět inovativní postupy řízení i výuky tak, aby se žáci učili v prostředí, které je plně podporující,“ říká Petr Valenta, gestor projektu.

Projekt začal oficiálně fungovat loni v červnu, některé spolupracující organizace zahájily aktivity už během loňského léta a podzimu, jiné teprve program připravují. Např. organizace Post Bellum realizovala divadelní letní dílny pro žáky ohrožené školním neúspěchem a nyní pořádá semináře pro učitele, workshopy pro školní třídy a rozjíždí tandemovou výuku. Organizace Jules a Jim pro školy pořádá semináře v oblasti prevence šikany pro školní metodiky prevence a pedagogické sbory, Člověk v tísni nabízí v rámci projektu skupinové supervize a kurzy pro učitele a asistenty pedagoga pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Workshopy k rozvoji digitálních kompetencí pro žáky 2. stupně ZŠ a SŠ a jejich pedagogy nabízí organizace OSE Czech republic v jedinečném prostoru Haly 40 v Pražské tržnici v Holešovicích. Dílny, kde se účastníci naučí pracovat s virtuální realitou, audio a video streamingem či 3D tiskem, doplní vzdělávací program v oblasti prevence závislosti, kyberšikany a zdravého přístupu k technologiím a online prostředí. Jeden z dalších partnerů, Česká asociace streetwork, řeší s pražskými školami prevenci předčasných odchodů žáků ze vzdělávání a pořádá semináře s odborníky na důležitá témata. Společnost pro kreativitu ve vzdělávání spoluorganizuje nyní v únoru Festival umění a kreativity ve vzdělávání, který je určen školám, pedagogům i široké veřejnosti. Běží i první setkání (prozatím online) k podpoře podnikavosti ve školách, které pořádá Pražský inovační institut či Inovační laboratoř Univerzity Karlovy

A v těchto dnech se rozbíhá jedna z nejdůležitějších částí projektu: program Rozvíjíme školu spolu který realizuje přímo Pražský inovační institut. „Jde o leadership program, mentoring a koučink pro vedení pražských škol, tedy nejen pro ředitele, na kterém spolupracujeme s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy a Institutem firemní kultury,“ přibližuje Petr Valenta. „Do leadership programu jsme přidali i školení ke strategickému řízení škol, aby ti, kdo je vedou nebo v budoucnu povedou školy, nemuseli jen hasit aktuální problémy, ale měli dlouhodobou strategii. Aby se stali silnými leadery, kteří dokážou stmelovat pedagogický sbor a vedou ke společné vizi,“ popisuje Valenta.

Zdroje financování projektu iKAP II – Inovace ve vzdělávání:

Evropský sociální fond

Státní rozpočet

Hlavní město Praha

Celková částka poskytnuté dotace na projekt činí: 334 319 754,75 Kč.

Celkové náklady projektu činí: 351 915 531,32 Kč.

Hlavní partneři projektu:

Více informací o projektu:

14. února 2022

14. února 2022

(Zatím nehodnoceno)

Za článek odpovídá: MHMP

## **Šimral (Piráti): Projekt iKAP II nabídne zdarma pražským školám nová témata a řešení URL**

WEB, Datum: 14.02.2022, Zdroj: parlamentnilisty.cz, Autor: PV, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 207 067, AVE: 50 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,30

Předčasné odchody ze vzdělávání, prevence a řešení (kyber)šikany, rozvoj demokratických principů, potřeby žáků s odlišným mateřským jazykem, podpora vedení pražských škol. Nejen tato témata a aktivity nabízí prostřednictvím partnerů projekt iKAP II – Inovace ve vzdělávání, o kterém dnes jednala Rada hl. m. Prahy.

Celková alokace projektu, podpořeného fondy Evropské unie (skrze OP VVV), přesahuje 350 milionů korun. Jelikož je projekt finančně podpořen z fondů EU, pražské školy nezaplatí za nabízené programy a aktivity ani korunu.

Zkratka iKAP znamená „implementace Krajského akčního plánu“ – tedy proces, kdy se do praxe zavádějí priority vzdělávání, které jsou v takovém plánu definované. Krajský akční plán (KAP) je, obecněji řečeno, nástroj pro zlepšení řízení škol, hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. To vše v souladu se vzdělávacími prioritami MŠMT.

„A právě priority ministerstva školství a hlavního města Prahy v oblasti vzdělávání přenáší do praxe projekt iKAP II – Inovace. Pro Prahu ho koordinuje Pražský inovační institut, jenž se už dva roky zaměřuje na inovace a propojení vzdělávání, veřejného sektoru a podnikání v metropoli. Tento inovační projekt je jedním z největších, který institut řeší, má celkem jednačtyřicet partnerů,“ uvedl pražský radní pro oblast školství a podpory podnikání Vít Šimral.

Hlavních partnerů, kteří budou v následujících dvou letech realizovat většinu plánovaných aktivit, je dvaadvacet. Jsou mezi nimi neziskové organizace (např. META, InBáze, Vigvam, Společnost pro kreativitu ve vzdělávání nebo CEDU – Centrum pro demokratické učení) i akademické a vzdělávací instituce (Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, ČVUT, Gymnázium Na Zatlance, Akademie řemesel Praha a další).

„Naším cílem je pomáhat školám zavádět inovativní postupy řízení i výuky tak, aby se žáci učili v prostředí, které je plně podporující,“ říká Petr Valenta, gestor projektu.

Projekt začal oficiálně fungovat loni v červnu, některé spolupracující organizace zahájily aktivity už během loňského léta a podzimu, jiné teprve program připravují. Např. organizace Post Bellum (ZDE) realizovala divadelní letní dílny pro žáky ohrožené školním neúspěchem a nyní pořádá semináře pro učitele, workshopy pro školní třídy a rozjíždí tandemovou výuku. Organizace Jules a Jim (ZDE) pro školy pořádá semináře v oblasti prevence šikany pro školní metodiky prevence a pedagogické sbory, Člověk v tísni (ZDE) nabízí v rámci projektu skupinové supervize a kurzy pro učitele a asistenty pedagoga pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Workshopy k rozvoji digitálních kompetencí pro žáky 2. stupně ZŠ a SŠ a jejich pedagogy nabízí organizace OSE Czech republic (ZDE) v jedinečném prostoru Haly 40 (ZDE) v Pražské tržnici v Holešovicích. Dílny, kde se účastníci naučí pracovat s virtuální realitou, audio a video streamingem či 3D tiskem, doplní vzdělávací program v oblasti prevence závislostí, kyberšikany a zdravého přístupu k technologiím a online prostředí. Jeden z dalších partnerů, Česká asociace streetwork (ZDE), řeší s pražskými školami prevenci předčasných odchodů žáků ze vzdělávání a pořádá semináře s odborníky na důležitá témata. Společnost pro kreativitu ve vzdělávání (ZDE) spoluorganizuje nyní v únoru Festival umění a kreativity ve vzdělávání (ZDE), který je určen školám, pedagogům i široké veřejnosti. Běží i první setkání (prozatím online) k podpoře podnikavosti ve školách, které pořádá Pražský inovační institut či Inovační laboratoř Univerzity Karlovy (ZDE).

A v těchto dnech se rozbíhá jedna z nejdůležitějších částí projektu: program Rozvíjíme školu spolu (ZDE), který realizuje přímo Pražský inovační institut. „Jde o leadership program, mentoring a koučink pro vedení pražských škol, tedy nejen pro ředitele, na kterém spolupracujeme s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy a Institutem firemní kultury,“ přibližuje Petr Valenta. „Do leadership programu jsme přidali i školení ke strategickému řízení škol, aby ti, kdo je vedou nebo v budoucnu povedou školy, nemuseli jen hasit aktuální problémy, ale měli dlouhodobou strategii. Aby se stali silnými leadery, kteří dokážou stmelovat pedagogický sbor a vedou ke společné vizi,“ popisuje Valenta.

Zdroje financování projektu iKAP II – Inovace ve vzdělávání:

Hlavní partneři projektu:

HMP (projektový záměr Hardware Lab), Pražský inovační institut, Univerzita Karlova - Pedagogická fakulta, Elixír do škol, Post Bellum, Člověk v tísni, Jules a Jim, Společnost pro kreativitu ve vzdělávání, CEDU - Centrum pro demokratické učení, Střední průmyslová škola elektrotechnická Praha 10, V Úžlabině 320, Gymnázium, Praha 5, Na Zatlance 11, Vigvam, SŠ - COPTH Praha 9, Gymnázium, U Libeňského zámku 1, Praha 8, OSE CZ (H40), Akademie řemesel Praha - Střední škola technická, Smíchovská střední průmyslová škola a gymnázium, Střední odborná škola Jarov, Česká asociace streetwork, InBáze, Meta, Středoškolský sněm hl. m. Prahy, Institut firemní kultury, ČVUT.

Více informací o projektu ZDE.

**Popieranie histórie vnímaním u mladých ako spôsob revolty, hovorí riaditeľka Post Bellum URL**

Sandra Polovková sa v organizácii Post Bellum dostala k príbehom ľudí, ktorí prežili tragédie 20. storočia. Dnes ich cez zážitkové workshopy prinášajú aj do škôl.

Dôležité historické udalosti 20. storočia by sme si mali pripomínať, tvrdí riaditeľka neziskovej organizácie Post Bellum. Antisemitizmus sa podľa nej druhou svetovou vojnou neskončil. Na školách sa dnes stále málo učí o období totalít. Sandra Polovková porozprávala, ako môžeme o týchto témach vzdelávať mladých, prečo by sme si mali dávať pozor na spomienkový optimizmus na obdobie pred rokom '89 a čo spôsobuje rozdeľovanie spoločnosti.

V rozhovore sa ďalej dočítate:

či chcú pamätníci hovoriť o holokauste a období totalít, prečo je nám židovská kultúra na Slovensku neznáma, či nám prospieva spomienkový optimizmus na obdobie komunizmu, ako mladí ľudia dokážu zmeniť svoje postoje zažitou skúsenosťou.

Soňa Holúbková: Nemusíme bojovať, kto je najlepší, nemáme rovnakú východiskovú pozíciu

Nedávno ste upozornili na Medzinárodný deň pamiatky obetí holokaustu kampaňou: „Vaše číslo je 69 000 a nie je šťastné.

Mohli ste byť jednou z obetí, ktorú si holokaust vyžiadal.“ Prečo je dôležité pripomínať si významné udalosti našej histórie?

Naša kampaň chcela pripomenúť osudy 69-tisíc ľudí zo Slovenska, ktorých zavraždili počas holokaustu. Ak by sme hovorili o dnešnom území Slovenska, ktoré bolo vtedy zmenšené Viedenskou arbitrážou, počet zavraždených ľudí je oveľa vyšší. Obetí bolo približne 100-tisíc. Nemôžeme na to zabúdať, lebo tieto udalosti formujú našu súčasnosť. Stali sa pred necelými 80 rokmi a spomienky sú stále živé. Dodnes medzi nami žijú svedkovia, ktorí si veľa pamätajú. Je dôležité, aby sme si pripomínali ich príbehy a nedovoliili, aby sa čosi podobné opäť zopakovalo.

Medzinárodný deň pamiatky obetí holokaustu je pamätný deň, keď bol oslobodený jeden z najdrastickejších koncentračných vyhladzovacích táborov Auschwitz-Birkenau pri Osvienčime. Nacisti v ňom zavraždili tisíce ľudí iba na základe toho, že mali iný pôvod, než aký pripúšťala ideológia. Počas holokaustu zomrelo v koncentračných táboroch takmer šesť miliónov Židov. Spolu s nimi mnohí ďalší, ktorých nacistická perzekúcia označila za politických odporcov alebo sa z dôvodu hendikepu, sexuálnej či etnickej príslušnosti stali neprijateľnými pre spoločnosť.

Nachádzate dnes v spoločnosti nejaké paralely s tým, čo sa udialo v minulosti?

Nehľadala by som v tom úplne paralely, pretože je to minulosť. Mali by sme však nahlas hovoriť o tom, čo sa naozaj stalo, a neskrývať sa za nejaké masky. Týka sa to aj obrancov prezidenta slovenského ľudáckeho režimu Jozefa Tisa, podľa ktorých za svoje zločiny nenesie zodpovednosť. Mnohí dnes tvrdia, že našim židovským spoluobčanom udelil výnimky. Väčšina ich však nedostala, o čom by vedela rozprávať aj americká autorka žijúca na Slovensku Madeline Vadkerty. Vo svojej knihe Slovný pán prezident priniesla jasné dôkazy o tom, ako ľudia adresovali listy prezidentovi a žiadali o milosť, no márne. Tvrdenie, že Tiso bol mierotvorcom a zachraňoval ľudí, je hlúposť a nie fakt. Aj preto s jeho obhajobou nesúhlasím.

Ak sa máme rozprávať o minulosti, potrebujeme o nej hovoriť jasne a konkrétne. Slovenský štát nebol v našej histórii jediný, ktorý označil vybrané skupiny ľudí za nepriateľov.

Ak sa máme rozprávať o minulosti, potrebujeme o nej hovoriť jasne a konkrétne. Slovenský štát nebol v našej histórii jediný, ktorý označil vybrané skupiny ľudí za nepriateľov a následne ich prenasledoval. Veľmi viditeľné to bolo aj počas ďalších desaťročí komunistického režimu. Tí, ktorí s ním nesúhlasili, boli odsúdení za vlastizradu a mnohí aj nespravodlivo väznení v neľudských podmienkach.

Je možné antisemitizmus a populizmus v spoločnosti zastaviť? Čo by sme mali robiť, ak sa deje nepravosť?

Židia sú prenasledovaní veky vekov. Antisemitizmus nie je a nebol ukončený druhou svetovou vojnou, stále pokračuje. Mali by sme sa mať na pozore pred rétorikou politikov a vplyvných ľudí, ktorí dostávajú priestor v médiách a nemajú problém označovať isté skupiny ľudí za nepriateľov národa alebo sa nešťastia rozdeľovať spoločnosť.

Práve tento spôsob komunikácie môže podnecovať spoločnosť k nenávisti a viesť k radikalizácii, ktorá môže dopadnúť veľmi dramaticky. To, čo sa dialo počas druhej svetovej vojny, je špičkou ľadovca. Keď sa deje násilie v uliciach alebo ľudia začnú dostávať rôzne vyhrážky, sú to jasné signály, že sa história opakuje a môže nás to všetkých zasiahnuť.

Dokumentujete príbehy ľudí, ktorí prežili hrôzy druhej svetovej vojny. Stretávate sa niekedy s tým, že sa ľudia nechcú k prežitým ťažkej životnej skúsenosti vracajúť?

Stretávame sa s tým často. Platí to nielen o ľuďoch, ktorí prežili druhú svetovú vojnu, ale aj perzekúcie počas komunistického režimu. Je to prirodzené, lebo zažili traumy. V mnohých prípadoch môžeme hovoriť doslova o zázraku, že prežili. Niektorí sa po nahrávaní príbehu napokon rozhodnú, že ho nechcú zverejniť alebo že ho chcú publikovať pod pseudonymom. Je to spôsobené aj tým, že antisemitizmus je v našej spoločnosti stále zakorenený.

Pred druhou svetovou vojnou žila na našom území židovská komunita a bola súčasťou našej spoločnosti. Väčšina Židov však bola vyvrazená. Nečudo, že dnes poriadne ani nepoznáme židovské tradície a kultúru. To ponúka priestor na rôzne konšpirácie a klamstvá, ktoré sa na internete rýchlo šíria.

Mnohí, ktorí prežili holokaust, zanevreli na náboženstvo. Veľa ľudí sa rozhodlo zmeniť alebo utajiť svoju židovskú identitu.

Ako sa dnes žije na Slovensku pamätníkom, ktorí zažili hrôzy v rôznych obdobiach našej histórie?

Keď sa rozprávame s ľuďmi, ktorí prežili vojnu alebo holokaust, bývajú znepokojení. Ak sa niekto zdraví Na stráž! alebo vidia v parlamente sedieť sympatizantov Jozefa Tisa, vzbudzuje to v nich značné obavy. Nemyslím si však, že je to pre nich jediný dôvod strachu. Ich životy ovplyvnili hrôzy, ktoré si sotva dokážeme predstaviť. Najradšej by na ne zabudli, čo sa, samozrejme, nedá. Následne prišiel ďalší režim.

Mnohí, ktorí prežili holokaust, zanevreli na náboženstvo. Veľa ľudí sa rozhodlo zmeniť alebo utajiť svoju židovskú identitu. Pri rozhovoroch s ľuďmi z druhej generácie sa často dozvedáme, že o svojom pôvode nevedeli. Buď sa o ňom doma nehovorilo, alebo o ňom sami nechceli hovoriť. Mnohí sa dodnes boja o svoju slobodu a majú obavy o vývoj spoločnosti.

V organizácii Post Bellum sa venujete aj vzdelávaniu mladých. Majú dnes prehľad o historických udalostiach, zaujíma ich to?

Robíme zážitkové workshopy pre mladých. V každej triede sa nájde skupinka študentov, ktorá je v revolte a nechce byť súčasťou aktivity. Spomínam si, ako sme minulý rok boli v divadle v Bátovciach. Mali sme skupinku ôsmakov a deviatokov zo základnej školy. Niektorí sa nechceli zapojiť. Naše workshopy sú však postavené na hre. Každý má nejakú postavu, takže skôr či neskôr na neho príde rad. Tí, ktorí boli na začiatku proti, boli napokon najviac zapálení a sledovali, ako sa celá hra skončí. Ono sa to v nejakom momente vždy zlomí. Mladí sú vždy zvedaví, ako sa situácia vyvinie a bude pokračovať.

Záujem z ich strany o modernú históriu je. Otázne je, či je pre nich zaujímavý a atraktívny spôsob klasického frontálneho vyučovania a memorovania dátumov alebo sa radšej učia prostredníctvom zážitku a konkrétnych životných osudov. Nie sú to príliš vzdialené dejiny, aj preto sa o nich mladí chcú rozprávať. Aj cez prežitú ľudskú príbehy si upevňujú svoje morálne

hodnoty.

Na začiatku študentom pridelieme postavy, ktoré počas dňa hrajú. Vychádzame zo skutočných príbehov pamätníkov, ktoré sme v Post Bellum zdokumentovali.

Ako fungujú vaše vzdelávacie projekty?

Ponúkame workshopy pre žiakov a študentov na základných a stredných školách. Je o ne čoraz väčší záujem. Pandémia však zamiešala karty aj nám, niektoré sme preto transformovali do online prostredia. Každý z workshopov sa venuje inej téme – či už ide o komunistický režim, druhú svetovú vojnu, alebo obdobie Nežnej revolúcie. Workshop trvá celý deň a zúčastňuje sa na ňom maximálne 35 žiakov.

Na začiatku študentom pridelieme postavy, ktoré počas dňa hrajú. Vychádzame zo skutočných príbehov pamätníkov, ktoré sme v Post Bellum zdokumentovali. Mladí cestujú v čase. Často robia rozhodnutia ako postavy príbehu, ktorý sa kedysi stal.

Po ukončení fázy hry, keď vystupujú zo svojich postáv, spoločne diskutujeme. Hovoríme o tom, čo zažili a čo sa počas dňa zmenilo. Na začiatku i na konci workshopu dostávajú identické postojové dotazníky, z ktorých neraz vidíme zmenu v ich uvažovaní. Po workshope už nie sú celkom presvedčení o tom, že Slovensko patrí iba Slovákom alebo že za holokaust môžu Nemci.

V jednom rozhovore ste spomínali, že popieračov holokaustu je medzi nami stále veľa. Vnímate to aj medzi mladými ľuďmi?

Na workshopoch sa stretávame s reakciami niektorých študentov, ktorí majú o holokauste isté pochybnosti. Myslia si, že história sa odohrala trochu inak. Môže za to vzdelávací systém i prostredie, ktoré ich obklopuje. V dobe konšpirácií a šíriacich sa hoaxov sa im nemožno veľmi čudovať.

Odborník na umelú inteligenciu: Pomohlo by nám, keby sme sa na sociálne siete nechodili hádať

Ak sa pozrieme na niektoré knihy o histórii, ktoré dnes vychádzajú, je to pre nás výstražný signál a mali by sme sa voči tomu vymedziť. Ak sa dezinformácie šíria aj v školskom prostredí, je dôležité to riešiť. Popieračov holokaustu je medzi nami veľa. No u mladých by som to skôr vnímala ako spôsob ich revolty. Mnohí chcú niekam patriť. Nachádzajú sa v období puberty a je prirodzené, že prežívajú obdobie vzdoru. Nelámala by som nad nimi palicu. Je dôležité s nimi diskutovať prostredníctvom faktov a príbehov.

Ak sa dezinformácie šíria aj v školskom prostredí, je dôležité to riešiť. Popieračov holokaustu je medzi nami veľa.

Medzi vaše projekty patria aj putovné výstavy. V ktorých mestách na Slovensku ich dnes ľudia môžu vidieť?

Aktuálne sa naša putovná výstava Po 2. svetovej vojne presunula na východ Slovenska do mestečka Giraltovce. Návštevníci sa na nej môžu zoznámiť s 15 príbehmi ľudí, ktorí majú za sebou zverstvá vojny. Medzi nimi s Martou Szilárdovou, ktorá zažila geto, koncentračný tábor Auschwitz-Birkenau i pochod smrti. Ďalším hrdinom je bývalý väzeň koncentračného tábora a partizán Otto Šimko, ktorý v roku 2017 dostal aj Cenu pamäti národa.

Koncom marca sa výstava presunie do Lamača v Bratislave, keď si budeme pripomínať 80. výročie prvých transportov zo Slovenska do koncentračných a vyhladzovacích táborov. Sme radi, že sa nám príbehy, na ktoré by sa nemalo zabudnúť, darí dostať do najrozičnejších kútov Slovenska.

O ktorých obdobiach našej histórie by sa podľa vás malo v spoločnosti hovoriť viac?

Mali by sme viac hovoriť aj o období komunizmu. Spomienkový optimizmus na bývalý režim je v ľuďoch hlboko zakorenený. Nebolo to však len obdobie pionierov a iskričiek, ale doba, ktorá obmedzovala ľudské práva a slobody. Nie je vôbec cesta, aby sme sa čo i len v spomienkovom optimizme vracali pred rok 1989. Je nezmysel, ak si niekto myslí, že za čias socialistického Československa nám bolo iba dobre. Mali by sme sa o tom rozprávať nielen ako o období cenzúry, ale aj cez konkrétne ľudské osudy.

Je to obdobie, o ktorom sa dnes v školách takmer vôbec neučí. Mnohí mladí ľudia nepoznajú fakty. V našej spoločnosti nie je konsenzus, že to, čo sa dialo pred rokom '89, bolo nesprávne. Treba sa však jasne vymedziť voči diktatúre a obmedzovaniu slobody slova. Jasné pomenovanie chýb by nám pomohlo rozlíšiť, v akom kontexte používajú pojmy niektorí politici i samotní ľudia. Napríklad o slobode slova dnes počúvame často v inom význame, v akom je v skutočnosti definovaná. To je manipulácia. Čím si vás Post Bellum získalo?

Získalo si ma najmä tým, že chcem žiť v slobodnej spoločnosti. Takisto skutočnými príbehmi ľudí, ktorí zažili hrôzy predošlých režimov. Predtým som nebola úplne veľkou fanúšičkou histórie a dejepisu. Vďaka združeniu Post Bellum sa dnes na ňu pozerám inak. Nechcem, aby sa situácie spred niekoľkých desaťročí opakovali. Tie nástrahy, ktoré by to mohli umožniť, sú tu však stále prítomné.

Každý deň čelíme v našom združení novým výzvam. Snažíme sa presvedčiť nielen donorov, ale aj spoločnosť a mladých na školách, že sa o týchto témach potrebujeme rozprávať. Stretnutia s pamätníkmi sú pre nás nesmierne prínosné. Nielenže sa s nimi rozprávame o tom, čo prežili, ale z mnohých z nich sa stávajú priatelia.

Post Bellum dokumentuje príbehy, na ktoré sa zabudlo alebo sa malo zabudnúť. Môžu nám pomôcť poučiť sa z moderných dejín a urobiť všetko pre to, aby sa minulosť neopakovala. Aktivity organizácie, ktorá sa na Slovensku snaží vzdelávať o dôležitých udalostiach histórie mladých, podporila Férová Nadácia O2

Desítky vzdělávacích materiálů k ruské invazi na Ukrajinu nabízí nové web Ukrajina na školách. Pro žáky, učitele i rodiče to inicioval spolek Díky, že můžeme a nezisková organizace Post Bellum.

„Na jednom místě sdružujeme existující vzdělávací aktivity a materiály, které poslouží učitelům a rodičům pro edukaci ohledně války na Ukrajině,“ popsala Michaela Szkála, koordinátorka vzdělávacích projektů organizace Post Bellum – ta mj. spravuje archiv vzpomínek pamětníků totalitních režimů Paměť národa.

Podle zástupců neziskových organizací patří děti a mládež mezi nejzranitelnější členy naší společnosti, přesto bychom se podle nich neměli bát s nimi citlivá témata otvírat, debatovat o nich a objasňovat je.

Přehled na webu Ukrajina na školách vytvořili odborníci jako rozcestník stránek Samet na školách, který hodlají průběžně aktualizovat. Lze tam najít i aktivity přímo do výuky.

Dostupné materiály se soustředí zejména na tyto body:

Většina nabídky je dostupná online a zdarma. Součástí rozcestníku jsou existující metodiky a mediální zdroje, postupně budou přibývat i aktivity, které si budou moci školy do hodin objednat živě – přednášky, debaty či workshopy. Materiály je možné využít i v rámci terénních, pobytových, ambulantních sociálních nebo zdravotních služeb, a to jak pro práci s dětmi, tak s dospělými či seniory.

„Jde o speciální mírovou operaci“

Příkladem nabídky je třeba online kurz pro učitele Labyrint migrace, který pořádá organizace Člověk v tísni. Proběhne od 30. března do 11. května kombinovanou formou e-learningu spolu s pěti živými online webináři s experty na migraci, které se dotknou i aktuálních témat ukrajinské krize.

Organizátoři nabízejí online materiály o vojenských intervencích Ruska. Metodika má sloužit k zamyšlení, jakými prostředky v minulosti Rusko dosahovalo v konfliktech svých cílů a co bylo častým důvodem. Žáci mají aktivně vyhledávat články o tématu, číst texty, analyzovat a dát dohromady výsledek. Lekce, kterou připravila Asociace učitelů občanské výchovy („Občankáři“), je součástí balíčku pro učitele, kde v roli moderátorů budou právě studenti.

Web nabízí i materiály o tzv. fake news a ukazuje rovněž, jak vypadá ruská propaganda – konkrétně tamní oficiální metodika, jak s dětmi mluvit o válce. Nezávislý ruský web MediaZona zveřejnil oficiální vládní manuál Ruské federace pro školy, jak by měli učitelé ospravedlnit invazi na Ukrajinu.

„Nejde o válku s Ukrajinou, ale o speciální mírovou operaci, jejímž účelem je zastavit nacionalisty, kteří utlačují rusky mluvící obyvatelstvo. Zvláštní mírová operace je nezbytným opatřením k záchraně lidí na Ukrajině,“ stojí v textu.

Materiály na webu zároveň zahrnují zdroje pro psychickou a emocionální podporu dětí a mladistvých, a to rozcestník krizové pomoci od Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, webinář od Člověka v tísni nebo metodiku, jak pomoci dětem na 1. stupni ZŠ, kterou dala dohromady katedra psychologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně.

Nehledat „vinu“ u spolužáků

„Otevřená komunikace o tématu války na Ukrajině pomůže chápat souvislosti mezinárodního konfliktu, včetně problematiky dezinformací nebo migrace,“ doplnila Michaela Szkála.

Záměrem podle ní je také vyvarovat se toho, aby žáci a studenti pod vlivem emocí a dezinformací hledali vinu za útok Ruska na Ukrajinu u svých spolužáků ruské nebo ukrajinské národnosti.

O tom hovořil i ministr školství Petr Gazdík (STAN), přičemž MŠMT k tomu též připravilo metodiku.

Povinná školní docházka a práce s dětmi, které neumějí česky

V této souvislosti je třeba z webu Ukrajina na školách ještě připomenout, že kupříkladu společnost META pomáhá rodičům s migrační zkušeností a jejich dětem zorientovat se v českém školství a v začlenění do společnosti. Nabízí kurzy češtiny pro děti i dospělé, pedagogům a školám poskytuje poradenství ve vzdělávání dětí, které nemají žádnou či dostatečnou znalost češtiny. Také ministerstvo školství se v souvislosti se situací na Ukrajině zabývá přípravou škol pro děti uprchlíků a otázkou zajištění nezletilých bez doprovodu. Kvůli situaci už aktivovalo svůj krizový štáb, jak nedávno informovala mluvčí ministerstva Aneta Lednová.

Školní docházka je podle ní povinná pro děti, které jsou v Česku trvale, přechodně déle než 90 dnů nebo žádají o mezinárodní ochranu. Právo na vzdělávání na středních školách mají v Česku podle Lednové Ukrajinci s povolením pobytu nebo ti, kteří si o něj požádají.

„Pokud by měla do ČR migrovat větší skupina žáků ve věku povinné školní docházky, byli by zařazeni do škol podle místa pobytu,“ vysvětlila Lednová.

Školy by pomoc s integrací těchto dětí mohly hledat např. na webu Národního pedagogického institutu (NPI), kde jsou mj. informace o tlumočnicích či tzv. adaptačních koordinátorech, dále seznam psychologů, kteří se v krajích věnují péči o děti cizinců. Od loňského září navíc funguje ve školách nový systém jazykové přípravy žáků cizinců – rozsah kurzu češtiny pro cizince je 100 až 200 hodin podle úrovně znalostí po dobu max. 10 měsíců.

Do prvních ročníků středních škol mohou být žáci přijímáni pouze na základě absolvování přijímacího řízení, nicméně školský zákon umožňuje žáky přijmout i do vyššího ročníku. O přijetí rozhoduje ředitel školy, podmínkou je volná kapacita daného oboru vzdělání. V případě potřeby může zřizovatel školy povolit výjimku ze stanoveného nejvyššího počtu žáků, a to do počtu navýšení o čtyři.

Co se týká VŠ studentů z Ukrajiny, ministerstvo na jejich podporu připravuje dotační program. Chce na to dát 150 milionů korun.

Web nabízí desítky vzdělávacích materiálů k ruské invazi na Ukrajinu. Foto: Post Bellum Web nabízí desítky vzdělávacích materiálů k ruské invazi na Ukrajinu. Foto: Post Bellum

Vzdělávací materiály k válce na Ukrajině Stojíme za Ukrajinou. A pomáháme, jak nejlépe umíme.

Na jednom místě sdružujeme vzdělávací aktivity a materiály, které poslouží učitelům a rodičům pro edukaci dětí ohledně války na Ukrajině. Děti a mládež patří mezi nejzranitelnější členy naší společnosti. Nebojme se však s nimi citlivá témata otvírat, debatovat a objasňovat.

Přehled na webových stránkách Sametu na školách jsme vytvořili jako rozcestník tak, aby z něj učitelé a rodiče mohli kdykoliv čerpat. Stojí za ním spolek Díky, že můžem a organizace Post Bellum (Paměť národa), děkujeme všem organizacím, které se přidaly!

Stránku průběžně aktualizujeme. Pokud se chcete do nabídky aktivit a vzdělávacích materiálů zapojit, vyplňte prosíme tento formulář

K čemu slouží tento rozcestník

Otevřená komunikace o tématu války na Ukrajině pomůže chápat souvislosti mezinárodního konfliktu včetně problematiky dezinformací nebo migrace. Záměrem také je vyvarovat se toho, aby žáci a studenti pod vlivem emocí a dezinformací hledali vinu za útok Ruska na Ukrajinu u svých spolužáků ruské nebo ukrajinské národnosti. Dostupné materiály zároveň zahrnují zdroje pro psychickou a emocionální podporu dětí a mladistvých.

Jak můžete materiály využít

Většina nabídky je dostupná online a zdarma. Jde o různé existující metodiky, zdroje či přehledy od jednotlivých organizací.

Postupně budeme přidávat i aktivity, které si budete do hodin moct objednat živě (např. přednášky, debaty, workshopy).

Uvedené materiály lze využít také v rámci terénních, pobytových nebo ambulantních sociálních nebo zdravotních služeb, a to jak pro práci s dětmi, tak s dospělými nebo seniory.

Mezi desítkami vzdělávacích materiálů k ruské invazi na Ukrajinu i různými aktivitami např. naleznete:

#### HISTORICKÝ A POLITICKÝ KONTEXT

Český rozhlas › Děti se ptají: Kdo je to vlastně Vladimir Putin a proč se s ním Zeman kamarádil?

Český rozhlas › Děti se ptají: Proč se máme zajímat o válku na Ukrajině?

CEDU › Lekce pro učitele o válce na Ukrajině

Člověk v tísni › Kurz Labyrint migrace

Občankáři › Ruské vojenské intervence

#### MEDIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Nadace České spořitelny › Den pro školu

ČT edu › Válka na Ukrajině

Ruská propaganda: Oficiální ruská metodika, jak s dětmi mluvit o válce

Projekt Budoucnost › Online kurz o fake news

e-Bezpečí › Dezinformace spojené s válkou na Ukrajině

Tajný učitel › Ruský útok na Ukrajinu z pohledu čtyř médií

Český rozhlas › Děti se ptají: Kde hledat informace o válce?

ČT edu › Techniky ruské propagandy

GUG.cz, Grow with Google, Revolugy › DIGIDAY #9 – Jak na internet bezpečně (nejen) v této době

#### PSYCHICKÁ PODPORA

NPI ČR › Metodické materiály Národního pedagogického institutu České republiky

Český rozhlas › Děti se ptají: Jak se máme chovat ke svým spolužákům z Ukrajiny a Ruska?

Občankáři › Obavy a strachy – co s tím?

Filozofická fakulta UK › Rozcestník krizové pomoci

Člověk v tísni › Krizové supervize pro učitele a učitelky

MV ČR › Adresář psychologické pomoci v ČR

Aplikace Nepanikař › Bezmoc, úzkost a strach: Co dělat

Centrum Locika › Reakce dětí na katastrofickou událost

Centrum Locika › Jak mluvit s dětmi o válce?

Katedra psychologie FSS MU › Jak můžete pomoci dětem na prvním stupni ZŠ

Projekt budoucnost › Tatí, bude válka?

Junák – český skaut, Locika, Český rozhlas › (Jak) mluvit s dětmi o válce? / Záznam streamu / Metodika

#### MIGRACE

Člověk v tísni › Lekce o uprchlictví z pohledu dětí

#### JAK PRACOVAT S DĚTMI, KTERÉ NEUMÍ ČESKY

NPI ČR › Krabička první záchrany pro učitele: první dny a týdny s žákem bez znalosti češtiny ve třídě

NPI ČR › Informace o vzdělávání cizinců v Česku: Právní rámec, základní informace

#### META

InBáze – Centrum pro migranty a českou veřejnost

Zdroj: <https://sametnaskolach.cz/ukrajina/>

Za iniciativou stojí spolek Díky, že můžem a organizace Post Bellum (Paměť národa), poděkování patří všem organizacím, které se zapojily.

## [Pevnost poznání chce přestavit Ukrajinu. O víkendu pořádá benefiční program pro napadenou zemi URL](#)

WEB, Datum: 03.03.2022, Zdroj: olomouckadrba.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 5 440, Rubrika: Společnost, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

Benefiční program pro celou rodinu Pevnost Ukrajině! chystá na tento víkend Pevnost poznání v Olomouci. Přípraveny jsou přednášky, workshopy, výstavy, chemické pokusy, kreativní dílny i promítání dokumentu. Peníze ze vstupného poputují na sbírku neziskové organizace Post Bellum.

Pevnost poznání chce dvoudenním programem přiblížit zemi, která se potýká s nesmyslnou vojenskou agresí ze strany Ruska. Vzdělávací akce má za cíl přiblížit široké veřejnosti běžný život na Ukrajině, její bohatou historii, kulturní život, geografické zajímavosti i politické souvislosti. Návštěvníci se seznámí s národními symboly Ukrajiny, podívají se na výstavu fotografa Richarda Boudy Kontrasty Ukrajiny, kterou zapůjčila Arcidiecézní charita Olomouc, a také si poslechnou přednášku Století ukrajinských zápasů s Ruskem historika a politologa Jiřího Lacha z Filozofické fakulty UP.

Po stopách největších ukrajinských chemiků a fyziků

„Návštěvníci se mohou zapojit do workshopů, které je vezmou na historickou procházku po stopách největších ukrajinských chemiků a fyziků. Seznámí se s největšími objevy, které zásadně ovlivnily náš dnešní svět. Uvidí demonstraci Velkého třesku i vývoj jaderné energetiky. Vyzkouší si izolovat strukturu DNA z jahody nebo si vyrobí chemickou kytku v barvách ukrajinské vlajky,“ pozval na akci Roman Chváta, programový ředitel centra. V kreativní dílně si návštěvníci vyrobí jednoduché dřevěné hlavolamy a v expozici věnované historii se mohou zúčastnit workshopu Totalita, nebo demokracie.

„Cítíme povinnost morálně i materiálně podpořit Ukrajinu, která v těchto chvílích brání naše evropské demokratické hodnoty. Jsem hrdý na razantní postoj ČR vůči Ruské federaci, která tento válečný konflikt vyprovokovala, a jsem upřímně dojatý z obrovské vlny solidarity, ke které se tímto přidáváme. Jako nositelé univerzitní myšlenky a popularizátoři vědy odsuzujeme nejen nesmyslnou agresí, ale i dezinterpretaci lidského poznání ve službách zrůdné propagandy. Chceme také zdůraznit historické paralely minulosti. Pevnost Ukrajině!“ řekl Matěj Dostálek, ředitel Pevnosti poznání.

Do programu se zapojily také organizační týmy filmových festivalů Jeden svět Olomouc a Academia Film Olomouc. Lidé uvidí projekci filmu Vyrobit si svůj stát, kterou doprovodí beseda s hosty. V planetáriu bude zářit noční obloha nad Ukrajinou a diváci se také podívají na Ukrajinu z vesmíru. Mluvit se bude i o mezinárodní vesmírné stanici ISS.

Výtěžek podpoří sbírku Paměti národa pro Ukrajinu

Celý výtěžek ze vstupného science centrum věnuje sbírce Paměti národa. Peníze budou využity na nákup zdravotnického materiálu, ochranné pomůcky, ale také například na neprůstřelné vesty, drony, přístroje pro noční vidění, vysílačky, diesellové generátory.

„Již dva roky spolupracujeme s ukrajinskými novináři a dokumentaristy, kteří působí převážně na západě země. S nimi budujeme ukrajinskou Paměť národa. Společně dokumentujeme místní příběhy především z období stalinistických represí a spolu jsme se dohodli na podpoře prověřené ukrajinské neziskové organizace ?????????? ?????/Come Back Alive, která v zemi působí už osm let. Mimo jiné se tak snaží materiálně zabezpečit obránce Ukrajiny,“ vysvětlila Jitka Andrysová, vedoucí koordinátorka vzdělávacích projektů z Paměti národa Střední Morava.

Pevnost poznání je o víkendu otevřená od 9 do 18 hodin. Kromě víkendové akce Pevnost Ukrajině! se malí i velcí návštěvníci mohou podívat do všech čtyř expozic science centra. Více o programu na [www.pevnostpoznani.cz](http://www.pevnostpoznani.cz).

## [Benefice Post Bellum v Pevnosti poznání](#)

TISK, Datum: 03.03.2022, Zdroj: Právo, Strana: 11, Autor: (mhr), Vydáno: 79 895, Prodáno: 51 615, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 172 094, Rubrika: Severní Morava a Slezsko, AVE: 13 134,01 Kč, Země: Česko, GRP: 1,91

Benefiční program pro celou rodinu nazvaný Pevnost Ukrajině! chystá na sobotu a neděli Pevnost poznání v areálu Korunní pevnůstky v centru Olomouce. Přípraveny jsou přednášky, workshopy, výstavy, chemické pokusy, kreativní dílny i promítání dokumentu.

„Centrum popularizace Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého se tak připojuje k podpoře válkou zkoušené země. Peníze ze vstupného věnuje tým centra na sbírku neziskové organizace Post Bellum. Využity budou na nákup zdravotnického materiálu, ochranných pomůcek, ale také například neprůstřelných vest, dronů, přístrojů pro noční vidění, vysílaček a diesellových generátorů,“ uvedla mluvčí Pevnosti poznání Martina Vysloužilová.

Akce má podle ní přiblížit návštěvníkům zemi, která se potýká s vojenskou agresí ze strany Ruska.

„Má za cíl přiblížit široké veřejnosti běžný život na Ukrajině, její bohatou historii, kulturní život, geografické zajímavosti i politické souvislosti,“ doplnila mluvčí.

Návštěvníci se budou moci zapojit i do workshopů, které je vezmou třeba na historickou procházku po stopách největších ukrajinských chemiků a fyziků.

Region vydání: Právo - severní Morava a Slezsko

## [Vydříme v zájmu Evropanů. Vzkaz velitele jednotky dárcům URL](#)

WEB, Datum: 09.03.2022, Zdroj: pametnaroda.cz, Autor: Kristýna Bardová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 198, AVE: 0,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,00

Stále posíláme vybavení pro obranu. Odesíláme zdravotnický materiál, neprůstřelné vesty, drony za více než 160 milionů korun. Kupujeme věci, které teď obránci opravdu potřebují. Ať žije Ukrajina! Podívejte se na fotky z příprav.

Pro přímé platby na účet lze použít: , pro případné platby ze zahraničí: IBAN: CZ76 0100 0001 2363 1862 0207, BIC/SWIFT kód: KOMBCZP

Dotazy, materiální pomoc:

Finanční podpora: dary@pametnaroda.cz

středa 9. 3. 164 918 916 Kč

úterý 8. 3. 149 354 417 Kč

„Nejsme srabi. Pomáháme uprchlíkům, posíláme peníze a státy posílají zbraně. Není to málo. Jenom to není dost,“ říká Jan Dobrovský, protagonista našeho podcastu. Byl hostem Daniely Drtinové v DVTV Interview

Včera se v Moravském divadle Olomouc konal Koncert na pomoc Ukrajině, na kterém vystoupili mimo jiné Karel Plíhal, Xindl X nebo kapela Mňága a Žďorp. Organizátoři výtěžek z koncertu věnovali do naší sbírky.

pondělí 7. 3.

Díky sbírce podporujeme i nemocnice. Jednání přitom často probíhají za dramatických podmínek. Ředitelka nemocnice z města Sumy ležící 40 km od ruské hranice nemohla podepsat darovací smlouvu, protože dva dny pracovala z krytu. Pomoc jsme poslali i do ostřešovaného Mariupolu. Zdravotní materiál a výživa pro miminka scházely i na západě v porodnici města Ivano-Frankivsk, odkud nám s poděkováním českým dárcům přišly i tyto fotografie.

První tisíce neprůstřelných vest už jsou v rukách ukrajinských obránců. Z Kyjevské oblasti nám včera poslali fotografie. Všem dárcům vyřizují velké díky a my se připojujeme: Děkujeme, že jste ve sbírce s námi! Zachraňujete životy!

sobota 5. 3.

Téměř dva tisíce neprůstřelných vest, vybavení pro polní nemocnice za 17 milionů, několik set přileb, vysílaček, párů bot, spacáků, desítky dronů a další obranné vybavení. To vše jsme během týdne odvezli na Ukrajinu. Místo peněz rovnou posíláme vybavení, které zachraňuje životy. Zásilky se na ukrajinskou frontu dostávají v řádu hodin, nejpozději do druhého dne. Teď hlavně chceme, aby Ukrajinci ubránili svou svobodu, později se zapojíme i do humanitární pomoci.

Děkujeme za všechno, co jste doposud pro Ukrajinu udělali. I přes obrovský úspěch sbírky se finanční prostředky ale začínají vyčerpávat. Prosíme zvažte podporu.

pátek 4. 3.

Na jednom místě sdružujeme existující vzdělávací aktivity a materiály, které poslouží učitelům a rodičům pro edukaci ohledně války na Ukrajině. Rozcestník budeme průběžně aktualizovat. Na jednom místě najdete desítky vzdělávacích materiálů k ruské invazi na Ukrajinu i různé aktivity přímo do výuky.

Součástí rozcestníku jsou různé metodiky, mediální zdroje a další. Postupně budou přibývat i aktivity, které si budou moci školy do hodin objednat živě (např. přednášky, debaty, workshopy).

Záměrem také je vyvarovat se toho, aby žáci a studenti pod vlivem emocí a dezinformací hledali vinu za útok Ruska na Ukrajinu u svých spolužáků ruské nebo ukrajinské národnosti. Dostupné materiály zároveň zahrnují zdroje pro psychologickou a emocionální podporu dětí a mladistvých.

Za iniciativou stojí spolek Díky, že můžem a organizace Post Bellum (Paměť národa), poděkování patří všem organizacím, které se do projektu zapojily.

Pokud chcete svůj materiál připojit i vy, pošlete nám ho přes tento formulář

čtvrtek 3. 3. 112 364 070 Kč

Dobrovolníci na pomoc do našich skladů se mohou hlásit v TOMTO FORMULÁŘI

Směr Kyjev, Mykolajiv a Charkov! Z našich skladů každý den odjíždí materiál na ukrajinskou frontu, nyní jde o vybavení pro polní nemocnici a ochranný materiál pro obránce – především neprůstřelné vesty a helmy v hodnotě přes 30 milionů korun. Jednotlivci i firmy projevily obrovskou solidaritu, některé přispěly miliony korun.

Tým našich nákupčích pracuje prakticky nepřetržitě, celé dny a často dlouho do noci sjednává detaily nákupu a dodávky.

Rozhoduje čas dodání, kvalita a cena, pořizujeme i spacáky a stany.

Kvůli nedostatku zboží jsme často nuceni nakupovat jen komponenty, na fotografiích níže se podívejte, jak probíhá kompletování v současnosti nedostatkových neprůstřelných vest z nosičů a ocelových plátů. Mezi dobrovolníky, kteří na kompletaci vest pracují, jsou i studenti Gymnázia Paměti národa nebo členové Klubu přátel Paměti národa. Zásilky jsou na ukrajinské frontě v řádu hodin, nejpozději do druhého dne.

Aktuální informace o potřebách obránců získáváme díky úzké spolupráci s ukrajinskou ambasádou. Část prostředků ze sbírky Paměti národa bude pravděpodobně od příštího týdne využita přímo na místě pro humanitární účely – pro nákup potravin a dalších věcí každodenní potřeby. Tuto pomoc budeme koordinovat s dalšími organizacemi působícími na místě, především s Člověkem v tísni.

Finanční sbírku podporují velké firmy i jednotlivci. Desítky milionů poslal podnikatel Ondřej Tomek a jeho firmy. Tomáš Salomon, generální ředitel České spořitelny, přislíbil 5 milionů. Česká spořitelna také zahájila televizní a on-line kampaň.

Milionové dary poslaly firmy Analogia, Nadační fond Zeměkvět, Tipsport, ADASTRA, Nadační fond 2091, Vojtěch Zikmund nebo Alza.cz.

Ve prospěch sbírky pořádané Paměti národa se rovněž koná řada koncertů, dobročinných prodejů, studentských sbírek a na Ukrajinu vybírají i bary

Na prosbu učitelů jsme ve spolupráci se spolkem „Díky, že můžem“ a dalšími neziskovými organizacemi připravili vzdělávací web [www.ukrajinanaskolach.cz](http://www.ukrajinanaskolach.cz). Na jednom místě metodici Paměti národa shromáždili desítky kvalitních vzdělávacích materiálů k ruské invazi na Ukrajinu i různé aktivity přímo pro výuku.

Středa 2. 3.

Na trhu docházejí neprůstřelné vesty, které jsou na Ukrajině tak potřeba. Skládáme je tedy z ocelových plátů a takzvaných nosičů. Dnes večer jich stovky odvážíme na frontu a zítra kompletujeme další. K tomu připojujeme zdravotní materiál za více než 10 milionů korun.

Materiál můžeme nakupovat jen díky desetitisícům jednotlivců a firem, kteří přispívají na <http://ukrajina.pametnaroda.cz>

Úterý 1. 3.

To, co teď Ukrajinci potřebují především, je (vedle zbraní a munic) ochranný a zdravotnický materiál (helmy, neprůstřelné vesty, obvazy...). Právě nákup a distribuci tohoto materiálu financujeme z naší sbírky. Zásoby materiálu se tenčí každým dnem. Situace na Ukrajině je kritická, prosíme proto o finanční pomoc. Máme nakontaktované dodavatele i zajištěnou logistiku přímo do míst potřeby.

Ohromně si vážíme desítek milionů, které firmy i občané posílají. Jak velká humanitární pomoci bude nakonec třeba, ale závisí na tom, jak dobře se Ukrajinci dokáží bránit právě teď.

Ukrajínští partneři nám dali jasně najevo, že čas na dodávky ochranného vybavení pro obránce potřebují nejlépe okamžitě.

Kvůli všeobecné mobilizaci ho potřebují obrovské množství. Další finanční pomoc je rozhodně zapotřebí. Pošlete dál.

Rozhoduje každá hodina...

Pondělí 28. 2.

Od začátku okupace Ukrajiny se naše dny odehrávají podle velmi podobného scénáře: Ráno začínáme schůzkou, projdeme, co

je nového, co je aktuálně potřeba. Poté se pouštíme do telefonování, objednávání materiálu. Kontaktujeme e-shopy, jednáme s českými i zahraničními výrobci a řešíme proplácení. Jsou to tisíce telefonů, e-mailů, bankovních transakcí a dalších zpráv pro dárce i ty, kteří hledají pomoc. Během dne se sváží vybavení, nakládáme jej. Skoro každý den odjíždí materiál k hranicím Ukrajiny. A druhý den začínáme znovu.

Z vybraných peněz na <http://ukrajina.pametnaroda.cz> se tak daří bezprostředně zajišťovat pomoc. Snad to některému z branců a vojáků na Ukrajině v krizový moment pomůže. Moc děkujeme všem, kteří v tom jedou s námi.

Neděle 27. 2.

Každou minutou přibývají na <http://ukrajina.pametnaroda.cz/> dary, díky čemuž můžeme obratem pořizovat vybavení pro obránce. Co je právě třeba. A skoro denně odesíláme materiál na Ukrajinu. S penězi nám od dárců přicházejí často i vzkazy, které jsme o víkendu přeložili a poslali našim ukrajinským přátelům. Jsou dojatí a děkují. Vybrané vzkazy si můžete přečíst i vy: Lukáš: "Díky za vaši odvahu bojovat proti zlu."

Ludvík: "Jsem student a nemohu si moc dovolit, chtěl bych alespoň takhle obětovat peníze, které jsem si šetřil na pivo, aby se využily trochu lépe."

Igor: "Jsem Rus, ale nesnáším tuhle agresí. ????? ??????!"

Comunités a komunita Romů Liberecka: "Plno síly a pomoci Ukrajině."

Radomír: "Nejste v tom sami, bratři a sestry. You are not alone, brothers and sisters."

Vojtěch: "Hanba okupantům. Sláva hrdinům. Sláva Ukrajině!"

Miroslav: "Pamatuji živě srpen 1968. Agresorovi je nutno odporovat neprodleně."

Každý, kdo by mohl poskytnout neprůstřelnou vestu kategorie čtyři a výš, moc prosíme, dejte vědět na:

[ukrajina@pametnaroda.cz](mailto:ukrajina@pametnaroda.cz) Bereme i nosiče plátů. Dokážeme vše dostat na Ukrajinu k armádě.

Sobota 26. 2.

Na Ukrajinu posíláme vybavení pro obránce - helmy, neprůstřelné vesty, rukavice, drony atd. Díky všem, kteří pomáhají!

Pátek 25. 2.

Ukrajina zoufale potřebuje vojenské obranné prostředky – drony, zařízení pro noční vidění, neprůstřelné vesty, vysílačky, helmy a další a další a samozřejmě zdravotnické vybavení – seznam "co je třeba" je dlouhatánský. Firmy, co toto vyrábějí, souhlasily, že nám vše prodají za výrobní ceny. Jsme schopni získat i zmiňované vojenské prostředky. Děkujeme všem, kteří se na tom podílejí, jste frajeři!

Situace je od včerejška pro Post Bellum - Paměť národa jiná v tom, že tento materiál sháníme my tady u nás, a víme, jak ho dopravit na Ukrajinu.

Velmi děkujeme. Omlouváme se, že nemůžeme být detailnější a konkrétnější, ale je to z důvodu bezpečnosti. Jsme v kontaktu s diplomaty, našim ministerstvem obrany i Ukrajiny, přes naše přátele na Ukrajině i s veliteli ukrajinských obranných jednotek, kteří hlásí aktuální potřeby.

Děkujeme za podporu Ukrajiny! Je jí teď opravdu třeba.

Sláva Ukrajině!

Středa 23. 2.

Na účtu pro Ukrajinu je druhý den sbírky už 2 500 000 Kč. Moc děkujeme! Prosíme, pokračujme, šířme sbírku dál, ať můžeme co nejvíce pomoci ukrajinské armádě s ochrannými prostředky a monitorováním provokací z ruské strany.

Dnes jsme volali s kolegy z ukrajinské neziskové organizace @ ?????????? ?????? Come Back Alive, kteří jsou dojatí obrovskou podporou z Česka. Do konce týdne jim převedeme zatím vybrané prostředky. Peníze budou využity především k nákupu monitorovacích kvadrokoptér, díky kterým bude moci ukrajinská strana monitorovat případné provokace a lépe střežit hranice Ukrajiny. Zbytek částky bude využit na zdravotnický materiál.

Xindl X na Koncertu pro Ukrajinu v Moravském divadle Olomouc. Foto: Aleš Spurný, Český rozhlas Z Ústí nad Orlicí jsme kromě příspěvku dostali 100 medailonků Panny Marie posvěcených místním panek farářem. Máme je vkládat do neprůstřelných vest...

Zdroj: Post Bellum

Zdravotní materiál dorazil i do porodnice města Ivano-Frankivsk

Zdravotní materiál a výživa pro miminka dorazily. Zdroj: Post Bellum

První tisíce neprůstřelných vest jsou na místě. Zdroj: Post Bellum

První tisíce neprůstřelných vest jsou na místě. Zdroj: Post Bellum

Neprůstřelné vesty pro Ukrajinu. Zdroj: Post Bellum

Příprava zásilky pro Ukrajinu. Zdroj: Post Bellum

Kompletace neprůstřelných vest z nosičů a ocelových plátů. Zdroj: Post Bellum

Balení a odvoz zásilky na Ukrajinu. Zdroj: Post Bellum

Nakoupené drony

## [Zoufalé volání Ukrajiny: Potřebujeme další ochranné prostředky](#) URL

WEB, Datum: 10.03.2022, Zdroj: pametnaroda.cz, Autor: Kristýna Bardová, Infotype: Neopjmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 198, AVE: 0,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,00

Stále posíláme vybavení pro obranu. Odesíláme zdravotnický materiál a neprůstřelné vesty za bezmála 170 milionů korun. Kupujeme věci, které teď obránci opravdu potřebují. Ať žije Ukrajina! Podívejte se na fotky z příprav.

Pro přímé platby na účet lze použít: , pro případné platby ze zahraničí: IBAN: CZ76 0100 0001 2363 1862 0207, BIC/SWIFT kód: KOMBCZP

Dotazy, materiální pomoc:

Finanční podpora: [dary@pametnaroda.cz](mailto:dary@pametnaroda.cz)

čtvrtek 10. 3. 166 292 421 Kč

Ukrajinská teritoriální obrana, která stojí v první linii po boku pravidelné armády, urgentně potřebuje desítky tisíc neprůstřelných vest, přileb a jiných ochranných prostředků. Už dva týdny tento materiál ukrajinské straně dodáváme.

Zdroje se bohužel velmi rychle vyčerpávají, a přitom Armáda ČR ve svých skladech disponuje obrovským množstvím starších, nepoužívaných, ale funkčních neprůstřelných vest.

V pondělí jsme oficiálně požádali generální štáb i Ministerstvo obrany České republiky o spolupráci, ale zatím nemáme žádnou odpověď. Přitom ochranné prostředky jsou potřeba ihned. Téměř každý den zavážíme tuny materiálu přímo na frontu v Kyjevě, Charkově apod. Je obrovská škoda, že nevyužívaný materiál armády zůstává dál ležet ve skladech.

Prosíme: šiřte tuto výzvu. Ptejte se představitelů vlády, proč nejednají. Jde o čas.

středa 9. 3. 164 918 916 Kč

úterý 8. 3. 149 354 417 Kč

„Nejsme srabi. Pomáháme uprchlíkům, posíláme peníze a státy posílají zbraně. Není to málo. Jenom to není dost,“ říká Jan Dobrovský, protagonista našeho podcastu. Byl hostem Daniely Drtinové v DVTV Interview

Včera se v Moravském divadle Olomouc konal Koncert na pomoc Ukrajině, na kterém vystoupili mimo jiné Karel Plíhal, Xindl X nebo kapela Mňága a Žďorp. Organizátoři výtěžek z koncertu věnovali do naší sbírky.

pondělí 7. 3.

Díky sbírce podporujeme i nemocnice. Jednání přitom často probíhají za dramatických podmínek. Ředitelka nemocnice z města Sumy ležící 40 km od ruské hranice nemohla podepsat darovací smlouvu, protože dva dny pracovala z krytu. Pomoc jsme poslali i do ostřelovaného Mariupolu. Zdravotní materiál a výživa pro miminka scházely i na západě v porodnici města Ivano-Frankivsk, odkud nám s poděkováním českým dárcům přišly i tyto fotografie.

První tisíce neprůstředních vest už jsou v rukách ukrajinských obránců. Z Kyjevské oblasti nám včera poslali fotografie. Všem dárcům vyřizují velké díky a my se připojujeme: Děkujeme, že jste ve sbírce s námi! Zachraňujete životy!

sobota 5. 3.

Téměř dva tisíce neprůstředních vest, vybavení pro polní nemocnice za 17 milionů, několik set přileb, vysílaček, párů bot, spacáků, desítky dronů a další obranné vybavení. To vše jsme během týdne odvezli na Ukrajinu. Místo peněz rovnou posíláme vybavení, které zachraňuje životy. Zásilky se na ukrajinskou frontu dostávají v řádu hodin, nejpozději do druhého dne. Teď hlavně chceme, aby Ukrajinci ubránili svou svobodu, později se zapojíme i do humanitární pomoci.

Děkujeme za všechno, co jste doposud pro Ukrajinu udělali. I přes obrovský úspěch sbírky se finanční prostředky ale začínají vyčerpávat. Prosíme zvažte podporu.

pátek 4. 3.

Na jednom místě sdružujeme existující vzdělávací aktivity a materiály, které poslouží učitelům a rodičům pro edukaci ohledně války na Ukrajině. Rozcestník budeme průběžně aktualizovat. Na jednom místě najdete desítky vzdělávacích materiálů k ruské invazi na Ukrajinu i různé aktivity přímo do výuky.

Součástí rozcestníku jsou různé metodiky, mediální zdroje a další. Postupně budou přibývat i aktivity, které si budou moci školy do hodin objednat živě (např. přednášky, debaty, workshopy).

Záměrem také je vyvarovat se toho, aby žáci a studenti pod vlivem emocí a dezinformací hledali vinu za útok Ruska na Ukrajinu u svých spolužáků ruské nebo ukrajinské národnosti. Dostupné materiály zároveň zahrnují zdroje pro psychickou a emocionální podporu dětí a mladistvých.

Za iniciativou stojí spolek Díky, že můžem a organizace Post Bellum (Paměť národa), poděkování patří všem organizacím, které se do projektu zapojily.

Pokud chcete svůj materiál připojit i vy, pošlete nám ho přes tento formulář

čtvrtek 3. 3. 112 364 070 Kč

Dobrovolníci na pomoc do našich skladů se mohou hlásit v TOMTO FORMULÁŘI

Směr Kyjev, Mykolajiv a Charkov! Z našich skladů každý den odjíždí materiál na ukrajinskou frontu, nyní jde o vybavení pro polní nemocnici a ochranný materiál pro obránce – především neprůstřední vesty a helmy v hodnotě přes 30 milionů korun.

Jednotlivci i firmy projevíly obrovskou solidaritu, některé přispěly miliony korun.

Tým našich nákupčích pracuje prakticky nepřetržitě, celé dny a často dlouho do noci sjednává detaily nákupu a dodávky.

Rozhoduje čas dodání, kvalita a cena, pořizujeme i spacáky a stany.

Kvůli nedostatku zboží jsme často nuceni nakupovat jen komponenty, na fotografiích níže se podívejte, jak probíhá kompletování v současnosti nedostatkových neprůstředních vest z nosičů a ocelových plátů. Mezi dobrovolníky, kteří na kompletaci vest pracují, jsou i studenti Gymnázia Paměti národa nebo členové Klubu přátel Paměti národa. Zásilky jsou na ukrajinské frontě v řádu hodin, nejpozději do druhého dne.

Aktuální informace o potřebách obránců získáváme díky úzké spolupráci s ukrajinskou ambasadou. Část prostředků ze sbírky Paměti národa bude pravděpodobně od příštího týdne využita přímo na místě pro humanitární účely – pro nákup potravin a dalších věcí každodenní potřeby. Tuto pomoc budeme koordinovat s dalšími organizacemi působícími na místě, především s Člověkem v tísní.

Finanční sbírku podporují velké firmy i jednotlivci. Desítky milionů poslal podnikatel Ondřej Tomek a jeho firmy. Tomáš Salomon, generální ředitel České spořitelny, přislíbil 5 milionů. Česká spořitelna také zahájila televizní a on-line kampaň.

Milionové dary poslaly firmy Analogia, Nadační fond Zeměkvět, Tipsport, ADASTRA, Nadační fond 2091, Vojtěch Zikmund nebo Alza.cz.

Ve prospěch sbírky pořádané Paměti národa se rovněž koná řada koncertů, dobročinných prodejů, studentských sbírek a na Ukrajinu vybírají i bary

Na prosbu učitelů jsme ve spolupráci se spolkem „Díky, že můžem“ a dalšími neziskovými organizacemi připravili vzdělávací web [www.ukrajinanaskolach.cz](http://www.ukrajinanaskolach.cz). Na jednom místě metodici Paměti národa shromáždili desítky kvalitních vzdělávacích materiálů k ruské invazi na Ukrajinu i různé aktivity přímo do výuky.

Středa 2. 3.

Na trhu docházejí neprůstřední vesty, které jsou na Ukrajině tak potřeba. Skládáme je tedy z ocelových plátů a takzvaných nosičů. Dnes večer jich stovky odvážíme na frontu a zítra kompletujeme další. K tomu připojujeme zdravotní materiál za více než 10 milionů korun.

Materiál můžeme nakupovat jen díky desetitisícům jednotlivců a firem, kteří přispívají na <http://ukrajina.pametnaroda.cz>

Úterý 1. 3.

To, co teď Ukrajinci potřebují především, je (vedle zbraní a munice) ochranný a zdravotnický materiál (helmy, neprůstřední vesty, obvazy...). Právě nákup a distribuci tohoto materiálu financujeme z naší sbírky. Zásoby materiálu se tenčí každým dnem. Situace na Ukrajině je kritická, prosíme proto o finanční pomoc. Máme nakontaktované dodavatele i zajištěnou logistiku přímo do míst potřeby.

Ohromně si vážíme desítek milionů, které firmy i občané posílají. Jak velká humanitární pomoci bude nakonec třeba, ale závisí na tom, jak dobře se Ukrajinci dokáží bránit právě teď.

Ukrajínští partneři nám dali jasně najevo, že čas na dodávky ochranného vybavení pro obránce potřebují nejlépe okamžitě.

Kvůli všeobecné mobilizaci ho potřebují obrovské množství. Další finanční pomoc je rozhodně zapotřebí. Pošlete dál.

Rozhoduje každá hodina...

Pondělí 28. 2.

Od začátku okupace Ukrajiny se naše dny odehrávají podle velmi podobného scénáře: Ráno začínáme schůzkou, projdeme, co je nového, co je aktuálně potřeba. Poté se pouštíme do telefonování, objednávání materiálu. Kontaktujeme e-shopy, jednáme s českými i zahraničními výrobci a řešíme proplácení. Jsou to tisíce telefonů, e-mailů, bankovních transakcí a dalších zpráv pro dárce i ty, kteří hledají pomoc. Během dne se sváží vybavení, nakládáme jej. Skoro každý den odjíždí materiál k hranicím Ukrajiny. A druhý den začínáme znovu.

Z vybraných peněz na <http://ukrajina.pametnaroda.cz> se tak daří bezprostředně zajišťovat pomoc. Snad to některému z branců a vojáků na Ukrajině v krizový moment pomůže. Moc děkujeme všem, kteří v tom jedou s námi.

Neděle 27. 2.

Každou minutou přibývají na <http://ukrajina.pametnaroda.cz/> dary, díky čemuž můžeme obratem pořizovat vybavení pro obránce. Co je právě třeba. A skoro denně odesíláme materiál na Ukrajinu. S penězi nám od dárců přicházejí často i vzkazy, které jsme o víkendu přeložili a poslali našim ukrajinským přátelům. Jsou dojata a děkují. Vybrané vzkazy si můžete přečíst i vy: Lukáš: "Díky za vaši odvahu bojovat proti zlu."

Ludvík: "Jsem student a nemohu si moc dovolit, chtěl bych alespoň takhle obětovat peníze, které jsem si šetřil na pivo, aby se využily trochu lépe."

Igor: "Jsem Rus, ale nesnáším tuhle agresí. ????? ??????!"

Comunités a komunita Romů Liberecka: "Plno síly a pomoci Ukrajině."

Radomír: "Nejste v tom sami, bratři a sestry. You are not alone, brothers and sisters."

Vojtěch: "Hanba okupantům. Sláva hrdinům. Sláva Ukrajině!"

Miroslav: "Pamatuji živě srpen 1968. Agresorovi je nutno odporovat neprodleně."

Každý, kdo by mohl poskytnout neprůstřelnou vestu kategorie čtyři a výš, moc prosíme, dejte vědět na: [ukrajina@pametnaroda.cz](mailto:ukrajina@pametnaroda.cz) Bereme i nosiče plátů. Dokážeme vše dostat na Ukrajinu k armádě.

Sobota 26. 2.

Na Ukrajinu posíláme vybavení pro obránce - helmy, neprůstřelné vesty, rukavice, drony atd. Díky všem, kteří pomáhají!

Pátek 25.2.

Ukrajina zoufale potřebuje vojenské obranné prostředky – drony, zařízení pro noční vidění, neprůstřelné vesty, vysílačky, helmy a další a další a samozřejmě zdravotnické vybavení – seznam "co je třeba" je dlouhatánský. Firmy, co toto vyrábějí, souhlasily, že nám vše prodají za výrobní ceny. Jsme schopni získat i zmiňované vojenské prostředky. Děkujeme všem, kteří se na tom podílejí, jste frajeři!

Situace je od včerejška pro Post Bellum - Paměť národa jiná v tom, že tento materiál sháníme my tady u nás, a víme, jak ho dopravit na Ukrajinu.

Velmi děkujeme. Omlouváme se, že nemůžeme být detailnější a konkrétnější, ale je to z důvodu bezpečnosti. Jsme v kontaktu s diplomaty, našim ministerstvem obrany i Ukrajiny, přes naše přátele na Ukrajině i s veliteli ukrajinských obranných jednotek, kteří hlásí aktuální potřeby.

Děkujeme za podporu Ukrajiny! Je jí teď opravdu třeba.

Sláva Ukrajině!

Středa 23. 2.

Na účtu pro Ukrajinu je druhý den sbírky už 2 500 000 Kč. Moc děkujeme! Prosíme, pokračujeme, šířme sbírku dál, ať můžeme co nejvíce pomoci ukrajinské armádě s ochrannými prostředky a monitorováním provokací z ruské strany.

Dnes jsme volali s kolegy z ukrajinské neziskové organizace @ ?????????? Come Back Alive, kteří jsou dojata obrovskou podporou z Česka. Do konce týdne jim převedeme zatím vybrané prostředky. Peníze budou využity především k nákupu monitorovacích kvadrokoptér, díky kterým bude moci ukrajinská strana monitorovat případné provokace a lépe střežit hranice Ukrajiny. Zbytek částky bude využit na zdravotnický materiál.

Xindl X na Koncertu pro Ukrajinu v Moravském divadle Olomouc. Foto: Aleš Spurný, Český rozhlas Z Ústí nad Orlicí jsme kromě příspěvku dostali 100 medailonků Panny Marie posvěcených místním panek farářem. Máme je vkládat do neprůstřelných vest...

Zdroj: Post Bellum

Zdravotní materiál dorazil i do porodnice města Ivano-Frankivsk

Zdravotní materiál a výživa pro miminka dorazily. Zdroj: Post Bellum

První tisíce neprůstřelných vest jsou na místě. Zdroj: Post Bellum

První tisíce neprůstřelných vest jsou na místě. Zdroj: Post Bellum

Neprůstřelné vesty pro Ukrajinu. Zdroj: Post Bellum

Příprava zásilky pro Ukrajinu. Zdroj: Post Bellum

Kompletace neprůstřelných vest z nosičů a ocelových plátů. Zdroj: Post Bellum

Balení a odvoz zásilky na Ukrajinu. Zdroj: Post Bellum

Nakoupené drony

## Příběhy našich sousedů na Znojemsku URL

WEB, Datum: 14.03.2022, Zdroj: znojmocity.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 500, AVE: 1 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,04

Letos poprvé se základní školy ze Znojemska zapojily do projektu Příběhy našich sousedů, největšího vzdělávacího projektu organizace Post Bellum.

Celkem 10 dvou- až pětičlenných týmů složených ze žáků sedmých až devátých tříd ze Znojma, Jevišovic a Olbramovic zaznamená příběhy, na které bychom neměli zapomenout a které v učebnicích nenajdeme. Za doprovodu svých učitelů a lidí z Post Bellum se na několik měsíců stávají dokumentaristy. Žáci mají za úkol vyzpovídat pamětníka, kterého si sami vybrali a domluvili, na diktafon nebo kameru natočit jeho vzpomínky na významné události 20. století, digitalizovat fotografie a prozkoumat archivy. Během dokumentaristické práce se zúčastní mediálních workshopů, aby dokázali sesbírané informace zpracovat do krátkého příběhu. Prostřednictvím pamětnických příběhů se děti seznámí s totalitními režimy minulého století, tématy lidských práv i demokracie. Nakonec vytvoří rozhlasovou, televizní, psanou nebo kreslenou reportáž.

Příběh svého pamětníka představí žakovské týmy na závěrečné slavnostní prezentaci, která se bude konat 14. června 2022 v Centru Louka. Vystoupí před odbornou porotou, spolužáky, rodiči, zástupci škol a obcí i veřejností a završí tak svou půlroční práci, které se věnují nad rámec vyučování.

Všechny reportáže, životopisné texty a fotografie budou v červnu zveřejněny na webu [pribehynasichsousedu.cz](https://www.pribehynasichsousedu.cz). Vzpomínky pamětníků zaznamenané dětmi se stanou součástí archivu Paměť národa a budou tak uchovány pro další generace.

Díky podpoře Města Znojma se projektu Příběhy našich sousedů účastní žáci 2. stupně ze ZŠ JUDr. Josefa Mareše, ZŠ Mládeže, ZŠ nám. Republiky, ZŠ Pražská, ZŠ Prokopa Diviše a ZŠ Václavské náměstí.

Veronika Králová, koordinátorka projektu na Znojemsku <https://www.pribehynasichsousedu.cz/znojemsko/znojemsko-2022/> foto:

Úvodní schůzka k projektu na ZŠ Václavské nám. (autor: Radka Nováková)

Úvodní schůzka k projektu na ZŠ Václavské nám.

Zodpovídá: Simona Chmelíková, DiS.

Vytvořeno / změněno: 14.3.2022 / 14.3.2022

Sdílet na Facebooku Sdílet na Twitteru

Hledaný výraz:

Zodpovídá: v aktuálním kontextu (Příběhy našich sousedů na Znojemsku) včetně podřízených složek dokumentů v dokumentech včetně archivu Datum od: Datum do:

Zobrazit rozšířené vyhledávání

## [V Pardubicích se otevřel první Institut Paměti národa. Návštěvníci jím procházejí s tabletem v ruce URL](#)

WEB, Datum: 15.03.2022, Zdroj: ct24.cz, Autor: mvr, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 168 315, Rubrika: Regiony, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,87

V Pardubicích se v úterý veřejnosti otevřel první Institut Paměti národa. V multimediálním muzeu totalit se prostřednictvím vyprávění pamětníků návštěvníci seznámí s druhou světovou válkou, uvedl ředitel Tomáš Heller. Expozice vznikala dva roky, nové muzeum zaštiťuje nezisková organizace Post Bellum.

Institut je první v zemi, další ještě vzniknou, připravují se v Olomouci, Brně a dalších krajských městech. V pardubické expozici své příběhy vypráví válečný veterán Tomáš Sedláček a odbojářka Jaryna Mlchová. Expozice využívá multimediální prostředky, což podle tvůrců přináší intenzivnější zážitek.

„Expozice s podobnou architekturou, založená na podobných principech minimálně v Evropě neexistuje. Expozici se daří komplexně vyprávět pamětnické příběhy prostřednictvím moderních technologií,“ řekl kurátor výstavy Viktor Portel.

Každý návštěvník má tablet, kurátor ho přirovnal k mozku, který diváka herním principem provede multimediální expozicí. Podle autorů výstavy se hodí i pro děti od dvanácti let. „Cílem je, aby se divák podíval všemi smysly na příběhy 20. století, aby si nechal převyprávět druhou světovou válku, aby pochopil, že lidé museli něco obětovat,“ uvedl Heller.

Expozice se má obměňovat

Do expozice se chodí po schodech do sklepení Machoňovy pasáže. Místnosti nemají omítku, stěny jsou z obnažených cihel, uvnitř panuje přítí. „Prostředí je naschvál jakoby neotesané, umocňuje atmosféru. Máme tu skvělou práci se světlem, proměňujeme atmosféru místa,“ řekl Heller.

Do několika let chtějí pracovníci institutu expozici modifikovat. Každý den by pak mohla představovat jiné dějinné úseky, jeden by tak například návštěvníci přišli na 50. léta, další den na sametovou revoluci nebo období 60. let. „Chceme také rozšířit množství příběhů, které zde vyprávíme. Lidé se sem mohou vracet opakovaně, vždy na jinou epochu,“ popsal plány Heller.

Provoz bude rozdělený, dopoledne se budou objednávat školy. Ve sklepení si za zhruba sedmdesát minut projdou expozicí, nahoře v budově je pak čeká ještě workshop. Všední dny odpoledne a víkendy jsou určeny pro veřejnost. Ideální je koupit si vstupenky on-line, aby návštěvníci nemuseli čekat. Případně by se na ně nemuselo dostat, protože expoziční sloty budou obsazené, uvedli zástupci instituce.

Nové muzeum zaštiťuje nezisková organizace Post Bellum, která od roku 2001 vyhledává a nahrává vzpomínky pamětníků klíčových momentů 20. století. Má jich ve veřejné databázi Paměť národa kolem deseti tisíc. „Paměť národa a příběhy v ní obsažené ukazují, že v každé době má cenu být statečný, a pamětníci, kteří příběhy vyprávějí, to krásně deklarují,“ řekl Heller.

## [V Pardubicích se veřejnosti otevřelo první muzeum totalit URL](#)

WEB, Datum: 16.03.2022, Zdroj: ČRo - pardubice.cz, Autor: Honza Ptáček, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 39 562, Rubrika: Historie, AVE: 10 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,44

V Pardubicích se veřejnosti otevřel první Institut Paměti národa. Je multimediálním muzeem totalit, prostřednictvím vyprávění pamětníků se v něm návštěvníci seznámí s druhou světovou válkou.

Expozice vznikala dva roky. Institut je první v zemi, další se připravují v Olomouci, Brně a dalších krajských městech. V pardubické expozici své příběhy vypráví válečný veterán Tomáš Sedláček a odbojářka Jaryna Mlchová.

Expozice využívá multimediální prostředky, což podle tvůrců přináší intenzivnější zážitek. „Expozice s podobnou architekturou, založená na podobných principech minimálně v Evropě neexistuje. Expozici se daří komplexně vyprávět pamětnické příběhy prostřednictvím moderních technologií,“ řekl kurátor výstavy Viktor Portel.

Každý návštěvník má tablet, kurátor ho přirovnal k mozku, který diváka herním principem provede multimediální expozicí.

Pro dospělé i děti

Podle autorů výstavy se hodí pro děti od 12 let. „Cílem je, aby se divák podíval všemi smysly na příběhy 20. století, aby si nechal převyprávět druhou světovou válku, aby pochopil, že lidé museli něco obětovat,“ uvedl ředitel institutu Paměť národa Východní Čechy Tomáš Heller.

Do expozice se chodí po schodech do sklepení Machoňovy pasáže. Místnosti nemají omítku, stěny jsou z obnažených cihel, uvnitř panuje přítí. „Prostředí je naschvál jakoby neotesané, umocňuje atmosféru. Máme tu skvělou práci se světlem, proměňujeme atmosféru místa,“ řekl Heller.

Otevírací provoz bude rozdělený. Dopoledne se budou objednávat školy, ve sklepení si projdou expozicí, prohlídka trvá 70 minut, nahoře v budově je pak čeká ještě workshop. Všední dny odpoledne a víkendy jsou určeny pro veřejnost. Ideální je koupit si vstupenky on-line, aby návštěvníci nemuseli čekat.

Nové muzeum zaštiťuje nezisková organizace Post Bellum, která od roku 2001 vyhledává a nahrává vzpomínky pamětníků klíčových momentů 20. století. Má jich ve veřejné databázi Paměť národa kolem 10 000.

## Jak s dětmi mluvit o válce? URL

WEB, Datum: 18.03.2022, Zdroj: pametnaroda.cz, Autor: Kristýna Bardová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 198, AVE: 0,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,00

Zveme na debatu Institutu Paměti národa v Pardubicích. Jaký má válka vliv na dětskou psychiku? Jaký dopad bude mít na ukrajinské a ruské děti?

Pro přímé platby na účet lze použít: , pro případné platby ze zahraničí: IBAN: CZ76 0100 0001 2363 1862 0207, BIC/SWIFT kód: KOMBCZP

Dotazy, materiální pomoc:

Finanční podpora: dary@pametnaroda.cz

pátek 18. 3. 182 451 124 Kč

Válka na Ukrajině kromě násilí a lidského utrpení přináší i otázky týkající se výchovy dětí. V pondělí 28. 3. se budeme v rámci naší debaty věnovat tématu Jak s dětmi mluvit o válce a jaký má tato válka (doslova v přímém přenosu) vliv na dětskou psychiku? Jaký dopad bude mít na ukrajinské a ruské děti? Nejen na tyto otázky se pokusí odpovědět pracovníci vzdělávacího oddělení Paměti národa a jejich hosté. Začínáme v 17 hod.

čtvrtek 17. 3.

pondělí 14. 3. 179 567 419 Kč

Můžeme tak nakupovat a odesílat materiál, který opravdu pomáhá. Pan velvyslanec Jevhen Perebyjnis a jeho manželka Olga se byli v pátek podívat v našem skladu, kde kompletujeme s pomocí dobrovolníků neprůstřelné vesty. Vše je možné jen díky příspěvkům ve sbírce <http://ukrajina.pametnaroda.cz/>

pátek 11. 3. 167 882 629 Kč

čtvrtek 10. 3. 166 292 421 Kč

Ukrajinská teritoriální obrana, která stojí v první linii po boku pravidelné armády, urgentně potřebuje desítky tisíc neprůstřelných vest, přileb a jiných ochranných prostředků. Už dva týdny tento materiál ukrajinské straně dodáváme.

Zdroje se bohužel velmi rychle vyčerpávají, a přitom Armáda ČR ve svých skladech disponuje obrovským množstvím starších, nepoužívaných, ale funkčních neprůstřelných vest.

V pondělí jsme oficiálně požádali generální štáb i Ministerstvo obrany České republiky o spolupráci, ale zatím nemáme žádnou odpověď. Přitom ochranné prostředky jsou potřeba ihned. Téměř každý den zavážíme tuny materiálu přímo na frontu v Kyjevě, Charkově apod. Je obrovská škoda, že nevyužívaný materiál armády zůstává dál ležet ve skladech.

Prosíme: šířte tuto výzvu. Ptejte se představitelů vlády, proč nejednají. Jde o čas.

středa 9. 3. 164 918 916 Kč

úterý 8. 3. 149 354 417 Kč

„Nejsme srabi. Pomáháme uprchlíkům, posíláme peníze a státy posílají zbraně. Není to málo. Jenom to není dost,“ říká Jan Dobrovský, protagonista našeho podcastu. Byl hostem Daniely Drtinové v DVTV Interview

Včera se v Moravském divadle Olomouc konal Koncert na pomoc Ukrajině , na kterém vystoupili mimo jiné Karel Plíhal, Xindl X nebo kapela Mňága a Žďorp. Organizátoři výtěžek z koncertu věnovali do naší sbírky.

pondělí 7. 3.

Díky sbírce podporujeme i nemocnice. Jednání přitom často probíhají za dramatických podmínek. Ředitelka nemocnice z města Sumy ležící 40 km od ruské hranice nemohla podepsat darovací smlouvu, protože dva dny pracovala z krytu. Pomoc jsme poslali i do ostřelovaného Mariupolu. Zdravotní materiál a výživa pro miminka scházely i na západě v porodnici města Ivano-Frankivsk, odkud nám s poděkováním českým dárcům přišly i tyto fotografie.

První tisíce neprůstřelných vest už jsou v rukách ukrajinských obránců. Z Kyjevské oblasti nám včera poslali fotografie. Všem dárcům vyřizují velké díky a my se připojujeme: Děkujeme, že jste ve sbírce s námi! Zachraňujete životy!

sobota 5. 3.

Téměř dva tisíce neprůstřelných vest, vybavení pro polní nemocnice za 17 milionů, několik set přileb, vysílaček, párů bot, spacáků, desítky dronů a další obranné vybavení. To vše jsme během týdne odvezli na Ukrajinu. Místo peněz rovnou posíláme vybavení, které zachraňuje životy. Zásilky se na ukrajinskou frontu dostávají v řádu hodin, nejpozději do druhého dne. Teď hlavně chceme, aby Ukrajinci ubránili svou svobodu, později se zapojíme i do humanitární pomoci.

Děkujeme za všechno, co jste doposud pro Ukrajinu udělali. I přes obrovský úspěch sbírky se finanční prostředky ale začínají vyčerpávat. Prosíme zvažte podporu.

pátek 4. 3.

Na jednom místě sdružujeme existující vzdělávací aktivity a materiály, které poslouží učitelům a rodičům pro edukaci ohledně války na Ukrajině. Rozcestník budeme průběžně aktualizovat. Na jednom místě najdete desítky vzdělávacích materiálů k ruské invazi na Ukrajinu i různé aktivity přímo do výuky.

Součástí rozcestníku jsou různé metodiky, mediální zdroje a další. Postupně budou přibývat i aktivity, které si budou moci školy do hodin objednat živě (např. přednášky, debaty, workshopy).

Záměrem také je vyvarovat se toho, aby žáci a studenti pod vlivem emocí a dezinformací hledali vinu za útok Ruska na Ukrajinu u svých spolužáků ruské nebo ukrajinské národnosti. Dostupné materiály zároveň zahrnují zdroje pro psychickou a emocionální podporu dětí a mladistvých.

Za iniciativou stojí spolek Díky, že můžem a organizace Post Bellum (Paměť národa), poděkování patří všem organizacím, které se do projektu zapojily.

Pokud chcete svůj materiál připojit i vy, pošlete nám ho přes tento formulář

čtvrtek 3. 3. 112 364 070 Kč

Dobrovolníci na pomoc do našich skladů se mohou hlásit v TOMTO FORMULÁŘI

Směr Kyjev, Mykolajiv a Charkov! Z našich skladů každý den odjíždí materiál na ukrajinskou frontu, nyní jde o vybavení pro polní nemocnici a ochranný materiál pro obránce – především neprůstřelné vesty a helmy v hodnotě přes 30 milionů korun. Jednotlivci i firmy projevily obrovskou solidaritu, některé přispěly miliony korun.

Tým našich nákupčích pracuje prakticky nepřetržitě, celé dny a často dlouho do noci sjednává detaily nákupu a dodávky. Rozhoduje čas dodání, kvalita a cena, pořizujeme i spacáky a stany.

Kvůli nedostatku zboží jsme často nuceni nakupovat jen komponenty, na fotografiích níže se podívejte, jak probíhá kompletování v současnosti nedostatkových neprůstřelných vest z nosičů a ocelových plátů. Mezi dobrovolníky, kteří na kompletaci vest pracují, jsou i studenti Gymnázia Paměti národa nebo členové Klubu přátel Paměti národa. Zásilky jsou na ukrajinské frontě v řádu hodin, nejpozději do druhého dne.

Aktuální informace o potřebách obránců získáváme díky úzké spolupráci s ukrajinskou ambasádou. Část prostředků ze sbírky

Paměti národa bude pravděpodobně od příštího týdne využita přímo na místě pro humanitární účely – pro nákup potravin a dalších věcí každodenní potřeby. Tuto pomoc budeme koordinovat s dalšími organizacemi působícími na místě, především s Člověkem v tísni.

Finanční sbírku podporují velké firmy i jednotlivci. Desítky milionů poslal podnikatel Ondřej Tomek a jeho firmy. Tomáš Salomon, generální ředitel České spořitelny, přislíbil 5 milionů. Česká spořitelna také zahájila televizní a on-line kampaň. Milionové dary poslaly firmy Analogia, Nadační fond Zeměkvět, Tipsport, ADAstra, Nadační fond 2091, Vojtěch Zikmund nebo Alza.cz.

Ve prospěch sbírky pořádané Paměti národa se rovněž koná řada koncertů, dobročinných prodejů, studentských sbírek a na Ukrajinu vybírají i bary

Na prosbu učitelů jsme ve spolupráci se spolkem „Díky, že můžeme“ a dalšími neziskovými organizacemi připravili vzdělávací web [www.ukrajinanaskolach.cz](http://www.ukrajinanaskolach.cz). Na jednom místě metodici Paměti národa shromáždili desítky kvalitních vzdělávacích materiálů k ruské invazi na Ukrajinu i různé aktivity přímo pro výuku.

Středa 2. 3.

Na trhu docházejí neprůstřelné vesty, které jsou na Ukrajině tak potřeba. Skládáme je tedy z ocelových plátů a takzvaných nosičů. Dnes večer jich stovky odvážíme na frontu a zítra kompletujeme další. K tomu připojujeme zdravotní materiál za více než 10 milionů korun.

Materiál můžeme nakupovat jen díky desetitisícům jednotlivců a firem, kteří přispívají na <http://ukrajina.pametnaroda.cz>  
Úterý 1. 3.

To, co teď Ukrajinci potřebují především, je (vedle zbraní a municie) ochranný a zdravotnický materiál (helmy, neprůstřelné vesty, obvazy...). Právě nákup a distribuci tohoto materiálu financujeme z naší sbírky. Zásoby materiálu se tenčí každým dnem. Situace na Ukrajině je kritická, prosíme proto o finanční pomoc. Máme nakontaktované dodavatele i zajištěnou logistiku přímo do míst potřeby.

Ohromně si vážíme desítek milionů, které firmy i občané posílají. Jak velká humanitární pomoci bude nakonec třeba, ale závisí na tom, jak dobře se Ukrajinci dokáží bránit právě teď.

Ukrajínští partneři nám dali jasně najevo, že čas na dodávky ochranného vybavení pro obránce potřebují nejlépe okamžitě. Kvůli všeobecné mobilizaci ho potřebují obrovské množství. Další finanční pomoc je rozhodně zapotřebí. Pošlete dál.

Rozhoduje každá hodina...

Pondělí 28. 2.

Od začátku okupace Ukrajiny se naše dny odehrávají podle velmi podobného scénáře: Ráno začínáme schůzkou, projdeme, co je nového, co je aktuálně potřeba. Poté se pouštíme do telefonování, objednávání materiálu. Kontaktujeme e-shopy, jednáme s českými i zahraničními výrobci a řešíme proplácení. Jsou to tisíce telefonů, e-mailů, bankovních transakcí a dalších zpráv pro dárce i ty, kteří hledají pomoc. Během dne se sváží vybavení, nakládáme jej. Skoro každý den odjíždí materiál k hranicím Ukrajiny. A druhý den začínáme znovu.

Z vybraných peněz na <http://ukrajina.pametnaroda.cz> se tak daří bezprostředně zajišťovat pomoc. Snad to některému z branců a vojáků na Ukrajině v krizový moment pomůže. Moc děkujeme všem, kteří v tom jedou s námi.

Neděle 27. 2.

Každou minutou přibývají na <http://ukrajina.pametnaroda.cz/> dary, díky čemuž můžeme obratem pořizovat vybavení pro obránce. Co je právě třeba. A skoro denně odesíláme materiál na Ukrajinu. S penězi nám od dárců přicházejí často i vzkazy, které jsme o víkendů přeložili a poslali našim ukrajinským přátelům. Jsou dojatí a děkují. Vybrané vzkazy si můžete přečíst i vy: Lukáš: "Díky za vaši odvahu bojovat proti zlu."

Ludvík: "Jsem student a nemohu si moc dovolit, chtěl bych alespoň takhle obětovat peníze, které jsem si šetřil na pivo, aby se využily trochu lépe."

Igor: "Jsem Rus, ale nesnáším tuhle agresi. ????? ??????!"

Comunités a komunita Romů Liberecka: "Plno síly a pomoci Ukrajině."

Radomír: "Nejste v tom sami, bratři a sestry. You are not alone, brothers and sisters."

Vojtěch: "Hanba okupantům. Sláva hrdinům. Sláva Ukrajině!"

Miroslav: "Pamatuji živě srpen 1968. Agresorovi je nutno odporovat neprodleně."

Každý, kdo by mohl poskytnout neprůstřelnou vestu kategorie čtyři a výš, moc prosíme, dejte vědět na:

[ukrajina@pametnaroda.cz](mailto:ukrajina@pametnaroda.cz) Bereme i nosiče plátů. Dokážeme vše dostat na Ukrajinu k armádě.

Sobota 26. 2.

Na Ukrajinu posíláme vybavení pro obránce - helmy, neprůstřelné vesty, rukavice, drony atd. Díky všem, kteří pomáhají!

Pátek 25.2.

Ukrajina zoufale potřebuje vojenské obranné prostředky – drony, zařízení pro noční vidění, neprůstřelné vesty, vysílačky, helmy a další a další a samozřejmě zdravotnické vybavení – seznam "co je třeba" je dlouhatánský. Firmy, co toto vyrábějí, souhlasily, že nám vše prodají za výrobní ceny. Jsme schopni získat i zmiňované vojenské prostředky. Děkujeme všem, kteří se na tom podílejí, jste frajeři!

Situace je od včerejška pro Post Bellum - Paměť národa jiná v tom, že tento materiál sháníme my tady u nás, a víme, jak ho dopravit na Ukrajinu.

Velmi děkujeme. Omlouváme se, že nemůžeme být detailnější a konkrétnější, ale je to z důvodu bezpečnosti. Jsme v kontaktu s diplomaty, našim ministerstvem obrany i Ukrajiny, přes naše přátele na Ukrajině i s veliteli ukrajinských obranných jednotek, kteří hlásí aktuální potřeby.

Děkujeme za podporu Ukrajiny! Je jí teď opravdu třeba.

Sláva Ukrajině!

Středa 23. 2.

Na účtu pro Ukrajinu je druhý den sbírky už 2 500 000 Kč. Moc děkujeme! Prosíme, pokračujte, širší sbírku dál, ať můžeme co nejvíce pomoci ukrajinské armádě s ochrannými prostředky a monitorováním provokací z ruské strany.

Dnes jsme volali s kolegy z ukrajinské neziskové organizace @ ?????????? Come Back Alive, kteří jsou dojatí obrovskou podporou z Česka. Do konce týdne jim převedeme zatím vybrané prostředky. Peníze budou využity především k nákupu monitorovacích kvadrokoptér, díky kterým bude moci ukrajinská strana monitorovat případné provokace a lépe střežit hranice Ukrajiny. Zbytek částky bude využit na zdravotnický materiál.

Velvyslanec Ukrajiny v ČR Jevhen Perebyjnis Xindl X na Koncertu pro Ukrajinu v Moravském divadle Olomouc. Foto: Aleš Spurný, Český rozhlas

Z Ústí nad Orlicí jsme kromě příspěvku dostali 100 medailonků Panny Marie posvěcených místním panek farářem. Máme je vkládat do neprůstřelných vest... Zdroj: Post Bellum

Zdravotní materiál dorazil i do porodnice města Ivano-Frankivsk  
Zdravotní materiál a výživa pro miminka dorazily. Zdroj: Post Bellum  
První tisíce neprůstřelných vest jsou na místě. Zdroj: Post Bellum  
První tisíce neprůstřelných vest jsou na místě. Zdroj: Post Bellum  
Neprůstřelné vesty pro Ukrajinu. Zdroj: Post Bellum  
Příprava zásilky pro Ukrajinu. Zdroj: Post Bellum  
Kompletace neprůstřelných vest z nosičů a ocelových plátů. Zdroj: Post Bellum  
Balení a odvoz zásilky na Ukrajinu. Zdroj: Post Bellum  
Nakoupené drony

## **Očekávané události 21. března 2022** [URL](#)

**WEB**, Datum: 21.03.2022, Zdroj: proglas.cz, Autor: Jana Kuklová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 1 500, AVE: 8 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,02

Přinášíme přehled očekávaných událostí v pondělí 21. března:

Papež František udělí audienci libanonskému prezidentovi Michelu Aounovi. Vatikánská diplomacie v poslední době věnuje pozornost této blízkovýchodní zemi zasažené politickou i ekonomickou krizí.

V Bruselu budou jednat ministři zahraničí zemí Evropské unie o ruské agresi na Ukrajině. O dopadech této invaze budou v Bruselu také hovořit ministři zemědělství.

Současné potřeby ukrajinských válečných uprchlíků a možnosti pomoci dnes projednají obecní či krajské samosprávy na některých místech, například zastupitelé Českých Budějovic, radní v Českém Krumlově nebo krizový štáb Libereckého kraje. Ukrajinským běžencům začnou také úřady práce vyřizovat a poskytovat novou humanitární dávku.

V nevyužívané školní budově v Brně zahájí svůj provoz základní škola pro ukrajinské děti.

V Městské knihovně v Praze se večer bude promítat film polské režisérky Agnieszky Hollandové Pan Jones. Výtěžek ze vstupného bude věnován na projekt Post Bellum, který zajišťuje distribuci ochranných pomůcek a materiálního zabezpečení obráncům Ukrajiny.

Pod názvem Cesty svobody začíná další ročník festivalu filmů s tematikou lidských práv Jeden svět. Ode dneška se projekce pro veřejnost konají v Hradci Králové, Opavě a Ústí nad Labem. Od 3. dubna se připojí další dvacítky měst včetně Prahy. Ocenění Křesadlo za rok 2021 si večer převezmou dobrovolníci z olomouckého kraje.

Začíná mezinárodní osvětová iniciativa Global Money Week, která podporuje finanční gramotnost mladých lidí. Ve školách a dětských domovech se uskuteční série přednášek a workshopů, ve kterých odborníci naučí děti nakládat s penězi.

V pražském krematoriu ve Strašnicích se lidé naposledy rozloučí s filmovou publicistkou a dlouholetou spolupracovnicí karlovarského festivalu Evou Zaoralovou.

Na světové výstavě Expo 2020 v Dubaji proběhne Český národní den. Jeho hlavním tématem je Czech Spring zahrnující hudbu, divadlo, intermediální umění, literaturu, módu, počítačové hry a výtvarné instalace.

A v italské Boloňi začíná 59. ročník veletrhu dětských knih.

## **Akcent: Jak zlepšit výuku historie?**

**RÁDIO**, Datum: 30.03.2022, Zdroj: ČRo Vltava, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Poslechovost pořadu: 0, Pořad: Akcent 16:30, Země: Česko

### **Saša MICHAILIDIS, moderátor**

V Pardubicích funguje od půlky března Institut paměti národa. Tamní expozice přibližuje studentům prostřednictvím reálných příběhů pamětníků, holocaust, bitvy a domácí odboj druhé světové války, komunistické politické procesy, okupaci 1968 nebo normalizaci. Jak takové moderní instalace mohou přispět k efektivnější výuce historie naznačí dnešní Akcent. Od mikrofonu zdraví Saša Michailidis. A ve studiu vítáme kurátora výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích režiséra a vedoucího filmové produkce Post Bellum Viktora Portela. Dobré odpoledne.

### **Viktor PORTEL, kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích; režisér; vedoucí filmové produkce Post Bellum**

Dobrý den.

### **Saša MICHAILIDIS, moderátor**

A v pardubickém rozhlasovém studiu by s námi měla být paní Lucie Žárská, profesorka dějepisu na tamní střední škole cestovního ruchu a grafického designu. Dobré odpoledne.

### **Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Dobré odpoledne.

### **Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Já si jenom odkašlu, pardon. Paní Žárská, my víme, že jste na expozici v Pardubicích, která využívá rozšířenou realitu, speciální promítací komory s kouřovými efekty, dotykové obrazovky nebo digitálního průvodce, už se svými studenty byla. Tak jaké to bylo?

### **Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Byla jsem, byla jsem dokonce 2x. My jsme byli jako úplně první třída, která navštívila tuto expozici a hned o týden později jsem tam vzala další třídu. No, bylo to úžasné. Všichni studenti byli nadšení.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Teď mi řekněte, jestli vaši studenti jsou obecně nadšenými konzumenty dějepisu díky vám, anebo, což samozřejmě určitě jsou, ale že ta výstava interaktivní v té podobě, jaké je, a ty informace, které přenáší, tak jestli je ještě vybudila do nějakého ještě dalšího stadia zájmu o dějepis?

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Já myslím, že jsou nadšeni úplně normálně.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

To znamená, občas, občas s nezájmem.

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Tak tak, jako normální mladý člověk sedmnáctiletý. A určitě se jim líbila ta forma, kterou je ta výstava udělaná a podaná.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Viktore, teď pochvala, takže gratulujeme. Nicméně podstatná věc pro vás je, nakolik vy jste při tvorbě té samotné expozice měli možnost si to vyzkoušet, to znamená odpilotovat na těch konkrétních příjemcích, což v tomto případě jsou žáci základních škol nebo studenti středních škol, nejenom ti, ale hlavně.

**Viktor PORTEL, kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích; režisér; vedoucí filmové produkce Post Bellum**

Je to tak, že pro nás celá příprava té expozice je jakoby velkým dobrodružstvím, který trvá už asi 2 roky. My jsme měli tu výhodu, že jsme se někdy před rokem, tak úplně zbrkle až bych řekl, rozhodli, že si vlastně nemůžeme dovolit začít takhle naostro jenom v Pardubicích, a proto jsme takovou přípravnou výstavu udělali na jaře minulého roku v Plzni, kde jsme si to vlastně smyslu hodně vyzkoušeli, kde jsme si teda hodně vylámali zuby, musím říci, a uvědomili si, že celý ten základ, celé to, jak ta expozice funguje, asi je správně od začátku, ale zjistili jsme samozřejmě tisíce věcí, které jsme museli do toho stavu současného posunout, vylepšit a vlastně i třeba jako přemyslet úplně nově.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Teď mi řekněte konkrétně, co byly nějaké, říkal jste tisíce, ale když vyberete ty nejpodstatnější.

**Viktor PORTEL, kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích; režisér; vedoucí filmové produkce Post Bellum**

Já musím říct, že pro nás, ono to bude znít možná banálně, ale my jsme si nějak naivně na začátku mysleli, že bude stačit, že vybudujeme zajímavý princip toho, jak člověk prochází tou expozicí, že...

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Tam je jenom teda důležité, pardon, že vás přerušuju, že nás provází tou expozicí ten pamětník, to znamená ten jeden konkrétní osud, který jde s námi od začátku do konce.

**Viktor PORTEL, kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích; režisér; vedoucí filmové produkce Post Bellum**

Takže tady to byl vlastně od začátku, že my jsme si vlastně už na začátku řekli po zkušenosti, jako i s x jinými expozičními projekty, tak jsme si říkali, máme za sebou zkušenost toho, že uděláme zajímavou videoprojekci, do které nacpeme spousty lidských příběhů a střipků z těch příběhů. Lidé odcházejí otřesení, ale vlastně je to dost. A já jsem hodně radikálně v tu chvíli říkal, že to dost není, že mi to vlastně přijde strašně málo, že ty lidi mají odcházet se zkušeností a se zážitkem toho jednoho konkrétního příběhu. A když se vrátím k těm chybám, nebo k tomu hledání, tak je to tak, že my jsme si nějak mysleli, že bude stačit tady ten dobrý koncept, že bude stačit vybudovat zajímavě ten expoziční prostor a ty způsoby, jak jim procházet zdí a jak se teda na ty jednotlivé části těch příběhů dívat. A musím si říct, že jsme to takhle udělali, když jsme to poprvé zkoušeli, tak to skončilo už jenom v tom tvůrčím týmu obrovskou deziluzí, protože jsme zjistili, že musíme vlastně strašně zapracovat na těch obsazích samotných, že to není tak, že můžeme používat výrazivo, který mně je blízký, jakožto dokumentárnímu režisérovi, to znamená, dělat ty obsahy jako krátké dokumentární filmy, který by obstály na internetu, nebo v televizi, ale že musíme se vlastně vydat daleko víc cestou, nějaké jako imerze, nějaké animace, nějakého jako zážitku, který ty konkrétní události zvládne těm divákům přiblížit opravdu poutavě.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Paní Žárská, co nejvíce zaujalo vaše studenty při procházení tou expozicí?

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Oni byli překvapení z toho, že vlastně oni říkali, že poprvé zažili expozici, která si je vedla sama. Oni vlastně dostaly do rukou tablety, byli buď sami nebo po dvojicích, sluchátka. A do těch sluchátek jim vlastně říkal hlas, kam mají jít, označovalo jim to na tom tabletu, takže toto se jim jako hodně líbilo. To, že nikdo nečekal frontu, že je to tak jako chytré, že opravdu je to poslalo zrovna tam, kde bylo volno. A říkali mi, že největší zážitek měli z takového toho černého prostoru, takového jakoby vlaku, kdy opravdu se tam má do těch slov začal valit kouř, začaly tam zvuky, světla, takže to vnímali opravdu úplně všemi smysly.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Když se vrátím k tomu, co říkal pan Portel, to znamená ta otřesenost mnohých návštěvníků podobných, podobných procházek vlastně s pamětníky, tak jaké byly ty emoce, které měli studenti na konci?

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Byli tam studenti, studentky možná spíš, které pak měly slzy v očích, ale jako nebylo to asi tak, že byli úplně jako otřesení. Ono totiž ta expozice končí velmi hezky takovým kruhem, kdy hovoří různí pamětníci a říkají taková jako silná slova, že nesmíme zapomínat na to, že svoboda není zadarmo, že nesmíme zapomínat na ty, kteří tu svobodu pro nás vybojovali, že musíme mít rádi svůj národ a myslím si, že i třeba jenom tato slova na ně zapůsobila, jo, že to nebylo jenom, že by byli otřesení z těch

událostí, ale i toto je vlastně dojalo.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Pane Portele, první výstavu v Pardubicích, jste vybrali zatím 2 pamětnické příběhy a po čase plánujete přidávat další, k dispozici v Paměti národa už jich více než 13 000, to znamená, že budete se snažit v průběhu roku to obměnit tak, aby člověk mohl opakovaně do expozice chodit a pokaždé zažít úplně nový příběh.

**Viktor PORTEL, kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích; režisér; vedoucí filmové produkce Post Bellum**

Je to tak, že my chceme, samozřejmě to naráží na nějaké naše časové a finanční možnosti.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Obzvláště když ještě další krajská města čekají.

**Viktor PORTEL, kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích; režisér; vedoucí filmové produkce Post Bellum**

Je to tak, je to tak, ale vlastně ten náš plán je takový, my jsme se v té první expozici zasoustředili na období druhé světové války, byť ho samozřejmě přesahujeme, pak do padesátých let dál, tak jak šly ty příběhy, ale vlastně ta idea naše je taková, že bychom tam, že bychom v tom prostoru té expozice chtěli těch epoch vyprávět daleko víc, vyprávět jich 6 nebo 7 tak, aby na konci za pár let, protože rychlejší to určitě nebude, pokryli celé to 20. století.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Pani Žárská, obrovský problém je výuka dějepisu na základních a na středních školách. Ví se to dlouhodobě, snaží se s tím i samo ministerstvo něco dělat, kdy loni se rozeběhl pilotní projekt Dějepis plus s tím, že využívá například i platformu historeilub.cz. Jak vy přistupujete na své střední škole cestovního ruchu a grafického designu k výuce, nechci říkat snad dějepisu, ale dějin.

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

My klademe velký důraz na to 20. století.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Gratulujeme.

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

My vlastně máme dějepis v prvním a v druhém ročníku. A snažíme se v tom prvním ročníku, tak nějak to projet až do novověku. A opravdu ten druhý ročník už potom věnujeme ze začátku samozřejmě 19. století, ale potom už máme první světovou válku, druhou světovou válku a já vlastně teď už jsem skončila druhou světovou válku a máme krásné 3 měsíce na období po válce, na období komunismu. A já se vlastně dostanu se studenty až po pád dvojčat, až do roku 2001. A je pravda, že když jsem to říkala studentům, když jsem se jich ptala, kde skončili na základní škole, tak musím přiznat, že část říkala, že, že opravdu jako i ten komunismus probrali, ale taková jako polovina končila opravdu druhou světovou válkou. A říkali, že se vlastně na ty novodobé dějiny těší.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

To mi řekněte, jestli ten názor jednoho z kantorů, který teď v únoru na Seznam Zprávy o tom napsal poměrně obsáhlý článek, kde kacířsky říká, že by možná do novověku se měl dějepis učit na základních školách a na střední školách, že by opravdu se mělo věnovat dějinám 19. a 20. století. Tak vy byste s tím takhle souhlasila?

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Asi úplně ne, protože...

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Potřebujete to dát do kontextu.

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Víte, já učím zejména češtinu a francouzštinu, a když si vezmu tu češtinu, tam taky probíráte starší literaturu a oni potřebují jako znát přece jenom i dějiny jako trošku starší, takže, spíš bych to viděla tak, že se nezaobírat pravěkem, Řeckem, Římem rok, tak jako jsem to měla já na gymnáziu, kdy jsme opravdu, my jsme končili první ročník opravdu jako Římem, ale projet to trošku rychleji na to 20. století si třeba i ten celý 1 rok nechat.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Pane Portele, naráží Post Bellum trošku na problém toho svého časového zaměření, to znamená, od, řekněme, zhruba začátku druhé světové války po rok 1989, kdy i vlastně aktuální témata, jako je právě současná ruská agrese na Ukrajině, by mají, řekněme, velký, ne snad oslí můstky, protože to zní trošku hloupě, ale velkou spojitost s tím, jakým způsobem k tomu konfliktu došlo, to znamená, přemýšleli jste nad tím, že byste po spojovali i aktuální současné historické události s těmi minulými?

**Viktor PORTEL, kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích; režisér; vedoucí filmové produkce Post Bellum**

My nad tím samozřejmě přemýšlíme. Zároveň je to taková disciplína, kde si myslím, že člověk musí být vždycky o kus opatrnější, než, vždycky o kus opatrnější, než by si myslel, protože samozřejmě ony všechny ty paralely mají prostě ten problém v sobě, že můžou bejt jakoby snadno jako manipulativní a zcestný a tomu my se nějak snažíme, tomu my se nějak snažíme vyhýbat. Zároveň my to máme v Post Bellum tak, že, byť to těžště té naší činnosti opravdu spočívá v tom, že natáčíme z 90 % příběhy druhé světové války a té komunistické doby, tak zároveň jakoby už v posledních třeba 8 nebo 10 letech, vlastně docela dlouho, si takové jakoby extenze do toho současného děláme, ale děláme si ani ne tak vlastně té půdě evropské, ale my poslední roky natáčíme příběhy kubánských disidentů, natáčeli jsme ve spolupráci s místními příběhy z Barmy, protože víme,

že to je nějaký naše know-how, který vlastně jakoby můžeme takhle s ním pomáhat někde venku. A jenom jako drobná, drobné doplnění. My jsme před rokem se začali bavit s partnery na Ukrajině o tom, že bysme vybudovali nějakou malou pobočku tam a nedali jim nejenom know-how, ale i nějaké finance na to, aby mohli začít pracovat tam, ale vlastně teďka je to všechno jinak, no.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Bohužel, vzhledem k tomu, co se stalo, tak si myslím, že zrovna těch materiálů pro současné dějiny tam bude ke sběru poměrně hodně. Paní Žárská, jakým způsobem dějepis u vás na škole, jestli vůbec, je spojován s jinými předměty, protože jedna z věcí, o které se často některá část rodičů baví, protože víme, že ne všichni rodiče se nutně úplně zajímají o toto téma, tak se řeší, zdali by třeba konkrétně se nemělo vyučovat nějaké období hromadně po všech nebo povětšinou předmětů, které jsou k tomu dispozice, to znamená čeština společně s dějepisem, společně s estetickými výchovami nebo kulturními výchovami, chcete-li, zeměpisem, fyzikou a podobně?

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Tak asi to bylo ideální, ale úplně nevím, jestli to je reálné.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Takže se to u vás neděje?

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

No, já tím, jak učím češtinu, tak tam jako vlastně hodně připomínám ta historická období, zejména ve čtvrtém ročníku, kdy se právě učí autoři 20. století, tak tam vždycky začínáme tím úvodem, kdy probíráme kulturu, kdy probíráme historii, takže tam to propojení určitě je.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Ještě se vás zeptám, nakolik vlastně často vy můžete v rámci rámcového vzdělávacího plánu navštěvovat kulturní instituce, at už paměťového charakteru, anebo kulturní instituce obecně, nakolik vůbec to umožňuje výuka tak, aby jste opravdu potom stihali to, co chcete stihnout?

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

No, tak nemůže chodit každý týden, to je jasné.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Ale kdybyste mohli, tak byste chodila?

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Asi ano, ale asi ne každý týden. Ono přece jenom oni taky musí být připravení trochu, když na nějakou tu expozici jdou ti studenti, aby o tom něco věděli, protože si samozřejmě odnesu mnohem víc, takže ono jako to probírání na školách, to učení je taky důležité. A my dneska máme obrovskou možnost, když já to srovnám s tím, jak jsem se učila dějepis já, my máme v každé třídě počítač a projektor a já vlastně těm studentům skoro každou hodinu pouštím nějaké krátké video, Slavné dny, že jo, na Streamu jsou, takže ty jsou úžasné. A ty možnosti jsou i v těch hodinách to nějakým způsobem zinteraktivnit.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Pan Portele, tohle to je asi jedna z těch nejzajímavějších částí výuky jakéhokoliv předmětu pro mladou generaci, vlastně i pro rodiče, interaktivita, jakým způsobem vy přemýšlíte, nebo máte nějaké limity v rámci svých institutů, protože Pardubice jsou jenom první řadě, bude následovat Brno na podzim a snad všechna ostatní krajská města a možná jednou také i Praha, tak kde jsou vaše limity ve využívání moderních technologií u paměťové instituce.

**Viktor PORTEL, kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích; režisér; vedoucí filmové produkce Post Bellum**

Já zkusím odpovědět oklikou, ony jsou a jsou vlastně dost výrazné, ale vlastně nejsou tam, kde by je člověk čekal, oni nejsou ve smyslu jakoby technických možností vlastně, protože my jsme si od začátku řekli, jestli chceme tak jakoby vyzkoušet, co se dá, a to nějak děláme, ale vlastně tím limitem našim je ten samotný příběh, a to, že jsme samozřejmě od začátku tušili, že ta interaktivita, ta hravost, ta působivost je něco, co tomu příběhu buď může napomáhat, anebo ho to může ale velmi velmi snadno zabít, takže jedna z takových jako linek, na kterých bojujeme vlastně neustále při přípravě každé té částičky té expozice je, jak tu interaktivitu využít, jak jí jako udělat služebnou tomu našemu účelu a tomu příběhu samotnému, ale jak to vlastně neshnout jenom v tu hru samotnou, no.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Dnešní Akcent ve své podstatě věnujeme kreativnímu vzdělávání, výuce historie, konkrétně ve studiu je kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích Viktor Portel a v pardubickém rozhlasovém studiu Lucie Žárská, profesorka dějepisu na tamní střední škole cestovního ruchu a grafického designu. Jedna z věcí, o které se samozřejmě hodně mluví, je, jakým způsobem stavět dějiny do kontextu, /nesrozumitelně/, ten nabídl metodu takzvaných konfliktních dějin, to znamená, že jedna konkrétní dějinná událost nahlíží z několika různých zdrojů a vlastně potom samotní žáci a studenti tím poznávají, jak rozlišovat ty, řekněme, relevantní a nerelevantní zdroje, používáte něco takového se svými studenty a pokud, paní Žárská, tak mají o to vlastně vůbec zájem, a když už o to zájem mají, tak jak si v tom vedou?

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Nevím, jestli používáme úplně přesně tuhle metodu, ale máme dějepisné sešity a tam máme na příběhu Josefa Toufara, umučeního kněze, tak vlastně tam máme dobové dokumenty. A oni vlastně dávají dohromady příběh, opravdu z těch jako záznamů StB, z videa, z dobového filmu a probírají se tím, ale oni určitě o to zájem mají, ale narážíme tady zase na ten čas. No, je to jako náročné časově a toho času moc není.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Paní Žárská, mě by teď opravdu zajímalo, jakým způsobem jsou schopní rozlišit, protože práce tajných služeb nebo

propagandy v totalitních systémech byla často velmi propracovaná. Dokážou rozpoznat studenti na základě zkušeností, které už teďko třeba i nějaké mají, nebo jich mají málo, kde je pravda a kde je lež?

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Ony ty materiály jsou uzpůsobené pro studenty a oni jsou tím jako vedení, takže asi úplně, že by jako rozpoznali, co je pravda, co je lež, tak to se obávám, že by asi nezvládli.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Pane Portele, není tohle to jedna z těch nejzásadnějších úloh pro výuku dějin, to znamená, a vlastně pro určitou schopnost rozeznávat informace od dezinformace, to, co vlastně by i vaše projekty interaktivní v rámci Institutu paměti národa mohly nabízet, to znamená, nejenom tu jednu cestu, ale to nahlížení z různých zdrojů?

**Viktor PORTEL, kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích; režisér; vedoucí filmové produkce Post Bellum**

Já jsem určitě je. Já musím říct, že ona tady idea tý multi perspektivity, kterou zmiňujete, ona vlastně byla i jakoby v úplném počátku toho našeho, toho našeho přemýšlení o těch expozicích, já doufám, že my se k ní ještě trochu vrátíme, protože my jsme byli trochu...

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Teď tam tedy není.

**Viktor PORTEL, kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích; režisér; vedoucí filmové produkce Post Bellum**

Teďka to tady opravdu není, že my jsme původně v té ideji měli to, že se nám povede těch příběhů samotných tam, byť plně, ale vyprávět víc a že si přesně v nějaké konfrontaci ti žáci budou ten svůj obrázek moci složit, to se nám teďka nepovedlo. Zároveň já mám takovou, já mám vlastně velkou víru v to, že samotný poslouchání pozorný nebo absorbování tady těch příběhů, že to člověka jakoby k nějaký takovýhle citlivosti vlastně vede. My se snažíme, a myslím si, že to bude teďka ještě v té další expozici, která se bude věnovat padesátým letům, vlastně výraznější, my se nesnažíme vybírat příběhy úplně jakoby jednoduché a plakátové. My se snažíme vybírat příběhy, který v sobě mají nějaký osten, něco konfliktního, o čem si taky ti žáci můžou něco myslet.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Paní Žárská, jedna z věcí, která velmi pomáhá, dělá to Jeden svět na školách, dělá to Post Bellum, tak jsou pamětníci a jejich předávání znalostí a zkušeností a i vlastně předávání té jejich paměti, jakou vy s tím máte zkušenost, jak na to vlastně vůbec reagují studenti, je to pro ně prostě jenom odzívání další hodina nebo skutečně vidíte na nich zaujetí ve chvíli, kdy proti nim stojí někdo, kdo zažil věci, o kterých oni jenom četli?

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Já musím říct, že jsem o tom zrovna dnes mluvila s jednou studentkou, která srovnávala přednášku, na které byla, kde tam byla pamětnice. My jsme tedy i vlastně díky teď covidu jo, to jsou druháci, takže oni opravdu jako neměli možnost nějakých takových přednášek na školách, tohle v podstatě byla po dlouhé době nějaká výstava, nějaká akce se školou. A ta studentka srovnávala, že byla, byla na přednášce, kde právě seděla pamětnice, ona říkala, že ten příběh byl moc zajímavý, ale že vlastně neudržela pozornost, že to pro ní ani pořádně neslyšela. A srovnával to tady s touto výstavou a říkala, že jí to dalo mnohem víc.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Pane Portele, tohle to jsou asi pro vás nejzásadnější informace, to znamená ty zkušenosti od samotných návštěvníků. Teď řekněte, my jsme zmiňovali, že Brno bude následovat na podzim a jaké jsou další plány, v jakém časovém horizontu se všechna krajského města dočkají svých institutů paměti národa?

**Viktor PORTEL, kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích; režisér; vedoucí filmové produkce Post Bellum**

To je samozřejmě strašně hezká otázka. Je to tak, že...

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

V ideálním případě.

**Viktor PORTEL, kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích; režisér; vedoucí filmové produkce Post Bellum**

V ideálním případě, já teda mám ty želízka v tom ohni dvě. Já musím říct, že ani pro mě, jakožto pro toho autora, není tolik důležité, jestli těch měst bude, jestli budou za 3 roky 3 nebo 5, ale pro mě je důležité naplnit ty prostory, které máme těmi všemi epochami, aby to bylo nějak reprezentativní. Nicméně je to tak, že my v tuhle chvíli jednáme o prostoru, říkali jsme ty Pardubice, Brno, máme skvělý prostor v Olomouci, jednáme o prostorách ve Zlíně, dalo by se pokračovat, tak když se nám bude dařit, tak během, já nevím, 3, 5 let by se snad to mohlo zaplnit.

**Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Pardubice jsou tím šťastným městem. Paní Žárská, co vy byste ještě chtěla, něco, co, ne snad vytknout, ale nějakou připomínku, kterou byste sama měla z hlediska toho, jak by další expozice nebo samotný ten chod Institutu paměti národa v Pardubicích měl vypadat?

**Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Tak možná jedna taková připomínka k té technice, protože, ale zase přičítám to tomu, že jsme byli první škola, občas ty tablety, nebo občas, 1-2 tablety prostě nefungovaly, ale to je prostě technika, no, takže ale věřím, že se ty mouchy vychytají, ale jinak, co se týká obsahu. Já ještě musím říct, že my jsme se vlastně rozdělili na půlku, ta třída se rozdělila a jedná se procházela tady touto interaktivní expozicí a ta druhá půlka měla ještě workshop, kde byla vlastně lektorka. A tam taky vlastně jsme skládali

příběh. My jsme měli příběh Jiřího Potůčka. A tady, co spíš pozitivního řeknu, tak studenti velmi oceňovali, že vlastně ten příběh poznali úplně jako do detailů a podrobností. A jak víme, že jo, že školy si člověk většinou pamatuje takové ty zajímavosti a takové ty řeknu blbosti, ale to je přesně to, že oni vlastně díky tomu si to mnohem lépe jako uloží do paměti.

#### **Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Mluvili jsme dnes o tom, jak ideálně změnit výuku historie. Našími hosty byli kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích, režisér a vedoucí filmové produkce Post Bellum Viktor Portel. Moc děkujeme.

#### **Viktor PORTEL, kurátor výstavy Institutu paměti národa v Pardubicích; režisér; vedoucí filmové produkce Post Bellum**

Moc díky.

#### **Saša MICHAILIDIS, moderátor**

A v pardubickém rozhlasovém studiu s námi byla Lucie Žárská, profesorka dějepisu na tamní střední škole cestovního ruchu a grafického designu. Moc děkujeme.

#### **Lucie ŽÁRSKÁ, profesorka dějepisu, Střední škola cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice**

Díky. Hezký den.

#### **Saša MICHAILIDIS, moderátor**

Loučí se Saša Michailidis.

### **Zaživej příběhy 20. století URL**

WEB, Datum: 07.04.2022, Zdroj: nvp.cz Autor: Jitka Míčková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 2 809, AVE: 3 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,03

Článek představuje zážitkové workshopy neziskové organizace Post Bellum, které vznikly na základě propojování formálního a neformálního vzdělávání v rámci projektu OP VVV. Jeho cílem je podpořit pedagogy k využívání nových forem výuky moderních dějin na českých školách. Základem workshopů jsou metody a techniky výchovné dramatiky a zážitkové pedagogiky, které vedou žáky k aktivnímu poznávání minulosti, podporují jejich zájem o dějiny 20. století, umožňují jim uvažovat v širších souvislostech a hledat paralely v současnosti.

Workshopy jsou určené žákům základních, středních škol a gymnázií a přináší účastníkům pohled na historii rodné země očima pamětníků. Žáci v rámci workshopu vstupují do konkrétních postav a jsou postaveni do dramatických situací, ve kterých musí udělat řadu rozhodnutí (např.: zapojím se do odboje; zůstanu, či odjedu z tábora; půjdu na ilegální koncert či demonstraci; podepíšu souhlas s okupací).

Při hře v roli si žáci uvědomí, jaké dopady měly události našich dějin na obyčejné lidi, jaké problémy museli řešit, jaké důsledky to přineslo společnosti. Atraktivní a interaktivní formou se seznamují s historickými realitami a problematikou lidských práv, čímž rozvíjejí a obohacují svou schopnost samostatně kriticky myslet a reflektovat tehdejší společenské dění. Skrze tyto příklady se naučí vidět paralely ve svém životě, a tak budou mít možnost poznat více sebe a svět, ve kterém žijí. Workshopy také přispívají k mezigeneračnímu porozumění a sblížení generací s odlišnými osobními a dějinnými zkušenostmi.

Ve workshopech je uplatňována práce individuální, díky které žáci rozvíjejí schopnost orientovat se v nějaké krizové situaci a identifikovat své vlastní postoje, i skupinová, při níž dochází ke kooperativnímu učení a je kladen důraz na respekt k ostatním, toleranci názorů druhých, spolupráci a vnímání osobní zodpovědnosti při společné tvorbě. Dále žáci rozvíjejí svou sociální i emoční inteligenci, komunikační a argumentační dovednosti a schopnost kriticky myslet. Aktivní účastí na programu se zlepšuje vnitřní klima tříd, žáci i učitelé mají možnost se poznat z nových stránek a společně pracovat na řešení problému. Workshopy využívají i audiovizuální složky – žáci si mohou poslechnout audio i video nahrávky pamětníků, prohlédnout si fotografie nebo dokumentární filmy a tím podporují svou mediální gramotnost.

#### **Metody a techniky**

Program se opírá o metody a techniky výchovné dramatiky a zážitkové pedagogiky. Nejčastěji využívanou metodou je hra v roli – žáci se promění v hokejové hráče, skauty, obyvatele jednoho pražského domu či obce Slavonice. Dalšími hojně využívanými metodami jsou pantomima a improvizace – hráči se připravují na mistrovství světa v ledním hokeji, skauti si staví skautský tábor, občané Slavonic se procházejí po návsi, studenti nacvičují hesla na prvomájový průvod nebo připravují studentskou stávku.

Účastníci jsou také motivováni k vlastní improvizaci v průběhu celého workshopu. Kromě uvedených metod se při vedení programu také pracuje s následujícími technikami – hlasy v hlavě (např.: co se honí postavám v hlavě, o čem přemýšlí), deníkové záznamy (např.: napiš si jako skaut do deníku svoje pocity, když jsi musel opustit tábor; přečti si záznamy z Evina deníku nebo živé obrazy (např.: sousoší s názvem „Zdravověda“, „Faul“, „Příjezd T. G. M.“).

V průběhu workshopu se používají různé metody vedení: instrukce, vyprávění, otázky, učitel v roli (např. jako skautský vedoucí, hokejový trenér, soudružka učitelka, agent StB či domovnice). Zážitková část je vždy ukončena reflexí, která může mít nejrůznější podobu, například diskuse ve dvojici, postojová osa, známkování workshopu prsty jedné ruky nebo výběr fotografie nebo předmětu, který odpovídá pocitu z workshopu. V první fázi je při reflexi ošetřena emoční pohoda účastníka, v další fázi pak účastníci diskutují nad tématy programu a učí se na ně nahlížet z nových úhlů. Verbalizací dochází k uvědomění a rekapitulaci vlastního prožitku, který je žák poté schopen hlouběji reflektovat a přenášet ho do nových životních situací.

#### **Způsob realizace**

Programy jsou realizovány prezenčně a mohou být součástí dopolední výuky. Každý workshop má rozepsanou časovou strukturu, je dělen na časově ohraničené tematické bloky a plnohodnotně zaplní čtyři až pět vyučovacích hodin. Jednotlivé bloky jsou propojeny libretem inspirovaným jedním nebo více příběhy pamětníků zaznamenanými na portálu „Paměť národa“, které jsou zasazeny do dějinného kontextu a které představí žákům příslušné realie. Všechny workshopy zahrnují učivo dějepisu a občanské výchovy, týkají se vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět a Člověk a společnost a naplňují zejména tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova.

## Metodika jako inspirace

Metodiky workshopů lze využít tak, jak jsou napsané. Každý pedagog si může vybrat dle svého uvážení některou z aktivit a zpestřit tak svou výuku. Například asociční kruh nebo živé obrazy mohou žáky rychle uvést do situace a určité emoce, která prohloubí jejich prožitek a především umocní zájem o probíranou látku.

## Témata

Každý workshop je věnován jednomu občanskému tématu, např. principy demokracie, svoboda a odpovědnost, lidská práva, svoboda projevu, a hlubší pochopení těchto témat je jeho hlavním cílem.

### Základní škola – 1. stupeň

Na tomto odkazu ( <https://zazivej.pametnaroda.cz/zakladni-prvni/> ) najdete dva workshopy určené 4. a 5. ročníkům ZŠ – Slibuji na svou čest a Kdo je vítěz.

Žáci se stávají členy skautského oddílu v období začínající 2. světové války. Seznámí se s chodem skautského oddílu, jeho činnostmi, organizací a také hodnotami, které skauti vyznávají. Ve družinách tvoří vlajky, pokřiky, vymýšlejí, jakým způsobem vydělat peníze na nákup táborového vybavení. V létě roku 1940 odjíždějí na tábor, který si sami staví, hrají hry, seznamují se se zdravotědou, vázáním uzlů, službou v kuchyni a připravují dřevo na večerní slibový oheň. V rámci hry se snaží vysvětlit pojmy, které obsahuje skautský slib (čest, slib, povinnost, zákon, dobrý skutek, vlast), a tím také více pochopit, co pro skauty znamená tento slib plnit.

Záhy se ale dostanou do situace, kdy se musí na základě událostí v naší republice rozhodnout, zda tábor z důvodu bezpečnosti opustí, nebo zůstanou. Rozhodnutí padne, skauti jdou spát, ale do tábora nečekaně vtrhne gestapo, ničí vše, co oddíl postavil, nahání skautům strach. Po jeho odchodu zůstává tábor zničený a skauti druhý den jedou domů. Svě pocity si zaznamenávají do deníků. Hra končí a následuje reflexe, ve které se ošetří pocity ze hry v roli, sdílejí se deníkové záznamy, vyprávějí se příběhy skautských pamětníků a také to, co následovalo.

V tomto workshopu žáci nahlédnou do roku 1968–69 z pohledu hokejových hráčů. Nejprve mají možnost prožít výuku ve škole v 50. letech a porovnat ji s výukou v současném světě. Poté se již stávají členy československého hokejového týmu v roce 1968 a připravují se se svým trenérem Jardou Pittnerem na Mistrovství světa, které se má konat v naší republice. Do radostných příprav však zasáhne okupace, MS se přesouvá do Švédska a hráči spolu s trenérem Pittnerem a politickým dozorcem Borisem vyrážejí do Stockholmu. Tam je kromě plánovaných zápasů, nejen se Sovětským svazem, čeká rozhodnutí, zda a jakým způsobem dát najevo nesouhlas se sovětskou okupací. Napíší nějaké heslo, podají soupeřům ruku po zápase, nebo se takových protistátních gest raději neúčastní?

Během workshopu jsou akcentovány a diskutovány především tyto otázky: Jakým způsobem může strach a zastrasování ovlivnit chování jednotlivce a skupiny? Je odvaha nakažlivá? Může mít gesto odvahy a vzepření se útlaku velký dopad na společnost? Je možné projevit odvahu a nesouhlas s danou situací v rámci svého oboru?

### Základní škola – 2. stupeň

Žákům druhého stupně jsou určeny workshopy uvedené na tomto odkazu ( <https://zazivej.pametnaroda.cz/zakladni-druhy/> ).

Workshop žáky přesune od období protektorátu. Stávají se členy jedné rodiny, které se omezování lidských práv dané doby velmi dotýká. Členům rodiny se naskytne možnost udělat něco pro to, aby došlo k nějaké změně. Pomocí skutečného příběhu dvanáctileté Evy si vyzkouší, jakou museli mít odvahu nejen dospělí, ale i děti, které se na činnosti odbojové skupiny podílely. Žáci budou přemýšlet nad důvody, proč do odboje vstupovat a proč ne; uvědomí si, jaké podoby může mít strach a co znamená nést za své rozhodnutí odpovědnost a následky.

Workshop začíná v roce 1918, kdy nadšené davы vítají v Praze Tomáše Garrigua Masaryka a oslavují vznik Československa. Dějiny samostatného státu se začínají rozbíhat, co tomu ale předcházelo a jaké to mělo důsledky? Abychom to zjistili, přesuneme se s žáky zpět do roku 1914, kde se stávají obyvateli obce Slavonice složené z různých komunitních skupin – české, německé a židovské. Po dohledání a sestavení téměř shořelé kroniky Slavonic spolu občané začínají žít, objevují se první spory a neshody, sociální či ekonomické rozdíly. Záhy vypukne válka, na kterou každý pohlíží trochu jinak. Válka končí, vzniká Československá republika. Jak tuto významnou událost vnímají občané Slavonic? Jaká pravidla soužití musí sepsat, aby to vyhovovalo každému z nich.

Žáci si uvědomí, jaký vliv měly konkrétní historické události na život v Sudetech, jak se proměňují názory a postoje jejich sousedů, přátel či známých v průběhu pohnutých let 1. poloviny 20. století.

Tento workshop nabízí žákům pohled na rok 1968 očima postav žijících v jednom činžovním domě. Žáci si nejprve sami napíší svůj vlastní životní sen či plán na následujících 5 až 10 let. Poté dostanou občanské průkazy z roku 1967 a stávají se členy několika rodin. Na domovní schůzi se setkávají se soudružkou domovnicí (učitel v roli), která je provází roky 1967–1969. V rámci hry nahlédnou do rodinné historie, zakusí pocit blížící se svobody během pražského jara, ale i pocit při následné okupaci, učiní rozhodnutí, zda podepsat/nepodepsat souhlas s okupací a také vidí konkrétní následky svých činů. Ve hře v roli pocítí, co znamená ztratit svůj životní sen a co je naopak zapotřebí pro jeho naplnění obětovat.

Žáci si uvědomí, jaký dosah měla invaze na obyčejné lidi a jak mnohdy změnila jejich životní sny, plány a představy. Také vnímají fakt, že se daná situace týká každého z nás a že každý neseme určitou zodpovědnost za to, co se může stát.

### Střední školy a gymnázia

Se středoškoláky lze využít metodiky workshopů, které naleznete na tomto odkazu ( <https://zazivej.pametnaroda.cz/stredni-skoly/> ).

Zážitek workshop je situován do období padesátých až osmdesátých let 20. století. Zavede žáky do světa ekologie v době normalizace a je rozdělený na tři části. V každé části je téma ochrany přírody zakomponováno do různých her, přičemž v každém herním bloku jsou žáci aktivními hráči. V první části se na chvíli stanou orientačními běžci a poznávají podle fotek a popisků národní parky a chráněné krajinné oblasti naší republiky, ve druhé části se promění v účastníky konference a zpracovávají medailonky Otakara Leiského a Bedřicha Moldana, ve třetí části si zahrají strategickou deskovou hru, při které v roli konkrétních lidí plánují výstavbu dálnice D8.

Ve hře každý žák zastupuje jednoho člena výběrové komise za městskou radu, ekology, veřejnost, majitele domů, podnikatele a zaměstnavatele, zástupce Ředitelství silnic a dálnic. V této roli musí jednat a komunikovat s konkrétním záměrem dané postavy. Po hře následuje reflexe hry a celého workshopu.

Žáci se seznámí s tématem ochrany přírody v naší zemi po válce. Zodpoví si otázku řešící změnu ochrany přírody dnes a před rokem 1989 a hledají, v čem se liší. Uvědomí si, že i malá snaha má svůj smysl.

V tomto workshopu žáci prožijí období normalizace z pohledu kulturního undergroundu. V úvodní části programu si každý žák

vytvoří vlastní postavu a stává se žákem jedné střední školy v Českých Budějovicích v roce 1974. Ozve se zvonění, do třídy vstupuje soudružka učitelka, začíná třídnická hodina, ve které žáci vyplňují dokument o volbě vysoké školy. Vyučování je již v plném proudu a do třídy s neuvěřitelnou výmluvou vstupuje disidentský spolužák Malina. Pochopitelně dostává od soudružky poznámku do žákovské za opakovaný pozdní příchod. O přestávce všem rozdává pozvánku na nelegální undergroundový koncert a žáci se rozhodují, zda na něj do místní hospody v Rudolfově půjdou, nebo zůstanou ve škole na povinné nacvičování prvomájových hesel. Jak se rozhodnou, je jen na nich.

Třída se dělí na dvě skupiny. Jedna odchází na koncert, druhá zůstává ve škole. Na koncertě se však objeví příslušník StB, který účastníkům dává ještě jednu šanci: podepíš spolupráci, jinak budeš vyhozen ze školy a na vysokou školu můžeš zapomenout. Jak se zachovat? Ani ti, kteří zůstali ve škole, to nemají jednoduché. Vědí o koncertě a je jen na nich, zda budou spolužáky krýt, nebo je „napráskají“. Následky na sebe nenechají dlouho čekat. Jaké pocity mají ti, kteří byli na koncertě, ti, kteří podepsali spolupráci, ti, kteří oznámili soudružce, kde jejich spolužáci jsou? I tyto pocity a myšlenky jsou v rámci workshopu sdílené formou postojové osy a následné diskuse a reflexe.

V poslední části se žáci dočítají o skutečném historickém pozadí dané události skrze svědecké výpovědi a rozhlasové ukázky. Zasadí si celou událost do širšího kontextu doby a mají prostor k rekapitulaci celého workshopu z pohledu svého i z pohledu svých spolužáků.

Myšlenka T. G. Masaryka „Vlastenectví je láska k vlastnímu národu, nikoli nenávisť k jiným“ se stala mottem tohoto workshopu, ve kterém se žáci seznámí s důležitými událostmi 2. světové války. Na tuto dobu se podívají očima dvou mladých lidí – Josefa, českého chlapce žijícího v Praze, a Hildy, německé dívky, obyvatelky jedné malé vesnice v Jeseníkách. Nejprve mají možnost setkat se s Josefem v situaci, kdy končí válka a on se svými kamarády hlídá barikádu na Žižkově. Postupně se vracejí v čase až do roku 1935 a odhalují celý jeho příběh, stejně tak jako příběh a události ze života Hildy.

Společně zakreslují na osu života oba tyto příběhy, porovnávají je, hledají jejich silné i slabé chvíle. Nakonec vstoupí do role Josefa a setkávají se s Hildou. K jejich setkání dochází v květnu 1945 v Jeseníku, kde je Josef zástupcem revoluční gardy a Hilda představuje zlo německé říše. Co se Josefovi honí hlavou? Jaký názor má na Hildu, poté co poznal její životní příběh? A jak to s Hildou bude dál? Hra končí, nastává reflexe a žáci se také dozvídají osudy obou pamětníků na základě poslechu audio nahrávek.

Díky prožitku si žáci udělají názor na válečná i poválečná léta v Praze a pohraničí; uvědomí si sílu nenávisti a pomsty; zamyslí se, co člověka vede k tomu vzít do ruky zbraň a zapojit se do činnosti ozbrojené skupiny.

Tento workshop se skládá ze tří částí. V první se žáci seznámí s historickými dekadami 20. století. Na základě informací a fotografií si ujasní rozdíl mezi 50., 60., 70. a 80. léty. Poté se stanou žáky jedné střední školy v Praze a prožijí události odehrávající se v období od 17. do 21. listopadu 1989. V poslední části diskutují a vyzdvihují vlastní názory na současné problémy v naší republice či ve světě a snaží se hledat možné cesty k jejich řešení.

Žáci si ve hře v roli uvědomí, jak různé byly a jsou názory a postoje mladých lidí na stejnou situaci. V následné diskusi si vzájemně předávají širokou nabídku „problematičtých“ témat a společně hledají informace o tom, jaké jsou občanské nástroje a možnosti tyto problémy řešit.

## Živé vysílání 20:00

**RÁDIO**, Datum: 27.04.2022, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Poslechovost pořadu: 0, Pořad: Živé vysílání 20:00, Země: Česko

### Beey,

Pořad byl automaticky přepsán aplikací Beey ([www.beey.io](http://www.beey.io)).

### mluvčí

Český prezident označil Polsko za symbol odporu proti ruské invazi na Ukrajině. Evropská komise proti Maďarsku aktivovala pojistku na ochranu rozpočtu. Volejbalisté Karlovarska Ivu Praha hrají finále extraligy a počasí zítra bude skoro jasno přechodně oblačno ojedinele přeháňky teploty do 18 stupňů.

Prezident Miloš Zeman ocenil Polsko za jeho rozhodný postoj vůči ruské agresi na Ukrajině. Řekl to po setkání s polským prezidentem Andrzejem Dudou na Pražském hradě. Zároveň Zeman kritizoval Moskvu za rozhodnutí přerušit dodávky ruského plynu do Bulharska Polska.

Chtěl bych vyjádřit Polsku plnou podporu v problematice dodávek ruského plynu do Polska, protože Rusové zastavením těchto dodávek porušili existující smlouvy, jak z hlediska termínu, tak z hlediska formy placení.

Web Národního úřadu pro kybernetickou bezpečnost už týden čelí útokům hackerů úřadu se ale daří zmírňovat tak, aby byly stránky pro uživatele přístupné. Informovala o tom mluvčí NÚKIBU Alena Hynková. Kybernetické útoky dnes mířily taky na další české weby třeba na stránky ministerstva vnitra policie hasičů. Přihlásila se k nim ruská hackerská skupina je hned úřad na zvýšené riziko kyberútoků. Upozorňuje v souvislosti se situací na Ukrajině. Už od.

Konce ledna.

Maďarsko jako vůbec první unijní země mohlo přijít o přístup k evropským dotacím. Evropská komise proti němu aktivovala tzv. pojistku na ochranu rozpočtu. Zdůvodnila to soustavným porušováním zásad právního státu.

Evropská komise do Budapešti poslala dopis, ve kterém své rozhodnutí zdůvodňuje. Podle ní mají celé roky neřešené potíže přímý dopad na unijní rozpočet komplikují dohled nad vynaloženými penězi.

Vidíme celou řadu velice nejasných veřejných zakázek, ne vždycky jenom 1 účastník vidíme opakované zprávy auditorů, že z evropské fondy rozdělují spravedlivým transparentním způsobem, kdy vidíme nedostatek opatření proti korupci.

Zdůvodnila rozhodnutí místopředsedkyně Evropské komise Věra Jourová z hnutí ANO. Maďarská vláda teď má 2 měsíce na

odpověď. Rozhodnutí unijních států případem odejmutí přístupu Maďarska evropským penězům by pak mohlo dopadnout na české předsednictví z Bruselu Viktor Daněk Radiožurnál.

Studenti z Česka Německa se setkali na šumavské Kvildě v projektu paměti národa zaniklá Šumava poznávají společnou historii obou národů. Studenti se vžít do role původních obyvatel. Popisuje lektorka Jitka Doubravová.

Každý ten člen toho workshopu bude hrát historickou postavu. Nastuduje jeho rodinné zázemí, jaké má zaměstnání.

Kromě vzdělání má workshop i další cíl. Popisuje ředitel paměti národa jižní Čechy Tomáš Trantina.

Vrhnout děti do takového dvojjazyčného kolektivu, kde se chtě nechtě musí nějakým způsobem domluvit. Si myslíme, že jim může dát jako zajímavý podnět k tomu, aby se ty sousední státy zajímali víc.

Workshop paměti národa bude pokračovat i v dalších týdnech. Z Kvildy na Šumavě Kristýna další dny, Radiožurnál.

Volejbalisté Karlovarska bojují ve finále extraligy se Ivi Praha.

Podrobnosti má Jakub Marek.

Ted' tvrdá 8 John on říkal to, že 97 ve druhém setu z pohledu pražských Karlových Varů jako Marek Radiožurnál.

A dalším tématem.

Tisíce lidí sdílejí.

Vylhané video mladé rusky, která v rozhovoru pro kanál Russian Today tvrdí, že ji Karlova univerzita vyhodila kvůli válce na Ukrajině ze studia sociologie. Ruská zpravodajská televize ji označuje jako lisu. Žádná taková dívka ovšem daný obor na české univerzitě nestudovala. Můžete si poslechnout další díl ověřovaný a tzn. za malou chvíli dejte nám čas.

Známy večerní Radiožurnál ted' vyvrátíme další dezinformaci. Ruská státní televize Vašák Today minulý týden zveřejnila nahrávku se studentkou lysou. Dívka v ní tvrdí, že studovala sociologii na Karlově univerzitě a že ji vyhodili kvůli válce na Ukrajině. Tým projektu ověřována Českého rozhlasu ovšem zjistil, že je historika smyšlená. Přebrali ji i české dezinformační kanály a sdílely tisíce lidí.

Někde.

Občas jsem musela lhát prostě nějakého.

Strachu. Jen úsporné kroky vůči.

Můžu uvést konkrétní případ, kdyby přednášející dal jednoznačně najevo, že tady nebudu moci dál studovat.

Popisuje mladá dívka podle videa odvysílaného ruskou televizí ted' studuje v Moskvě, protože česká univerzita vyhodila. Ve videu tvrdí, jaký v březnu přednášející oznámili, že pro Rusy není na jejich vysoké škole místo. Pak dívce údajně začali úmyslně zhoršovat známky. Není to ale pravda. Podle mluvčí fakulty sociálních věd Karlovy univerzity Kláry Dolákové od začátku války na Ukrajině nikdo studenty známkami nehodnotil a na fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy neprobíhalo zkouškové období. Není tedy možné, aby vyučující studentům ted' zhoršovaly známky, jelikož žádné známky za aktuální semestr ještě nemají. Žádná Lisa z Ruska navíc studium na fakultě neukončila. Dodává Klára Hyláková na základě kontroly informačního systému navíc mohou potvrdit následující v aktuálním semestru žádná studentské se jménem Lisa studia na fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy nezanechal po vypuknutí války na Ukrajině navíc vyzval ministr školství Petr Gazdík z hnutí STAN. Vysoké školy k tomu, aby studentům z Ruska pomáhali.

České republice asi 8000 ruských studentů a my si uvědomujeme, že oni díky sankcím Evropské unie. Někteří z nich se ocitnou bez peněz jedinec nemůže odnášet to, co činí politici. Jeho země proto univerzity jsou připraveni pomoci sociálních stipendií.

Konkrétně na Karlově univerzitě studovalo v únoru zhruba 1800 Rusů. Podle mluvčího Václava Hájka škola od 1. března pozastavila plnění mezi univerzitních sůl v spolupráci s ruskými univerzitami. Studenty ale vyhazovat nemají zdůrazňuje Hájek.

Nicméně pozastavení smluvních vztahů s univerzitami zároveň nezaložila žádné právní důvody k jakémukoliv bezhlavém hromadnému vylučování studentů. Z řádného studia na univerzitě Karlově, že by.

Škola přistupovala k ruským studentům po invazi Ruska na Ukrajinu, jinak nepocítil ani současný student fakulty sociálních věd Daniela Naumov.

Jsem nic nezměnilo sice sešlo ti Port být trochu smutný, ale žádné konfrontaci zatím nedošlo.

Nemá ani informace o tom, že by někdo útočil na jiné studenty z Ruska Jana Magdoňová. Tomáš Pika, Radiožurnál.

Byla skupina Wanastowí jecy před námi zpěvačka AP a poté budeme podrobnější. Plzeňský hejtman ocenil 5 mužů, kteří loni zachránili někomu život. Mezi zachránci je i hajný, který našel pohřešovanou německou dívku v lesích na Domažlicku. Za chvíli vám tento příběh se šťastným koncem připomeneme, ale až jakmile dozní zpěvačka.

S vámi večerní Radiožurnál možná si na ten případ sami vzpomenete. Loni v říjnu pátraly stovky lidí v lesích kolem Čerchova na Domažlicku po osmileté německé dívce Julii. Ztratila se při rodinné procházce. Hledali ji tehdy vrtulníky. Čeští i bavorští policisté, hasiči, lesníci i dobrovolníci. Po dvou dnech Julii našel v lese poblíž české studánky. Tamní hajný Martin Semecký. A

právě on je jedním z pěti loňských hrdinů, které plzeňský hejtman ocenil za záchranu života.

Pohřešovanou osmiletou dívku z Německa se stále nepodařilo najít.

Informovalo loni v říjnu naše zpravodajství a nechyběl popis pohřešované, který dodala policie.

Dívka na sobě měla modrou bundu, džíny a červené tenisky.

Po dvou dnech pátrání jsme v souvislosti s osmiletou Julií mohly přinést dobrou zprávu.

Je živá a péči zdravotníků.

Jedenatřicetiletý hajný domažlických městských lesů Martin Semecký nám tehdy bezprostředně a rozrušeným hlasem popisoval, jak dívku dvěma dělníky našel.

Porostu jakoby v lese jo, nevím, jak bych vám popsal, nejsem moc ve stavu, abych mohl nějak něco povídat, jo, docela na mě dolehlo naprosto šťastný, jako co víc přát.

Když hajný přebíral na plzeňském hejtmanství medaili a finanční odměnu za záchranu života. Ani teď půl roku poté neskrýval dojetí a popisoval, jak dívku tehdy poblíž české studánky uviděl.

Veliká jsme již měla takový postoj, jako že by chtěla utíkat, ale oslovil jsem, jestli je to kvůli tak přikývla a říkal sláva máme pátrací akce skončila a takhle šlo o nejkrásnější prostě moc úžasný.

Julie už je v pořádku, má Celní správy.

Jenom to, že v pořádku je, že se zmátořila velice dobře, pořád se mi to moc vrací, tak když se s někým bavím, tak je to furt takový živý, ale je to fajn pocit.

Svěřil se zachránce malé Julie Martin Semecký. Z Plzně Lukáš Milota, Radiožurnál.

Radiožurnál každý den známý.

Příběhy dvacátého století na Radiožurnálu na Svatého Mikuláše roku 1952 zasedal státní soud, který poslal Milenu Sedláčkovou na 8 let do vězení za špionáž. Do kriminálu putoval její kluk.

Aby se rozhodla, že na těch, že těch 17 slov na mě budete ano, strašná představa je, zda.

Rovný Milena Sedláčková čekala na svou lásku 8 let po propuštění na amnestii se vzali, jak je ale vězení změnil, jak se vyrovnávali s tím, co zažili příběhy dvacátého století na Radiožurnálu. Poslouchejte v sobotu od 21 hodin. Radiožurnál každý den s Vámi.

Hudební festival pražské jaro 2022 4 desítky koncertů světových orchestrů. Soutěž pro mladé talenty a víkend nejnovější hudby Prague off prý od 12. května do 3. června. Více na festival.cz. Hlavním mediálním partnerem je Český rozhlas.

## [Studenti dvou zemí se ve workshopu vžijí do role původních obyvatel](#) URL

WEB, Datum: 27.04.2022, Zdroj: ČRo - cb.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 26 529, Rubrika: Aktuální dění, AVE: 10 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,29

V místech, kde kdysi žili společně Češi a Němci se setkali studenti z obou zemí. Konkrétně to bylo na šumavské Kvildě v rámci projektu Paměti národa s názvem Zaniklá Šumava očima studentů z Německa a jižních Čech.

Dozvěděli se společně něco o historii, poznali opuštěné obce po odsunu Němců a zkusili si i společně – dvojjazyčně – spolupracovat.

Dvoudenní workshop uvedla scénka z filmu. Ukazuje příjezd Tomáš Garrigua Masaryka do Prahy, kde ho vítá dav lidí. Studenty má vtáhnout do atmosféry. Se scénou ale budou i dál pracovat. Vytvářet živé obrazy. Svůj obraz si vylosovali i studenti vimperského gymnázia, Iva Kaifrová a Zdeněk Žáček.

„Vylosovali jsme si kartičku, kde stojí kameraman vykloněný z okna vlaku,“ popisuje v reportáži Iva Kaifrová. Svůj obraz si připravuje i skupina německých studentů z gymnázia ve Waldkirchenu. Student Maxmilián bude se svými kolegy předvádět samotný příjezd prezidenta.

Projekt oceňuje i jejich učitelka, Jana Kříšková: „To je všechno velmi důležité, protože ty děti tohle všechno, co, bylo po druhé světové válce, znají jenom z vyprávění.“

Studenti se v další části workshopu vžijí do role původních obyvatel, popisuje lektorka Jitka Dobravová. „Každý člen workshopu bude hrát historickou postavu, kterou si nastuduje, ale v rámci té postavy se stejně nakonec rozhoduje za sebe. Vzhledem k tomu, že se jedná o Čechy, Němce a Židy, kteří se spolu musí nějak domluvit, jsem zvědavá, jak to v té dvojjazyčnosti bude fungovat.“

Později na studenty čeká kinovečer, kterým je provede dokumentarista Jan Blažek. Druhý den se němečtí i čeští studenti projdou národním parkem, krajem zaniklých německých osad.

Workshop Paměti národa bude pokračovat i v dalších týdnech. Přijedou ještě tři skupiny studentů, v každé jich bude zhruba 45.

Celou reportáž Kristýny Barchini si poslechněte online.

## [Příběhy natáčeji na obou stranách hranice URL](#)

WEB, Datum: 09.05.2022, Zdroj: pr.denik.cz, Autor: Komerční sdělení, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Rubrika: Doporučujeme, Země: Česko

Spolupráce, bourání hranic a hlavně příběhy – taková jsou témata již druhého ročníku česko-německého projektu Příběhy našich sousedů.

Ten sice probíhá v celé republice, jeho mezinárodní varianta s podtitulem „Příběhy bez hranic“ je ale ojedinělá.

„Jedná se teprve o druhý ročník, už ten první nám ale prozradil, že téma spolupráce nejmladší generace napříč příhraničními regiony je velmi aktuální,“ uvádí ke studentskému projektu Jiří Kunc, ředitel Paměti národa Plzeňský kraj, a dodává: „V tuto chvíli jsou v Čechách i Německu sestaveny studentské týmy a naplno pracují.“

Týmů je dohromady osm, polovina z Česka a polovina z Německa. A co je v rámci projektu čeká? V rámci Příběhů našich sousedů děti zaznamenávají vzpomínky generace svých babiček a dědečků a jejich osudy pak vyprávějí dál. Učí se, jak se správně ptát, jak vést rozhovor s pamětníkem, účastní se mediálních workshopů, připravují prezentace ve formě audio či videoreportáže, divadelní scénky a nebo třeba animace. Dozívají se tak o dějinných událostech, které jsou z jejich pohledu velmi vzdálené, ale ve skutečnosti bezprostředně ovlivňují i naše životy.

Pro studenty je mimořádný zážitek už samotné natáčení. „Natáčení vzpomínek pamětníka je náročnou disciplínou, pozorujeme, že společnost dnes inklinuje k instantnějším formám komunikace, než jsou poměrně dlouhé rozhovory. Z vlastní zkušenosti vím, že pro mladé lidi to je kontakt s opravdovými dějinnými událostmi 20. století.“ doplňuje Kunc a pokračuje “ Studenti často nově osvojené dovednosti přemění v další zájem o historii, třeba i nad rámec běžné školní práce. Další osloví například workshopy ve studiích Českého rozhlasu, ty jsou oblíbené a víme, že někteří ze studentů se světem médií dále intenzivně zabývají.”

Projekt je veden organizací Post Bellum, která spravuje sbírku Paměť národa. Ta patří mezi největší svého druhu na světě, shromažďuje vzpomínky pamětníků na události 20. století. Partnerem na německé straně je Centrum Bavaria Bohemia Schönsee. Projekt byl finančně podpořen Evropskou unií prostřednictvím Euroregionu Šumava – jihozápadní Čechy a Plzeňským krajem.

Máte tip na pamětníka? Ozvěte se nám!

michala.simova@postbellum.cz

## [Aké je to byť prenasledovaný? URL](#)

WEB, Datum: 11.05.2022, Zdroj: rtvs.sk, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 15 919, AVE: 3 833,00 Kč, Země: Slovensko, GRP: 0,35

Aké je to byť prenasledovaný? Je lepšie zostať alebo odísť z krajiny, v ktorej čelíte nenávisť? Aj tieto otázky riešili účastníci zážitkového workshopu.

Zorganizovala ho nezisková organizácia Post Bellum v Trenčíne. Tá sa dlhodobo venuje dokumentovaniu spomienok ľudí, ktorí prežili hrôzy 20. storočia, ale aj vzdelávaniu a osvete v tejto oblasti. Nahrávala Barbora Jurenová.

Workshop bol súčasťou osláv Dňa Európy. Minifestival Európa v Trenčíne zorganizoval tím Európskeho hlavného mesta kultúry.

Máte problém s prehrávaním? Nahláste nám chybu v prehrávači.

Autor: Barbora Jurenová, Foto: myslovakia.sk

## [Byli to naši sousedé... a pořád jsou URL](#)

WEB, Datum: 12.05.2022, Zdroj: pametnaroda.cz, Autor: Jan Blažek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 198, AVE: 0,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,00

Na přelomu dubna a května se do šumavské Kvildy turisté nehrnou. Vleky stojí, na cyklistiku je ještě chladno. Letos bylo ale i tou dobou v nejvýše položené české obci živo. Díky jihočeské pobočce Paměti národa se tam postupně sešlo 150 středoškoláků.

Studenti přijeli z Vimperku, Sušice, Prachatic, Českého Krumlova a Českých Budějovic, ale i z bavorských měst Waldkirchenu,

Zwieselu a Ingolstadtu. Prostřednictvím zážitkových workshopů, debatních kinovečerů a komentovaných exkurzí poznali barvitou a často tragickou historii sousedského soužití v pohraničí. Ale také se zamysleli, na jakých základech by ideálně ono soužití do budoucna mělo stát.

Plot, zahrada, grilovačka. Chodba, stěna, výtah. Hluk, spor, pomluva Tyto a podobné termíny se většinou vybaví studentům na úvod workshopu, když se mají zamyslet, s čím si spojují pojem souseď. Krátce poté se díky hře přenesou v čase o více než sto let nazpět do historického města Slavonice poblíž tehdejšího moravsko-rakouského pomezí, kde spolu v letech 1910 a 1920 více či méně spokojeně soužili příslušníci německé, židovské i české komunity. A právě do jejich pocitů a postojů se musí na chvíli dnešní studenti vžít.

Workshop stojí na důkladné znalosti dějin Slavonic, jejich místopisu i někdejšího obyvatelstva. Situace, které žáci přehrávají, jsou ale přesto modelové a přenositelné i do dneška. Žáci poznávají nejdůležitější milníky vývoje města z odlišné perspektivy všech tří komunit, které potom zvnitřňují prostřednictvím kolektivních živých obrazů. Seznamují se s rozvětvenými rody Daimelů, Plachů, Lichtwitzů a Hudců, které ve Slavonicích skutečně žili. A postupně se vžívají do role jednotlivých rodinných příslušníků. Kdo hraje koho, zda třeba Čech Němce či Němec Žida, je přitom ponecháno náhodě.

Potkávají se a střetávají se. Ctí se a pomlouvají se. Prou se a pomáhají si. Tak jako to slavoničtí sousedé tehdy skutečně dělali. Tak jako to konekconců dělali sousedé vždycky a všude. Do města ale v průběhu workshopu zasahuje první světová válka a na jejím konci rozpad podunajské monarchie a vznik Československé republiky. Slavonice se náhle ocitají přímo na nově vzniklé státní hranici a studenti si můžou na vlastní kůži prožít, jaké naděje i obavy tato nová situace v měšťanech vzbuzovala. Zanedlouho poté přicházejí do města československý a rakouský agitátor a snaží se argumentovat ve prospěch toho či onoho státu. Na čí stranu se slavoničtí roku 1918 přidají?

Když ze sebe studenti své role setřesou, zbývá čas i na reflexi a nápady, na základě jakých pravidel spolu slavoničtí měšťané mají ideálně žít. Padají návrhy obecné - rovnoprávnost, tolerance, vzájemná úcta. Ale i ty konkrétnější – společné spolky, ochrana menšinových náboženství, vícejazyčné školství. A společné hospody, samozřejmě.

Večer se účastníci setkání schází u filmového sestřihu z pamětnických výpovědí šestnácti šumavských rodáků německé národnosti, kteří museli po válce svá rodiště opustit. Dnes jsou v pokročilém věku, tehdy byli dětmi.

„Zpívali jsme Kde domov můj Wo ist mein Heim,“ vzpomíná pamětnice z Dešenic na svoji školní docházku v dobách první československé republiky. „A taky Uber Tatra blitzt es, drohnt des Donners Krachen. Byli jsme tam přeci doma!“ To vše přerušilo přičlenění Sudet k Německu a druhá světová válka, která ale do života šumavských dětí naplno zasáhla až na svém úplném konci. Pochody smrti zubožených vězňů z koncentračních táborů, kterým nikdo nesměl pomáhat, byly děsivou podívanou.

Jakmile dozněly poslední boje, začalo se proslýchat, že Němci budou odsunuti. Po starých pašeráckých stezkách proto rychle převáželi svůj majetek do Bavorska. „Bylo to jak stěhování národů,“ vypráví pamětník ze zaniklé hraniční obce Červené Dřevo. „Přenášeli jsme pytle s obilím, převáděli dobytek, převáželi skříně a postele.“ To ale netrvalo dlouho. Hranice začala být brzy střezaná a většinu Němců čekalo vysídlení v dobytých vagonech jen s minimem osobních věcí. „Doufali jsme, že se brzy vrátíme,“ vzpomíná rodák z Vimperka. V cestě jim ale stála vznikající železná opona.

„Hranice byla úplně neprostupná,“ vybavuje si nýrský rodák systém elektrických plotů, ostnatých a signálních drátů, zátaras, strážních věží. Ví to dobře, pracoval na německé straně jako celník. Mohl tak zúročit svoji dětskou zkušenost, kdy v letech 1945 a 1948 třináctkrát přešel hranici nelegálně, naposledy za ruku se svou pětiletou sestrou.

Filmové pásmo končí líčením nesmělých návratů německých rodáků po roce 1989, návštěv rodných domů, hřbitovů a hrobů předků. A studenti mají možnost se ptát. Kolik vlastně Němců na Šumavě před rokem 1945 žilo? A kde?

Druhého dne se vstává za kuropení. Historik a turistický průvodce v jedné osobě připravil dvojjazyčnou komentovanou túru po zaniklých hraničních obcích a místech, ve kterých Evropa protínala železná opona. Studenti se seznamují se jmény a osudy legendárních převaděčů jako byli Josef Hasil či Kilián Nowotny. Dozvídají se také o hrdinství Američana Barryho Meakera, který v okolí Lipna opakovaně přelétával hranici vrtulníkem s prchajícími občany z tehdejšího východního Německa na palubě.

Naráží ale taky na zbytky někdejšího šumavského osídlení, které železná opona padlo za obět. Sice zrezlá, ale celkem zachovalá masivní turbína někdejší Tremmlovy pily je působivým mementem, stejně jako dodnes znatelná „cestička do školy“ vinoucí se do zaniklé vesnice Chaloupky. V obci Bučina se výletníci můžou občerstvit v jediném hotelu, který přežil demolice v hraničním pásmu, protože sloužil jako ubytovna příslušníků pohraniční stráže. V jeho blízkosti stojí také více méně věrná imitace železné opony a právě, neimitované finské domky někdejších ozbrojených strážců opony. „Přesný počet obětí se stále ještě s konečnou platností stanovit nepodařilo, ale blíží se třem stovekám,“ sděluje historik.

Třicet let po pádu opony se oblast někdejšího pásma smrti pomalu civilizuje. Nová pamětní deska upomíná na šumavského básníka Johanna Petera, z jehož díla průvodce recituje. Německy i v českém překladu. U odkrytých základů někdejšího kostela na Knížecích Pláních zase čte z deníků místního sedláka, které si psal těsně před odsunem. Opodál stojí hřbitov, který němečtí rodáci z Knížecích Plání opravili a udržují. Uprostřed poopravených, ale přesto zubem času notně nahlodaných předválečných náhrobků stojí zbrusu nový dřevěný kříž. A na něm jméno rodačky zemřelé Ioni, v roce 2021. „Doufali jsme, že se vrátíme,“ vzpomenu si studenti na slova z předešlého dne.

Když se jich ptají na konci, spojují si účastníci setkání se slovem souseď často jiné a nové významy. Pomoc, důvěra, snaha, vzpomínka A jeden, který je důležitější, než se na první pohled může zdát. Zvědavost.

Čeští a bavorští středoškoláci během workshopu. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák Lektor workshopu Jan Blažek.

Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Do města přichází československý a rakouský agitátor... z workshopu na téma česko-německého soužití. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Projekce dokumentu o vysídlených Němcích ze Šumavy. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Kříž na místě kostela v bývalé osadě Knížecí Pláně. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Bučina, připomínka železné opony. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Čeští a bavorští středoškoláci během workshopu. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák Lektor workshopu Jan Blažek.

Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Do města přichází československý a rakouský agitátor... z workshopu na téma česko-německého soužití. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Projekce dokumentu o vysídlených Němcích ze Šumavy. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Kříž na místě kostela v bývalé osadě Knížecí Pláně. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Bučina, připomínka železné opony. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Čeští a bavorští středoškoláci během workshopu. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák Lektor workshopu Jan Blažek.

Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Do města přichází československý a rakouský agitátor... z workshopu na téma česko-německého soužití. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Projekce dokumentu o vysídlených Němcích ze Šumavy. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Kříž na místě kostela v bývalé osadě Knížecí Pláně. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Bučina, připomínka železné opony. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Čeští a bavorsí středoškoláci během workshopu. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák Lektor workshopu Jan Blažek.

Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Do města přichází československý a rakouský agitátor... z workshopu na téma česko-německého soužití. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Projekce dokumentu o vysídlených Němcích ze Šumavy. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Kříž na místě kostela v bývalé osadě Knížecí Pláně. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Bučina, připomínka železné opony. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Čeští a bavorsí středoškoláci během workshopu. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák Lektor workshopu Jan Blažek.

Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Do města přichází československý a rakouský agitátor... z workshopu na téma česko-německého soužití. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Projekce dokumentu o vysídlených Němcích ze Šumavy. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Kříž na místě kostela v bývalé osadě Knížecí Pláně. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Bučina, připomínka železné opony. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Čeští a bavorsí středoškoláci během workshopu. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák Lektor workshopu Jan Blažek.

Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Do města přichází československý a rakouský agitátor... z workshopu na téma česko-německého soužití. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Projekce dokumentu o vysídlených Němcích ze Šumavy. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Kříž na místě kostela v bývalé osadě Knížecí Pláně. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

Bučina, připomínka železné opony. Zdroj: Paměť národa / foto Jindřich Čermák

## Závěrečné prezentace projektu Příběhy našich sousedů - paní Daniela Brodská očima dětí URL

WEB, Datum: 17.05.2022, Zdroj: jaromersko.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 500, AVE: 1 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,04

Na gymnáziu ve Dvoře Králové proběhly závěrečné prezentace projektu Příběhy našich sousedů. Na projektu pracovali žáci hned několika škol z Královédvorská.

### FOTOGALERIE - Závěrečné prezentace projektu Příběhy našich sousedů - paní Daniela Brodská očima dětí

Žáci měli za úkol natočit vzpomínky pamětníka, digitalizovat fotografie, prozkoumat archivy a nakonec vytvořit rozhlasovou, televizní, nebo psanou reportáž. Hlavním cílem bylo ve smysluplné podobě předat zkušenosti napříč generacemi.

Daniela Brodská Žáci 2. C gymnázia Dvůr Králové do krátkého filmu zpracovali příběh paní Daniely Brodské. Evangelické farářky a signatářky Charty 77. Žáci Daniela Brodská překvapila zejména tím, že se osobně znala s panem Havlem a panem Dubčekem. Paní Danielu Brodskou naopak nesmírně zaujaly děti šíří svých zájmů. Nejvíce překvapená však byla z otázky Jak vlastně vypadala Charta 77. "Mne nikdy v životě a tolikrát jsem o ní mluvila, nenapadlo, že by ty děti mohly nemít představu, že to je vlastně dokument." a k významu celého projektu dodává "Je velmi dobře, že škola dává dětem prostor a podněcuje je k tomu, aby se samostatně pídily po věcech, které s děly. A aby se uměly postavit ke věcem, které budou."

Podle třídního učitele žáků gymnázia Ivo Rejchrt je na celém projektu nejcennější právě to srovnání jednotlivých osudů, protože do každého z nich zasáhly dějiny 20. století jinak. "A až když to složíme dohromady, tak máme komplexní představu, co všechno ta doba obnášela". A jak je gymnázium spokojeno s prací svých žáků a závěrečnými prezentacemi? "Jsme spokojeni velmi, protože je nutno zdůraznit, že poslední rok byl zvláštní. Kvůli covidu se spousta věcí musela měnit, odkládat atd. Že se to povedlo realizovat navzdory celé řadě komplikací je skvělé" Dodává Ivo Rejchrt. Dokument studentů gymnázia:

#### Příběhy našich sousedů

Příběhy našich sousedů jsou vzdělávacím projektem Post Bellum pro žáky 8. a 9. tříd základních škol a tercií a kvart víceletých gymnázií. Mají za úkol pod vedením svého učitele a za podpory našeho koordinátora vypovídat pamětníka, natočit jeho celoživotní vzpomínky, digitalizovat fotografie, prozkoumat archivy a nakonec vytvořit rozhlasovou, televizní nebo psanou reportáž či dokument.

Někteří podle příběhu kreslí komiks, jiní tvoří prezentaci pro spolužáky, další se vydají do Českého rozhlasu, kde jim redaktoři pomohou sestříhat nahrávku do rozhlasového dokumentu. Děti se také mohou zúčastnit video workshopu, kde se naučí základům práce s kamerou i tomu, jak natočený materiál sestříhat. Nakonec vystoupí před publikem a výsledky své práce představí veřejnosti a odborné porotě.

Věříme, že předávání zkušeností mezi generacemi je nejpřirozenějším způsobem vzdělávání. Žádná učebnice nedokáže inspirovat tak jako vyprávěný příběh. Nejde přitom jen o samotnou historii, ale také o tematiku demokracie a lidských práv. K červnu 2019 se do projektu zapojilo přes 5000 žáků a studentů z téměř 100 měst po celé České republice, kteří zdokumentovali či dokumentují celkem 1200 pamětnických příběhů. Naším cílem není zapojit jen elitní školy a nejnadanější žáky, ale naopak zpřístupnit touto formou moderní dějiny co nejširšímu okruhu čtrnáctiletých a patnáctiletých žáků a studentů. Všechny žakovské výstupy z projektu jsou publikovány na stránkách [www.pribehynasichsousedu.cz](http://www.pribehynasichsousedu.cz) a nahrávky celoživotních vzpomínek ukládáme také ve sbírce Paměť národa.

## ŽÁCI VYPRÁVELI PŘÍBĚHY PAMĚTNÍKŮ

TISK, Datum: 23.05.2022, Zdroj: Brno-Střed, Strana: 10, Autor: Michaela Chalupská, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Rubrika: Informujeme, Země: Česko

Hned třikrát se v dubnu sály v centru města rozezněly příběhy pamětníků, které zaznamenali žáci brněnských základních škol.

V úterý 19. dubna ve společenském sále radnice městské části Brno-střed, a ve středu 20. a úterý 26. dubna v Křišťálovém sále Staré radnice se totiž po vynucené dvouleté pandemické pauze konečně opět naživo konaly slavnostní závěrečné prezentace projektu Příběhy našich sousedů.

Přibližně stovka žáků z 22 základních škol během slavnostních podvečerů představila výsledky své půlroční práce, ve které zdokumentovala životní příběhy pamětníků nejen z Brna a jeho okolí. Žakovské dvou až pětičlenné týmy měly za úkol vyprávění pamětníkovy celoživotního příběhu dokumentaristicky zpracovat do krátké reportáže. Volily mezi rozhlasovou, video nebo animovanou reportáží. Tu poté týmy doplnily i podrobnějším životopisem a také dobovými fotografiemi pamětníků.

Letošní ročník nebyl jednoduchý. Děti se střídaly v karanténách, přesouvat se musely termíny natáčení i workshopů. Přesto žáci pod vedením svých pedagogů a za pomoci koordinátorek projektu zvládli práci dotáhnout do úspěšného konce. Zapojené týmy představily zpracované příběhy početnému publiku složenému z pamětníků, učitelů, rodičů a poslední prezentaci navštívila také primátorka města Brna JUDr. Markéta Vaňková. Některé týmy svoji prezentaci oživily písněmi, recitací nebo krátkými scénkami ze života pamětníků.

Mezi pamětníky, jejichž vyprávění děti zpracovávaly, je pozoruhodný mix osudů i příběhů. Pamětníci vzpomínají na válku, léta komunistického útlaku, sovětskou okupaci, ale také vypráví o práci DJ nebo kreslíře vtipů. Výsledky práce všech týmů si můžete prohlédnout na: [www.pribehynasichsousedu.cz/mista/](http://www.pribehynasichsousedu.cz/mista/) pod hlavičkou Brno IX, Brno X a Brno XI.

Projekt pravidelně organizuje společnost Post Bellum, a to především díky podpoře statutárního města Brna a Jihomoravského kraje. Mnohé školy se zapojují opakovaně. Přidat se je možné i v příštím školním roce, projekt bude opět startovat od září a od ledna.

Foto popis:

## Školáci uchovávají paměť národu URL

WEB, Datum: 01.06.2022, Zdroj: ehutnik.cz, Autor: mr, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 25 000, AVE: 3 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,28

Jak lidé žili v dřívějších dobách? Jak se dokázali poprat s náročnými podmínkami v zemi, kde scházelo to nejdůležitější, a totiž demokracie?

Na tyto i další otázky hledají odpověď žáci, kteří se účastní projektu nazvaného Příběhy našich sousedů. Akci organizuje Post Bellum.

Projektu, který finančně podpořil Moravskoslezský kraj, se účastní několik škol v našem regionu. Zapojilo se i pět dívek z 9. A Jubilejní Masarykovy základní školy v Třinci (1. ZŠ). Připustily, že jistou motivací byla jednička z dějepisu, ale hned nato dodaly, že je příběhy lidí zajímaví a rády se dozvědí o životě v totalitním Československu.

„Zadání jsme měly jasné. Měly jsme si vybrat pamětníka, nějakou osobnost z Třineckých železáren. Vybraly jsme si paní Jaroslavu Ciahotnou. A rozhodly jsme se, že její příběh zpracujeme formou videa v kombinaci s animací,“ prozradila jedna z dívek Denisa.

Žačky se s pamětníci domluvily na schůzce a akce mohla začít. „Ptaly jsme se jí na její dětství. Rozhovor ale spíše sklouzával k Třineckým železárnám. Zaujalo nás třeba, jak moc je huť spjata s různými sporty, které stále podporuje. Bylo toho ale daleko více, o čem jsme nevěděly. Třeba o náročných pracovních podmínkách, které kdysi panovaly, nebo krizi, kdy v minulosti vedení podniku muselo rozhodnout, jestli dají peníze dělníkům, nebo je investují do továrny,“ podotkla Tereza.

V rozhovoru podle slov dívek se dotkly i roku 1968 a také revolučního roku 1989, kdy v Třinci o začínající revoluci zpočátku nikdo nevěděl. „Paní Ciahotná mluvila o kuponové privatizaci a o tom, jak bylo všechno zmatené a nejisté,“ zmínila Tereza. Dále jim ukázala staré výplatní lístky a vysvětlila jim, jak se tvořily mzdy dělníkům a dalším pracovníkům železáren.

Pro dívky bylo náročné připravit si otázky, a ještě náročnější pak vést samotný rozhovor. „Vše jsme si nahrávaly, jen životopis jsme psaly ručně. Nyní to dáváme dohromady ve speciální aplikaci, do které přidáme i obrázky,“ nastínila další dívka Alena.

Děvčata se shodla, že projekt jim přinesl nové zkušenosti. „Naučily jsme se toho více než ve škole. Jednak jsme si vyzkoušely novinářskou práci, pak jsme ale musely zvládnout i práci s aplikací. A do toho ještě kreslit obrázky. Rozhodně to je mnohem náročnější, než to na první pohled vypadá,“ dodaly.

Aby svou prezentaci zvládly, zúčastnily se žačky workshopu animace. „Učily jsme se v něm, jak se dělají videa, jak se kreslí postavičky nebo jak si připravit scénář. Rozhodně nám to moc pomohlo,“ poukázala Verča.

Cílem projektu Post Bellum je vyzpovídat pamětníky a jejich slova uchovat příštím generacím. „Je důležité, že se k těmto lidem takto dostávají i děti, pro které je tato forma určitě přínosnější než jen běžná výuka,“ podotkla koordinátorka projektu Barbara Konderlová. Upřesnila, že v našem regionu se zapojilo celkem osm týmů. Mohly si připravit rozhovor formou videa, animace či komiksu. „My z Post Bella dětem radíme, jak vést rozhovory, jak zpracovávat fakta. Ale ta samotná práce je už jen a jen na nich,“ usmála se.

Prezentace příběhů se bude konat 20. června v třineckém kině Kosmos. Dorazí nejen zpovídání pamětníci, ale samozřejmě i děti, jejich doprovod a veřejnost.

Dívky svou práci zachraňují paměť národu. Foto: mr

## PROJEKT INTEGRACE CIZINCŮ MČ PRAHA 12 – ROK 2022 SCHVÁLEN

TISK, Datum: 01.06.2022, Zdroj: Noviny Prahy 12, Strana: 17, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Rubrika: Školství, Země: Česko

V městské části Praha 12 je už více než desetiletou tradicí, že se účastní Projektů obcí na podporu integrace cizinců na lokální úrovni, vypisovaných Ministerstvem vnitra ČR. Rovněž loni MČ podala žádost o přidělení dotace, a po jejím vyhodnocení ministerstvo zaslalo v polovině měsíce března informaci o jejím schválení.

Letošní projekt sestává z celkem 15 aktivit, částečně navazujících na stejné či obdobné aktivity z minulých roků, částečně novinek. Realizovat je budou školy, spolupracující neziskové organizace i městská část. Dotace nebyla přidělena v požadované výši, proto došlo k úpravám, aby bylo možné aktivity realizovat za podmínek nižšího finančního zajištění.

Dlouhou tradici má spolupráce s Integračním centrem Praha (ICP), které i letos bude zajišťovat kurzy češtiny (včetně intenzivních v letních měsících) pro děti i dospělé. To doplňuje výuka češtiny pro děti s OMJ mladšího než předškolního věku v mateřských školách (letos šesti), běžící několikátým rokem. Novinkou je spolupráce s Asociací učitelů českého jazyka, která bude zajišťovat metodické vedení kurzů češtiny v základních školách.

Rovněž pokračuje spolupráce se sdružením META, poskytujícím na školách podporu žákům s OMJ i pedagogům, a SEA-I, dlouhodobě se specializujícím na práci s dětmi a dospělými z oblasti jihovýchodní Asie (především Vietnamu). Projektu se nadále účastní i základní škola a mateřské škola Na Beránku a Základní škola Zárubova, která ovšem pro letošní rok vyměnila poznávání reálií České republiky za workshopy. Už druhým rokem běží integrační workshopy v trojici základních škol.

Rozšířila se nabídka prázdninových příměstských táborů, kdy k již zavedenému táboru, pořádanému pro budoucí žáky první třídy Základní školou a mateřskou školou ANGEL v Praze 12, přibýly tábory v Mateřské škole Pohádka v Praze 12 a Mateřské škole Oáza v Praze 12. V ANGELu nadále pokračuje klub SPEKTRUM, zřízený v minulém roce.

Stejně jako v minulých letech byly vyčleněny finanční prostředky na oblíbený festival ZE MĚ MY a příběhy našich sousedů ve spolupráci s Post Bellum, s.r.o, a metodickou podporu a další vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských škol.

## [Den, kdy se mlčelo URL](#)

WEB, Datum: 01.06.2022, Zdroj: valasskemezirici.cz, Autor: ZŠ Křižná, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 500, AVE: 1 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,04

Žáci devátých ročníků Základní školy Křižná se v druhé polovině května účastnili zážitkového workshopu neziskové organizace Post Bellum s názvem Den, kdy se mlčelo. Jedná se o projekt, který kombinuje moderní výuku dějin 20. století s osobnostní sociální výchovou. Během jednoho dne prožili atmosféru v menší české vesnici v období vyvlastňování v padesátých letech 20. století.

Žáci se díky workshopu netradiční interaktivní formou seznámili s historickými reáliemi i problémy či dilematy, které byly v té době každodenní součástí obyčejných životů. Přenesli se do jedné jihočeské vesnice a postupně se seznámili s procesy znárodňování a kolektivizace venkova po únoru 1948. Třída vždy byla rozdělena do skupin – rodin, všichni se navzájem představili a ujasnili si, jaké vztahy mezi nimi ve vsi panují.

S lektory se pak v průběhu dne snažili odpovědět na otázku, zda je v pořádku se snažit odstraňovat nespravedlnost pomocí toho, že dříve privilegované menšiny sebereme základní práva, majetek, svobodu, případně život.

Celodenní workshop byl plný mnoha zážitků a zajímavých komunikačních situací. Devátákům rozšířil obzory. A co je důležité – bavil je.

Zaslali:

žáci 9. tříd ZŠ Křižná

## [Poezie, svědectví, reflexe - návštěva D. Stroceva v ČR URL](#)

WEB, Datum: 07.06.2022, Zdroj: protext.sk, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 34, AVE: 2 562,00 Kč, Země: Slovensko, GRP: 0,00

Na pozvání Nadačního fondu Arnošta Lustiga přijede do ČR autor několika básnických knih, ruský píšící básník a představitel běloruského undergroundu Dmitrij Strocev, kterého doprovodí jeho žena Anyia, módní návrhářka.

Projekt chce v souladu s vizí nadačního fondu inspirovat a vzdělávat mládež i veřejnost s cílem posílení humanistických hodnot prostřednictvím umění. Vzniká v partnerství s Knihovnou Václava Havla, s brněnským Centrem experimentálního divadla a jeho Ambasadou nezávislé běloruské kultury, Divadlem Husa na provázku, Pamětí národa a dalšími institucemi, například s českým PEN klubem. Umělecky zaměřený program Dmitrije Stroceva, který je pro běloruský režim na „černém seznamu autorů“ a za své postoje po prezidentských volbách v srpnu 2020 byl zatčen, může zároveň přinést autentické svědectví o situaci v Bělorusku i Ruské federaci.

Původní myšlenkou bylo zapojit tohoto autora do mezinárodní literární soutěže Mladí HUMAN-isté, avšak Strocev je natolik významnou osobností, že přesahuje literární pole i hranice Běloruska. Nad návštěvou přijalo záštitu hlavní město Praha, kterou udělila Mariana Čapková, členka zastupitelstva, záštitu udělila i primátorka Brna Markéta Vaňková. Básník se během turné setká s pražským primátorem Zdeňkem Hřibem.

Přehled akcí:

10. června

19:00 lyrický večer „Otec a syn“ v Divadle Bez zábradlí v Praze

13. června

10:00 debata se studenty ve Studiu Provázek v Brně (festival Provázek Open), uvedení knihy „Bělorusko žije! Bělorusko bojuje!“ (vydala Paměť národa)

14. června

19:00 lyrický večer „Otec a syn“ v Divadle Husa na provázku v Brně (festival Provázek Open)

16. června

19:00 veřejná debata v Malém sále Městské knihovny v Praze, uvedení knihy „Bělorusko žije! Bělorusko bojuje!“

17. června

12:00 workshop v Knihovně Václava Havla na téma tvůrčího psaní s vítězi soutěže Mladí HUMAN-isté

17:00 v Národním pedagogickém muzeu J. A. Komenského předání cen a projev k vítězům soutěže Mladí HUMAN-isté

Kontakt:

## [Den, kdy se mlčelo](#)

TISK, Datum: 07.06.2022, Zdroj: Valašský deník, Strana: 2, Vytlačeno: 550, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 800, Rubrika: události z regionu, AVE: 3 954,71 Kč, Země: Česko, GRP: 0,01

### ŽÁCI 9. TŘÍD ZŠ KŘIŽNÁ

Žáci devátých ročníků Základní školy Křižná se v druhé polovině května účastnili zážitkového workshopu neziskové organizace Post Bellum s názvem Den, kdy se mlčelo. Jedná se o projekt, který kombinuje moderní výuku dějin 20. století s osobnostní sociální výchovou. Během jednoho dne tak prožili atmosféru v menší české vesnici v období vyvlastňování v padesátých letech 20.

století. Žáci se díky workshopu netradiční interaktivní formou seznámili s historickými reáliemi i problémy či dilematy, které byly v té době každodenní součástí obyčejných životů. Devátáci se přenesli do jedné jihočeské vesnice a postupně se seznámili s procesy znárodnování a kolektivizace venkova po únoru 1948. Třída vždy byla rozdělena do skupin – rodin, všichni se navzájem představili a ujasnili si, jaké vztahy mezi nimi ve vsi panují.

Celý text a fotogalerii najdete na webu Valašského deníku v rubrice Čtenář reportér

Foto popis:

## [Fara v Dolní Krupé otevřela expozici o odsunu německých obyvatel](#)

TISK, Datum: 16.06.2022, Zdroj: Náš region Střední Čechy, Strana: 11, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Rubrika: Volný čas, AVE: 15 110,95 Kč, Země: Česko

Muzeum Mladoboleslavka otevřelo na faře v Dolní Krupé na Mladoboleslavsku expozici věnovanou odsunu německých obyvatel a zaniklým obcím Ralska. Roubená barokní fara zahájí třetí sezonu od svého otevření po rekonstrukci. Návštěvníci budou moci zhlédnout videa se vzpomínkami čtyř pamětníků, která zpracovala společnost Post Bellum. Za Muzeum Mladoboleslavka o tom informovala Lenka Zikmundová.

Dolní Krupá byla do roku 1945 osídlena především německým obyvatelstvem a odsun probíhal obdobně jako na jiných místech. Expozice se týká i dalších obcí, které se nacházely na území bývalého vojenského prostoru Ralsko, k dispozici jsou vzpomínky zatím čtyř pamětníků, a to nejen na samotný odsun, ale také třeba na soužití se sovětskou armádou po roce 1968," řekla ředitelka muzea Kateřina Jeníčková.

Roubená patrová budova barokní fary byla postavena v roce 1785 a jako fara sloužila do roku 1946, kdy byl pro německý původ odsunut poslední farář. Po válce ji místní JZD využívalo jako takzvaný žňový útulek pro děti svých členů, od roku 1974 sloužila k rekreačním účelům. V roce 2012 odkoupil areál od místní římskokatolické farnosti Středočeský kraj, svěřil ho do správy Muzea Mladoboleslavka a začal s obnovou. Doposud se podařilo opravit krovy, část roubení, okna a na střechu se vrátil dřevěný štípaný šindel. Začalo se i s opravou pískovcové ohradní zdi, která odděluje farní zahradu od návsi. Fara byla zpřístupňována veřejnosti nárazově už po dobu oprav. V přízemí je expozice farní kanceláře a kuchyně.

Restaurátorské sondy objevily v některých místnostech bohatou malovanou výzdobu z druhé poloviny 19. století. „Vzhledem k finanční náročnosti restaurátorského zásahu zůstává zatím zakryta, k prohlédnutí je pouze v rámci sond. Poslední z investic je zatím vestavba sociálního zařízení do přístavku prádelny při jižním průčelí fary. V současné době byly zahájeny projekční práce obnovy hospodářského stavení ve dvoře," řekla Zikmundová.

Faru si lidé mohou prohlédnout i virtuálně, pro návštěvníky je pak otevřena od června do září. Kromě běžných prohlídek pořádá tematické akce, workshopy a koncerty.

Foto popis:

## [Na Strahovském stadionu začíná letní program. Paměť národa tam připomene pohnutou historii URL](#)

WEB, Datum: 09.07.2022, Zdroj: prazskadrbna.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 12 732, Rubrika: Kultura, AVE: 10 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,14

Největší stadion světa bude ode dneška hostit letní večery s příběhy 20. století. Paměť národa tam připravila komentované procházky, letní kino, debaty s pamětníky i výstavy. Vstup je zdarma.

Program začíná už dnes. V pět hodin se zájemci mohou zúčastnit komentované procházky po stadionu a poslechnout si o jeho historii, například spartakiádách nebo době po konci druhé světové války, kdy byl na stadionu internační tábor pro německé obyvatelstvo a vojáky wehrmachtu. Sraz je na zastávce Pohořelec. O půl sedmé se budou promítat dva dokumentární filmy, Agent Vian a Vydírání. Vše pak bude zakončeno debatou s režisérem Viktorem Portelem.

Na normálně nepřístupné jižní tribuně stadionu je také každý den od půl desáté ráno do sedmi do večera zpřístupněna jedna ze tří výstav, které budou během následujících měsíců měnit. Lidé se budou moci podívat na fotografie a vzpomínky pamětníků na okupaci v roce 1968, odsun sovětských vojsk ze země nebo na Václava Havla.

V červenci se program koná ještě 13. a 27., pokračuje se pak v srpnu a v září dalším promítáním a také debatami s pamětníky. „Vyrcholí na přelomu září a října třídním Festivalem Paměti národa, který nabídne přednášky, debaty s historiky i pamětníky, workshopy, koncerty známých kapel, projekce dokumentárních i hraných filmů, autorská čtení nebo prezentace divadelních dílen," píše se na webu pořadatelské organizace Post Bellum.

## **FOTO: Výstava Paměti národa na pražském Strahově představí příběhy 20. století** [URL](#)

WEB, Datum: 11.07.2022, Zdroj: prazsky.denik.cz, Autor: Pavel Kopecký, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 63 201, Rubrika: Praha, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Na jižní tribuně strahovského stadionu, největšího na světě, která je běžně nepřístupná, je každý všední den od července do září zdarma k vidění výstava. Lidé si mohou užít místo s jedinečnými výhledy na Prahu a dozvědět se více o jeho pohnuté historii. Celý program na Strahově vyvrcholí na přelomu září a října třídenním Festivalem Paměti národa.

Paměť národa tím také představí svou činnost, kterou je primárně natáčení příběhů pamětníků

„Už Václav Havel říkal, že není identity bez paměti, připravili jsme proto komentované procházky, které účastníci seznámí s pamětí Strahova. Řeč bude o stadionu i jeho okolí, představíme místo radosti z pohybu a setkávání, ale také méně známé temné příběhy spojené s koncem druhé světové války“, řekl Michal Šmíd z Paměti národa, který je jedním z průvodců procházek.

Příběhy, které tam návštěvníci uslyší, se odehrávají v květnu a červnu roku 1945, kdy se stadion proměnil v internační tábor pro příslušníky wehrmachtu i běžné německé obyvatelstvo. Pod širým nebem se zde po několik týdnů tísnily tisíce Němců, lidé přežívali o chlebu a polévce a čelili násilnostem, především během nájezdů vojáků rudé armády.

Internován byl na Strahově i tehdy dvanáctiletý Hugo Fritsch s rodinou. Dokumentaristům z Paměti národa v roce 2015 vyprávěl o úmorné cestě na stadion, při které po nich špalír Čechů plival a nadával jim, a při které zkolaboval jeho otec i babička. Zbytek rodiny o nich neměl několik měsíců zprávy. Popisoval také žalostné podmínky v táboře – na následky nedostatku vhodné stravy zemřel jeho půlroční bratr Willi.

Procházka s odborným výkladem se zaměří i na období, kdy na největším stadionu na světě bouřily tribuny během všesokolských sletů a následně spartakiád nebo období, kdy se Strahov stával, především kvůli blízkosti kolejí, centrem studentských protestů.

Na vycházky budou navazovat projekce dokumentárních filmů z produkce Paměti národa a debaty s pamětníky či autory dokumentů. Tématy budou pohnuté události 20. století a s nimi spjaté fenomény jako jsou například kolektivizace, spolupráce s STB, veškláctví, skauting, invaze v roce 1968 nebo sametová revoluce. Program se koná vždy ve středu nebo v sobotu, třikrát v měsíci.

Během tří měsíců budou na jižní tribuně zároveň uvedeny tři výstavy, které mohou lidé navštívit každý den od 9.30 do 19 hodin. Výstava Odchod 1991 představí fotografie, které zachycují poslední momenty sovětských vojáků na našem území, výstava Paměť národa '68 přiblíží prostřednictvím fotek a příběhů vstup armád Varšavské smlouvy v srpnu 1968, i události, které invazi předcházely. Poslední bude zářijová výstava Pocta Václavu Havlovi.

Letní program na Strahově vyvrcholí třídenním Festivalem Paměti národa. Od 29. září do 1. října se na jižní tribuně budou konat přednášky, debaty s historiky i pamětníky, workshopy, koncerty známých kapel, projekce dokumentárních i hraných filmů, autorská čtení, prezentace Divadla Paměti národa nebo živé natáčení podcastu Dobrovský & Šídlo.

Chátrající stadion stále hledá své dlouhodobé uplatnění. V budoucnu by tam měl vzniknout pražský Institut Paměti národa.  
OBRAZEM: Stadion na pražském Strahově

## [Netradiční výstava: Paměť národa provede stadionem na Strahově](#)

TISK, Datum: 13.07.2022, Zdroj: Benešovský deník, Strana: 3, Autor: PAVEL KOPECKÝ, Výtisk: 530, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 469, Rubrika: Zpravodajství/Region, AVE: 7 964,55 Kč, Země: Česko, GRP: 0,01

Stadion Strahov nabídne během léta netradiční program.

Návštěvníci se díky němu podívají i do míst, kam se obvykle nedostanou. Program, který obsahuje komentované prohlídky, debaty s pamětníky či projekce, připravila Paměť národa. Na jižní tribuně největšího stadionu na světě, která je běžně nepřístupná, je každý všední den zdarma k vidění výstava.

Paměť národa tímto programem blíže představuje svou činnost, kterou je primárně natáčení příběhů pamětníků. „Připravili jsme komentované procházky, které účastníky seznámí s pamětí Strahova. Řeč bude o stadionu i jeho okolí. Představíme místo radosti z pohybu a setkávání, ale také méně známé temné příběhy spojené s koncem druhé světové války,“ uvedl Michal Šmíd z Paměti národa, který je jedním z průvodců procházek.

Příběhy, které zde návštěvníci uslyší, se odehrávají v květnu a červnu roku 1945, kdy se stadion proměnil v internační tábor pro příslušníky wehrmachtu i běžné německé obyvatelstvo. Procházka s odborným výkladem se ale zaměří i na období, kdy zdejší tribuny bouřily během všesokolských sletů a následně spartakiád. Opomenuta nezůstane ani doba, kdy se Strahov stával centrem studentských protestů.

Na vycházky budou navazovat projekce dokumentárních filmů z produkce Paměti národa a debaty s pamětníky či autory dokumentů. Tématy budou pohnuté události 20. století a s nimi spjaté fenomény, jako jsou například kolektivizace, spolupráce s STB, veškláctví, skauting, invaze v roce 1968 nebo sametová revoluce.

Program se koná vždy ve středu nebo v sobotu, třikrát v měsíci.

Během tří měsíců budou na jižní tribuně zároveň uvedeny tři výstavy, které mohou lidé navštívit každý den od 9.30 do 19 hodin. Výstava Odchod 1991 představí fotografie, které zachycují poslední momenty sovětských vojáků na našem území.

Výstava Paměť národa '68 přiblíží prostřednictvím fotek a příběhů vstup armád Varšavské smlouvy v srpnu 1968 i události, které invazi předcházely. Poslední bude zájmová výstava Pocta Václavu Havlovi.

### CHYSTÁ SE FESTIVAL

Program vyvrcholí třídním Festivalem Paměti národa.

Od 29. září do 1. října se na jižní tribuně budou konat přednášky, debaty s historiky i pamětníky, workshopy, koncerty kapel, projekce dokumentárních i hraných filmů, autorská čtení, prezentace Divadla Paměti národa nebo živé natáčení podcastu Dobrovský & Šidlo.

Foto autor: Foto: Deník/Pavel Kopecký

Foto popis: POHNUTOU HISTORIÍ minulého století bude program Paměti národa připomínat na strahovském stadionu po celé léto. Více na [www.prazsky.denik.cz](http://www.prazsky.denik.cz)

## [Schindlerova továrna znovu ožije. Paměť národa připomene osudy lidí, kteří v Brněnci přečkali holocaust](#) [URL](#)

WEB, Datum: 15.07.2022, Zdroj: brnenskodnes.cz, Autor: Jakub Šnajdr, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 500, AVE: 1 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,04

Bývalý tovární areál v Brněnci skrývá spoustu zajímavých příběhů. Paměť národa Jižní Morava spolu s festivalem Meeting Brno, se rozhodli tyto příběhy připomenout v rámci celodenní exkurze 30. 7. 2022. Na programu bude přednáška, debata, promítání zážitkový workshop a prohlídka areálu vedená současným majitelem, potomkem předválečných majitelů továrny, Danielem Low-Beerem.

Foto: Jakub Šnajdr

Brněnecká továrna se proslavila jako místo, kde svitavský rodák Oskar Schindler za druhé světové války umožnil záchranu téměř 1200 Židů před smrtí v koncentračním táboře. Co se ale s továrnou dělo po válce a jaké jsou plány do budoucna? O tom bude debata 30. 7. 2022 od 19 hodin s Danielem Low-Beerem, Evou Lustigovou a Petrou Mertovou. Moderovat bude Štěpán Šústek. Debatu bude možno sledovat i online na Facebooku Paměti národa Jižní Morava.

Návštěvníci se budou moci zúčastnit workshopu věnovanému historii místa ve spolupráci s Pamětí národa. Nebudou chybět workshopy o textilní výrobě s použitím historického textilního stroje.

V závěru večera pak bude možnost zhlédnout třetí divadelní premiéru hry Poslední den ohňů režisérky a scénáristky Evy Lustigové, dcery Arnošta Lustiga. Po úspěšném zpracování hudebně-lyrického pásma Kantáta, aneb tanec šílených, uvádí scénické zpracování dalšího z děl jejího otce v místě, které samo o sobě nese těžkou historií. Představení začne ve 21 hodin.

Vstupenky je možno zakoupit na portálu GoOut.

Program bude probíhat od 14 do 22 hodin, je možné kdykoliv se k akci připojit nebo odpojit. Občerstvení na místě zajištěno. Individuální doprava do Brněnce možná, přesné místo konání zde.

Organizovaná doprava autobusem z Brna bude zdarma - odjezd 12.30 od?Bohémy' (Janáčkovo divadlo). V autobuse je však omezená kapacita, místa v autobuse je záhodno rezervovat zde. Návrat do Brna cca ve 23 hodin.

## [Schindlerova továrna znovu ožije. Paměť národa připomene osudy lidí, kteří v Brněnci přečkali holocaust](#) URL

WEB, Datum: 18.07.2022, Zdroj: centrumnews.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 40 000, AVE: 3 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,44

Bývalý tovární areál v Brněnci skrývá spoustu zajímavých příběhů. Paměť národa Jižní Morava spolu s festivalem Meeting Brno, se rozhodli tyto příběhy připomenout v rámci celodenní exkurze 30. 7. 2022. Na programu bude přednáška, debata, promítání zážitkový workshop a prohlídka areálu vedená současným majitelem, potomkem předválečných majitelů továrny, Danielem Low-Beerem.

Brněnecká továrna se proslavila jako místo, kde svitavský rodák Oskar Schindler za druhé světové války umožnil záchranu téměř 1200 Židů před smrtí v koncentračním táboře. Co se ale s továrnou dělo po válce a jaké jsou plány do budoucna? O tom bude debata 30. 7. 2022 od 19 hodin s Danielem Low-Beerem, Evou Lustigovou a Petrou Mertovou. Moderovat bude Štěpán Šústek. Debatu bude možno sledovat i online na Facebooku Paměti národa Jižní Morava.

Návštěvníci se budou moci zúčastnit workshopu věnovanému historii místa ve spolupráci s Pamětí národa. Nebudou chybět workshopy o textilní výrobě s použitím historického textilního stroje.

V závěru večera pak bude možnost zhlédnout třetí divadelní premiéru hry Poslední den ohňů režisérky a scénáristky Evy Lustigové, dcery Arnošta Lustiga. Po úspěšném zpracování hudebně-lyrického pásma Kantáta, aneb tanec šílených, uvádí scénické zpracování dalšího z děl jejího otce v místě, které samo o sobě nese těžkou historii. Představení začne ve 21 hodin. Vstupenky je možno zakoupit na portálu

GoOut.

Program bude probíhat od 14 do 22 hodin, je možné kdykoliv se k akci připojit nebo odpojit. Občerstvení na místě zajištěno. Individuální doprava do Brněnce možná, přesné místo konání [zde](#).

Organizovaná doprava autobusem z Brna bude zdarma – odjezd 12.30 od ‚Bohémy‘ (Janáčkovovo divadlo). V autobuse je však omezená kapacita, místa v autobuse je záhodno rezervovat [zde](#). Návrat do Brna cca ve 23 hodin.

Workshopy v češtině o historii místa mají omezenou kapacitu.

Časy konání:

– 15.00 – kapacita naplněna

– 17.30 – volná místa,

## [Schindlerova továrna znovu ožije](#) URL

WEB, Datum: 18.07.2022, Zdroj: jihomoravskenovinky.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 25 840, Rubrika: regiony, AVE: 4 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,29

Bývalý tovární areál v Brněnci skrývá spoustu zajímavých příběhů. Paměť národa Jižní Morava spolu s festivalem Meeting Brno, se rozhodli tyto příběhy připomenout v rámci celodenní exkurze 30.7.2022.

Na programu bude přednáška, debata, promítání zážitkový workshop a prohlídka areálu vedená současným majitelem, potomkem předválečných majitelů továrny, Danielem Low-Beerem.

Brněnecká továrna se proslavila jako místo, kde svitavský rodák Oskar Schindler za druhé světové války umožnil záchranu téměř 1200 Židů před smrtí v koncentračním táboře. Co se ale s továrnou dělo po válce a jaké jsou plány do budoucna? O tom bude debata 30. 7. 2022 od 19 hodin s Danielem Low-Beerem, Evou Lustigovou a Petrou Mertovou. Moderovat bude Štěpán Šústek. Debatu bude možno sledovat i online na Facebooku Paměti národa Jižní Morava.

Návštěvníci se budou moci zúčastnit workshopu věnovanému historii místa ve spolupráci s Pamětí národa. Nebudou chybět workshopy o textilní výrobě s použitím historického textilního stroje.

V závěru večera pak bude možnost zhlédnout třetí divadelní premiéru hry Poslední den ohňů režisérky a scénáristky Evy Lustigové, dcery Arnošta Lustiga. Po úspěšném zpracování hudebně-lyrického pásma Kantáta, aneb tanec šílených, uvádí scénické zpracování dalšího z děl jejího otce v místě, které samo o sobě nese těžkou historii. Představení začne ve 21 hodin.

Program bude probíhat od 14 do 22 hodin, je možné kdykoliv se k akci připojit nebo odpojit. Občerstvení na místě zajištěno. Individuální doprava do Brněnce možná, přesné místo konání [zde](#).

Organizovaná doprava autobusem z Brna bude zdarma – odjezd 12.30 od ‚Bohémy‘ (Janáčkovovo divadlo). V autobuse je však omezená kapacita, místa v autobuse je záhodno rezervovat [zde](#). Návrat do Brna cca ve 23 hodin.

Jihomoravskenovinky.cz informovala Anna Michlová, Paměť národa Jižní Morava.

(rp,jihomoravskenovinky.cz,foto:Paměť národa Jižní Morava.)

## [V Institutu Paměti národa Pardubice probíhá soutěž o vyhlídkové lety URL](#)

WEB, Datum: 19.07.2022, Zdroj: pardubickenovinky.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 25 840, Rubrika: regiony, AVE: 4 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,29

Návštěvníci pardubického Institutu Paměti národa soutěží o prázdninách o vyhlídkový let nad pamětními místy východních Čech. Podmínkou pro účast v soutěži je návštěva jeho výstavy a správné zodpovězení otázek.

Expozice Institutu na rozdíl od tradičních muzeí a výstav až na výjimky nevyužívá fyzické objekty, nenachází se tam ani vitríny. Místo toho nabízí návštěvníkům možnost výběru konkrétního příběhu pamětníka, který chtějí sledovat a který jim prostřednictvím projekcí, netradičních efektů, interaktivních obrazovek a rozšířené reality odvypráví část historie 20. století.

„O expozici mají ohromný zájem školy. Od jejího otevření v březnu 2022 obsadily téměř všechny termíny do konce června a zároveň se nám už hlásí i na ty podzimní. Ukazuje se, že způsob, jakým o historii vyprávíme, je pro děti a dospívající velmi atraktivní a máme z toho radost,” říká Kristýna Bardová tisková mluvčí neziskové organizace Post Bellum, která Institut Paměti národa provozuje. „Budeme rádi, když se Institut Paměti národa stane v létě i cílem rodinných výletů. V horkých dnech výstava v podzemí nabízí nejen zajímavý obsah ale i příjemné útočiště.”

K prázdninovému výletu do Pardubic láká vedle samotné expozice nově také soutěž. Vyhlídkový let nad východními Čechami, který zajistí dlouhodobý podporovatel Post Bellum společnost DSA, může od 1. června do 31. srpna vyhrát každý návštěvník Institutu Paměti národa, kterému je více než 12 let a zodpoví správně tři otázky.

O prázdninách je výstava pro veřejnost otevřena od pátku do neděle a zároveň nabízí speciální dopolední prohlídky pro dětské tábory. Ty mají možnost vybrat si buď jen prohlídku expozice nebo rozšířenou verzi o workshop s příběhy minulého století.

Institut Paměti národa se nachází v Pardubicích v Machonově pasáži na třídě Míru, kam se dá dojít z vlakového nádraží za dvacet minut pěšky.

Pardubickenovinky.cz informoval Mgr. Tomáš Heller, ředitel pobočky Paměť národa Východní Čechy.

(jv.pardubickenovinky.cz,foto:Paměť národa Východní Čechy)

## [Schindlerova továrna znovu ožije URL](#)

WEB, Datum: 20.07.2022, Zdroj: salina-brno.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 10 000, AVE: 3 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,11

Bývalý tovární areál v Brněnci skrývá spoustu zajímavých příběhů. Paměť národa Jižní Morava spolu s festivalem Meeting Brno, se rozhodli tyto příběhy připomenout v rámci celodenní exkurze 30. 7. 2022. Na programu bude přednáška, debata, promítání zážitkový workshop a prohlídka areálu vedená současným majitelem, potomkem předválečných majitelů továrny, Danielem Low-Beerem.

Brněnecká továrna se proslavila jako místo, kde svitavský rodák Oskar Schindler za druhé světové války umožnil záchranu téměř 1200 Židů před smrtí v koncentračním táboře. Co se ale s továrnou dělo po válce a jaké jsou plány do budoucna? O tom bude debata 30. 7. 2022 od 19 hodin s Danielem Low-Beerem, Evou Lustigovou a Petrou Mertovou. Moderovat bude Štěpán Šústek. Debatu bude možno sledovat i online na Facebooku Paměti národa Jižní Morava.

Návštěvníci se budou moci zúčastnit workshopu věnovanému historii místa ve spolupráci s Pamětí národa. Nebudou chybět workshopy o textilní výrobě s použitím historického textilního stroje. V závěru večera pak bude možnost zhlédnout třetí divadelní premiéru hry Poslední den ohňů režisérky a scénáristky Evy Lustigové, dcery Arnošta Lustiga. Po úspěšném zpracování hudebně-lyrického pásma Kantáta, aneb tanec šílených, uvádí scénické zpracování dalšího z děl jejího otce v místě, které samo o sobě nese těžkou historii. Představení začne ve 21 hodin. Vstupenky je možno zakoupit na portálu GoOut.

Program bude probíhat od 14 do 22 hodin, je možné kdykoliv se k akci připojit nebo odpojit. Občerstvení na místě zajištěno.

Individuální doprava do Brněnce možná, přesné místo konání zde

(<https://www.google.cz/maps/place/Oskar+Schindler+Factory+Br%C3%BCn%C4%8Ditz/@49.6273307,16.5197791,16z/data=!4m5!3m4!1s0x471279ae9b69d3cb:0xbac26ba5a19d1545!8m2!3d49.6275138!4d16.5241266?shorturl=1>).

Organizovaná doprava autobusem z Brna bude zdarma – odjezd 12.30 od ‚Bohémy‘ (Janáčkovo divadlo). V autobuse je však omezená kapacita, místa v autobuse doporučujeme rezervovat na <https://www.meetingbrno.cz/events/autobus-do-brnence/>.

Návrat do Brna cca ve 23 hodin.

Workshopy v češtině o historii místa mají omezenou kapacitu.

Časy konání:

– 15.00 – kapacita naplněna

– 17.30 – volná místa, rezervace na

## [Letní večery s příběhy 20. století, výlet do oblak i návštěva krytu. Paměť národa je živá i o prázdninách.](#) URL

WEB, Datum: 08.08.2022, Zdroj: svetneziskovek.cz, Autor: Hana Štiková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 8 426, Rubrika: Aktuálně z nezisku, AVE: 7 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,09

Zažijte netradiční zážitky s Pamětí národa. Vyrazte na Stadion Strahov, soutěžte na výstavě v Pardubicích o výlet do oblak, anebo se ukryjte před tropickými teplotami do krytu v Olomouci.

Zajímáte se o historii Stadionu Strahov? Místa s pohnutou historií, o kterém se říká, že je největším stadionem na světě, konaly se zde všesokolské slety, spartakiády, studentské bouře i násilné zločiny během internace Němců? Paměť národa pro vás připravila Letní večery s příběhy 20. století. Program se odehrává přímo na stadionu a je plný komentovaných procházek, filmových projekcí i setkání s pamětníky. Vstupné je zdarma.

Od 9. srpna do 11. září si zde můžete prohlédnout výstavu s názvem „Paměť národa '68“, která přibližuje nejen vstup armády pěti zemí Varšavské smlouvy v noci z 20. na 21. srpna 1968 do Československa, ale i události, které invazi předcházely. Od 12. září do konce října tu bude ke zhlédnutí výstava fotografií Václava Havla vyjadřující poctu prvnímu českému prezidentovi, který se významně zasloužil o svobodu a demokracii.

Letní program na Strahově vyvrcholí podzimním Festivalem Paměti národa, který se uskuteční od 29. září do 1. října. Těšit se můžete na přednášky, workshopy, setkání s pamětníky, autorská čtení, divadlo i koncerty.

Máte cestu do Pardubic? Zastavte se na výstavě „Za Československo!“, která je plná technologií a skutečných příběhů. Přímo na místě můžete do konce srpna soutěžit o vyhlídkový let. Na začátku výstavy si vyberete jednu dějovou linku, kterou budete v rámci prohlídky sledovat. Na konci vyplníte krátký soutěžní formulář a pokud zodpovíte všechny otázky správně, postoupíte do slosování o výlet do oblak.

V sobotu 20. srpna se v Olomouci znovu otevře Institut Paměti národa, který najdete v bývalém krytu civilní ochrany v Bezručových sadech. Kromě prohlídky prostor si zde můžete projít i výstavu „Odkryté příběhy 20. století“. V rámci Týdne vojenské historie v Olomouci budete moci ve dnech 20., 21., 26. a 27. srpna navštívit i běžně nepřístupné prostory strojovny a 1. patra krytu, kde mimo jiné uvidíte železobetonový bunkr s krycím označením „11-O,“ který byl v Olomouci vybudován mezi lety 1953 a 1957. Vstupenky si můžete koupit již nyní.

Zdroj: Post bellum

**KINO KOPŘIVNICE**

Čt 25. – pá 26. srpna v 16.30 hodin romantické drama USA After: Pouto. Čtvrtá a poslední kapitola zastihne Tessu a Hardina na rozcestí. Bude Tessa pokračovat ve snaze zachránit Hardina a jejich vztah, nebo je čas zachránit sebe? Svedou je jejich rozdělené cesty ještě dohromady?

Čt 25. – pá 26. srpna v 19 hodin drama ČR, SK Arvéd. Jiří Arvéd Smíchovský – významný hermetik, okultista, vyznavač černé magie a génius. Film na motivy jeho života vypráví, kam až jsme schopni zajít, abychom dosáhli svého cíle. Smíchovský byl ochoten jít až k hranicím pekla.

So 27. – ne 28. srpna ve 14 hodin animovaný FR Princezna rebelka. Mia je dvanáctiletý sirotek žijící v ulicích středověkého města, které jí svým způsobem patří. Ideálním místem pro výpravy za jídlem i lumpárny je místní hrad, kde je ovšem vždy potřeba ošálit strážce a využít svůj talent na maximum.

So 27. – ne 28. srpna v 16.30 hodin komedie ČR Střídavka. Péče o děti je zářah sám o sobě. A co ještě, když je ratolestí ranec a pendlují mezi třemi rodinami? Někdy nestačí ani propracovaný harmonogram.

So 27. srpna v 19 hodin akční USA Thor: Láska jako hrom. Thor se nachází na své nejtěžší životní cestě – k nalezení vnitřního míru. Jeho cestu za odpočinkem však přeruší galaktický zabiják Gorr, který usiluje o zánik bohů.

Ne 28. srpna v 19 hodin akční komedie USA Bullet train. Pomsta, obchod a japonský rychlovlak se spojí v jednom z posledních snímků v hlavní roli s Bradem Pittem. Společně s ním sdílí cestu i další cestující, jejichž (životní) trasy se protnou v nabušené akční komedii.

**SAD DR. E. BENEŠE**

Pá 26. srpna v 18 hodin Tančírna v parku. Letní taneční lekce pro všechny věkové kategorie. V případě nepříznivého počasí se akce koná následující den.

Po 29. srpna v 18 hodin Pondělní předtančení. Závěr letní taneční školy pro děti a mládež.

**MĚSTSKÁ KNIHOVNA KOPŘIVNICE**

Aktuální výstava – Ještě jsme ve válce. Příběhy, s nimiž se setkáte na panelech výstavy, zaznamenali dokumentaristé z neziskové organizace Post Bellum v rozmezí let 2001–2011 (do 30. srpna, čítárna).

Aktuální letní soutěž Prázdniny s Emilem Zátopkem. Vědomostní kvízy, logické hádanky i pátrání v přírodě (do 30. srpna, dětské oddělení)!

Prodej vyřazených knih – každoroční pročištění polic knihovny je tady (do 30. srpna, čítárna).

**MUZEUM FOJTSTVÍ**

Aktuální výstava – Mnohoduše. Expozice obrazů Lukáše Hejče a Lenky Dobiášové a fotografií Evy Struškové (do 30. srpna).

Aktuální výstava – Zpěvem k přátelství. Retrospektivní výstava, zahrnující řadu dobových fotografií, dokumentů a ocenění, připomíná známé i opomíjené momenty stoleté historie jednoho z nejstarších místních spolků – Pěveckého sdružení Kopřivnice (do 11. září).

**MUZEUM NÁKLADNÍCH AUTOMOBILŮ TATRA**

Aktuální výstava – Víze a limity. Výstava akademického sochaře a předního českého průmyslového designéra Jiřího Španihela. Na výstavě je zastoupena jeho tvorba pro Tatra Kopřivnici i ukázka průmyslových produktů z různých oblastí (do 30. prosince).

**DEPOZITÁŘ SLOVENSKÉ STRELY**

Komentované prohlídky nutno zakoupit předem na stránkách [www.tatramuseum.cz](http://www.tatramuseum.cz)

**TECHNICKÉ MUZEUM TATRA**

Aktuální výstava – Víze a limity. Výstava českého průmyslového designéra Jiřího Španihela (do 30. prosince).

**VLČOVICE**

So 27. srpna od 14 hodin Šmoulohraní – loučení s prázdninami. I Šmoulové vědí, že se prázdniny pomalu chýlí ke konci. Proto si pro vás ve Vlčovjanu připravili zábavné odpoledne plné her pro malé i větší. Samozřejmě i s bohatou hostinou na grilu nebo sladkými koláči.

**ŠTRAMBERK**

Aktuální výstava – 100 let Národního sadu. Expozice přibližuje události vedoucí ke vzniku této jedinečné a velmi oblíbené lokality a ukazuje proměny od jeho založení až do současnosti (Muzeum Zdeňka Buriana do 31. prosince).

Pá 26. srpna od 10 hodin muzejní workshop pro děti Výpravy do pravěku – kamarád oheň. Oheň nás provází odjakživa. Jak moc nás ovlivnil a jak jej rozdělat bez sirek nebo zapalovače? (Muzeum Šipka)

Pá 26. srpna od 18 hodin koncert Pepa Nos. Koncert skladatele, textaře, hudebníka, zpěváka, herce a zedníka Pepy Nose (Amfiteátr Pod Starou věží).

So 27. srpna od 16 hodin divadlo Bílý tesák a odhozené srdce. Příběh malého vlčete, které zkoumá a objevuje svět a jeho pravidla. Na motivy známého románu spisovatele Jacka Londona (Amfiteátr Pod Starou věží).

So 27. srpna od 18 hodin odpoledne pro rodiny Zakočení prázdnin aneb Pohádkový zvěřinec na hradě. Dobrodružná stezka po zákoutích a okolí hradu, opékání špekáčků a zábavné odpoledne plné zvířátek. Vystoupení šermířů Allegros a Histerek. Ne 28. srpna v 15.30 hodin promenádní koncert Lašský dechový orchestr. Lašský orchestr uzavře svým vystoupením sérii letních promenádních koncertů ve štramberském Národním sadu.

St 31. srpna v 15 hodin komentovaná prohlídka Archeologické léto. Komentovaná prohlídka jeskyně Šipka a hradiště Kotouč za doprovodu archeologů, kteří vám zodpoví vaše zvědavé dotazy. Nutná rezervace na [www.arup.cas.cz/archeologicke-leto](http://www.arup.cas.cz/archeologicke-leto).

## [Strahov ožije třídenním Festivalem Paměti národa](#) URL

WEB, Datum: 31.08.2022, Zdroj: sestka.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 10 000, AVE: 3 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,11

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa.

Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Jaroslav Hutka, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se návštěvníci potkají s historiky Eduardem Stehlíkem a Pavlem Žáčkem, režiséry filmů Václavem Marhoulem nebo Adamem Drdou a dalšími osobnostmi a pamětníky. Více informací na [strahov.pametnaroda.cz](#).

## [V Institutu Paměti národa Pardubice bude živo!](#) URL

WEB, Datum: 31.08.2022, Zdroj: pametnaroda.cz, Autor: Institut Paměti národa Pardubice, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 198, AVE: 0,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,00

Zástupkyně Institutu Paměti národa Pardubice představuje program i novinky z východočeské pobočky. Čekají vás setkání se zajímavými hosty a také začíná pravidelný provoz interaktivní expozice. Tento rok zde na vlastní kůži zažilo část naší historie už 1100 žáků.

Se začátkem léta došlo v naší pobočce k výrazné personální změně, odcházejícího ředitele vystřídal Mgr. Michal Bureš. Spolu s ním přichází nový vítr a neskromné plány. Jeho role je o to příjemnější, že přišel do týmu zkušených a schopných lidí. „Práce pro Post Bellum mě naplňuje velkou radostí, dlouhodobě jsem s Pamětí národa spolupracoval. Natáčel jsem pamětníky a zpracovával jejich příběhy, vedl týmy Příběhů našich sousedů, ve Skautském institutu sestavoval a lektoroval prožitkové workshopy. Věřím, že mám co nabídnout a že má nová profesní etapa je logickým vyústěním předchozích pracovních i životních „štací,“ sdílel své pocity Michal Bureš.

Počínaje pondělkem 12. září obnovujeme pravidelné každotýdenní podvečery v Institutu v Pardubicích spojené s promítáním dokumentu nebo s besedou. 12. září začínáme doyenem dokumentaristiky Paměti národa Adamem Drdou, který představí dokument Dezertér. Film, který měl premiéru letos v srpnu na Letní filmové škole v Uherském Hradišti, nabídneme návštěvníkům v Institutu Paměti národa v Pardubicích a poté bude následovat diskuze s jeho autorem.

Následující pondělí 19. září přivítáme Markétu Lukáškovou, která působila jako redaktorka časopisů Týden, Maxim a jiných. Je autorkou několika úspěšných knih a podcastu Příběh, který se opravdu stal. Její poslední knižní titul vychází jen pár dní před její návštěvou u nás a jmenuje se „Co nás v dějáku nenaučili“. Pamatujete si na dějepis? Vždycky končil druhou světovou. Jenže právě to, co nás v dějáku nenaučili, ovlivnilo naše životy nejvíce: neučili, jak se komunisté dostali k moci, neučili o propagandě, která byla i v seriálech, o politice, která bohužel patřila i do sportu nebo o lidech, kteří utíkali ze země v horkovzdušném balonu. Nečekejte přívál dat, ale skutečné příběhy i náladu tehdejší doby. Obojí je důležité znát, protože národ, který nezná svou historii, je odsouzen k tomu ji opakovat.

Poslední pondělní podvečer 26. září bude patřit knězi Marianu Kurylovi, který pochází z ukrajinské vesnice nedaleko Lvova. Vystudoval teologickou fakultu na Palackého univerzitě v Olomouci a po studiích zůstal v Čechách. Slouží na řeckokatolické farnosti v Pardubicích, a vyslechnete tak nejen příběh o jeho cestě ke kněžství, ale také uvidíte Ukrajinu očima muže, kterého se dotkla válka.

V besedách pokračujeme i v dalších měsících a v tuto chvíli již máme přislíbené hosty na říjen. Bude mezi nimi například Daniel Pražák, který se snaží změnit vzdělávání učitelů. Dalším z hostů bude lektor českého jazyka na Univerzitě Karlově a člen organizace RAFáci Daniel Švec, který přijede přednášet o perzekucích českých letců v 50. letech. Lukáš Peška, který je naším kolegou v IPN Pardubice, nás zase seznámí s rekvizicemi zvonů za války v Čechách. Věříme, že témata jsou pro návštěvníky zajímavá a že setkání v IPN si najdou i pravidelné návštěvníky.

Po úspěšném odzkoušení prázdninového provozu v pardubickém Institutu Paměti národa od 1. září opět najíždíme na běžnou provozní dobu, rezervovat prohlídku si tak můžete v obvyklých časech. Ve všedních dnech v úterý až čtvrtek v časech 13:30, 15:00, 16:30 a 18:00 hodin a o víkendech od 10:30, 13:30, 15:00, 16:30 a 18:00 hodin.

A máme tu vyhodnocení prázdninové soutěže o vyhlídkový let!

Poslední červencový den jsme vyhlásili výherce soutěže, která v IPN probíhala, a předali dárkový poukaz na vyhlídkový let pro dvě osoby od společnosti DSA Hradec Králové. Měli jsme dvojnásobnou radost, že se výhercem stal patnáctiletý Lukáš Kocourek. Jako velký nadšenec, který se zabývá dějinami, především obdobím druhé světové války, si interaktivní expozici totiž velmi pochvaloval. Podobně uděláme radost i druhému výherci za měsíc srpen.

Od začátku září opět pokračují návštěvy škol v IPN. Za minulý školní rok (od března do června) jsme u nás přivítali více než 1100 žáků. Výstava má napříč školami z různých regionů velmi pozitivní ohlasy stejně jako připravené workshopy, které navazují na školní prohlídky expozice. Zde patří velký dík koordinátorům, lektorům a také všem učitelům, kteří žákům umožňují neotřelý pohled na naše dějiny. „Žáci odcházeli z exkurze často velmi dojatí, někdo se dokonce neubrání ani slzám. Muzeum tak splnilo svůj účel a podařilo se žákům předat něco z atmosféry doby. Takto by to žádná sebelepší školní vyučovací hodina nedokázala,“ dodal jeden z učitelů Jiří Lux.

O Institut Paměti národa a jeho interaktivní výstavu se zajímají nejen v Čechách a potvrzuje to i nedávná návštěva z Norska z památníku Falstad Centre. Během návštěvy proběhlo především představení obou organizací, prohlídka institutu, brainstorming ke společné výstavě v roce 2023 a prezentace technologií 3DSense a seznámení s projekty Post Bellum. Jsme rádi, že jsme světoví!

Veronika Prudilová, vedoucí provozu IPN Pardubice

Institut Paměti národa Pardubice

## Festival Paměti národa 2022 URL

WEB, Datum: 07.09.2022, Zdroj: vstupzdarma.cz, Autor: Festivalem Paměti, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 5 617, AVE: 1 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, komentované prohlídky, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty.

Vystoupí Barbora Poláková, Jaroslav Hutka, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers.

Na debatách se návštěvníci potkají s historiky Eduardem Stehlíkem a Pavlem Žáčkem, režiséry filmů Václavem Marhoulem nebo Adamem Droua a dalšími osobnostmi a pamětníky.

A proběhne i podcast Dobrovský & Šídlo na živo.

Přesný harmonogram bude brzy upřesněn.

Vstupné dobrovolné.

## Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: rakovnický.deník.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 2 539, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,03

/FOTO/ „Každý kdo bydlí má starostí půl,“ zpívali Irena Kačírková a Josef Bek v populárním songu z roku 1960. Bytová krize v Československu po celou dobu vlády komunistů výrazně ovivňovala lidské osudy a často ničila rodinné vztahy.

Irena Moudrá Wünschová strávila část dětství v 60. letech ve velkém čtyřpokojovém bytě svých prarodičů na Smíchově. Kromě babičky, dědečka, jejích rodičů a sestry Blanky tam bydlely také matčiny dvě sestry se svými manžely a dětmi. Každá rodina obývala jeden pokoj a všichni dohromady sdíleli kuchyň a koupelnu, což vyvolávalo řadu konfliktů. „Prarodiče se snažili vycházet se všemi třemi dcerami a jejich partnery, často to bylo tristní,“ říká pamětnice. Stísněné životní podmínky poznamenaly i manželství jejích rodičů:

„Moji rodiče se příšerně hádali, házeli po sobě věcmi.“

Babička, která se snažila vnoučata uchránit před dusnou atmosférou, s nimi často odjížděla do rodinné vily v Klatovech. Ale ani tam si neužili příliš komfortu, dům byl totiž plný nuceně dosazených nájemníků a prarodiče tam směli užívat jen jednu místnost bez příslušenství, pro vodu museli chodit do sklepa, záchod sdíleli s dalšími nájemníky.

Katastrofální nedostatek bytů způsoboval i různé absurdní situace, jako třeba společné bydlení rozvedených manželů, kteří si do bytu vodili svoje nové partnery. Disident Stanislav Pitaš vzpomíná, jak ho jednou přišli zatknout do bytu jeho přítelkyně:

„Ona se rozváděla a v tom bytě bydlel i její exmanžel. Každý z nich měl jednu místnost. Najednou brzy ráno zvonění, rány do dveří. Vlítli dovnitř, vytáhli mě nahatýho z pelechu. Ten chlap byl úplně v šoku!“

Dekret od prezidenta

Nedostatek bytů byl po celou dobu vlády komunistů v Československu zejména mladými lidmi považován za nejtěživější sociální problém. Jen v roce 1967 bylo v Praze evidováno 45 tisíc nevyřízených žádostí o byt. Jediná cesta k bydlení vedla přes získání státního nebo podnikového dekretu na byt anebo vstup do bytového družstva. V každém případě to znamenalo mnoho let čekání s nejistým výsledkem, protože byt se přidělovaly podle složitého klíče: roli hrála rodinná situace, ale i „potřebnost“ a samozřejmě politická angažovanost. Pavel Štrobl se o tom přesvědčil, když pracoval pro podnik zahraničního obchodu Ligna. Bydlel na ubytovně, a když se oženil, zajímal se o možnost získání podnikového bytu. Nadřizený mu odpověděl:

„Když vstoupíš do strany, dáme tě na čekací listinu. Za čtrnáct let bys mohl přijít na řadu.“

Ale protože sestavování pořadníků a proces přidělování dekretů byly zcela neprůhledné, výjimečně se mohly odehrát i takřka pohádkové příběhy, kdy rodinu vysvobodil z tíživé situace zásah někoho mocného shůry. Tak tomu bylo v případě jedenáctileté Elišky Polanecké. Její tatínek byl bývalý politický vězeň a celá rodina se čtyřmi dětmi žila v jediné vlhké místnosti na okraji Prahy s rozklíženými dveřmi, stojatou vodou na chodbě a pobíhajícími krysami. „Jednoho krásného dne jsem sedla a napsala jsem prezidentovi Zápotockému,“ vypráví. „Napsala jsem mu i o těch krysách, které jsem ten den viděla. Jsem skeptik, takže jsem nečekala, že za tři neděle najdu ve schránce dopis z prezidentské kanceláře.“ Dopis je informoval, že jejich záležitost byla s doporučením předána bytovému odboru Prahy 13 a za další dva týdny rodina dostala dekret na byt u Kubánského náměstí.

Nutno ovšem podotknout, že příběh „prezidentského dekretu“ je naprostou raritou mezi tisíci jiných s daleko prozaičtějšími a především zdoluhavějšími konci.

Společný záchod a nadměrné metry

Nepřátelé režimu byli často obětí bytové šikany. V roce 1952 se rozpoutala takzvaná Akce B, která měla za cíl vystěhování nepřátelských osob z velkých měst. Jen v Praze se týkala téměř čtyř tisíc lidí a více než tisíce bytů. Rodiny politických vězňů nebo živnostníků, jejichž podnikání bylo znárodněno, se musely stěhovat do pohraničí anebo sdílet svůj byt s dalšími nájemníky. Na bydlení v rozděleném bytě po roce 1948 vzpomíná Anna Maňasová. Režim jim do bytu nastěhoval rodinu komunistů s malým dítětem:

„Zpočátku bylo to soužití hrozné. Byli proti nám tak naočkovaní, že si snad mysleli, že jíme lidi.“

„Nechtěli s námi dobře vycházet, skamarádit se. Ale netrvalo dlouho a najednou naše babička hlídala to jejich miminko. Nakonec jsme se všichni docela spřátelili. Tristní bylo, že jsme měli záchod dohromady,“ vypráví pamětnice.

Do potíží se mohl člověk dostat už jen proto, že obýval příliš velký byt. V roce 1948 se do právního řádu dostal pojem nadměrných bytů; za takový byl považován byt s větším počtem pokojů než obyvatel. Od roku 1956 se vypočítávaly takzvané nadměrné metry, přičemž na jednoho nájemníka nemělo připadnout víc než 12 metrů čtverečních obytných místností. Proti obyvatelům „příliš velkých“ bytů - což často byli osamělí starší lidé - se vedly ostré denunční kampaně s cílem přinutit je, aby si do bytu vzali podnájemníky.

Na Vinohradech stejně jako v Litvínově

Nedostupnost bytů vedla k tomu, že když už někdo dekret na byt získal, za žádnou cenu se ho nevzdal. Prarodiče nechávali do bytů přihlásit svá vnoučata a užívací právo se předávalo z generace na generaci.

Ve státních bytech se platilo směšně nízké nájemné: podle vyhlášky z roku 1964 činilo dvě koruny padesát za metr čtvereční a v průběhu let se prakticky vůbec nezvyšovalo. Téhož roku se začaly rozlišovat byty podle kategorií - byt první kategorie byl vybaven ústředním topením, byt čtvrté kategorie neměl vlastní záchod a koupelnu. Lokalita ovšem nehrála žádnou roli, za byt v Praze se platilo stejně jako za byt v malém městě na severu Čech. Ještě v roce 1961 měla jen třetina bytů koupelnu a pouze ve 47 % bytů byl zaveden vodovod přímo v domácnosti.

Vybrané nájemné samozřejmě zdaleka nestačilo na opravy a renovace, takže bytový fond byl v katastrofálním stavu. Pamětník Jan Sajdl vzpomíná, jak přišel o práci na teplickém OPBH, když si povšiml nespravedlností v péči o tamější byty: „Upozornil jsem na to, že na střechu obecní vily, kde bydlí tajemník komunistické strany, se dává drahý měděný plech, a na domy, kde žijí rodiny s dětmi, jenom hliník, který nevydrží.“

Jezdili se dívat, jak panelák roste

Mnoho lidí kvůli bydlení opouštělo své původní domovy a stěhovalo se do průmyslového pohraničí. I tam se ovšem na byt čekalo dlouhá léta a lidé bydleli v provizorních podmínkách. Ludmila Fialová vzpomíná, jak se roku 1962 s manželem nastěhovali do Rotavy u Kraslic a bydleli v jedné místnosti na zámečku Favorit, jenž dříve patřil rodině Nostitzových. „Slibovali nám byt do tří měsíců, ale to sídliště tady ještě nestálo. Chodili jsme se dívat na stavbu, na níž pracovali vězňové z Vykmanova, a počítali jsme, kolik pater prvního baráku už je postaveno. Jenže tam potom nastěhovali zaměstnance ze Škodovky.“ Když jim konečně přidělili byt v paneláku na rotavské „třídě V. I. Lenina“, brali to jako začátek nového života.

Děsivou anabází prošel v pohraničí Eduard Vacek, který přišel do Teplic s manželkou jako elektrikář. Nadřizený mu sice hned přidělil klíč od pokoje na ubytovně, ale na vedení podniku mu ho vzápětí zase sebrali s tím, že komise, která přiděluje bydlení, zasedne až za půl roku. V zoufalé situaci se nastěhovali do betonového bunkru, kam přitáhl stará kamna a zatopil dřívím, posbíraným v parku.

„Kamna byla rozžhavená do červena a ze stěn se řinula voda. Ráno jsem měl ve fousech jinovatku a žena dostala těžký zánět močového měchýře.“

„Lidi se na mě chodili dívat, schovávali se za stromy a pozorovali mě jako nějakého šílence,“ dodává Eduard Vacek. Nakonec mu pomohli jeho kolegové z řad církve Svědků Jehovových. Vzali ho do opuštěného sklepního bytu v polorozpadlé vile a pomohli mu přibýtkem jakž takž zobyvatelnit. Zároveň ho ovšem získali jako nového člena své církve, Eduard se načas stal dokonce starším jejich sboru, později ale církev opustil. Dům je hotov. Ale bez odpadu!

Jednou z cest, jak se režim snažil řešit bytovou krizi, bylo uvolnění stavebních bytových družstev na konci padesátých let. Na rozdíl od státních bytů zde hrály roli i peníze - člen bytového družstva hradil zhruba třetinu nákladů na výstavbu bytu, na další třetinu získal výhodnou půjčku, zbytek pokryl státní příspěvek. Ale i na družstevní byty se čekalo dlouhá léta, družstevníci se navíc často museli sami podílet na stavbě.

Dalším pokusem o řešení krize byla masová výstavba panelových sídlišť, která sice vedla v 70. letech ke kolaudaci rekordního počtu nových bytů, ovšem v podmínkách děsivého socialistického šlendriánu. Na stavbě sídliště Petřiny pracoval i Anastáz Opasek, opat břevnovského kláštera a bývalý politický vězeň:

„Byly tam celé tlupy, které v noci odvážely kradený materiál, který jinak nebyl pro soukromníka dostupný.“

Tak vzpomíná na stavbu sídliště ve své knize Dvanáct zastavení, a pokračuje: „Na výroční schůzi ROH třeba klidně oznámili, že ze stavby sídliště se ztratilo tolik kusů těles ústředního topení, že by to stačilo pro celý čtyřposchodový dům. O nedostatcích na stavbách by se mohly vyprávět celé legendy. Jednou jsme na Petřinách pracovali v domě, který už byl hotov, a dokonce obydlen. Ale nefungovala odpadová roupa, na záchodě neodtékala voda.“

I bydlení v takové nefunkční „králíkárně“ však bylo možno považovat za výhru. Třeba jen proto, že mladé rodiny se po letech konfliktního soužití konečně mohly odstěhovat z bytů sdílených s rodiči a sourozenci.

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se návštěvníci potkají s historiky Eduardem Stehlíkem a Pavlem Žáčkem, režiséry filmů Václavem Marhoulem nebo Adamem Drdou a dalšími osobnostmi a pamětníky. Více informací na [festival.pametnaroda.cz](http://festival.pametnaroda.cz).

Barbora Šťastná

Foto:

Anna Maňasová o Vánocích 1947, v ještě nerozděleném bytě.

Bourání staré čtvrti a výstavba nového sídliště nad ulicí Na Bídě, Liberec.

Ludmila Fialová s manželem v zahrádkářské kolonii v Rotavě, 80. léta.

Pamětník Evangelis Liolios s manželkou Evou na sídlišti v Brně Bohunicích, 80. léta.

Rodiče Elišky Polanecké.

Portrét Elišky Polanecké, 2021.

Rozestavěné sídliště Ostrava-Výškovice.

FotoAuthors:

Se souhlasem Post Bellum

Se svolením Post Bellum/Václav Toužimský

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum/Jan Malura

## Z Paměti národa: Vstupte do KSCŠ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: kutnohorsky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 389, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,04

/FOTO/ „Každý kdo bydlí má starosti půl,“ zpívali Irena Kačirková a Josef Bek v populárním songu z roku 1960. Bytová krize v Československu po celou dobu vlády komunistů výrazně ovivňovala lidské osudy a často ničila rodinné vztahy.

Irena Moudrá Wünschová strávila část dětství v 60. letech ve velkém čtyřpokojovém bytě svých prarodičů na Smíchově. Kromě babičky, dědečka, jejich rodičů a sestry Blanky tam bydlely také matčiny dvě sestry se svými manžely a dětmi. Každá rodina obývala jeden pokoj a všichni dohromady sdíleli kuchyň a koupelnu, což vyvolávalo řadu konfliktů. „Prarodiče se snažili vycházet se všemi třemi dcerami a jejich partnery, často to bylo tristní,“ říká pamětnice. Stísněné životní podmínky poznamenaly i manželství jejich rodičů:

„Moji rodiče se příšerně hádali, házeli po sobě věcmi.“

Babička, která se snažila vnoučata uchránit před dusnou atmosférou, s nimi často odjížděla do rodinné vily v Klatovech. Ale ani tam si neužili příliš komfortu, dům byl totiž plný nuceně dosazených nájemníků a prarodiče tam směli užívat jen jednu místnost bez příslušenství, pro vodu museli chodit do sklepa, záchod sdíleli s dalšími nájemníky.

Katastrofální nedostatek bytů způsoboval i různé absurdní situace, jako třeba společné bydlení rozvedených manželů, kteří si do bytu vodili svoje nové partnery. Disident Stanislav Píšaš vzpomíná, jak ho jednou přišli zatknout do bytu jeho přítelkyně:

„Ona se rozváděla a v tom bytě bydlel i její exmanžel. Každý z nich měl jednu místnost. Najednou brzy ráno zvonění, rány do dveří. Vlítli dovnitř, vytáhli mě nahatýho z pelechu. Ten chlap byl úplně v šoku!“

Dekret od prezidenta

Nedostatek bytů byl po celou dobu vlády komunistů v Československu zejména mladými lidmi považován za nejtěžší sociální problém. Jen v roce 1967 bylo v Praze evidováno 45 tisíc nevyřízených žádostí o byt. Jediná cesta k bydlení vedla přes získání státního nebo podnikového dekretu na byt anebo vstup do bytového družstva. V každém případě to znamenalo mnoho let čekání s nejistým výsledkem, protože byt se přidělovaly podle složitějšího klíče: roli hrála rodinná situace, ale i „potřebnost“ a samozřejmě politická angažovanost. Pavel Štrobl se o tom přesvědčil, když pracoval pro podnik zahraničního obchodu Ligna. Bydlel na ubytovně, a když se oženil, zajímal se o možnost získání podnikového bytu. Nadřízený mu odpověděl:

„Když vstoupíš do strany, dáme tě na čekací listinu. Za čtrnáct let bys mohl přijít na řadu.“

Ale protože sestavování pořadníků a proces přidělování dekretů byly zcela neprůhledné, výjimečně se mohly odehrát i takřka pohádkové příběhy, kdy rodinu vysvobodil z tíživé situace zásah někoho mocného shůry. Tak tomu bylo v případě jedenáctileté Elišky Polanecké. Její tatínek byl bývalý politický vězeň a celá rodina se čtyřmi dětmi žila v jediné vlhké místnosti na okraji Prahy s rozklíženými dveřmi, stojatou vodou na chodbě a pobíhajícími krysami. „Jednoho krásného dne jsem sedla a napsala jsem prezidentovi Zápotockému,“ vypráví. „Napsala jsem mu i o těch krysách, které jsem ten den viděla. Jsem skeptik, takže jsem nečekala, že za tři neděle najdu ve schránce dopis z prezidentské kanceláře.“ Dopis je informoval, že jejich záležitost byla s doporučením předána bytovému odboru Prahy 13 a za další dva týdny rodina dostala dekret na byt u Kubánského náměstí.

Nutno ovšem podotknout, že příběh „prezidentského dekretu“ je naprostou raritou mezi tisíci jiných s daleko prozaičtějšími a především zdoluhavějšími konci.

Společný záchod a nadměrné metry

Nepřátelé režimu byli často obětí bytové šikany. V roce 1952 se rozpoutala takzvaná Akce B, která měla za cíl vystěhování nepřátelských osob z velkých měst. Jen v Praze se týkala téměř čtyř tisíc lidí a více než tisíce bytů. Rodiny politických vězňů nebo živnostníků, jejichž podnikání bylo znárodněno, se musely stěhovat do pohraničí anebo sdílet svůj byt s dalšími nájemníky. Na bydlení v rozděleném bytě po roce 1948 vzpomíná Anna Maňasová. Režim jim do bytu nastěhoval rodinu komunistů s malým dítětem:

„Zpočátku bylo to soužití hrozné. Byli proti nám tak naočkovaní, že si snad mysleli, že jíme lidi.“

„Nechtěli s námi dobře vycházet, skamarádit se. Ale netrvalo dlouho a najednou naše babička hlídala to jejich miminko.

Nakonec jsme se všichni docela spřátelili. Tristní bylo, že jsme měli záchod dohromady,“ vypráví pamětnice.

Do potíží se mohl člověk dostat už jen proto, že obýval příliš velký byt. V roce 1948 se do právního řádu dostal pojem nadměrných bytů; za takový byl považován byt s větším počtem pokojů než obyvatel. Od roku 1956 se vypočítávaly takzvané nadměrné metry, přičemž na jednoho nájemníka nemělo připadnout víc než 12 metrů čtverečních obytných místností. Proti obyvatelům „příliš velkých“ bytů - což často byli osamělí starší lidé - se vedly ostré denunční kampaně s cílem přinutit je, aby si do bytu vzali podnájemníky.

Na Vinohradech stejně jako v Litvínově

Nedostupnost bytů vedla k tomu, že když už někdo dekret na byt získal, za žádnou cenu se ho nevzdal. Prarodiče nechávali do bytů přihlásit svá vnoučata a užívací právo se předávalo z generace na generaci.

Ve státních bytech se platilo směšně nízké nájemné: podle vyhlášky z roku 1964 činilo dvě koruny padesát za metr čtvereční a v průběhu let se prakticky vůbec nezvyšovalo. Téhož roku se začaly rozlišovat byty podle kategorií - byt první kategorie byl vybaven ústředním topením, byt čtvrté kategorie neměl vlastní záchod a koupelnu. Lokalita ovšem nehrála žádnou roli, za byt v Praze se platilo stejně jako za byt v malém městě na severu Čech. Ještě v roce 1961 měla jen třetina bytů koupelnu a pouze ve 47 % bytů byl zaveden vodovod přímo v domácnosti.

Vybrané nájemné samozřejmě zdaleka nestačilo na opravy a renovace, takže bytový fond byl v katastrofálním stavu. Pamětník Jan Sajdl vzpomíná, jak přišel o práci na teplickém OPBH, když si povšiml nespravedlností v péči o tamější byty: „Upozornil jsem na to, že na střechu obecní vily, kde bydlí tajemník komunistické strany, se dává drahý měděný plech, a na domy, kde žijí rodiny s dětmi, jenom hliník, který nevydrží.“

Jezdili se dívat, jak panelák roste

Mnoho lidí kvůli bydlení opouštělo své původní domovy a stěhovalo se do průmyslového pohraničí. I tam se ovšem na byt čekalo dlouhá léta a lidé bydleli v provizorních podmínkách. Ludmila Fialová vzpomíná, jak se roku 1962 s manželem

nastěhovali do Rotavy u Kraslic a bydleli v jedné místnosti na zámečku Favorit, jenž dříve patřil rodině Nostitzových. „Slibovali nám byt do tří měsíců, ale to sídliště tady ještě nestálo. Chodili jsme se dívat na stavbu, na níž pracovali vězňové z Vykmanova, a počítali jsme, kolik pater prvního baráku už je postaveno. Jenže tam potom nastěhovali zaměstnance ze Škodovky.“ Když jim konečně přidělili byt v paneláku na rotavské „třídě V. I. Lenina“, brali to jako začátek nového života.

Děsivou anabází prošel v pohraničí Eduard Vacek, který přišel do Teplic s manželkou jako elektrikář. Nadřazený mu sice hned přidělil klíč od pokoje na ubytovně, ale na vedení podniku mu ho vzápětí zase sebrali s tím, že komise, která přiděluje bydlení, zasedne až za půl roku. V zoufalé situaci se nastěhovali do betonového bunkru, kam přitáhl stará kamna a zatopil dřívím, posbíraným v parku.

„Kamna byla rozžhavená do červena a ze stěn se řinula voda. Ráno jsem měl ve fousech jinovatku a žena dostala těžký zánět močového měchýře.“

„Lidi se na mě chodili dívat, schovávali se za stromy a pozorovali mě jako nějakého šilence,“ dodává Eduard Vacek. Nakonec mu pomohli jeho kolegové z řad církve Svědků Jehovových. Vzali ho do opuštěného sklepního bytu v polorozpadlé vile a pomohli mu příbytek jakž takž zobyvatelnit. Zároveň ho ovšem získali jako nového člena své církve, Eduard se načas stal dokonce starším jejich sboru, později ale církev opustil. Dům je hotov. Ale bez odpadu!

Jednou z cest, jak se režim snažil řešit bytovou krizi, bylo uvolnění stavebních bytových družstev na konci padesátých let. Na rozdíl od státních bytů zde hrály roli i peníze - člen bytového družstva hradil zhruba třetinu nákladů na výstavbu bytu, na další třetinu získal výhodnou půjčku, zbytek pokryl státní příspěvek. Ale i na družstevní byty se čekalo dlouhá léta, družstevníci se navíc často museli sami podílet na stavbě.

Dalším pokusem o řešení krize byla masová výstavba panelových sídlišť, která sice vedla v 70. letech ke kolaudaci rekordního počtu nových bytů, ovšem v podmínkách děsivého socialistického šlendriánu. Na stavbě sídliště Petřiny pracoval i Anastáz Opasek, opat břevnovského kláštera a bývalý politický vězeň:

„Byly tam celé tlupy, které v noci odvážely kradený materiál, který jinak nebyl pro soukromníka dostupný.“

Tak vzpomíná na stavbu sídliště ve své knize Dvanáct zastavení, a pokračuje: „Na výroční schůzi ROH třeba klidně oznámili, že ze stavby sídliště se ztratilo tolik kusů těles ústředního topení, že by to stačilo pro celý čtyřposchodový dům. O nedostacích na stavbách by se mohly vyprávět celé legendy. Jednou jsme na Petřinách pracovali v domě, který už byl hotov, a dokonce obydlen. Ale nefungovala odpadová roura, na záchodě neodtékala voda.“

I bydlení v takové nefunkční „králíkárně“ však bylo možno považovat za výhru. Třeba jen proto, že mladé rodiny se po letech konfliktního soužití konečně mohly odstěhovat z bytů sdílených s rodiči a sourozenci.

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se návštěvníci potkají s historiky Eduardem Stehlikem a Pavlem Žáčkem, režiséry filmů Václavem Marhoulem nebo Adamem Drdou a dalšími osobnostmi a pamětníky. Více informací na [festival.pametnaroda.cz](http://festival.pametnaroda.cz).

Barbora Šťastná

Foto:

Anna Maňasová o Vánocích 1947, v ještě nerozděleném bytě.

Bourání staré čtvrti a výstavba nového sídliště nad ulicí Na Bídě, Liberec.

Ludmila Fialová s manželem v zahrádkářské kolonii v Rotavě, 80. léta.

Pamětník Evangelis Liolios s manželkou Evou na sídlišti v Brně Bohunicích, 80. léta.

Rodiče Elišky Polanecké.

Portrét Elišky Polanecké, 2021.

Rozestavěné sídliště Ostrava-Výškovice.

FotoAuthors:

Se souhlasem Post Bellum

Se svolením Post Bellum/Václav Toužimský

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum/Jan Malura

## [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: [melnický.denik.cz](http://melnický.denik.cz), Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 832, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,05

/FOTO/ „Každý kdo bydlí má starostí půl,“ zpívali Irena Kačírková a Josef Bek v populárním songu z roku 1960. Bytová krize v Československu po celou dobu vlády komunistů výrazně ovivňovala lidské osudy a často ničila rodinné vztahy.

Irena Moudrá Wünschová strávila část dětství v 60. letech ve velkém čtyřpokojovém bytě svých prarodičů na Smíchově. Kromě babičky, dědečka, jejich rodičů a sestry Blanky tam bydlely také matčiny dvě sestry se svými manžely a dětmi. Každá rodina obývala jeden pokoj a všichni dohromady sdíleli kuchyň a koupelnu, což vyvolávalo řadu konfliktů. „Prarodiče se snažili vycházet se všemi třemi dcerami a jejich partnery, často to bylo tristní,“ říká pamětnice. Stísněné životní podmínky poznamenaly i manželství jejich rodičů:

„Moji rodiče se příšerně hádali, házeli po sobě věcmi.“

Babička, která se snažila vnoučata uchránit před dusnou atmosférou, s nimi často odjížděla do rodinné vily v Klatovech. Ale ani tam si neužili příliš komfortu, dům byl totiž plný nuceně dosazených nájemníků a prarodiče tam směli užívat jen jednu místnost bez příslušenství, pro vodu museli chodit do sklepa, záchod sdíleli s dalšími nájemníky.

Katastrofální nedostatek bytů způsoboval i různé absurdní situace, jako třeba společné bydlení rozvedených manželů, kteří si do bytu vodili svoje nové partnery. Disident Stanislav Pitaš vzpomíná, jak ho jednou přišli zatknout do bytu jeho přítelkyně:

„Ona se rozváděla a v tom bytě bydlel i její exmanžel. Každý z nich měl jednu místnost. Najednou brzy ráno zvonění, rány do dveří. Vlítli dovnitř, vytáhli mě nahatýho z pelechu. Ten chlap byl úplně v šoku!“

Dekret od prezidenta

Nedostatek bytů byl po celou dobu vlády komunistů v Československu zejména mladými lidmi považován za nejtěžší sociální problém. Jen v roce 1967 bylo v Praze evidováno 45 tisíc nevyřízených žádostí o byt. Jediná cesta k bydlení vedla přes získání státního nebo podnikového dekretu na byt anebo vstup do bytového družstva. V každém případě to znamenalo mnoho let čekání s nejistým výsledkem, protože byt se přidělovaly podle složitého klíče: roli hrála rodinná situace, ale i „potřebnost“ a samozřejmě politická angažovanost. Pavel Štrobl se o tom přesvědčil, když pracoval pro podnik zahraničního obchodu Ligna. Bydlel na ubytovně, a když se oženil, zajímal se o možnost získání podnikového bytu. Nadřízený mu odpověděl:

„Když vstoupíš do strany, dáme tě na čekací listinu. Za čtrnáct let bys mohl přijít na řadu.“

Ale protože sestavování pořadníků a proces přidělování dekretů byly zcela neprůhledné, výjimečně se mohly odehrát i takřka pohádkové příběhy, kdy rodinu vysvobodil z tíživé situace zásah někoho mocného shůry. Tak tomu bylo v případě jedenáctileté Elišky Polanecké. Její tatínek byl bývalý politický vězeň a celá rodina se čtyřmi dětmi žila v jediné vlhké místnosti na okraji Prahy s rozklíženými dveřmi, stojatou vodou na chodbě a pobíhajícími krysami. „Jednoho krásného dne jsem sedla a napsala jsem prezidentovi Zápotockému,“ vypráví. „Napsala jsem mu i o těch krysách, které jsem ten den viděla. Jsem skeptik, takže jsem nečekala, že za tři neděle najdu ve schránce dopis z prezidentské kanceláře.“ Dopis je informoval, že jejich záležitost byla s doporučením předána bytovému odboru Prahy 13 a za další dva týdny rodina dostala dekret na byt u Kubánského náměstí.

Nutno ovšem podotknout, že příběh „prezidentského dekretu“ je naprostou raritou mezi tisíci jiných s daleko prozaičtějšími a především zdoluhavějšími konci.

Společný záchod a nadměrné metry

Nepřátelé režimu byli často obětí bytové šikany. V roce 1952 se rozpoutala takzvaná Akce B, která měla za cíl vystěhování nepřátelských osob z velkých měst. Jen v Praze se týkala téměř čtyř tisíc lidí a více než tisíce bytů. Rodiny politických vězňů nebo živnostníků, jejichž podnikání bylo znárodněno, se musely stěhovat do pohraničí anebo sdílet svůj byt s dalšími nájemníky. Na bydlení v rozděleném bytě po roce 1948 vzpomíná Anna Maňasová. Režim jim do bytu nastěhoval rodinu komunistů s malým dítětem:

„Zpočátku bylo to soužití hrozné. Byli proti nám tak naočkovaní, že si snad mysleli, že jíme lidi.“

„Nechtěli s námi dobře vycházet, skamarádit se. Ale netrvalo dlouho a najednou naše babička hlídala to jejich miminko.

Nakonec jsme se všichni docela spřátelili. Tristní bylo, že jsme měli záchod dohromady,“ vypráví pamětnice.

Do potíží se mohl člověk dostat už jen proto, že obýval příliš velký byt. V roce 1948 se do právního řádu dostal pojem nadměrných bytů; za takový byl považován byt s větším počtem pokojů než obyvatel. Od roku 1956 se vypočítávaly takzvané nadměrné metry, přičemž na jednoho nájemníka nemělo připadnout víc než 12 metrů čtverečních obytných místností. Proti obyvatelům „příliš velkých“ bytů - což často byli osamělí starší lidé - se vedly ostré denunční kampaně s cílem přinutit je, aby si do bytu vzali podnájemníky.

Na Vinohradech stejně jako v Litvínově

Nedostupnost bytů vedla k tomu, že když už někdo dekret na byt získal, za žádnou cenu se ho nevzdal. Prarodiče nechávali do bytů přihlásit svá vnoučata a užívací právo se předávalo z generace na generaci.

Ve státních bytech se platilo směšně nízké nájemné: podle vyhlášky z roku 1964 činilo dvě koruny padesát za metr čtvereční a v průběhu let se prakticky vůbec nezvyšovalo. Téhož roku se začaly rozlišovat byty podle kategorií - byt první kategorie byl vybaven ústředním topením, byt čtvrté kategorie neměl vlastní záchod a koupelnu. Lokalita ovšem nehrála žádnou roli, za byt v Praze se platilo stejně jako za byt v malém městě na severu Čech. Ještě v roce 1961 měla jen třetina bytů koupelnu a pouze ve 47 % bytů byl zaveden vodovod přímo v domácnosti.

Vybrané nájemné samozřejmě zdaleka nestačilo na opravy a renovace, takže bytový fond byl v katastrofálním stavu. Pamětník Jan Sajdl vzpomíná, jak přišel o práci na tepláckém OPBH, když si povšiml nespravedlností v péči o tamější byty: „Upozornil jsem na to, že na střechu obecní vily, kde bydlí tajemník komunistické strany, se dává drahý měděný plech, a na domy, kde žijí rodiny s dětmi, jenom hliník, který vydrží.“

Jezdili se dívat, jak panelák roste

Mnoho lidí kvůli bydlení opouštělo své původní domovy a stěhovalo se do průmyslového pohraničí. I tam se ovšem na byt čekalo dlouhá léta a lidé bydleli v provizorních podmínkách. Ludmila Fialová vzpomíná, jak se roku 1962 s manželem nastěhovali do Rotavy u Kraslic a bydleli v jedné místnosti na zámečku Favorit, jenž dříve patřil rodině Nostitzových. „Slibovali nám byt do tří měsíců, ale to sídliště tady ještě nestálo. Chodili jsme se dívat na stavbu, na níž pracovali vězňové z Vykmanova, a počítali jsme, kolik pater prvního baráku už je postaveno. Jenže tam potom nastěhovali zaměstnance ze Škodovky.“ Když jim konečně přidělili byt v paneláku na rotavské „třídě V. I. Lenina“, brali to jako začátek nového života.

Děsivou anabází prošel v pohraničí Eduard Vacek, který přišel do Teplic s manželkou jako elektrikář. Nadřízený mu sice hned přidělil klíč od pokoje na ubytovně, ale na vedení podniku mu ho vzápětí zase sebrali s tím, že komise, která přiděluje bydlení, zasedne až za půl roku. V zoufalé situaci se nastěhovali do betonového bunkru, kam přitáhl stará kamna a zatopil dřívím, posbíraným v parku.

„Kamna byla rozžhavená do červena a ze stěn se řinula voda. Ráno jsem měl ve fousech jinovatku a žena dostala těžký zánět močového měchýře.“

„Lidi se na mě chodili dívat, schovávali se za stromy a pozorovali mě jako nějakého šilence,“ dodává Eduard Vacek. Nakonec mu pomohli jeho kolegové z řad církve Svědků Jehovových. Vzali ho do opuštěného sklepního bytu v polorozpadlé vile a

pomohli mu příbytek jakž takž zobyvatelnit. Zároveň ho ovšem získali jako nového člena své církve, Eduard se načas stal dokonce starším jejich sboru, později ale církev opustil. Dům je hotov. Ale bez odpadu!

Jednou z cest, jak se režim snažil řešit bytovou krizi, bylo uvolnění stavebních bytových družstev na konci padesátých let. Na rozdíl od státních bytů zde hrály roli i peníze - člen bytového družstva hradil zhruba třetinu nákladů na výstavbu bytu, na další třetinu získal výhodnou půjčku, zbytek pokryl státní příspěvek. Ale i na družstevní byty se čekalo dlouhá léta, družstevníci se navíc často museli sami podílet na stavbě.

Dalším pokusem o řešení krize byla masová výstavba panelových sídlišť, která sice vedla v 70. letech ke kolaudaci rekordního počtu nových bytů, ovšem v podmínkách děsivého socialistického šlendriánu. Na stavbě sídliště Petřiny pracoval i Anastáz Opasek, opat břevnovského kláštera a bývalý politický vězeň:

„Byly tam celé tlupy, které v noci odvážely kradený materiál, který jinak nebyl pro soukromníka dostupný.“

Tak vzpomíná na stavbu sídliště ve své knize Dvanáct zastavení, a pokračuje: „Na výroční schůzi ROH třeba klidně oznámili, že ze stavby sídliště se ztratilo tolik kusů těles ústředního topení, že by to stačilo pro celý čtyřposchodový dům. O nedostacích na stavbách by se mohly vyprávět celé legendy. Jednou jsme na Petřinách pracovali v domě, který už byl hotov, a dokonce obydlen. Ale nefungovala odpadová roupa, na záchodě neodtékala voda.“

I bydlení v takové nefunkční „králíkárně“ však bylo možno považovat za výhru. Třeba jen proto, že mladé rodiny se po letech konfliktního soužití konečně mohly odstěhovat z bytů sdílených s rodiči a sourozenci.

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se návštěvníci potkají s historiky Eduardem Stehlíkem a Pavlem Žáčkem, režiséry filmů Václavem Marhoulem nebo Adamem Drdou a dalšími osobnostmi a pamětníky. Více informací na [festival.pametnaroda.cz](http://festival.pametnaroda.cz).

Barbora Šťastná

Foto:

Anna Maňasová o Vánocích 1947, v ještě nerozděleném bytě.

Bourání staré čtvrti a výstavba nového sídliště nad ulicí Na Bídě, Liberec.

Ludmila Fialová s manželem v zahrádkářské kolonii v Rotavě, 80. léta.

Pamětník Evangelis Liolios s manželkou Evou na sídlišti v Brně Bohunicích, 80. léta.

Rodiče Elišky Polanecké.

Portrét Elišky Polanecké, 2021.

Rozestavěné sídliště Ostrava-Výškovice.

FotoAuthors:

Se souhlasem Post Bellum

Se svolením Post Bellum/Václav Toužimský

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum/Jan Malura

## [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: [pibramsky.denik.cz](http://pibramsky.denik.cz), Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 5 209, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

/FOTO/ „Každý kdo bydlí má starostí půl,“ zpívali Irena Kačirková a Josef Bek v populárním songu z roku 1960. Bytová krize v Československu po celou dobu vlády komunistů výrazně ovivňovala lidské osudy a často ničila rodinné vztahy.

Irena Moudrá Wünschová strávila část dětství v 60. letech ve velkém čtyřpokojovém bytě svých prarodičů na Smíchově. Kromě babičky, dědečka, jejich rodičů a sestry Blanky tam bydlely také matčiny dvě sestry se svými manžely a dětmi. Každá rodina obývala jeden pokoj a všichni dohromady sdíleli kuchyň a koupelnu, což vyvolávalo řadu konfliktů. „Prarodiče se snažili vycházet se všemi třemi dcerami a jejich partnery, často to bylo tristní,“ říká pamětnice. Stísněné životní podmínky poznamenaly i manželství jejich rodičů:

„Moji rodiče se příšerně hádali, házeli po sobě věcmi.“

Babička, která se snažila vnoučata uchránit před dusnou atmosférou, s nimi často odjížděla do rodinné vily v Klatovech. Ale ani tam si neužili příliš komfortu, dům byl totiž plný nuceně dosazených nájemníků a prarodiče tam směli užívat jen jednu místnost bez příslušenství, pro vodu museli chodit do sklepa, záchod sdíleli s dalšími nájemníky.

Katastrofální nedostatek bytů způsoboval i různé absurdní situace, jako třeba společné bydlení rozvedených manželů, kteří si do bytu vodili svoje nové partnery. Disident Stanislav Pitaš vzpomíná, jak ho jednou přišli zatknout do bytu jeho přítelkyně:

„Ona se rozváděla a v tom bytě bydlel i její exmanžel. Každý z nich měl jednu místnost. Najednou brzy ráno zvonění, rány do dveří. Vlítli dovnitř, vytáhli mě nahatýho z pelechu. Ten chlap byl úplně v šoku!“

Dekret od prezidenta

Nedostatek bytů byl po celou dobu vlády komunistů v Československu zejména mladými lidmi považován za nejtěživější sociální problém. Jen v roce 1967 bylo v Praze evidováno 45 tisíc nevyřízených žádostí o byt. Jediná cesta k bydlení vedla přes získání státního nebo podnikového dekretu na byt anebo vstup do bytového družstva. V každém případě to znamenalo mnoho let čekání s nejistým výsledkem, protože byt se přidělovaly podle složitého klíče: roli hrála rodinná situace, ale i „potřebnost“ a samozřejmě politická angažovanost. Pavel Štrobl se o tom přesvědčil, když pracoval pro podnik zahraničního obchodu Ligna. Bydlel na ubytovně, a když se oženil, zajímal se o možnost získání podnikového bytu. Nadřazený mu odpověděl:

„Když vstoupíš do strany, dáme tě na čekací listinu. Za čtrnáct let bys mohl přijít na řadu.“

Ale protože sestavování pořadníků a proces přidělování dekretů byly zcela neprůhledné, výjimečně se mohly odehrát i takřka pohádkové příběhy, kdy rodinu vysvobodil z tíživé situace zásah někoho mocného shůry. Tak tomu bylo v případě jedenáctileté Elišky Polanecké. Její tatínek byl bývalý politický vězeň a celá rodina se čtyřmi dětmi žila v jediné vlhké místnosti na okraji Prahy s rozklíženými dveřmi, stojatou vodou na chodbě a pobíhajícími krysami. „Jednoho krásného dne jsem sedla a napsala jsem prezidentovi Zápotockému,“ vypráví. „Napsala jsem mu i o těch kryších, které jsem ten den viděla. Jsem skeptik, takže jsem nečekala, že za tři neděle najdu ve schránce dopis z prezidentské kanceláře.“ Dopis je informoval, že jejich záležitost byla s doporučením předána bytovému odboru Prahy 13 a za další dva týdny rodina dostala dekret na byt u Kubánského náměstí.

Nutno ovšem podotknout, že příběh „prezidentského dekretu“ je naprostou raritou mezi tisíci jiných s daleko prozaičtějšími a především zdouhavějšími konci.

Společný záchod a nadměrné metry

Nepřátelé režimu byli často obětí bytové šikany. V roce 1952 se rozpoutala takzvaná Akce B, která měla za cíl vystěhování nepřátelských osob z velkých měst. Jen v Praze se týkala téměř čtyř tisíc lidí a více než tisíce bytů. Rodiny politických vězňů nebo živnostníků, jejichž podnikání bylo znárodněno, se musely stěhovat do pohraničí anebo sdílet svůj byt s dalšími nájemníky. Na bydlení v rozděleném bytě po roce 1948 vzpomíná Anna Maňasová. Režim jim do bytu nastěhoval rodinu komunistů s malým dítětem:

„Zpočátku bylo to soužití hrozné. Byli proti nám tak naočkovaní, že si snad mysleli, že jíme lidi.“

„Nechtěli s námi dobře vycházet, skamarádit se. Ale netrvalo dlouho a najednou naše babička hlídala to jejich miminko. Nakonec jsme se všichni docela spřátelili. Tristní bylo, že jsme měli záchod dohromady,“ vypráví pamětnice.

Do potíží se mohl člověk dostat už jen proto, že obýval příliš velký byt. V roce 1948 se do právního řádu dostal pojem nadměrných bytů; za takový byl považován byt s větším počtem pokojů než obyvatel. Od roku 1956 se vypočítávaly takzvané nadměrné metry, přičemž na jednoho nájemníka nemělo připadnout víc než 12 metrů čtverečních obytných místností. Proti obyvatelům „příliš velkých“ bytů - což často byli osamělí starší lidé - se vedly ostré denunční kampaně s cílem přinutit je, aby si do bytu vzali podnájemníky.

Na Vínohradech stejně jako v Litvínově

Nedostupnost bytů vedla k tomu, že když už někdo dekret na byt získal, za žádnou cenu se ho nevzdal. Prarodiče nechávali do bytů přihlásit svá vnoučata a užívat právo se předávalo z generace na generaci.

Ve státních bytech se platilo směšně nízké nájemné: podle vyhlášky z roku 1964 činilo dvě koruny padesát za metr čtvereční a v průběhu let se prakticky vůbec nezvyšovalo. Téhož roku se začaly rozlišovat byty podle kategorií - byt první kategorie byl vybaven ústředním topením, byt čtvrté kategorie neměl vlastní záchod a koupelnu. Lokalita ovšem nehrála žádnou roli, za byt v Praze se platilo stejně jako za byt v malém městě na severu Čech. Ještě v roce 1961 měla jen třetina bytů koupelnu a pouze ve 47 % bytů byl zaveden vodovod přímo v domácnosti.

Vybrané nájemné samozřejmě zdaleka nestačilo na opravy a renovace, takže bytový fond byl v katastrofálním stavu. Pamětník Jan Sajdl vzpomíná, jak přišel o práci na teplickém OPBH, když si povšiml nespravedlností v péči o tamější byty: „Upozornil jsem na to, že na střechu obecní vily, kde bydlí tajemník komunistické strany, se dává drahý měděný plech, a na domy, kde žijí rodiny s dětmi, jenom hliník, který nevydrží.“

Jezdili se dívat, jak panelák roste

Mnoho lidí kvůli bydlení opouštělo své původní domovy a stěhovalo se do průmyslového pohraničí. I tam se ovšem na byt čekalo dlouhá léta a lidé bydleli v provizorních podmínkách. Ludmila Fialová vzpomíná, jak se roku 1962 s manželem nastěhovali do Rotavy u Kraslic a bydleli v jedné místnosti na zámečku Favorit, jenž dříve patřil rodině Nostitzových. „Slibovali nám byt do tří měsíců, ale to sídliště tady ještě nestálo. Chodili jsme se dívat na stavbu, na níž pracovali vězňové z Vykmanova, a počítali jsme, kolik pater prvního baráku už je postaveno. Jenže tam potom nastěhovali zaměstnance ze Škodovky.“ Když jim konečně přidělili byt v paneláku na rotavské „třídě V. I. Lenina“, brali to jako začátek nového života.

Děsivou anabázi prošel v pohraničí Eduard Vacek, který přišel do Teplic s manželkou jako elektrikář. Nadřizený mu sice hned přidělil klíč od pokoje na ubytovně, ale na vedení podniku mu ho vzápětí zase sebrali s tím, že komise, která přiděluje bydlení, zasedne až za půl roku. V zoufalé situaci se nastěhovali do betonového bunkru, kam přitáhl stará kamna a zatopil dřívím, posbíraným v parku.

„Kamna byla rozžhavená do červena a ze stěn se řinula voda. Ráno jsem měl ve fousech jinovatku a žena dostala těžký zánět močového měchýře.“

„Lidi se na mě chodili dívat, schovávali se za stromy a pozorovali mě jako nějakého šílence,“ dodává Eduard Vacek. Nakonec mu pomohli jeho kolegové z řad církve Svědků Jehovových. Vzali ho do opuštěného sklepního bytu v polorozpadlé vile a pomohli mu přibýtkem jakž takž zobyvatelnit. Zároveň ho ovšem získali jako nového člena své církve, Eduard se načas stal dokonce starším jejich sboru, později ale církev opustil. Dům je hotov. Ale bez odpadu!

Jednou z cest, jak se režim snažil řešit bytovou krizi, bylo uvolnění stavebních bytových družstev na konci padesátých let. Na rozdíl od státních bytů zde hrály roli i peníze - člen bytového družstva hradil zhruba třetinu nákladů na výstavbu bytu, na další třetinu získal výhodnou půjčku, zbytek pokryl státní příspěvek. Ale i na družstevní byty se čekalo dlouhá léta, družstevníci se navíc často museli sami podílet na stavbě.

Dalším pokusem o řešení krize byla masová výstavba panelových sídlišť, která sice vedla v 70. letech ke kolaudaci rekordního počtu nových bytů, ovšem v podmínkách děsivého socialistického šlendriánu. Na stavbě sídliště Petřiny pracoval i Anastáz Opasek, opat břevnovského kláštera a bývalý politický vězeň:

„Byly tam celé tlupy, které v noci odvážely kradený materiál, který jinak nebyl pro soukromníka dostupný.“

Tak vzpomíná na stavbu sídliště ve své knize Dvanáct zastavení, a pokračuje: „Na výroční schůzi ROH třeba klidně oznámili, že ze stavby sídliště se ztratilo tolik kusů těles ústředního topení, že by to stačilo pro celý čtyřposchodový dům. O nedostacích na stavbách by se mohly vyprávět celé legendy. Jednou jsme na Petřínách pracovali v domě, který už byl hotov, a dokonce obydlen. Ale nefungovala odpadová roura, na záchodě neodtékala voda.“

I bydlení v takové nefunkční „králíkárně“ však bylo možno považovat za výhru. Třeba jen proto, že mladé rodiny se po letech konfliktního soužití konečně mohly odstěhovat z bytů sdílených s rodiči a sourozenci.

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orovíč nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se návštěvníci potkají s historiky Eduardem Stehlíkem a Pavlem Žáčkem, režiséry filmů Václavem Marhoulem nebo Adamem Drdou a dalšími osobnostmi a pamětníky. Více informací na [festival.pametnaroda.cz](http://festival.pametnaroda.cz).

Barbora Šťastná

Foto:

Anna Maňasová o Vánocích 1947, v ještě nerozděleném bytě.

Bourání staré čtvrti a výstavba nového sídliště nad ulicí Na Bídě, Liberec.

Ludmila Fialová s manželem v zahrádkářské kolonii v Rotavě, 80. léta.

Pamětník Evangelis Liolios s manželkou Evou na sídlišti v Brně Bohunicích, 80. léta.

Rodiče Elišky Polanecké.

Portrét Elišky Polanecké, 2021.

Rozestavené sídliště Ostrava-Výškovice.

FotoAuthors:

Se souhlasem Post Bellum

Se svolením Post Bellum/Václav Toužimský

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum/Jan Malura

## [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: kladensky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 7 332, Rubrika: Zokolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,08

/FOTO/ „Každý kdo bydlí má starostí půl,“ zpívali Irena Kačírková a Josef Bek v populárním songu z roku 1960. Bytová krize v Československu po celou dobu vlády komunistů výrazně ovivňovala lidské osudy a často ničila rodinné vztahy.

Irena Moudrá Wünschová strávila část dětství v 60. letech ve velkém čtyřpokojovém bytě svých prarodičů na Smíchově. Kromě babičky, dědečka, jejich rodičů a sestry Blanky tam bydlely také matčiny dvě sestry se svými manžely a dětmi. Každá rodina obývala jeden pokoj a všichni dohromady sdíleli kuchyň a koupelnu, což vyvolávalo řadu konfliktů. „Prarodiče se snažili vycházet se všemi třemi dcerami a jejich partnery, často to bylo tristní,“ říká pamětnice. Stísněné životní podmínky poznamenaly i manželství jejich rodičů:

„Moji rodiče se přišerně hádali, házeli po sobě věcmi.“

Babička, která se snažila vnučata uchránit před dusnou atmosférou, s nimi často odjížděla do rodinné vily v Klatovech. Ale ani tam si neužili příliš komfortu, dům byl totiž plný nuceně dosazených nájemníků a prarodiče tam směli užívat jen jednu místnost bez příslušenství, pro vodu museli chodit do sklepa, záchod sdíleli s dalšími nájemníky.

Katastrofální nedostatek bytů způsoboval i různé absurdní situace, jako třeba společné bydlení rozvedených manželů, kteří si do bytu vodili svoje nové partnery. Disident Stanislav Pitaš vzpomíná, jak ho jednou přišli zatknout do bytu jeho přítelkyně:

„Ona se rozváděla a v tom bytě bydlel i její exmanžel. Každý z nich měl jednu místnost. Najednou brzy ráno zvonění, rány do dveří. Vlítli dovnitř, vytáhli mě nahatýho z pelechu. Ten chlap byl úplně v šoku!“

Dekret od prezidenta

Nedostatek bytů byl po celou dobu vlády komunistů v Československu zejména mladými lidmi považován za nejtěžší sociální problém. Jen v roce 1967 bylo v Praze evidováno 45 tisíc nevyřízených žádostí o byt. Jediná cesta k bydlení vedla přes získání státního nebo podnikového dekretu na byt anebo vstup do bytového družstva. V každém případě to znamenalo mnoho let čekání s nejistým výsledkem, protože byt se přidělovaly podle složitého klíče: roli hrála rodinná situace, ale i „potřebnost“ a samozřejmě politická angažovanost. Pavel Štrobl se o tom přesvědčil, když pracoval pro podnik zahraničního obchodu Ligna. Bydlel na ubytovně, a když se oženil, zajímal se o možnost získání podnikového bytu. Nadřazený mu odpověděl:

„Když vstoupíš do strany, dáme tě na čekací listinu. Za čtrnáct let bys mohl přijít na řadu.“

Ale protože sestavování pořadníků a proces přidělování dekretů byly zcela neprůhledné, výjimečně se mohly odehrát i takřka pohádkové příběhy, kdy rodinu vysvobodil z tíživé situace zásah někoho mocného shůry. Tak tomu bylo v případě jedenáctileté Elišky Polanecké. Její tatínek byl bývalý politický vězeň a celá rodina se čtyřmi dětmi žila v jediné vlhké místnosti na okraji Prahy s rozklíženými dveřmi, stojatou vodou na chodbě a pobíhajícími krysami. „Jednoho krásného dne jsem sedla a napsala jsem prezidentovi Zápotockému,“ vypráví. „Napsala jsem mu i o těch krysách, které jsem ten den viděla. Jsem skeptik, takže jsem nečekala, že za tři neděle najdu ve schránce dopis z prezidentské kanceláře.“ Dopis je informoval, že jejich záležitost byla s doporučením předána bytovému odboru Prahy 13 a za další dva týdny rodina dostala dekret na byt u Kúbánského náměstí.

Nutno ovšem podotknout, že příběh „prezidentského dekretu“ je naprostou raritou mezi tisíci jiných s daleko prozaičtějšími a především zdouhavějšími konci.

Společný záchod a nadměrné metry

Nepřátelé režimu byli často obětí bytové šikany. V roce 1952 se rozpoutala takzvaná Akce B, která měla za cíl vystěhování

nepřátelských osob z velkých měst. Jen v Praze se týkala téměř čtyř tisíc lidí a více než tisíce bytů. Rodiny politických vězňů nebo živnostníků, jejichž podnikání bylo znárodněno, se musely stěhovat do pohraničí anebo sdílet svůj byt s dalšími nájemníky. Na bydlení v rozděleném bytě po roce 1948 vzpomíná Anna Maňasová. Režim jim do bytu nastěhoval rodinu komunistů s malým dítětem:

„Zpočátku bylo to soužití hrozné. Byli proti nám tak naočkovaní, že si snad mysleli, že jíme lidi.“

„Nechtěli s námi dobře vycházet, skamarádit se. Ale netrvalo dlouho a najednou naše babička hlídala to jejich miminko. Nakonec jsme se všichni docela spřátelili. Tristní bylo, že jsme měli záchod dohromady,“ vypráví pamětnice.

Do potíží se mohl člověk dostat už jen proto, že obýval příliš velký byt. V roce 1948 se do právního řádu dostal pojem nadměrných bytů; za takový byl považován byt s větším počtem pokojů než obyvatel. Od roku 1956 se vypočítávaly takzvané nadměrné metry, přičemž na jednoho nájemníka nemělo připadnout víc než 12 metrů čtverečních obytných místností. Proti obyvatelům „příliš velkých“ bytů - což často byli osamělí starší lidé - se vedly ostré denunční kampaně s cílem přinutit je, aby si do bytu vzali podnájemníky.

Na Vinohradech stejně jako v Litvínově

Nedostupnost bytů vedla k tomu, že když už někdo dekret na byt získal, za žádnou cenu se ho nevzdal. Prarodiče nechávali do bytů přihlásit svá vnoučata a užívací právo se předávalo z generace na generaci.

Ve státních bytech se platilo směšně nízké nájemné: podle vyhlášky z roku 1964 činilo dvě koruny padesát za metr čtvereční a v průběhu let se prakticky vůbec nezvyšovalo. Téhož roku se začaly rozlišovat byty podle kategorií - byt první kategorie byl vybaven ústředním topením, byt čtvrté kategorie neměl vlastní záchod a koupelnu. Lokalita ovšem nehrála žádnou roli, za byt v Praze se platilo stejně jako za byt v malém městě na severu Čech. Ještě v roce 1961 měla jen třetina bytů koupelnu a pouze ve 47 % bytů byl zaveden vodovod přímo v domácnosti.

Vybrané nájemné samozřejmě zdaleka nestačilo na opravy a renovace, takže bytový fond byl v katastrofálním stavu. Pamětník Jan Sajdl vzpomíná, jak přišel o práci na teplickém OPBH, když si povšiml nespravedlností v péči o tamější byty: „Upozornil jsem na to, že na střechu obecní vily, kde bydlí tajemník komunistické strany, se dává drahý měděný plech, a na domy, kde žijí rodiny s dětmi, jenom hliník, který nevydrží.“

Jezdili se dívat, jak panelák roste

Mnoho lidí kvůli bydlení opouštělo své původní domovy a stěhovalo se do průmyslového pohraničí. I tam se ovšem na byt čekalo dlouhá léta a lidé bydleli v provizorních podmínkách. Ludmila Fialová vzpomíná, jak se roku 1962 s manželem nastěhovali do Rotavy u Kraslic a bydleli v jedné místnosti na zámečku Favorit, jenž dříve patřil rodině Nostitzových. „Slibovali nám byt do tří měsíců, ale to sídliště tady ještě nestálo. Chodili jsme se dívat na stavbu, na níž pracovali vězňové z Vykmanova, a počítali jsme, kolik pater prvního baráku už je postaveno. Jenže tam potom nastěhovali zaměstnance ze Škodovky.“ Když jim konečně přidělili byt v paneláku na rotavské „třídě V. I. Lenina“, brali to jako začátek nového života.

Děsivou anabázi prošel v pohraničí Eduard Vacek, který přišel do Teplic s manželkou jako elektrikář. Nadřizený mu sice hned přidělil klíč od pokoje na ubytovně, ale na vedení podniku mu ho vzápětí zase sebrali s tím, že komise, která přiděluje bydlení, zasedne až za půl roku. V zoufalé situaci se nastěhovali do betonového bunkru, kam přitáhl stará kamna a zatopil dřívím, posbíraným v parku.

„Kamna byla rozžhavená do červena a ze stěn se řinula voda. Ráno jsem měl ve fousech jinovatku a žena dostala těžký zánět močového měchýře.“

„Lidi se na mě chodili dívat, schovávali se za stromy a pozorovali mě jako nějakého šílence,“ dodává Eduard Vacek. Nakonec mu pomohli jeho kolegové z řad církve Svědků Jehovových. Vzali ho do opuštěného sklepního bytu v polorozpadlé vile a pomohli mu přibýtkem jakž takž zobyvatelnit. Zároveň ho ovšem získali jako nového člena své církve, Eduard se načas stal dokonce starším jejich sboru, později ale církev opustil. Dům je hotov. Ale bez odpadu!

Jednou z cest, jak se režim snažil řešit bytovou krizi, bylo uvolnění stavebních bytových družstev na konci padesátých let. Na rozdíl od státních bytů zde hrály roli i peníze - člen bytového družstva hradil zhruba třetinu nákladů na výstavbu bytu, na další třetinu získal výhodnou půjčku, zbytek pokryl státní příspěvek. Ale i na družstevní byty se čekalo dlouhá léta, družstevníci se navíc často museli sami podílet na stavbě.

Dalším pokusem o řešení krize byla masová výstavba panelových sídlišť, která sice vedla v 70. letech ke kolaudaci rekordního počtu nových bytů, ovšem v podmínkách děsivého socialistického šlendriánu. Na stavbě sídliště Petřiny pracoval i Anastáz Opasek, opat břevnovského kláštera a bývalý politický vězeň:

„Byly tam celé tlupy, které v noci odvážely kradený materiál, který jinak nebyl pro soukromníka dostupný.“

Tak vzpomíná na stavbu sídliště ve své knize Dvanáct zastavení, a pokračuje: „Na výroční schůzi ROH třeba klidně oznámili, že ze stavby sídliště se ztratilo tolik kusů těles ústředního topení, že by to stačilo pro celý čtyřposchodový dům. O nedostatcích na stavbách by se mohly vyprávět celé legendy. Jednou jsme na Petřinách pracovali v domě, který už byl hotov, a dokonce obydlen. Ale nefungovala odpadová roura, na záchodě neodtékala voda.“

I bydlení v takové nefunkční „králíkárně“ však bylo možno považovat za výhru. Třeba jen proto, že mladé rodiny se po letech konfliktního soužití konečně mohly odstěhovat z bytů sdílených s rodiči a sourozenci.

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se návštěvníci potkají s historiky Eduardem Stehlíkem a Pavlem Žáčkem, režiséry filmů Václavem Marhoulem nebo Adamem Drdou a dalšími osobnostmi a pamětníky. Více informací na [festival.pametnaroda.cz](http://festival.pametnaroda.cz).

Barbora Šťastná

Foto:

Anna Maňasová o Vánocích 1947, v ještě nerozděleném bytě.

Bourání staré čtvrti a výstavba nového sídliště nad ulicí Na Bídě, Liberec.

Ludmila Fialová s manželem v zahrádkářské kolonii v Rotavě, 80. léta.  
Pamětník Evangelis Liolios s manželkou Evou na sídlišti v Brně Bohunicích, 80. léta.  
Rodiče Elišky Polanecké.  
Portrét Elišky Polanecké, 2021.  
Rozestavěné sídliště Ostrava-Výškovice.

FotoAuthors:

Se souhlasem Post Bellum  
Se svolením Post Bellum/Václav Toužimský  
Se souhlasem Post Bellum  
Se souhlasem Post Bellum  
Se souhlasem Post Bellum  
Se souhlasem Post Bellum  
Se souhlasem Post Bellum/Jan Malura

## [Z Paměti národa: Vstupte do KSC a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: benesovsky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 408, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,05

/FOTO/ „Každý kdo bydlí má starostí půl,“ zpívali Irena Kačirková a Josef Bek v populárním songu z roku 1960. Bytová krize v Československu po celou dobu vlády komunistů výrazně ovivňovala lidské osudy a často ničila rodinné vztahy.

Irena Moudrá Wünschová strávila část dětství v 60. letech ve velkém čtyřpokojovém bytě svých prarodičů na Smíchově. Kromě babičky, dědečka, jejich rodičů a sestry Blanky tam bydlely také matčiny dvě sestry se svými manžely a dětmi. Každá rodina obývala jeden pokoj a všichni dohromady sdíleli kuchyň a koupelnu, což vyvolávalo řadu konfliktů. „Prarodiče se snažili vycházet se všemi třemi dcerami a jejich partnery, často to bylo tristní,“ říká pamětnice. Stísněné životní podmínky poznamenaly i manželství jejich rodičů:

„Mojí rodiče se přílišně hádali, házeli po sobě věcmi.“

Babička, která se snažila vnoučata uchránit před dusnou atmosférou, s nimi často odjížděla do rodinné vily v Klatovech. Ale ani tam si neužili příliš komfortu, dům byl totiž plný nuceně dosazených nájemníků a prarodiče tam směli užívat jen jednu místnost bez příslušenství, pro vodu museli chodit do sklepa, záchod sdíleli s dalšími nájemníky.

Katastrofální nedostatek bytů způsoboval i různé absurdní situace, jako třeba společné bydlení rozvedených manželů, kteří si do bytu vodili svoje nové partnery. Disident Stanislav Pitaš vzpomíná, jak ho jednou přišli zatknout do bytu jeho přítelkyně:

„Ona se rozváděla a v tom bytě bydlel i její exmanžel. Každý z nich měl jednu místnost. Najednou brzy ráno zvonění, rány do dveří. Vlítli dovnitř, vytáhli mě nahatýho z pelechu. Ten chlap byl úplně v šoku!“

Dekret od prezidenta

Nedostatek bytů byl po celou dobu vlády komunistů v Československu zejména mladými lidmi považován za nejtěžší sociální problém. Jen v roce 1967 bylo v Praze evidováno 45 tisíc nevyřízených žádostí o byt. Jediná cesta k bydlení vedla přes získání státního nebo podnikového dekretu na byt anebo vstup do bytového družstva. V každém případě to znamenalo mnoho let čekání s nejistým výsledkem, protože byt se přidělovaly podle složitého klíče: roli hrála rodinná situace, ale i „potřebnost“ a samozřejmě politická angažovanost. Pavel Štrobl se o tom přesvědčil, když pracoval pro podnik zahraničního obchodu Ligna. Bydlel na ubytovně, a když se oženil, zajímal se o možnost získání podnikového bytu. Nadřízený mu odpověděl:

„Když vstoupíš do strany, dáme tě na čekací listinu. Za čtrnáct let bys mohl přijít na řadu.“

Ale protože sestavování pořadníků a proces přidělování dekretů byly zcela neprůhledné, výjimečně se mohly odehrát i takřka pohádkové příběhy, kdy rodinu vysvobodil z tíživé situace zásah někoho mocného shůry. Tak tomu bylo v případě jedenáctileté Elišky Polanecké. Její tatínek byl bývalý politický vězeň a celá rodina se čtyřmi dětmi žila v jediné vlhké místnosti na okraji Prahy s rozklíženými dveřmi, stojatou vodou na chodbě a pobíhajícími krysami. „Jednoho krásného dne jsem sedla a napsala jsem prezidentovi Zápotockému,“ vypráví. „Napsala jsem mu i o těch krysách, které jsem ten den viděla. Jsem skeptik, takže jsem nečekala, že za tři neděle najdu ve schránce dopis z prezidentské kanceláře.“ Dopis je informoval, že jejich záležitost byla s doporučením předána bytovému odboru Prahy 13 a za další dva týdny rodina dostala dekret na byt u Kubánského náměstí.

Nutno ovšem podotknout, že příběh „prezidentského dekretu“ je naprostou raritou mezi tisíci jiných s daleko prozaičtějšími a především zdouhavějšími konci.

Společný záchod a nadměrné metry

Nepřátelé režimu byli často obětí bytové šikany. V roce 1952 se rozpoutala takzvaná Akce B, která měla za cíl vystěhování nepřátelských osob z velkých měst. Jen v Praze se týkala téměř čtyř tisíc lidí a více než tisíce bytů. Rodiny politických vězňů nebo živnostníků, jejichž podnikání bylo znárodněno, se musely stěhovat do pohraničí anebo sdílet svůj byt s dalšími nájemníky. Na bydlení v rozděleném bytě po roce 1948 vzpomíná Anna Maňasová. Režim jim do bytu nastěhoval rodinu komunistů s malým dítětem:

„Zpočátku bylo to soužití hrozné. Byli proti nám tak naočkovaní, že si snad mysleli, že jíme lidi.“

„Nechtěli s námi dobře vycházet, skamarádit se. Ale netrvalo dlouho a najednou naše babička hlídala to jejich miminko.

Nakonec jsme se všichni docela spřátelili. Tristní bylo, že jsme měli záchod dohromady,“ vypráví pamětnice.

Do potíží se mohl člověk dostat už jen proto, že obýval příliš velký byt. V roce 1948 se do právního řádu dostal pojem nadměrných bytů; za takový byl považován byt s větším počtem pokojů než obyvatel. Od roku 1956 se vypočítávaly takzvané nadměrné metry, přičemž na jednoho nájemníka nemělo připadnout víc než 12 metrů čtverečních obytných místností. Proti obyvatelům „příliš velkých“ bytů - což často byli osamělí starší lidé - se vedly ostré denunční kampaně s cílem přinutit je, aby si do bytu vzali podnájemníky.

Na Vinohradech stejně jako v Litvinově

Nedostupnost bytů vedla k tomu, že když už někdo dekret na byt získal, za žádnou cenu se ho nevzdal. Prarodiče nechávali do bytů přihlásit svá vnoučata a užívací právo se předávalo z generace na generaci.

Ve státních bytech se platilo směšně nízké nájemné: podle vyhlášky z roku 1964 činilo dvě koruny padesát za metr čtvereční a v průběhu let se prakticky vůbec nezvyšovalo. Téhož roku se začaly rozlišovat byty podle kategorií - byt první kategorie byl vybaven ústředním topením, byt čtvrté kategorie neměl vlastní záchod a koupelnu. Lokalita ovšem nehrála žádnou roli, za byt v Praze se platilo stejně jako za byt v malém městě na severu Čech. Ještě v roce 1961 měla jen třetina bytů koupelnu a pouze ve 47 % bytů byl zaveden vodovod přímo v domácnosti.

Vybrané nájemné samozřejmě zdaleka nestačilo na opravy a renovace, takže bytový fond byl v katastrofálním stavu. Pamětník Jan Sajdl vzpomíná, jak přišel o práci na teplickém OPBH, když si povšiml nespravedlností v péči o tamější byty: „Upozornil jsem na to, že na střechu obecní vily, kde bydlí tajemník komunistické strany, se dává drahý měděný plech, a na domy, kde žijí rodiny s dětmi, jenom hliník, který nevydrží.“

Jezdili se dívat, jak panelák roste

Mnoho lidí kvůli bydlení opouštělo své původní domovy a stěhovalo se do průmyslového pohraničí. I tam se ovšem na byt čekalo dlouhá léta a lidé bydleli v provizorních podmínkách. Ludmila Fialová vzpomíná, jak se roku 1962 s manželem nastěhovali do Rotavy u Kraslic a bydleli v jedné místnosti na zámečku Favorit, jenž dříve patřil rodině Nostitzových. „Slibovali nám byt do tří měsíců, ale to sídliště tady ještě nestálo. Chodili jsme se dívat na stavbu, na níž pracovali vězňové z Vykmanova, a počítali jsme, kolik pater prvního baráku už je postaveno. Jenže tam potom nastěhovali zaměstnance ze Škodovky.“ Když jim konečně přidělili byt v paneláku na rotavské „třídě V. I. Lenina“, brali to jako začátek nového života.

Děsivou anabází prošel v pohraničí Eduard Vacek, který přišel do Teplic s manželkou jako elektrikář. Nadřizený mu sice hned přidělil klíč od pokoje na ubytovně, ale na vedení podniku mu ho vzápětí zase sebrali s tím, že komise, která přiděluje bydlení, zasedne až za půl roku. V zoufalé situaci se nastěhovali do betonového bunkru, kam přitáhl stará kamna a zatopil dřívím, posbíraným v parku.

„Kamna byla rozžhavená do červena a ze stěn se řinula voda. Ráno jsem měl ve fousech jinovatku a žena dostala těžký zánět močového měchýře.“

„Lidi se na mě chodili dívat, schovávali se za stromy a pozorovali mě jako nějakého šílence,“ dodává Eduard Vacek. Nakonec mu pomohli jeho kolegové z řad církve Svědků Jehovových. Vzali ho do opuštěného sklepního bytu v polorozpadlé vile a pomohli mu přibýtkem jakž takž zobyvatelnit. Zároveň ho ovšem získali jako nového člena své církve, Eduard se načas stal dokonce starším jejich sboru, později ale církev opustil. Dům je hotov. Ale bez odpadu!

Jednou z cest, jak se režim snažil řešit bytovou krizi, bylo uvolnění stavebních bytových družstev na konci padesátých let. Na rozdíl od státních bytů zde hrály roli i peníze - člen bytového družstva hradil zhruba třetinu nákladů na výstavbu bytu, na další třetinu získal výhodnou půjčku, zbytek pokryl státní příspěvek. Ale i na družstevní byty se čekalo dlouhá léta, družstevníci se navíc často museli sami podílet na stavbě.

Dalším pokusem o řešení krize byla masová výstavba panelových sídlišť, která sice vedla v 70. letech ke kolaudaci rekordního počtu nových bytů, ovšem v podmínkách děsivého socialistického šlendriánu. Na stavbě sídliště Petřiny pracoval i Anastáz Opasek, opat břevnovského kláštera a bývalý politický vězeň:

„Byly tam celé tlupy, které v noci odvážely kradený materiál, který jinak nebyl pro soukromníka dostupný.“

Tak vzpomíná na stavbu sídliště ve své knize Dvanáct zastavení, a pokračuje: „Na výroční schůzi ROH třeba klidně oznámili, že ze stavby sídliště se ztratilo tolik kusů těles ústředního topení, že by to stačilo pro celý čtyřposchodový dům. O nedostatcích na stavbách by se mohly vyprávět celé legendy. Jednou jsme na Petřinách pracovali v domě, který už byl hotov, a dokonce obydlen. Ale nefungovala odpadová roupa, na záchodě neodtékala voda.“

I bydlení v takové nefunkční „králíkárně“ však bylo možno považovat za výhru. Třeba jen proto, že mladé rodiny se po letech konfliktního soužití konečně mohly odstěhovat z bytů sdílených s rodiči a sourozenci.

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se návštěvníci potkají s historiky Eduardem Stehlíkem a Pavlem Žáčkem, režiséry filmů Václavem Marhoulem nebo Adamem Drdou a dalšími osobnostmi a pamětníky. Více informací na [festival.pametnaroda.cz](http://festival.pametnaroda.cz).

Barbora Šťastná

Foto:

Anna Maňasová o Vánocích 1947, v ještě nerozděleném bytě.

Bourání staré čtvrti a výstavba nového sídliště nad ulicí Na Bídě, Liberec.

Ludmila Fialová s manželem v zahrádkářské kolonii v Rotavě, 80. léta.

Pamětník Evangelis Liolios s manželkou Evou na sídlišti v Brně Bohunicích, 80. léta.

Rodiče Elišky Polanecké.

Portrét Elišky Polanecké, 2021.

Rozestavěné sídliště Ostrava-Výškovice.

FotoAuthors:

Se souhlasem Post Bellum

Se svolením Post Bellum/Václav Toužimský

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum/Jan Malura

## Z Paměti národa: Vstupte do KSC a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: nymbursky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 381, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,05

/FOTO/ „Každý kdo bydlí má starosti půl,“ zpívali Irena Kačírková a Josef Bek v populárním songu z roku 1960. Bytová krize v Československu po celou dobu vlády komunistů výrazně ovivňovala lidské osudy a často ničila rodinné vztahy.

Irena Moudrá Wünschová strávila část dětství v 60. letech ve velkém čtyřpokojovém bytě svých prarodičů na Smíchově. Kromě babičky, dědečka, jejich rodičů a sestry Blanky tam bydlely také matčiny dvě sestry se svými manžely a dětmi. Každá rodina obývala jeden pokoj a všichni dohromady sdíleli kuchyň a koupelnu, což vyvolávalo řadu konfliktů. „Prarodiče se snažili vycházet se všemi třemi dcerami a jejich partnery, často to bylo tristní,“ říká pamětnice. Stísněné životní podmínky poznamenaly i manželství jejich rodičů:

„Moji rodiče se příšerně hádali, házeli po sobě věcmi.“

Babička, která se snažila vnoučata uchránit před dusnou atmosférou, s nimi často odjížděla do rodinné vily v Klatovech. Ale ani tam si neužili příliš komfortu, dům byl totiž plný nuceně dosazených nájemníků a prarodiče tam směli užívat jen jednu místnost bez příslušenství, pro vodu museli chodit do sklepa, záchod sdíleli s dalšími nájemníky.

Katastrofální nedostatek bytů způsoboval i různé absurdní situace, jako třeba společné bydlení rozvedených manželů, kteří si do bytu vodili svoje nové partnery. Disident Stanislav Píšaš vzpomíná, jak ho jednou přišli zatknout do bytu jeho přítelkyně:

„Ona se rozváděla a v tom bytě bydlel i její exmanžel. Každý z nich měl jednu místnost. Najednou brzy ráno zvonění, rány do dveří. Vlítli dovnitř, vytáhli mě nahatýho z pelechu. Ten chlap byl úplně v šoku!“

Dekret od prezidenta

Nedostatek bytů byl po celou dobu vlády komunistů v Československu zejména mladými lidmi považován za nejtěžší sociální problém. Jen v roce 1967 bylo v Praze evidováno 45 tisíc nevyřízených žádostí o byt. Jediná cesta k bydlení vedla přes získání státního nebo podnikového dekretu na byt anebo vstup do bytového družstva. V každém případě to znamenalo mnoho let čekání s nejistým výsledkem, protože byt se přidělovaly podle složitějšího klíče: roli hrála rodinná situace, ale i „potřebnost“ a samozřejmě politická angažovanost. Pavel Štrobl se o tom přesvědčil, když pracoval pro podnik zahraničního obchodu Ligna. Bydlel na ubytovně, a když se oženil, zajímal se o možnost získání podnikového bytu. Nadřízený mu odpověděl:

„Když vstoupíš do strany, dáme tě na čekací listinu. Za čtrnáct let bys mohl přijít na řadu.“

Ale protože sestavování pořadníků a proces přidělování dekretů byly zcela neprůhledné, výjimečně se mohly odehrát i takřka pohádkové příběhy, kdy rodinu vysvobodil z tíživé situace zásah někoho mocného shůry. Tak tomu bylo v případě jedenáctileté Elišky Polanecké. Její tatínek byl bývalý politický vězeň a celá rodina se čtyřmi dětmi žila v jediné vlhké místnosti na okraji Prahy s rozklíženými dveřmi, stojatou vodou na chodbě a pobíhajícími krysami. „Jednoho krásného dne jsem sedla a napsala jsem prezidentovi Zápotockému,“ vypráví. „Napsala jsem mu i o těch krysách, které jsem ten den viděla. Jsem skeptik, takže jsem nečekala, že za tři neděle najdu ve schránce dopis z prezidentské kanceláře.“ Dopis je informoval, že jejich záležitost byla s doporučením předána bytovému odboru Prahy 13 a za další dva týdny rodina dostala dekret na byt u Kubánského náměstí.

Nutno ovšem podotknout, že příběh „prezidentského dekretu“ je naprostou raritou mezi tisíci jiných s daleko prozaičtějšími a především zdoluhavějšími konci.

Společný záchod a nadměrné metry

Nepřátelé režimu byli často obětí bytové šikany. V roce 1952 se rozpoutala takzvaná Akce B, která měla za cíl vystěhování nepřátelských osob z velkých měst. Jen v Praze se týkala téměř čtyř tisíc lidí a více než tisíce bytů. Rodiny politických vězňů nebo živnostníků, jejichž podnikání bylo znárodněno, se musely stěhovat do pohraničí anebo sdílet svůj byt s dalšími nájemníky. Na bydlení v rozděleném bytě po roce 1948 vzpomíná Anna Maňasová. Režim jim do bytu nastěhoval rodinu komunistů s malým dítětem:

„Zpočátku bylo to soužití hrozné. Byli proti nám tak naočkovaní, že si snad mysleli, že jíme lidi.“

„Nechtěli s námi dobře vycházet, skamarádit se. Ale netrvalo dlouho a najednou naše babička hlídala to jejich miminko.

Nakonec jsme se všichni docela spřátelili. Tristní bylo, že jsme měli záchod dohromady,“ vypráví pamětnice.

Do potíží se mohl člověk dostat už jen proto, že obýval příliš velký byt. V roce 1948 se do právního řádu dostal pojem nadměrných bytů; za takový byl považován byt s větším počtem pokojů než obyvatel. Od roku 1956 se vypočítávaly takzvané nadměrné metry, přičemž na jednoho nájemníka nemělo připadnout víc než 12 metrů čtverečních obytných místností. Proti obyvatelům „příliš velkých“ bytů - což často byli osamělí starší lidé - se vedly ostré denunční kampaně s cílem přinutit je, aby si do bytu vzali podnájemníky.

Na Vinohradech stejně jako v Litvínově

Nedostupnost bytů vedla k tomu, že když už někdo dekret na byt získal, za žádnou cenu se ho nevzdal. Prarodiče nechávali do bytů přihlásit svá vnoučata a užívací právo se předávalo z generace na generaci.

Ve státních bytech se platilo směšně nízké nájemné: podle vyhlášky z roku 1964 činilo dvě koruny padesát za metr čtvereční a v průběhu let se prakticky vůbec nezvyšovalo. Téhož roku se začaly rozlišovat byty podle kategorií - byt první kategorie byl vybaven ústředním topením, byt čtvrté kategorie neměl vlastní záchod a koupelnu. Lokalita ovšem nehrála žádnou roli, za byt v Praze se platilo stejně jako za byt v malém městě na severu Čech. Ještě v roce 1961 měla jen třetina bytů koupelnu a pouze ve 47 % bytů byl zaveden vodovod přímo v domácnosti.

Vybrané nájemné samozřejmě zdaleka nestačilo na opravy a renovace, takže bytový fond byl v katastrofálním stavu. Pamětník Jan Sajdl vzpomíná, jak přišel o práci na teplickém OPBH, když si povšiml nespravedlností v péči o tamější byty: „Upozornil jsem na to, že na střechu obecní vily, kde bydlí tajemník komunistické strany, se dává drahý měděný plech, a na domy, kde žijí rodiny s dětmi, jenom hliník, který nevydrží.“

Jezdili se dívat, jak panelák roste

Mnoho lidí kvůli bydlení opouštělo své původní domovy a stěhovalo se do průmyslového pohraničí. I tam se ovšem na byt čekalo dlouhá léta a lidé bydleli v provizorních podmínkách. Ludmila Fialová vzpomíná, jak se roku 1962 s manželem

nastěhovali do Rotavy u Kraslic a bydleli v jedné místnosti na zámečku Favorit, jenž dříve patřil rodině Nostitzových. „Slibovali nám byt do tří měsíců, ale to sídliště tady ještě nestálo. Chodili jsme se dívat na stavbu, na níž pracovali vězňové z Vykmanova, a počítali jsme, kolik pater prvního baráku už je postaveno. Jenže tam potom nastěhovali zaměstnance ze Škodovky.“ Když jim konečně přidělili byt v paneláku na rotavské „třídě V. I. Lenina“, brali to jako začátek nového života.

Děsivou anabázi prošel v pohraničí Eduard Vacek, který přišel do Teplic s manželkou jako elektrikář. Nadřazený mu sice hned přidělil klíč od pokoje na ubytovně, ale na vedení podniku mu ho vzápětí zase sebrali s tím, že komise, která přiděluje bydlení, zasedne až za půl roku. V zoufalé situaci se nastěhovali do betonového bunkru, kam přitáhl stará kamna a zatopil dřívím, posbíraným v parku.

„Kamna byla rozžhavená do červena a ze stěn se řinula voda. Ráno jsem měl ve fousech jinovatku a žena dostala těžký zánět močového měchýře.“

„Lidi se na mě chodili dívat, schovávali se za stromy a pozorovali mě jako nějakého šilence,“ dodává Eduard Vacek. Nakonec mu pomohli jeho kolegové z řad církve Svědků Jehovových. Vzali ho do opuštěného sklepního bytu v polorozpadlé vile a pomohli mu příbytek jakž takž zobyvatelnit. Zároveň ho ovšem získali jako nového člena své církve, Eduard se načas stal dokonce starším jejich sboru, později ale církev opustil. Dům je hotov. Ale bez odpadu!

Jednou z cest, jak se režim snažil řešit bytovou krizi, bylo uvolnění stavebních bytových družstev na konci padesátých let. Na rozdíl od státních bytů zde hrály roli i peníze - člen bytového družstva hradil zhruba třetinu nákladů na výstavbu bytu, na další třetinu získal výhodnou půjčku, zbytek pokryl státní příspěvek. Ale i na družstevní byty se čekalo dlouhá léta, družstevníci se navíc často museli sami podílet na stavbě.

Dalším pokusem o řešení krize byla masová výstavba panelových sídlišť, která sice vedla v 70. letech ke kolaudaci rekordního počtu nových bytů, ovšem v podmínkách děsivého socialistického šlendriánu. Na stavbě sídliště Petřiny pracoval i Anastáz Opasek, opat břevnovského kláštera a bývalý politický vězeň:

„Byly tam celé tlupy, které v noci odvážely kradený materiál, který jinak nebyl pro soukromníka dostupný.“

Tak vzpomíná na stavbu sídliště ve své knize Dvanáct zastavení, a pokračuje: „Na výroční schůzi ROH třeba klidně oznámili, že ze stavby sídliště se ztratilo tolik kusů těles ústředního topení, že by to stačilo pro celý čtyřposchodový dům. O nedostacích na stavbách by se mohly vyprávět celé legendy. Jednou jsme na Petřinách pracovali v domě, který už byl hotov, a dokonce obydlen. Ale nefungovala odpadová roura, na záchodě neodtékala voda.“

I bydlení v takové nefunkční „králíkárně“ však bylo možno považovat za výhru. Třeba jen proto, že mladé rodiny se po letech konfliktního soužití konečně mohly odstěhovat z bytů sdílených s rodiči a sourozenci.

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se návštěvníci potkají s historiky Eduardem Stehlikem a Pavlem Žáčkem, režiséry filmů Václavem Marhoulem nebo Adamem Drdou a dalšími osobnostmi a pamětníky. Více informací na [festival.pametnaroda.cz](http://festival.pametnaroda.cz).

Barbora Šťastná

Foto:

Anna Maňasová o Vánocích 1947, v ještě nerozděleném bytě.

Bourání staré čtvrti a výstavba nového sídliště nad ulicí Na Bídě, Liberec.

Ludmila Fialová s manželem v zahrádkářské kolonii v Rotavě, 80. léta.

Pamětník Evangelis Liolios s manželkou Evou na sídlišti v Brně Bohunicích, 80. léta.

Rodiče Elišky Polanecké.

Portrét Elišky Polanecké, 2021.

Rozestavěné sídliště Ostrava-Výškovice.

FotoAuthors:

Se souhlasem Post Bellum

Se svolením Post Bellum/Václav Toužimský

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum/Jan Malura

## [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: boleslavsky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 5 710, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

/FOTO/ „Každý kdo bydlí má starostí půl,“ zpívali Irena Kačírková a Josef Bek v populárním songu z roku 1960. Bytová krize v Československu po celou dobu vlády komunistů výrazně ovivňovala lidské osudy a často ničila rodinné vztahy.

Irena Moudrá Wünschová strávila část dětství v 60. letech ve velkém čtyřpokojovém bytě svých prarodičů na Smíchově. Kromě babičky, dědečka, jejich rodičů a sestry Blanky tam bydlely také matčiny dvě sestry se svými manžely a dětmi. Každá rodina obývala jeden pokoj a všichni dohromady sdíleli kuchyň a koupelnu, což vyvolávalo řadu konfliktů. „Prarodiče se snažili vycházet se všemi třemi dcerami a jejich partnery, často to bylo tristní,“ říká pamětnice. Stísněné životní podmínky poznamenaly i manželství jejich rodičů:

„Moji rodiče se příšerně hádali, házeli po sobě věcmi.“

Babička, která se snažila vnoučata uchránit před dusnou atmosférou, s nimi často odjížděla do rodinné vily v Klatovech. Ale ani tam si neužili příliš komfortu, dům byl totiž plný nuceně dosazených nájemníků a prarodiče tam směli užívat jen jednu místnost bez příslušenství, pro vodu museli chodit do sklepa, záchod sdíleli s dalšími nájemníky.

Katastrofální nedostatek bytů způsoboval i různé absurdní situace, jako třeba společné bydlení rozvedených manželů, kteří si do bytu vodili svoje nové partnery. Disident Stanislav Pitaš vzpomíná, jak ho jednou přišli zatknout do bytu jeho přítelkyně:

„Ona se rozváděla a v tom bytě bydlel i její exmanžel. Každý z nich měl jednu místnost. Najednou brzy ráno zvonění, rány do dveří. Vlítli dovnitř, vytáhli mě nahatýho z pelechu. Ten chlap byl úplně v šoku!“

Dekret od prezidenta

Nedostatek bytů byl po celou dobu vlády komunistů v Československu zejména mladými lidmi považován za nejtěžší sociální problém. Jen v roce 1967 bylo v Praze evidováno 45 tisíc nevyřízených žádostí o byt. Jediná cesta k bydlení vedla přes získání státního nebo podnikového dekretu na byt anebo vstup do bytového družstva. V každém případě to znamenalo mnoho let čekání s nejistým výsledkem, protože byt se přidělovaly podle složitého klíče: roli hrála rodinná situace, ale i „potřebnost“ a samozřejmě politická angažovanost. Pavel Štrobl se o tom přesvědčil, když pracoval pro podnik zahraničního obchodu Ligna. Bydlel na ubytovně, a když se oženil, zajímal se o možnost získání podnikového bytu. Nadřízený mu odpověděl:

„Když vstoupíš do strany, dáme tě na čekací listinu. Za čtrnáct let bys mohl přijít na řadu.“

Ale protože sestavování pořadníků a proces přidělování dekretů byly zcela neprůhledné, výjimečně se mohly odehrát i takřka pohádkové příběhy, kdy rodinu vysvobodil z tíživé situace zásah někoho mocného shůry. Tak tomu bylo v případě jedenáctileté Elišky Polanecké. Její tatínek byl bývalý politický vězeň a celá rodina se čtyřmi dětmi žila v jediné vlhké místnosti na okraji Prahy s rozklíženými dveřmi, stojatou vodou na chodbě a pobíhajícími krysami. „Jednoho krásného dne jsem sedla a napsala jsem prezidentovi Zápotockému,“ vypráví. „Napsala jsem mu i o těch krysách, které jsem ten den viděla. Jsem skeptik, takže jsem nečekala, že za tři neděle najdu ve schránce dopis z prezidentské kanceláře.“ Dopis je informoval, že jejich záležitost byla s doporučením předána bytovému odboru Prahy 13 a za další dva týdny rodina dostala dekret na byt u Kubánského náměstí.

Nutno ovšem podotknout, že příběh „prezidentského dekretu“ je naprostou raritou mezi tisíci jiných s daleko prozaičtějšími a především zdoluhavějšími konci.

Společný záchod a nadměrné metry

Nepřátelé režimu byli často obětí bytové šikany. V roce 1952 se rozpoutala takzvaná Akce B, která měla za cíl vystěhování nepřátelských osob z velkých měst. Jen v Praze se týkala téměř čtyř tisíc lidí a více než tisíce bytů. Rodiny politických vězňů nebo živnostníků, jejichž podnikání bylo znárodněno, se musely stěhovat do pohraničí anebo sdílet svůj byt s dalšími nájemníky. Na bydlení v rozděleném bytě po roce 1948 vzpomíná Anna Maňasová. Režim jim do bytu nastěhoval rodinu komunistů s malým dítětem:

„Zpočátku bylo to soužití hrozné. Byli proti nám tak naočkovaní, že si snad mysleli, že jíme lidi.“

„Nechtěli s námi dobře vycházet, skamarádit se. Ale netrvalo dlouho a najednou naše babička hlídala to jejich miminko.

Nakonec jsme se všichni docela spřátelili. Tristní bylo, že jsme měli záchod dohromady,“ vypráví pamětnice.

Do potíží se mohl člověk dostat už jen proto, že obýval příliš velký byt. V roce 1948 se do právního řádu dostal pojem nadměrných bytů; za takový byl považován byt s větším počtem pokojů než obyvatel. Od roku 1956 se vypočítávaly takzvané nadměrné metry, přičemž na jednoho nájemníka nemělo připadnout víc než 12 metrů čtverečních obytných místností. Proti obyvatelům „příliš velkých“ bytů - což často byli osamělí starší lidé - se vedly ostré denunční kampaně s cílem přinutit je, aby si do bytu vzali podnájemníky.

Na Vinohradech stejně jako v Litvínově

Nedostupnost bytů vedla k tomu, že když už někdo dekret na byt získal, za žádnou cenu se ho nevzdal. Prarodiče nechávali do bytů přihlásit svá vnoučata a užívací právo se předávalo z generace na generaci.

Ve státních bytech se platilo směšně nízké nájemné: podle vyhlášky z roku 1964 činilo dvě koruny padesát za metr čtvereční a v průběhu let se prakticky vůbec nezvyšovalo. Téhož roku se začaly rozlišovat byty podle kategorií - byt první kategorie byl vybaven ústředním topením, byt čtvrté kategorie neměl vlastní záchod a koupelnu. Lokalita ovšem nehrála žádnou roli, za byt v Praze se platilo stejně jako za byt v malém městě na severu Čech. Ještě v roce 1961 měla jen třetina bytů koupelnu a pouze ve 47 % bytů byl zaveden vodovod přímo v domácnosti.

Vybrané nájemné samozřejmě zdaleka nestačilo na opravy a renovace, takže bytový fond byl v katastrofálním stavu. Pamětník Jan Sajdl vzpomíná, jak přišel o práci na teplickém OPBH, když si povšiml nespravedlností v péči o tamější byty: „Upozornil jsem na to, že na střechu obecní vily, kde bydlí tajemník komunistické strany, se dává drahý měděný plech, a na domy, kde žijí rodiny s dětmi, jenom hliník, který nevydrží.“

Jezdili se dívat, jak panelák roste

Mnoho lidí kvůli bydlení opouštělo své původní domovy a stěhovalo se do průmyslového pohraničí. I tam se ovšem na byt čekalo dlouhá léta a lidé bydleli v provizorních podmínkách. Ludmila Fialová vzpomíná, jak se roku 1962 s manželem nastěhovali do Rotavy u Kraslic a bydleli v jedné místnosti na zámečku Favorit, jenž dříve patřil rodině Nostitzových. „Slibovali nám byt do tří měsíců, ale to sídliště tady ještě nestálo. Chodili jsme se dívat na stavbu, na níž pracovali vězňové z Vykmánova, a počítali jsme, kolik pater prvního baráku už je postaveno. Jenže tam potom nastěhovali zaměstnance ze Škodovky.“ Když jim konečně přidělili byt v paneláku na rotavské „třídě V. I. Lenina“, brali to jako začátek nového života.

Děsivou anabází prošel v pohraničí Eduard Vacek, který přišel do Teplic s manželkou jako elektrikář. Nadřízený mu sice hned přidělil klíč od pokoje na ubytovně, ale na vedení podniku mu ho vzápětí zase sebrali s tím, že komise, která přiděluje bydlení, zasedne až za půl roku. V zoufalé situaci se nastěhovali do betonového bunkru, kam přitáhl stará kamna a zatopil dřívím, posbíraným v parku.

„Kamna byla rozžhavená do červena a ze stěn se řinula voda. Ráno jsem měl ve fousech jinovatku a žena dostala těžký zánět močového měchýře.“

„Lidi se na mě chodili dívat, schovávali se za stromy a pozorovali mě jako nějakého šilence,“ dodává Eduard Vacek. Nakonec mu pomohli jeho kolegové z řad církve Svědků Jehovových. Vzali ho do opuštěného sklepního bytu v polorozpadlé vile a

pomohli mu příbytek jakž takž zobyvatelnit. Zároveň ho ovšem získali jako nového člena své církve, Eduard se načas stal dokonce starším jejich sboru, později ale církev opustil. Dům je hotov. Ale bez odpadu!

Jednou z cest, jak se režim snažil řešit bytovou krizí, bylo uvolnění stavebních bytových družstev na konci padesátých let. Na rozdíl od státních bytů zde hrály roli i peníze - člen bytového družstva hradil zhruba třetinu nákladů na výstavbu bytu, na další třetinu získal výhodnou půjčku, zbytek pokryl státní příspěvek. Ale i na družstevní byty se čekalo dlouhá léta, družstevníci se navíc často museli sami podílet na stavbě.

Dalším pokusem o řešení krize byla masová výstavba panelových sídlišť, která sice vedla v 70. letech ke kolaudaci rekordního počtu nových bytů, ovšem v podmínkách děsivého socialistického šlendriánu. Na stavbě sídliště Petřiny pracoval i Anastáz Opasek, opat břevnovského kláštera a bývalý politický vězeň:

„Byly tam celé tlupy, které v noci odvážely kradený materiál, který jinak nebyl pro soukromníka dostupný.“

Tak vzpomíná na stavbu sídliště ve své knize Dvanáct zastavení, a pokračuje: „Na výroční schůzi ROH třeba klidně oznámili, že ze stavby sídliště se ztratilo tolik kusů těles ústředního topení, že by to stačilo pro celý čtyřposchodový dům. O nedostacích na stavbách by se mohly vyprávět celé legendy. Jednou jsme na Petřinách pracovali v domě, který už byl hotov, a dokonce obydlen. Ale nefungovala odpadová roua, na záchodě neodtékala voda.“

I bydlení v takové nefunkční „králíkárně“ však bylo možno považovat za výhru. Třeba jen proto, že mladé rodiny se po letech konfliktního soužití konečně mohly odstěhovat z bytů sdílených s rodiči a sourozenci.

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se návštěvníci potkají s historiky Eduardem Stehlíkem a Pavlem Žáčkem, režiséry filmů Václavem Marhoulem nebo Adamem Drdou a dalšími osobnostmi a pamětníky. Více informací na [festival.pametnaroda.cz](http://festival.pametnaroda.cz).

Barbora Šťastná

Foto:

Anna Maňasová o Vánocích 1947, v ještě nerozděleném bytě.

Bourání staré čtvrti a výstavba nového sídliště nad ulicí Na Bídě, Liberec.

Ludmila Fialová s manželem v zahrádkářské kolonii v Rotavě, 80. léta.

Pamětník Evangelis Liolios s manželkou Evou na sídlišti v Brně Bohunicích, 80. léta.

Rodiče Elišky Polanecké.

Portrét Elišky Polanecké, 2021.

Rozestavěné sídliště Ostrava-Výškovice.

FotoAuthors:

Se souhlasem Post Bellum

Se svolením Post Bellum/Václav Toužimský

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum/Jan Malura

## [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: prazsky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 63 201, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

/FOTO/ „Každý kdo bydlí má starostí půl,“ zpívali Irena Kačirková a Josef Bek v populárním songu z roku 1960. Bytová krize v Československu po celou dobu vlády komunistů výrazně ovivňovala lidské osudy a často ničila rodinné vztahy.

Irena Moudrá Wünschová strávila část dětství v 60. letech ve velkém čtyřpokojovém bytě svých prarodičů na Smíchově. Kromě babičky, dědečka, jejich rodičů a sestry Blanky tam bydlely také matčiny dvě sestry se svými manžely a dětmi. Každá rodina obývala jeden pokoj a všichni dohromady sdíleli kuchyň a koupelnu, což vyvolávalo řadu konfliktů. „Prarodiče se snažili vycházet se všemi třemi dcerami a jejich partnery, často to bylo tristní,“ říká pamětnice. Stísněné životní podmínky poznamenaly i manželství jejich rodičů:

„Moji rodiče se příšerně hádali, házeli po sobě věcmi.“

Babička, která se snažila vnoučata uchránit před dusnou atmosférou, s nimi často odjížděla do rodinné vily v Klatovech. Ale ani tam si neužili příliš komfortu, dům byl totiž plný nuceně dosazených nájemníků a prarodiče tam směli užívat jen jednu místnost bez příslušenství, pro vodu museli chodit do sklepa, záchod sdíleli s dalšími nájemníky.

Katastrofální nedostatek bytů způsoboval i různé absurdní situace, jako třeba společné bydlení rozvedených manželů, kteří si do bytu vodili svoje nové partnery. Disident Stanislav Pitaš vzpomíná, jak ho jednou přišli zatknout do bytu jeho přítelkyně:

„Ona se rozváděla a v tom bytě bydlel i její exmanžel. Každý z nich měl jednu místnost. Najednou brzy ráno zvonění, rány do dveří. Vlítli dovnitř, vytáhli mě nahatýho z pelechu. Ten chlap byl úplně v šoku!“

Dekret od prezidenta

Nedostatek bytů byl po celou dobu vlády komunistů v Československu zejména mladými lidmi považován za nejtěživější sociální problém. Jen v roce 1967 bylo v Praze evidováno 45 tisíc nevyřízených žádostí o byt. Jediná cesta k bydlení vedla přes získání státního nebo podnikového dekretu na byt anebo vstup do bytového družstva. V každém případě to znamenalo mnoho let čekání s nejistým výsledkem, protože byt se přidělovaly podle složitého klíče: roli hrála rodinná situace, ale i „potřebnost“ a samozřejmě politická angažovanost. Pavel Štrobl se o tom přesvědčil, když pracoval pro podnik zahraničního obchodu Ligna. Bydlel na ubytovně, a když se oženil, zajímal se o možnost získání podnikového bytu. Nadřazený mu odpověděl:

„Když vstoupíš do strany, dáme tě na čekací listinu. Za čtrnáct let bys mohl přijít na řadu.“

Ale protože sestavování pořadníků a proces přidělování dekretů byly zcela neprůhledné, výjimečně se mohly odehrát i takřka pohádkové příběhy, kdy rodinu vysvobodil z tíživé situace zásah někoho mocného shůry. Tak tomu bylo v případě jedenáctileté Elišky Polanecké. Její tatínek byl bývalý politický vězeň a celá rodina se čtyřmi dětmi žila v jediné vlhké místnosti na okraji Prahy s rozklíženými dveřmi, stojatou vodou na chodbě a pobíhajícími krysami. „Jednoho krásného dne jsem sedla a napsala jsem prezidentovi Zápotockému,“ vypráví. „Napsala jsem mu i o těch kryších, které jsem ten den viděla. Jsem skeptik, takže jsem nečekala, že za tři neděle najdu ve schránce dopis z prezidentské kanceláře.“ Dopis je informoval, že jejich záležitost byla s doporučením předána bytovému odboru Prahy 13 a za další dva týdny rodina dostala dekret na byt u Kubánského náměstí.

Nutno ovšem podotknout, že příběh „prezidentského dekretu“ je naprostou raritou mezi tisíci jiných s daleko prozaičtějšími a především zdouhavějšími konci.

Společný záchod a nadměrné metry

Nepřátelé režimu byli často obětí bytové šikany. V roce 1952 se rozpoutala takzvaná Akce B, která měla za cíl vystěhovávání nepřátelských osob z velkých měst. Jen v Praze se týkala téměř čtyř tisíc lidí a více než tisíce bytů. Rodiny politických vězňů nebo živnostníků, jejichž podnikání bylo znárodněno, se musely stěhovat do pohraničí anebo sdílet svůj byt s dalšími nájemníky. Na bydlení v rozděleném bytě po roce 1948 vzpomíná Anna Maňasová. Režim jim do bytu nastěhoval rodinu komunistů s malým dítětem:

„Zpočátku bylo to soužití hrozné. Byli proti nám tak naočkovaní, že si snad mysleli, že jíme lidi.“

„Nechtěli s námi dobře vycházet, skamarádit se. Ale netrvalo dlouho a najednou naše babička hlídala to jejich miminko. Nakonec jsme se všichni docela spřátelili. Tristní bylo, že jsme měli záchod dohromady,“ vypráví pamětnice.

Do potíží se mohl člověk dostat už jen proto, že obýval příliš velký byt. V roce 1948 se do právního řádu dostal pojem nadměrných bytů; za takový byl považován byt s větším počtem pokojů než obyvatel. Od roku 1956 se vypočítávaly takzvané nadměrné metry, přičemž na jednoho nájemníka nemělo připadnout víc než 12 metrů čtverečních obytných místností. Proti obyvatelům „příliš velkých“ bytů - což často byli osamělí starší lidé - se vedly ostré denunční kampaně s cílem přinutit je, aby si do bytu vzali podnájemníky.

Na Vínohradech stejně jako v Litvínově

Nedostupnost bytů vedla k tomu, že když už někdo dekret na byt získal, za žádnou cenu se ho nevzdal. Prarodiče nechávali do bytů přihlásit svá vnoučata a užívat právo se předávalo z generace na generaci.

Ve státních bytech se platilo směšně nízké nájemné: podle vyhlášky z roku 1964 činilo dvě koruny padesát za metr čtvereční a v průběhu let se prakticky vůbec nezvyšovalo. Téhož roku se začaly rozlišovat byty podle kategorií - byt první kategorie byl vybaven ústředním topením, byt čtvrté kategorie neměl vlastní záchod a koupelnu. Lokalita ovšem nehrála žádnou roli, za byt v Praze se platilo stejně jako za byt v malém městě na severu Čech. Ještě v roce 1961 měla jen třetina bytů koupelnu a pouze ve 47 % bytů byl zaveden vodovod přímo v domácnosti.

Vybrané nájemné samozřejmě zdaleka nestačilo na opravy a renovace, takže bytový fond byl v katastrofálním stavu. Pamětník Jan Sajdl vzpomíná, jak přišel o práci na teplickém OPBH, když si povšiml nespravedlností v péči o tamější byty: „Upozornil jsem na to, že na střechu obecní vily, kde bydlí tajemník komunistické strany, se dává drahý měděný plech, a na domy, kde žijí rodiny s dětmi, jenom hliník, který nevydrží.“

Jezdili se dívat, jak panelák roste

Mnoho lidí kvůli bydlení opouštělo své původní domovy a stěhovalo se do průmyslového pohraničí. I tam se ovšem na byt čekalo dlouhá léta a lidé bydleli v provizorních podmínkách. Ludmila Fialová vzpomíná, jak se roku 1962 s manželem nastěhovali do Rotavy u Kraslic a bydleli v jedné místnosti na zámečku Favorit, jenž dříve patřil rodině Nostitzových. „Slibovali nám byt do tří měsíců, ale to sídliště tady ještě nestálo. Chodili jsme se dívat na stavbu, na níž pracovali vězňové z Vykmanova, a počítali jsme, kolik pater prvního baráku už je postaveno. Jenže tam potom nastěhovali zaměstnance ze Škodovky.“ Když jim konečně přidělili byt v paneláku na rotavské „třídě V. I. Lenina“, brali to jako začátek nového života.

Děsivou anabázi prošel v pohraničí Eduard Vacek, který přišel do Teplic s manželkou jako elektrikář. Nadřizený mu sice hned přidělil klíč od pokoje na ubytovně, ale na vedení podniku mu ho vzápětí zase sebrali s tím, že komise, která přiděluje bydlení, zasedne až za půl roku. V zoufalé situaci se nastěhovali do betonového bunkru, kam přitáhl stará kamna a zatopil dřívím, posbíraným v parku.

„Kamna byla rozžhavená do červena a ze stěn se řinula voda. Ráno jsem měl ve fousech jinovatku a žena dostala těžký zánět močového měchýře.“

„Lidi se na mě chodili dívat, schovávali se za stromy a pozorovali mě jako nějakého šílence,“ dodává Eduard Vacek. Nakonec mu pomohli jeho kolegové z řad církve Svědků Jehovových. Vzali ho do opuštěného sklepního bytu v polorozpadlé vile a pomohli mu přibýtek jakž takž zobyvatelnit. Zároveň ho ovšem získali jako nového člena své církve, Eduard se načas stal dokonce starším jejich sboru, později ale církev opustil. Dům je hotov. Ale bez odpadu!

Jednou z cest, jak se režim snažil řešit bytovou krizi, bylo uvolnění stavebních bytových družstev na konci padesátých let. Na rozdíl od státních bytů zde hrály roli i peníze - člen bytového družstva hradil zhruba třetinu nákladů na výstavbu bytu, na další třetinu získal výhodnou půjčku, zbytek pokryl státní příspěvek. Ale i na družstevní byty se čekalo dlouhá léta, družstevníci se navíc často museli sami podílet na stavbě.

Dalším pokusem o řešení krize byla masová výstavba panelových sídlišť, která sice vedla v 70. letech ke kolaudaci rekordního počtu nových bytů, ovšem v podmínkách děsivého socialistického šlendriánu. Na stavbě sídliště Petřiny pracoval i Anastáz Opasek, opat břevnovského kláštera a bývalý politický vězeň:

„Byly tam celé tlupy, které v noci odvážely kradený materiál, který jinak nebyl pro soukromníka dostupný.“

Tak vzpomíná na stavbu sídliště ve své knize Dvanáct zastavení, a pokračuje: „Na výroční schůzi ROH třeba klidně oznámili, že ze stavby sídliště se ztratilo tolik kusů těles ústředního topení, že by to stačilo pro celý čtyřposchodový dům. O nedostacích na stavbách by se mohly vyprávět celé legendy. Jednou jsme na Petřinách pracovali v domě, který už byl hotov, a dokonce obydlen. Ale nefungovala odpadová roura, na záchodě neodtékala voda.“

I bydlení v takové nefunkční „králíkárně“ však bylo možno považovat za výhru. Třeba jen proto, že mladé rodiny se po letech konfliktního soužití konečně mohly odstěhovat z bytů sdílených s rodiči a sourozenci.

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orovíč nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se návštěvníci potkají s historiky Eduardem Stehlíkem a Pavlem Žáčkem, režiséry filmů Václavem Marhoulem nebo Adamem Drdrou a dalšími osobnostmi a pamětníky. Více informací na [festival.pametnaroda.cz](http://festival.pametnaroda.cz).

Barbora Šťastná

Foto:

Anna Maňasová o Vánocích 1947, v ještě nerozděleném bytě.

Bourání staré čtvrti a výstavba nového sídliště nad ulicí Na Bídě, Liberec.

Ludmila Fialová s manželem v zahrádkářské kolonii v Rotavě, 80. léta.

Pamětník Evangelis Liolios s manželkou Evou na sídlišti v Brně Bohunicích, 80. léta.

Rodiče Elišky Polanecké.

Portrét Elišky Polanecké, 2021.

Rozestavené sídliště Ostrava-Výškovice.

FotoAuthors:

Se souhlasem Post Bellum

Se svolením Post Bellum/Václav Toužimský

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum/Jan Malura

## [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: kolinsky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 433, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,05

/FOTO/ „Každý kdo bydlí má starosti půl,“ zpívali Irena Kačírková a Josef Bek v populárním songu z roku 1960. Bytová krize v Československu po celou dobu vlády komunistů výrazně ovivňovala lidské osudy a často ničila rodinné vztahy.

Irena Moudrá Wünschová strávila část dětství v 60. letech ve velkém čtyřpokojovém bytě svých prarodičů na Smíchově. Kromě babičky, dědečka, jejich rodičů a sestry Blanky tam bydlely také matčiny dvě sestry se svými manžely a dětmi. Každá rodina obývala jeden pokoj a všichni dohromady sdíleli kuchyň a koupelnu, což vyvolávalo řadu konfliktů. „Prarodiče se snažili vycházet se všemi třemi dcerami a jejich partnery, často to bylo tristní,“ říká pamětnice. Stísněné životní podmínky

poznamenaly i manželství jejich rodičů:

„Moji rodiče se přišerně hádali, házeli po sobě věcmi.“

Babička, která se snažila vnučata uchránit před dusnou atmosférou, s nimi často odjížděla do rodinné vily v Klatovech. Ale ani tam si neužili příliš komfortu, dům byl totiž plný nuceně dosazených nájemníků a prarodiče tam směli užívat jen jednu místnost bez příslušenství, pro vodu museli chodit do sklepa, záchod sdíleli s dalšími nájemníky.

Katastrofální nedostatek bytů způsoboval i různé absurdní situace, jako třeba společné bydlení rozvedených manželů, kteří si do bytu vodili svoje nové partnery. Disident Stanislav Pitaš vzpomíná, jak ho jednou přišli zatknout do bytu jeho přítelkyně:

„Ona se rozváděla a v tom bytě bydlel i její exmanžel. Každý z nich měl jednu místnost. Najednou brzy ráno zvonění, rány do dveří. Vlítli dovnitř, vytáhli mě nahatýho z pelechu. Ten chlap byl úplně v šoku!“

Dekret od prezidenta

Nedostatek bytů byl po celou dobu vlády komunistů v Československu zejména mladými lidmi považován za nejtěžší sociální problém. Jen v roce 1967 bylo v Praze evidováno 45 tisíc nevyřízených žádostí o byt. Jediná cesta k bydlení vedla přes získání státního nebo podnikového dekretu na byt anebo vstup do bytového družstva. V každém případě to znamenalo mnoho let čekání s nejistým výsledkem, protože byt se přidělovaly podle složitého klíče: roli hrála rodinná situace, ale i „potřebnost“ a samozřejmě politická angažovanost. Pavel Štrobl se o tom přesvědčil, když pracoval pro podnik zahraničního obchodu Ligna. Bydlel na ubytovně, a když se oženil, zajímal se o možnost získání podnikového bytu. Nadřazený mu odpověděl:

„Když vstoupíš do strany, dáme tě na čekací listinu. Za čtrnáct let bys mohl přijít na řadu.“

Ale protože sestavování pořadníků a proces přidělování dekretů byly zcela neprůhledné, výjimečně se mohly odehrát i takřka pohádkové příběhy, kdy rodinu vysvobodil z tíživé situace zásah někoho mocného shůry. Tak tomu bylo v případě jedenáctileté Elišky Polanecké. Její tatínek byl bývalý politický vězeň a celá rodina se čtyřmi dětmi žila v jediné vlhké místnosti na okraji Prahy s rozklíženými dveřmi, stojatou vodou na chodbě a pobíhajícími krysami. „Jednoho krásného dne jsem sedla a napsala jsem prezidentovi Zápotockému,“ vypráví. „Napsala jsem mu i o těch kryších, které jsem ten den viděla. Jsem skeptik, takže jsem nečekala, že za tři neděle najdu ve schránce dopis z prezidentské kanceláře.“ Dopis je informoval, že jejich záležitost byla s doporučením předána bytovému odboru Prahy 13 a za další dva týdny rodina dostala dekret na byt u Kúbánského náměstí.

Nutno ovšem podotknout, že příběh „prezidentského dekretu“ je naprostou raritou mezi tisíci jiných s daleko prozaičtějšími a především zdouhavějšími konci.

Společný záchod a nadměrné metry

Nepřátelé režimu byli často obětí bytové šikany. V roce 1952 se rozpoutala takzvaná Akce B, která měla za cíl vystěhování

nepřátelských osob z velkých měst. Jen v Praze se týkala téměř čtyř tisíc lidí a více než tisíce bytů. Rodiny politických vězňů nebo živnostníků, jejichž podnikání bylo znárodněno, se musely stěhovat do pohraničí anebo sdílet svůj byt s dalšími nájemníky. Na bydlení v rozděleném bytě po roce 1948 vzpomíná Anna Maňasová. Režim jim do bytu nastěhoval rodinu komunistů s malým dítětem:

„Zpočátku bylo to soužití hrozné. Byli proti nám tak naočkovaní, že si snad mysleli, že jíme lidi.“

„Nechtěli s námi dobře vycházet, skamarádit se. Ale netrvalo dlouho a najednou naše babička hlídala to jejich miminko. Nakonec jsme se všichni docela spřátelili. Tristní bylo, že jsme měli záchod dohromady,“ vypráví pamětnice.

Do potíží se mohl člověk dostat už jen proto, že obýval příliš velký byt. V roce 1948 se do právního řádu dostal pojem nadměrných bytů; za takový byl považován byt s větším počtem pokojů než obyvatel. Od roku 1956 se vypočítávaly takzvané nadměrné metry, přičemž na jednoho nájemníka nemělo připadnout víc než 12 metrů čtverečních obytných místností. Proti obyvatelům „příliš velkých“ bytů - což často byli osamělí starší lidé - se vedly ostré denunční kampaně s cílem přinutit je, aby si do bytu vzali podnájemníky.

Na Vinohradech stejně jako v Litvínově

Nedostupnost bytů vedla k tomu, že když už někdo dekret na byt získal, za žádnou cenu se ho nevzdal. Prarodiče nechávali do bytů přihlásit svá vnoučata a užívací právo se předávalo z generace na generaci.

Ve státních bytech se platilo směšně nízké nájemné: podle vyhlášky z roku 1964 činilo dvě koruny padesát za metr čtvereční a v průběhu let se prakticky vůbec nezvyšovalo. Téhož roku se začaly rozlišovat byty podle kategorií - byt první kategorie byl vybaven ústředním topením, byt čtvrté kategorie neměl vlastní záchod a koupelnu. Lokalita ovšem nehrála žádnou roli, za byt v Praze se platilo stejně jako za byt v malém městě na severu Čech. Ještě v roce 1961 měla jen třetina bytů koupelnu a pouze ve 47 % bytů byl zaveden vodovod přímo v domácnosti.

Vybrané nájemné samozřejmě zdaleka nestačilo na opravy a renovace, takže bytový fond byl v katastrofálním stavu. Pamětník Jan Sajdl vzpomíná, jak přišel o práci na teplickém OPBH, když si povšiml nespravedlností v péči o tamější byty: „Upozornil jsem na to, že na střechu obecní vily, kde bydlí tajemník komunistické strany, se dává drahý měděný plech, a na domy, kde žijí rodiny s dětmi, jenom hliník, který nevydrží.“

Jezdili se dívat, jak panelák roste

Mnoho lidí kvůli bydlení opouštělo své původní domovy a stěhovalo se do průmyslového pohraničí. I tam se ovšem na byt čekalo dlouhá léta a lidé bydleli v provizorních podmínkách. Ludmila Fialová vzpomíná, jak se roku 1962 s manželem nastěhovali do Rotavy u Kraslic a bydleli v jedné místnosti na zámečku Favorit, jenž dříve patřil rodině Nostitzových. „Slibovali nám byt do tří měsíců, ale to sídliště tady ještě nestálo. Chodili jsme se dívat na stavbu, na níž pracovali vězňové z Vykmanova, a počítali jsme, kolik pater prvního baráku už je postaveno. Jenže tam potom nastěhovali zaměstnance ze Škodovky.“ Když jim konečně přidělili byt v paneláku na rotavské „třídě V. I. Lenina“, brali to jako začátek nového života.

Děsivou anabázi prošel v pohraničí Eduard Vacek, který přišel do Teplic s manželkou jako elektrikář. Nadřizený mu sice hned přidělil klíč od pokoje na ubytovně, ale na vedení podniku mu ho vzápětí zase sebrali s tím, že komise, která přiděluje bydlení, zasedne až za půl roku. V zoufalé situaci se nastěhovali do betonového bunkru, kam přitáhl stará kamna a zatopil dřívím, posbíraným v parku.

„Kamna byla rozžhavená do červena a ze stěn se řinula voda. Ráno jsem měl ve fousech jinovatku a žena dostala těžký zánět močového měchýře.“

„Lidi se na mě chodili dívat, schovávali se za stromy a pozorovali mě jako nějakého šílence,“ dodává Eduard Vacek. Nakonec mu pomohli jeho kolegové z řad církve Svědků Jehovových. Vzali ho do opuštěného sklepního bytu v polorozpadlé vile a pomohli mu přibýtkem jakž takž zobyvatelnit. Zároveň ho ovšem získali jako nového člena své církve, Eduard se načas stal dokonce starším jejich sboru, později ale církev opustil. Dům je hotov. Ale bez odpadu!

Jednou z cest, jak se režim snažil řešit bytovou krizi, bylo uvolnění stavebních bytových družstev na konci padesátých let. Na rozdíl od státních bytů zde hrály roli i peníze - člen bytového družstva hradil zhruba třetinu nákladů na výstavbu bytu, na další třetinu získal výhodnou půjčku, zbytek pokryl státní příspěvek. Ale i na družstevní byty se čekalo dlouhá léta, družstevníci se navíc často museli sami podílet na stavbě.

Dalším pokusem o řešení krize byla masová výstavba panelových sídlišť, která sice vedla v 70. letech ke kolaudaci rekordního počtu nových bytů, ovšem v podmínkách děsivého socialistického šlendriánu. Na stavbě sídliště Petřiny pracoval i Anastáz Opasek, opat břevnovského kláštera a bývalý politický vězeň:

„Byly tam celé tlupy, které v noci odvážely kradený materiál, který jinak nebyl pro soukromníka dostupný.“

Tak vzpomíná na stavbu sídliště ve své knize Dvanáct zastavení, a pokračuje: „Na výroční schůzi ROH třeba klidně oznámili, že ze stavby sídliště se ztratilo tolik kusů těles ústředního topení, že by to stačilo pro celý čtyřposchodový dům. O nedostatcích na stavbách by se mohly vyprávět celé legendy. Jednou jsme na Petřinách pracovali v domě, který už byl hotov, a dokonce obydlen. Ale nefungovala odpadová rouha, na záchodě neodtékala voda.“

I bydlení v takové nefunkční „králíkárně“ však bylo možno považovat za výhru. Třeba jen proto, že mladé rodiny se po letech konfliktního soužití konečně mohly odstěhovat z bytů sdílených s rodiči a sourozenci.

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se návštěvníci potkají s historiky Eduardem Stehlíkem a Pavlem Žáčkem, režiséry filmů Václavem Marhoulem nebo Adamem Drdou a dalšími osobnostmi a pamětníky. Více informací na [festival.pametnaroda.cz](http://festival.pametnaroda.cz).

Barbora Šťastná

Foto:

Anna Maňasová o Vánocích 1947, v ještě nerozděleném bytě.

Bourání staré čtvrti a výstavba nového sídliště nad ulicí Na Bídě, Liberec.

Ludmila Fialová s manželem v zahrádkářské kolonii v Rotavě, 80. léta.  
Pamětník Evangelis Liolios s manželkou Evou na sídlišti v Brně Bohunicích, 80. léta.  
Rodiče Elišky Polanecké.  
Portrét Elišky Polanecké, 2021.  
Rozestavěné sídliště Ostrava-Výškovice.

FotoAuthors:

Se souhlasem Post Bellum  
Se svolením Post Bellum/Václav Toužimský  
Se souhlasem Post Bellum  
Se souhlasem Post Bellum  
Se souhlasem Post Bellum  
Se souhlasem Post Bellum  
Se souhlasem Post Bellum/Jan Malura

## [Z Paměti národa: Vstupte do KSČ a dostanete byt. Už za čtrnáct let. Možná URL](#)

WEB, Datum: 11.09.2022, Zdroj: berounsky.denik.cz, Autor: Redakce, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 978, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,04

/FOTO/ „Každý kdo bydlí má starostí půl,“ zpívali Irena Kačirková a Josef Bek v populárním songu z roku 1960. Bytová krize v Československu po celou dobu vlády komunistů výrazně ovivňovala lidské osudy a často ničila rodinné vztahy.

Irena Moudrá Wünschová strávila část dětství v 60. letech ve velkém čtyřpokojovém bytě svých prarodičů na Smíchově. Kromě babičky, dědečka, jejich rodičů a sestry Blanky tam bydlely také matčiny dvě sestry se svými manžely a dětmi. Každá rodina obývala jeden pokoj a všichni dohromady sdíleli kuchyň a koupelnu, což vyvolávalo řadu konfliktů. „Prarodiče se snažili vycházet se všemi třemi dcerami a jejich partnery, často to bylo tristní,“ říká pamětnice. Stísněné životní podmínky poznamenaly i manželství jejich rodičů:

„Mojí rodiče se přílišně hádali, házeli po sobě věcmi.“

Babička, která se snažila vnoučata uchránit před dusnou atmosférou, s nimi často odjížděla do rodinné vily v Klatovech. Ale ani tam si neužili příliš komfortu, dům byl totiž plný nuceně dosazených nájemníků a prarodiče tam směli užívat jen jednu místnost bez příslušenství, pro vodu museli chodit do sklepa, záchod sdíleli s dalšími nájemníky.

Katastrofální nedostatek bytů způsoboval i různé absurdní situace, jako třeba společné bydlení rozvedených manželů, kteří si do bytu vodili svoje nové partnery. Disident Stanislav Pitaš vzpomíná, jak ho jednou přišli zatknout do bytu jeho přítelkyně:

„Ona se rozváděla a v tom bytě bydlel i její exmanžel. Každý z nich měl jednu místnost. Najednou brzy ráno zvonění, rány do dveří. Vlítli dovnitř, vytáhli mě nahatýho z pelechu. Ten chlap byl úplně v šoku!“

Dekret od prezidenta

Nedostatek bytů byl po celou dobu vlády komunistů v Československu zejména mladými lidmi považován za nejtěžší sociální problém. Jen v roce 1967 bylo v Praze evidováno 45 tisíc nevyřízených žádostí o byt. Jediná cesta k bydlení vedla přes získání státního nebo podnikového dekretu na byt anebo vstup do bytového družstva. V každém případě to znamenalo mnoho let čekání s nejistým výsledkem, protože byt se přidělovaly podle složitého klíče: roli hrála rodinná situace, ale i „potřebnost“ a samozřejmě politická angažovanost. Pavel Štrobl se o tom přesvědčil, když pracoval pro podnik zahraničního obchodu Ligna. Bydlel na ubytovně, a když se oženil, zajímal se o možnost získání podnikového bytu. Nadřízený mu odpověděl:

„Když vstoupíš do strany, dáme tě na čekací listinu. Za čtrnáct let bys mohl přijít na řadu.“

Ale protože sestavování pořadníků a proces přidělování dekretů byly zcela neprůhledné, výjimečně se mohly odehrát i takřka pohádkové příběhy, kdy rodinu vysvobodil z tíživé situace zásah někoho mocného shůry. Tak tomu bylo v případě jedenáctileté Elišky Polanecké. Její tatínek byl bývalý politický vězeň a celá rodina se čtyřmi dětmi žila v jediné vlhké místnosti na okraji Prahy s rozklíženými dveřmi, stojatou vodou na chodbě a pobíhajícími krysami. „Jednoho krásného dne jsem sedla a napsala jsem prezidentovi Zápotockému,“ vypráví. „Napsala jsem mu i o těch krysách, které jsem ten den viděla. Jsem skeptik, takže jsem nečekala, že za tři neděle najdu ve schránce dopis z prezidentské kanceláře.“ Dopis je informoval, že jejich záležitost byla s doporučením předána bytovému odboru Prahy 13 a za další dva týdny rodina dostala dekret na byt u Kubánského náměstí.

Nutno ovšem podotknout, že příběh „prezidentského dekretu“ je naprostou raritou mezi tisíci jiných s daleko prozaičtějšími a především zdoluhavějšími konci.

Společný záchod a nadměrné metry

Nepřátelé režimu byli často obětí bytové šikany. V roce 1952 se rozpoutala takzvaná Akce B, která měla za cíl vystěhování nepřátelských osob z velkých měst. Jen v Praze se týkala téměř čtyř tisíc lidí a více než tisíce bytů. Rodiny politických vězňů nebo živnostníků, jejichž podnikání bylo znárodněno, se musely stěhovat do pohraničí anebo sdílet svůj byt s dalšími nájemníky. Na bydlení v rozděleném bytě po roce 1948 vzpomíná Anna Maňasová. Režim jim do bytu nastěhoval rodinu komunistů s malým dítětem:

„Zpočátku bylo to soužití hrozné. Byli proti nám tak naočkovaní, že si snad mysleli, že jíme lidi.“

„Nechtěli s námi dobře vycházet, skamarádit se. Ale netrvalo dlouho a najednou naše babička hlídala to jejich miminko.

Nakonec jsme se všichni docela spřátelili. Tristní bylo, že jsme měli záchod dohromady,“ vypráví pamětnice.

Do potíží se mohl člověk dostat už jen proto, že obýval příliš velký byt. V roce 1948 se do právního řádu dostal pojem nadměrných bytů; za takový byl považován byt s větším počtem pokojů než obyvatel. Od roku 1956 se vypočítávaly takzvané nadměrné metry, přičemž na jednoho nájemníka nemělo připadnout víc než 12 metrů čtverečních obytných místností. Proti obyvatelům „příliš velkých“ bytů - což často byli osamělí starší lidé - se vedly ostré denunční kampaně s cílem přinutit je, aby si do bytu vzali podnájemníky.

Na Vinohradech stejně jako v Litvínově

Nedostupnost bytů vedla k tomu, že když už někdo dekret na byt získal, za žádnou cenu se ho nevzdal. Prarodiče nechávali do bytů přihlásit svá vnoučata a užívací právo se předávalo z generace na generaci.

Ve státních bytech se platilo směšně nízké nájemné: podle vyhlášky z roku 1964 činilo dvě koruny padesát za metr čtvereční a v průběhu let se prakticky vůbec nezvyšovalo. Téhož roku se začaly rozlišovat byty podle kategorií - byt první kategorie byl vybaven ústředním topením, byt čtvrté kategorie neměl vlastní záchod a koupelnu. Lokalita ovšem nehrála žádnou roli, za byt v Praze se platilo stejně jako za byt v malém městě na severu Čech. Ještě v roce 1961 měla jen třetina bytů koupelnu a pouze ve 47 % bytů byl zaveden vodovod přímo v domácnosti.

Vybrané nájemné samozřejmě zdaleka nestačilo na opravy a renovace, takže bytový fond byl v katastrofálním stavu. Pamětník Jan Sajdl vzpomíná, jak přišel o práci na teplickém OPBH, když si povšiml nespravedlností v péči o tamější byty: „Upozornil jsem na to, že na střechu obecní vily, kde bydlí tajemník komunistické strany, se dává drahý měděný plech, a na domy, kde žijí rodiny s dětmi, jenom hliník, který nevydrží.“

Jezdili se dívat, jak panelák roste

Mnoho lidí kvůli bydlení opouštělo své původní domovy a stěhovalo se do průmyslového pohraničí. I tam se ovšem na byt čekalo dlouhá léta a lidé bydleli v provizorních podmínkách. Ludmila Fialová vzpomíná, jak se roku 1962 s manželem nastěhovali do Rotavy u Kraslic a bydleli v jedné místnosti na zámečku Favorit, jenž dříve patřil rodině Nostitzových. „Slibovali nám byt do tří měsíců, ale to sídliště tady ještě nestálo. Chodili jsme se dívat na stavbu, na níž pracovali vězňové z Vykmanova, a počítali jsme, kolik pater prvního baráku už je postaveno. Jenže tam potom nastěhovali zaměstnance ze Škodovky.“ Když jim konečně přidělili byt v paneláku na rotavské „třídě V. I. Lenina“, brali to jako začátek nového života.

Děsivou anabází prošel v pohraničí Eduard Vacek, který přišel do Teplic s manželkou jako elektrikář. Nadřizený mu sice hned přidělil klíč od pokoje na ubytovně, ale na vedení podniku mu ho vzápětí zase sebrali s tím, že komise, která přiděluje bydlení, zasedne až za půl roku. V zoufalé situaci se nastěhovali do betonového bunkru, kam přitáhl stará kamna a zatopil dřívím, posbíraným v parku.

„Kamna byla rozžhavená do červena a ze stěn se řinula voda. Ráno jsem měl ve fousech jinovatku a žena dostala těžký zánět močového měchýře.“

„Lidi se na mě chodili dívat, schovávali se za stromy a pozorovali mě jako nějakého šílence,“ dodává Eduard Vacek. Nakonec mu pomohli jeho kolegové z řad církve Svědků Jehovových. Vzali ho do opuštěného sklepního bytu v polorozpadlé vile a pomohli mu přibýtkem jakž takž zobyvatelnit. Zároveň ho ovšem získali jako nového člena své církve, Eduard se načas stal dokonce starším jejich sboru, později ale církev opustil. Dům je hotov. Ale bez odpadu!

Jednou z cest, jak se režim snažil řešit bytovou krizí, bylo uvolnění stavebních bytových družstev na konci padesátých let. Na rozdíl od státních bytů zde hrály roli i peníze - člen bytového družstva hradil zhruba třetinu nákladů na výstavbu bytu, na další třetinu získal výhodnou půjčku, zbytek pokryl státní příspěvek. Ale i na družstevní byty se čekalo dlouhá léta, družstevníci se navíc často museli sami podílet na stavbě.

Dalším pokusem o řešení krize byla masová výstavba panelových sídlišť, která sice vedla v 70. letech ke kolaudaci rekordního počtu nových bytů, ovšem v podmínkách děsivého socialistického šlendriánu. Na stavbě sídliště Petřiny pracoval i Anastáz Opasek, opat břevnovského kláštera a bývalý politický vězeň:

„Byly tam celé tlupy, které v noci odvážely kradený materiál, který jinak nebyl pro soukromníka dostupný.“

Tak vzpomíná na stavbu sídliště ve své knize Dvanáct zastavení, a pokračuje: „Na výroční schůzi ROH třeba klidně oznámili, že ze stavby sídliště se ztratilo tolik kusů těles ústředního topení, že by to stačilo pro celý čtyřposchodový dům. O nedostatcích na stavbách by se mohly vyprávět celé legendy. Jednou jsme na Petřinách pracovali v domě, který už byl hotov, a dokonce obydlen. Ale nefungovala odpadová roupa, na záchodě neodtékala voda.“

I bydlení v takové nefunkční „králíkárně“ však bylo možno považovat za výhru. Třeba jen proto, že mladé rodiny se po letech konfliktního soužití konečně mohly odstěhovat z bytů sdílených s rodiči a sourozenci.

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se návštěvníci potkají s historiky Eduardem Stehlíkem a Pavlem Žáčkem, režiséry filmů Václavem Marhoulem nebo Adamem Drdou a dalšími osobnostmi a pamětníky. Více informací na [festival.pametnaroda.cz](http://festival.pametnaroda.cz).

Barbora Šťastná

Foto:

Anna Maňasová o Vánocích 1947, v ještě nerozděleném bytě.

Bourání staré čtvrti a výstavba nového sídliště nad ulicí Na Bídě, Liberec.

Ludmila Fialová s manželem v zahrádkářské kolonii v Rotavě, 80. léta.

Pamětník Evangelis Liolios s manželkou Evou na sídlišti v Brně Bohunicích, 80. léta.

Rodiče Elišky Polanecké.

Portrét Elišky Polanecké, 2021.

Rozestavěné sídliště Ostrava-Výškovice.

FotoAuthors:

Se souhlasem Post Bellum

Se svolením Post Bellum/Václav Toužimský

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum

Se souhlasem Post Bellum/Jan Malura

---

## Strahov ožije třídním Festivalem Paměti národa

TISK, Datum: 14.09.2022, Zdroj: Šestka, Strana: 23, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Rubrika: Kultura, sport a volný čas, AVE: 11 778,85 Kč, Země: Česko

Paměť národa pořádá na jižní tribuně Strahovského stadionu od 29. září do 1. října Festival Paměti národa. Třídenní akce nabídne přednášky, debaty, workshopy, autorská čtení, projekce filmů i koncerty. Vystoupí na nich Barbora Poláková, Jaroslav Hutka, Igor Orozovič nebo skupina Circus Brothers. Na debatách se návštěvníci potkají s historiky Eduardem Stehlíkem a Pavlem Žáčkem, režiséry filmů Václavem Marhoulem nebo Adamem Drdou a dalšími osobnostmi a pamětníky. Více informací na [strahov.pametnaroda.cz](http://strahov.pametnaroda.cz).

Foto popis:

---

## [Nejen hudba je naše společné téma URL](#)

WEB, Datum: 23.09.2022, Zdroj: sdeleni.idnes.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 6 158, Rubrika: Zprávy - sdělení, AVE: 79 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,07

Máte doma hudebně nadané dítě? To nejlepší, co pro něj můžete udělat, je podporovat ho a rozvíjet jeho talent. Základní škola, Praha 10, Švehlova 2900/12, příspěvková organizace každoročně otevírá třídu s rozšířenou výukou hudební výchovy. Kromě toho tu na vaše děti čekají i další zajímavé aktivity.

### Rozšířená výuka hudební výchovy

Na rozdíl od jiných základních škol poskytujeme na prvním stupni rozšířenou výuku hudební výchovy. Již při zápisu do prvních tříd nabízíme rodičům talentové zkoušky, díky kterým se žák může dostat do výběrové hudební třídy. Tyto třídy mají 3x v týdnu výuku hudební výchovy namísto standardní jedné hodiny. Naše nadšené paní učitelky, sbormistryně, vedou děti kromě zpěvu i ke hře na flétnu i další hudební nástroje. Na 2. stupni nabízíme pokračování výuky v rámci zájmové činnosti. Tak vznikla naše školní kapela, která při svém veřejném vystoupení slavila velký úspěch. Také se nám opakovaně podařilo vyhrát několik významných hudebních soutěží, například Praha 10 má talent, nebo jsme v několika krajských kolech Celostátní přehlídky školních dětských pěveckých sborů získali Zlaté pásmo. Úsilí žáků i pedagogů je dvakrát ročně završeno společenskou událostí v podobě koncertu, na kterém žáci ukáží nejen rodičům, co se naučili. Koncept hudebních tříd podporuje i lepší vztahy ve třídách, protože spojuje žáky s podobnými zájmy. Několik žáků se díky našemu hudebnímu zaměření chce věnovat hudbě profesionálně a pokračuje ve studiu na konzervatoři. Zájem o životní prostředí

Seznamovat společnost s problematikou životního prostředí a důsledků chování lidské společnosti vůči němu je třeba již od útlého věku. Naše škola se této problematice věnuje například pořádáním tzv. environmentálních výzev. Každý měsíc se žáci z celé školy zamýšlejí nad určitým environmentálním problémem. Jeho řešením může být fotografie, koláž, referát či video, které odpovídá zadání. Na konci měsíce vyhodnocujeme nejlepší práce a v závěru roku vyhlášíme nejen jednotlivce, ale i třídy, které se nejvíce zapojily. V loňském roce se do projektu podařilo zapojit 435 žáků. Tuto aktivitu jsme vymysleli během distanční výuky. V té době suplovala environmentální programy, které bychom pořádali ve škole. Zároveň žákům pomohla vyrovnat se s nepříjemnostmi pandemie. Úspěch této aktivity přesáhl i hranice naší školy. Prestižní časopis, který se věnuje environmentální problematice, o nás napsal článek, který nás potěšil. Reprezentace školy

Škola se rovněž účastní předmětových, sportovních a výtvarných soutěží. Velké úspěchy jsme zaznamenali především v matematice, zeměpise a anglickém jazyce. V matematické soutěži MaSo jsme byli neúspěšnější základní školou z 615 týmů základních škol i víceletých gymnázií z celé České republiky. Žákovci šestého ročníku se podařilo zvítězit v obvodním kole Konverzační soutěže v anglickém jazyce. Velice nás těší aktivita žáků, kteří zasedají nejen ve školním parlamentu, ale od letošního roku i v žakovském parlamentu celé Prahy 10. Pěkných výsledků dosahují naši žáci ve vzdělávacím projektu neziskové organizace Post Bellum „Příběhy našich sousedů“. Žáci osmých a devátých ročníků mají za úkol vyzpovídat pamětníka, natočit vzpomínky, digitalizovat fotografie, prozkoumat archivy a nakonec vytvořit rozhlasovou, televizní nebo psanou reportáž či dokument. Podpora žáků s OMJ

Od roku 2018 zajišťuje škola asistenta pro žáky s odlišným mateřským jazykem. Financován byl až do července 2022 z výzev č. 28 a č. 49 OP Praha – pól růstu ČR, které byly spolufinancovány EU. Do těchto výzev se škola zapojila díky projektu Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání Výzva č. 02\_17\_047 pro Místní akční plány rozvoje vzdělávání II v prioritní ose 3 OP. Název projektu: Místní akční plán rozvoje vzdělávání II na území MČ Praha 10. Registrační číslo projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/17\_047/0011050. Dvojazyčná asistentka se zaměřuje na žáky s odlišným mateřským jazykem. Podporuje děti, které se do České republiky nově přistěhovaly nebo pocházejí z cizojazyčného prostředí. Během vyučovacích hodin pomáhá žákům s osvojováním učiva a vypracováváním úkolů. K práci využívá různé výukové materiály, vč. těch pro výuku češtiny jako druhého jazyka. „Práce na pozici dvojazyčné asistentky je zajímavá, inspirující a přínosná. Cílem je poskytnout takovou pomoc žákům s odlišným mateřským jazykem, aby se co nejrychleji adaptovali na nové prostředí. Podpořit je a motivovat,“ říká paní asistentka. Její práci podporuje nejen vedení školy, ale i ostatní pedagogové, pro které je spolupráce s ní velmi důležitá. Významnou pomoc poskytovala žákům s OMJ i během distanční výuky. Často také překládá texty a tlumočí. V současné situaci, kdy škola přijímá vyšší počet dětí z Ukrajiny, je její pomoc velmi ceněná. Co se děje mimo školní budovu?

Moc dobře si uvědomujeme, že v dnešním globalizovaném světě je nepostradatelná znalost cizích jazyků a s tím spojené poznávání nových kultur. Výuka cizích jazyků je proto doplňována exkurzemi a výlety, kde si děti procvičí cizí jazyk v reálném prostředí a seznámí se s místními zvyky a kulturou. V roce 2022 tak žáci navštívili bavorský Norimberk a saské Drážďany. V rámci 30. výročí partnerství hlavního města Prahy s německým Hamburkem jsme se ve spolupráci s hamburskými základními školami zapojili do projektu Čtenářský most Praha – Hamburk. Děti se počtem přečtených stránek snažily zvládnout vzdálenost 500 km mezi těmito dvěma městy. Velmi podstatné jsou pro nás i kvalitní vztahy mezi žáky ve třídách, a proto klademe důraz na vhodné preventivní programy. Několik našich žáků ze šesté a sedmé třídy obětovalo víkend a společně se svými třídními učiteli vyrazili na workshop animovaného filmu. Zde pod vedením zkušených animátorů vytvořili několik velmi zdařilých snímků na téma „Předsudky“. Vyvrcholením celého projektu bylo promítání natočených snímků v jednom z pražských kin, uveřejnění snímků na YouTube a zpracování komiksu. Celá akce skvělým způsobem podpořila vztahy a sounáležitost třídních kolektivů, a navíc si všichni vyzkoušeli něco zcela nového.

Webové stránky školy: [www.zssvehlova.cz](http://www.zssvehlova.cz)

Facebookové stránky školy: <https://www.facebook.com/zssvehlova/>

[V Meste kultúry 2022 nás aj v tomto týždni čaká niekoľko zaujímavých podujatí URL](#)

6. októbra 2022 // REVÚCA - Na začiatku októbra sa v Revúcej stretlo hneď niekoľko podujatí, ktoré majú veľmi rôznorodé tematické a žánrové zameranie.

"Multimediálny dizajnér Ján Šicko prinesie svoj veľkoplošný mapping Cyklonaut inšpirovaný cestovaním na mesiac na hlavnú budovu Litterry, združenie Post Bellum spúšťa v Revúcej svoj 4-mesačný mimoškolský program 'Príbehy našich susedov' na mapovanie pamätníkov udalostí 20. storočia. Zahájime divadelný festival Slovenské kortyny predstavením Kontrabas s Martinom Hubom v hlavnej úlohe, pôjdeme opäť na jesennú poznávaciu vychádzku na Muránsku planinu v rámci Jesenného Forest Walk, spustíme Školu fotografovania so zameraním na eventovú fotografiu, opäť zorganizujeme v poradí už tretí Blší trh a privítame študentov architektúry Vertikálneho ateliéru Polakovič/Bátor Fakulty architektúry, Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, ktorí sa pozrú na verejný priestor v Revúcej a navrhnu jeho zmeny ako autorské 'Architektonické intervencie'," informoval Martin Pižem za Mesto kultúry Revúca 2022.

Prinášame vám prehľad podujatí organizovaných v Meste kultúry 2022 od štvrtku (6. 10.) do pondelka (10. 10.).

Článok pokračuje pod reklamou

Ešte podrobnejšie informácie vrátane presných časových harmonogramov podujatí môžete nájsť na

**PRÍBEHY NAŠICH SUSEDOV**

Čas a miesto: 6. 10. 2022 - 31. 01. 2023, Základná škola Hviezdoslavova v Revúcej

Na Základnej škole Hviezdoslavova v Revúcej spustíme 6. októbra úvodnými prednáškami mimoškolský program partnerského združenia Post Bellum pre žiakov a žiačky základných škôl, v ktorom sa z nich stávajú umelci a umelkyne, dokumentaristi a dokumentaristky príbehov 20. storočia. Výsledky práce žiakov budú verejnosť, rodina, priatelia a aj samotní pamätníci môcť vidieť na záverečnej slávnostnej prezentácii začiatkom budúceho roka.

Združenie Post Bellum vyhľadáva a dokumentuje spomienky pamätníkov kľúčových momentov 20. storočia. Zaznamenáva príbehy a snaží sa ich podávať ďalej. V združení totiž veria, že konkrétne ľudské osudy sú tou najlepšou cestou k poznaniu vlastnej minulosti.

Viac informácií o podujatí môžete nájsť na webovej alebo na

**BLŠÍ TRH V TRŽNICI III**

Čas a miesto: 6. 10. 2022, 15:00 - 18:00, Tržnica Revúca

V poradí tretia komunitná akcia, na ktorej môžu Revúčania nepotrebné veci (knihy, dekoračné a úžitkové predmety z domácnosti, oblečenie a pod.) alebo veci vyrobené doma, kúpiť alebo prediť za symbolickú cenu, vymeniť alebo darovať a prispieť tak k udržateľnosti života na našej planéte. Akcia sa vďaka mestu kultúry stala veľmi obľúbenou medzi Revúčanmi a registrovaných je až 11 predajcov.

Viac informácií o podujatí môžete nájsť na webovej alebo na

**KONTRABAS**

Čas a miesto: 7. 10. 2022, 19:00 - 20:30, Mestský dom kultúry v Revúcej

Príbeh kontrabasistu, ktorý nikdy nebude udávať tón v orchestri. Ako väčšina z nás...

Divadelná hra autora Patricka Süskinda od Štúdia L+S v hlavnej úlohe s Martinom Hubom, pri ktorej pán herec strávil dvadsaťštyri rokov. Po desaťročnej pauze sa v tomto roku vracia silnejší ako kedykoľvek predtým. Predstavenie je uvádzacím predstavením divadelného festivalu Slovenské kortyny

Viac informácií o podujatí môžete nájsť na webovej alebo na

**JESENNÝ FOREST WALK**

Čas a miesto: 8. 10. 2022, 9:00 - 17:00, Muránska planina

Spoločne s Asociáciou prírodného turizmu prinášame v poradí druhé edukatívne putovanie Martinovou dolinou, tentokrát jeho jesennú verziu. Martinova dolina je jednou z najkrajších a najdivokejších dolín Muránskej planiny. Putovanie povedie skúsený lektor a ochranár Jerguš Tesák, ktorý na vychádzke vysvetlí ako sa na jeseň správa les a jeho obyvatelia. Putovanie je vhodné pre všetky vekové kategórie.

Viac informácií o podujatí môžete nájsť na webovej alebo na

**ŠKOLA FOTOGRAFIE**

Čas a miesto: 8. 10. - 9. 10. 2022, Mestský dom kultúry v Revúcej

Prvý workshop zo série Školy fotografie je zameraný na eventovú fotografiu. Účastníci budú v sobotu 8.10. od 13:00 hodiny s lektorom Petrom Uhrinom fotiť dve podujatia: tradičnú Hubertovu jazdu po meste Revúca a moderné podujatie Cyklonaut - veľkoplošnú projekciu na fasádu bývalej budovy Prvého slovenského literárneho gymnázia v Revúcej. Peter následne v nedeľu dopoludnia poskytne cenné rady k postprodukcii.

Viac informácií o podujatí môžete nájsť na webovej alebo na

Článok pokračuje pod reklamou

**CYKLONAUT**

Čas a miesto: 8. 10. 2022, 18:30 - 22:00, Litterra

Veľkoplošná projekcia (mapping) multimediálneho diela Cyklonaut bude doplnená o diskusiu o smerovaní centra Litterra, ktoré vzniká v bývalej budove Prvého slovenského literárneho gymnázia.

Dielo spracoval multimediálny dizajnér a pedagóg VŠVU Ján Šicko, bude nezabudnuteľnou formou projektované na fasádu budovy Prvého slovenského literárneho gymnázia – budúceho sídla Litterry. Projekcia bude doplnená o interaktívny prvok, ktorý z návštevníkov urobí cestovateľov na Mesiac.

V diskusii s riaditeľom Litterry Jozefom Balužinským a architektom Jozefom Bátorom, autorom víťazného návrhu rekonštrukcie tejto budovy, sa návštevníci dozvedia v akom stave je proces rekonštrukcie a prezradia aj niečo zo zákulisia. Hudobnú kulisu k diskusii poskytne muzikantské zoskupenie S hudbou vesmírnu

Ján Šicko sa venuje výskumu a tvorbe vo sfére vizuálnej komunikácie a nových médií. Okrem profesionálnej práce v oblasti grafického dizajnu a nových médií vedie na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave MediaLab \* – laboratórium zamerané na skúmanie hraničných polôh grafického dizajnu.

Viac informácií o podujatí môžete nájsť na webovej alebo na

**ARCHITEKTONICKÉ INTERVENCIE**

Čas a miesto: 10. 10. 2022, 15:00 - 16:00, komunitná obývačka mesta kultúry

Študenti architektúry z Vertikálneho ateliéru Polakovič/Bátor Fakulty architektúry Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, na trojdňových terénnych cvičeniach v Revúcej odhalia miesta, často zabudnuté, okolo ktorých ľudia dennodenne chodia, no ich potenciál nevidia. Aj keď pôjde rozsahom o malú zmenu vo verejných priestoroch, na málo alebo vôbec nevyužívaných

miestach, pre mesto Revúca to prinesie návrhy na zatraktívnenie, skrášlenie, sfunkčnenie nových priestorov a ich možné otvorenie verejnosti.

Revúčania sa budú môcť so študentmi architektúry osobne stretnúť na verejnej diskusii v pondelok 10. 10. o 15:00 hodine.

Finálne návrhy budú verejnosti prezentované v januári 2023.

Viac informácií o podujatí môžete nájsť na [webovej](#) alebo na

ĎALŠIE AKTUÁLNE PREBIEHAJÚCE VÝSTAVY A INŠTALÁCIE - výstavy sú otvorené každý deň okrem pondelka a soboty od 16:00 do 19:00:

Slniečkový krasohľad. Výstava ilustrácií z detského umeleckého mesačníka Slniečko, pri príležitosti jeho 95. výročia. Miesto:

Mestský dom kultúry v Revúcej - výstavná sála. Trvanie: do 30. 11. 2022

Cestami rozprávok. Výstava replík najkrajších ilustrácií detských kníh od svetových tvorcov, ktoré boli v priereze rokov 1967 – 2021 ocenené hlavnými cenami GRAND PRIX BIB na medzinárodnom Bienále ilustrácií Bratislava. Miesto: Mestský dom kultúry v Revúcej. Trvanie: do 30. 11. 2022.

Podujatia z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Páčil sa ti článok? Zdieľaj ho

Diskusia k príspevku

## [Máme štěstí na úžasné učitele. Paměť národa mapuje s dětmi totalitu už deset let URL](#)

WEB, Datum: 22.10.2022, Zdroj: aktualne.cz, Autor: Radek Bartoniček, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 616 630, Rubrika: Domáci, AVE: 20 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 6,85

Dvě světové války a dvě totality, komunismus i nacismus. Paměť národa už deset let usiluje o to, aby školáci poznávali 20. století co nejzajímavěji. Setkávat se mohou s pamětníky přelomových událostí, nahrávat jejich svědectví nebo sledovat už natočené příběhy. "Spolupracujeme s řadou škol, ale pořád je to jen mizivé procento, máme zájem o další," říká šéf projektu Mikuláš Kroupa.

"Tehdy bylo Post Bellum malinkaté oproti tomu, jaké je dnes. Bylo nás zhruba deset lidí, kteří natáčeli zhruba stovku pamětníků ročně, a říkali jsme si, že by bylo skvělé, kdyby nám pomohla třeba nějaká třída či škola," vzpomíná na začátky zakladatel neziskové organizace Mikuláš Kroupa.

Před deseti lety se obrátil na ministerstva školství a obrany s projektem "Bojovníci proti totalitě pohledem dětí", protože plánoval, že by žáci mohli natáčet vzpomínky účastníků druhé světové války. "V té době jich žilo ještě kolem tři tisíc a my věděli, že je v partě deseti lidí nestihneme všechny natočit," vysvětluje Kroupa.

Jak dnes přiznává, vůbec netušil, co se z tohoto prvotního nápadu podaří nakonec uskutečnit. Už po prvním roce spolupráce se zapojilo deset tříd z různých škol a Post Bellum natočilo dvojnásobek pamětníků, tedy kolem dvou stovek.

"Nyní už spolupracujeme se třemi stovkami škol v rámci projektu Příběhy našich sousedů," říká Kroupa, který na nedávném bilančním setkání poděkoval za pomoc kantorům, kteří žákovské týmy vedou.

Byl mezi nimi i učitel Roman Elnér z pražské Základní školy Brána jazyků, který potvrzuje, že pro žáky má velký smysl nahrávat pamětníky. "Nejdůležitější pro žáky je to, že se setkají s výukou dějepisu úplně jinak, než jsou zvyklí. Navíc se to může týkat i takových, kteří mají k dějepisu negativní vztah. Každý člen týmu si najde něco, co ho baví. Je na učiteli, aby namotivoval žáky i sebe. Já jsem spíše takový pomocník žáků," sdělil Elnér.

Přiznal, že projekt má přínos i pro něj jako učitele. "Samí žáci ani netuší, jak moc mě to obohacuje. Zpětně viděno, učí mě to mimo jiné sestavit pracovní tým, pracovat s žáky mimo výuku, sledovat, na co se ptají a jak celý projekt vnímají. Samozřejmě, nezajímavější je samotné nahrávání pamětníků," uvedl Elnér.

Na otázku Aktuálně.cz, jak vidí současnou výuku moderních dějin na školách a jak hodnotí přístup dětí, odpověděl, že je optimista. "Jinak bych ve školství nebyl. Udělal jsem v životě takové změny, abych se mohl učení věnovat ještě více. Učitel, který není optimista, by neměl ani učit, protože právě pomocí optimismu je možné žáky inspirovat," dodal.

My jsme to nevzdali nabízí filmy i nahrávky pamětníků

Při zatím poslední Slavnosti škol Paměti národa, jak se jmenuje každoroční setkání učitelů, kteří s žáky nahrávají pamětníky, proběhlo i několik zajímavých workshopů. Lidé z Paměti národa totiž nabízejí školám i další projekty, například ten s názvem Víc než citron.

"Snažíme se v něm řešit otázku, kterou nyní řeší v mnoha školách učitelé i žáci po příchodu nových spolužáků z jiné země.

Chceme dětem ukázat, že škatulkování je do jisté míry správné, ale nesmí se to přehánět. A nazvali jsme to po citronu, protože i obyčejný citron může skrývat daleko více než jen to, že je na povrchu žlutý a po kousnutí kyselý. Podobně to mají i děti kolem nás, když něco nebo někoho hodnotí povrchně," uvedla Jitka Míčková z Paměti národa.

V současnosti jde především o to, aby žáci na základních či středních školách měli pochopení pro děti z Ukrajiny, kterých do českých škol nastoupilo 60 tisíc. "Naším cílem je, aby žáci byli otevření k těm, kteří přijdou, a podali jim pomocnou ruku. A nejde jen o příchod dětí z jiných zemí. I čeští žáci řeší mezi sebou spoustu témat, jako je například vzhled, sociální rozdíly a další věci," dodala.

Další informace k tomuto i dalším programům najdou školy na zvláštní stránce Paměť národa školám. "Snažíme se toho školám nabízet co nejvíce. Například zážitkové workshopy, kinopříběhy, jezdíme do škol a vyprávíme konkrétní příběhy 20. století, pouštíme klipy, krátká videa. Vyvinuli jsme také web My jsme to nevzdali, ze kterého mohou učitelé používat animované filmy, fotografie či archivní rozhlasové snímky. A ke všemu mají pracovní listy," popisuje Mikuláš Kroupa.

Nabídka materiálů je podle něj nesrovnatelně větší než před několika lety. "Za deset let jsme odvedli spoustu práce a měli štěstí na mnoho úžasných učitelů i žáků. Často jde o mladší učitele, kteří chtějí probírat 20. století opravdu zajímavě. Budeme velmi rádi, když se přihlásí další školy a další učitelé, ať už by chtěli využít naše programy nebo chtěli nahrávat pamětníky. Pořád je co," ujišťuje Kroupa.

Video: Za komunismu se udávali i manželé. Svinčik po Babišovi se snad vyvětrá (16. 11. 2021)

## [O Roma vakeren s lvetou Demeterovou URL](#)

WEB, Datum: 05.11.2022, Zdroj: ČRo - radiozurnal.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 55 760, Rubrika: Společnost, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,62

Slovensko bude mít po volbách rekordní, dosud nejvyšší počet starostů romské národnosti. Digitální korpus romštiny. Workshop Víc než citron organizace Post Bellum.

## [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina URL](#)

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: prazsky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 63 201, Rubrika: Praha, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

/FOTOGALERIE/ Třiatřicáté výročí pádu komunistické diktatury v Československu bude nejspíš specifické ve dvou ohledech. Jednak se do ulic po dvou „pandemií okleštěných“ ročnících vrací plnohodnotný program oslav. Současně hrozí, že se i během tohoto státního svátku v české metropoli odrazí poměrně vyostřená sociální a politická situace.

Vedle tradičního Koncertu pro budoucnost na Václavském náměstí a akce Korzo Národní proklamuje masivní účast na ohlášeném shromáždění, až 150 tisíc lidí, také antisystémové hnutí PES, které si 17. listopadu zablokovalo část Letenské pláně. Otázka nicméně je, jaká bude realita.

Organizátoři oslav na Národní třídě ze spolku Díky, že můžem hlásí „návrat živého umění po covidu“ a to pod heslem „o svobodu se musíme starat“. Slibují pestré kulturní zážitky včetně zvukových instalací, venkovních výstav či veřejných diskusí. Kromě připomínky tzv. sametové revoluce se Korzo Národní letos zaměří na aktuální témata a společenské výzvy. Nebudou chybět debaty věnované nadcházejícím prezidentským volbám, evropským tématům nebo ruské válečné agresi na Ukrajině.

„Korzo Národní letos přináší téměř 90 programových bodů, které zaplní dějiště sametové revoluce. Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské. Na své si tak přijdou návštěvníci, kteří chtějí v tichosti uctít památku 17. listopadu, ale také ti, kteří sváteční den plánují využít k pokojnému přemýšlení o aktuálním stavu naší společnosti a demokratických hodnot,“ uvedl Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní.

17. listopad 2021 na Hlávkově koleji a Národní třídě:

Z balkonu Paláce Metro již tradičně v symbolických 17:11 zazní hymna sametové revoluce Modlitba pro Martu, tentokrát v podání Bereniky Kohoutové. Předtím kráčejí Sbor DAMU zapěje ikonické revoluční skladby nebo také ukrajinské lidové písně jako vyjádření solidarity okupovanému státu.

Silný zážitek slibují připravené zvukové instalace. V Antonu VB zazní výpovědi přímých účastníků střetů mezi protestujícími studenty a policisty a to z „obou stran barikády“. V kostele sv. Voršily se bude připomínat perzekuce řádových sester za vlády komunistů i největší petiční akce z této éry, požadující odluku církve od státu. Letošní novinkou je pak instalace odkazující na současnost a solidaritu jako jeden z hodnotových odkazů 17. listopadu.

Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová položila květiny k památníku události 17. listopadu 2021:

Telefonní budka na náměstí Václava Havla už od začátku listopadu upozorňuje na situaci jedinců žijících na okraji společnosti nebo v nouzi. Stačí vytočit vybrané číslo a můžete si vyslechnout konkrétní příběh. „Budka s názvem Voláme o pomoc dává na výběr ze sedmi příběhů. Důležité pro nás je, že mimo příběhů někoho v nesnazi dostanou lidé možnost seznámit se s neziskovými organizacemi, které napřímo pomáhají sociálně ohroženým skupinám,“ konstatovala Ester Valtrová, programová ředitelka Korza Národní.

Ukrajinu připomenou průvod masek

Solidarita s krvácející Ukrajinou zase bude stěžejním motivem letošního ročníku Sametového posvícení. Satirický průvod masek centrem Prahy chce připomenout „potřebu sounáležitosti při ochraně demokratických hodnot“ v momentě, kdy se podle organizátorů průvodu „část veřejného mínění z únavy a obav z budoucnosti a nadcházející zimy od zájmu o toto téma odvrací“. Na náročnou přípravu a výrobu masek se letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti.

V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivály svobody“ nebo zážitkové workshopy o souvislostech moderních českých dějin. Zároveň na vybraných školách bude během celého školního roku probíhat program Aktivní občanství, připravovaný ve spolupráci s organizacemi Občankáři, Člověk v tísni, Stuzák, Post Bellum a Greenpeace ČR. Vybrané části programu pražských oslav 33. výročí sametové revoluce:

\* Nová scéna ND: 13-18.45 - veřejné debaty na témata Ukrajina, ekologie, prezidentské volby, proměny české a slovenské společnosti za posledních 30 let

\* Náměstí VH: 9-20, celý listopad - Voláme o pomoc, audiovizuální instalace

\* Kostel sv. Voršily: 10.30, 14 a 18, Voršilky / Moravská výzva, audiovizuální instalace

před Rudolfinem: začátek 11.30 a 14.30 - Únor 1948, komentované procházky, trasa po místech spojených s nástupem diktatury, nutná předchozí rezervace bezplatné vstupenky

\* Pochod centrem Prahy na podporu Ukrajiny: 15 až 17

\* Horní část Václavského náměstí: 8 až 22 – Nerudný fest, celodenní oslavy včetně večerního Koncertu pro budoucnost

\* Albertov: celodenní oslavy pod patronátem UK, pietní akt před Hlávkovou kolejí 8 až 10

\* Kampa – Hyberská: 15 -19 - Sametové posvícení

\* Staroměstské náměstí, Hradčanské náměstí a 3. nádvoří Pražského Hradu: celodenní happeningy k prezidentským volbám (pořádá Milion chviliek)

Foto:

Dvaatřicáté výročí Sametové revoluce v Praze.

Hologram Václava Havla.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

FotoAuthors:

Deník/Radek Cihla

ČTK

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla

## [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: melnický.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 832, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,05

/FOTOGALERIE/ Třiatřicáté výročí pádu komunistické diktatury v Československu bude nejspíš specifické ve dvou ohledech. Jednak se do ulic po dvou „pandemií okleštěných“ ročnících vrací plnohodnotný program oslav. Současně hrozí, že se i během tohoto státního svátku v české metropoli odrazí poměrně vyostřená sociální a politická situace.

Vedle tradičního Koncertu pro budoucnost na Václavském náměstí a akce Korzo Národní proklamuje masivní účast na ohlášeném shromáždění, až 150 tisíc lidí, také antisystémové hnutí PES, které si 17. listopadu zablokovalo část Letenské pláně. Otázka nicméně je, jaká bude realita.

Organizátoři oslav na Národní třídě ze spolku Díky, že můžem hlásí „návrat živého umění po covidu“ a to pod heslem „o svobodu se musíme starat“. Slibují pestré kulturní zážitky včetně zvukových instalací, venkovních výstav či veřejných diskusí. Kromě připomínky tzv. sametové revoluce se Korzo Národní letos zaměří na aktuální témata a společenské výzvy. Nebudou chybět debaty věnované nadcházejícím prezidentským volbám, evropským tématům nebo ruské válečné agresi na Ukrajině.

„Korzo Národní letos přináší téměř 90 programových bodů, které zaplní dějiště sametové revoluce. Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské. Na své si tak přijdou návštěvníci, kteří chtějí v tichosti uctít památku 17. listopadu, ale také ti, kteří sváteční den plánují využít k pokojnému přemýšlení o aktuálním stavu naší společnosti a demokratických hodnot,“ uvedl Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní.

17. listopad 2021 na Hlávkově koleji a Národní třídě:

Z balkonu Paláce Metro již tradičně v symbolických 17:11 zazní hymna sametové revoluce Modlitba pro Martu, tentokrát v podání Bereniky Kohoutové. Předtím kráčející Sbor DAMU zapěje ikonické revoluční skladby nebo také ukrajinské lidové písně jako vyjádření solidarity okupovanému státu.

Silný zážitek slibují připravené zvukové instalace. V Antonu VB zazní výpovědi přímých účastníků střetů mezi protestujícími studenty a policisty a to z „obou stran barikády“. V kostele sv. Voršily se bude připomínat perzekuce řádových sester za vlády komunistů i největší petiční akce z této éry, požadující odůvodnění církevního státu. Letošní novinkou je pak instalace odkazující na současnost a solidaritu jako jeden z hodnotových odkazů 17. listopadu.

Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová položila květiny k památníku událostí 17. listopadu 2021:

Telefonní budka na náměstí Václava Havla už od začátku listopadu upozorňuje na situaci jedinců žijících na okraji společnosti nebo v nouzi. Stačí vytočit vybrané číslo a můžete si vyslechnout konkrétní příběh. „Budka s názvem Voláme o pomoc dává na výběr ze sedmi příběhů. Důležité pro nás je, že mimo příběhů někoho v nesnazi dostanou lidé možnost seznámit se s neziskovými organizacemi, které napřímo pomáhají sociálně ohroženým skupinám,“ konstatovala Ester Valtrová, programová ředitelka Korza Národní.

Ukrajinu připomene průvod masek

Solidarita s krvácející Ukrajinou zase bude stěžejním motivem letošního ročníku Sametového posvícení. Satirický průvod masek centrem Prahy chce připomenout „potřebu sounáležitosti při ochraně demokratických hodnot“ v momentě, kdy se podle organizátorů průvodu „část veřejného mínění z únavy a obav z budoucnosti a nadcházející zimy od zájmu o toto téma odvrací“. Na náročnou přípravu a výrobu masek se letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti.

V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové workshopy o souvislostech moderních českých dějin. Zároveň na vybraných školách bude během celého školního roku probíhat program Aktivní občanství, připravovaný ve spolupráci s organizacemi Občankáři, Člověk v tísni, Stučka, Post Bellum a Greenpeace ČR. Vybrané části programu pražských oslav 33. výročí sametové revoluce:

\* Nová scéna ND: 13-18.45 - veřejné debaty na témata Ukrajina, ekologie, prezidentské volby, proměny české a slovenské společnosti za posledních 30 let

\* Náměstí VH: 9-20, celý listopad - Voláme o pomoc, audiovizuální instalace

\* Kostel sv. Voršily: 10.30, 14 a 18, Voršilky / Moravská výzva, audiovizuální instalace

před Rudolfinem: začátek 11.30 a 14.30 - Únor 1948, komentované procházky, trasa po místech spojených s nástupem diktatury, nutná předchozí rezervace bezplatné vstupenky

\* Pochod centrem Prahy na podporu Ukrajiny: 15 až 17

\* Horní část Václavského náměstí: 8 až 22 – Nerudný fest, celodenní oslavy včetně večerního Koncertu pro budoucnost

\* Albertov: celodenní oslavy pod patronátem UK, pietní akt před Hlávkovou kolejí 8 až 10

\* Kampa – Hyberská: 15 -19 - Sametové posvícení

\* Staroměstské náměstí, Hradčanské náměstí a 3. nádvoří Pražského Hradu: celodenní happeningy k prezidentským volbám (pořádá Milion chviliek)

Foto:

Dvaatřicáté výročí Sametové revoluce v Praze.

Hologram Václava Havla.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

FotoAuthors:

Deník/Radek Cihla

ČTK

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

## [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: pribramsky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 5 209, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

/FOTOGALERIE/ Třiatřicáté výročí pádu komunistické diktatury v Československu bude nejspíš specifické ve dvou ohledech. Jednak se do ulic po dvou „pandemií okleštěných“ ročnících vrací plnohodnotný program oslav. Současně hrozí, že se i během tohoto státního svátku v české metropoli odrazí poměrně vyostřená sociální a politická situace.

Vedle tradičního Koncertu pro budoucnost na Václavském náměstí a akce Korzo Národní proklamuje masivní účast na ohlášeném shromáždění, až 150 tisíc lidí, také antisystémové hnutí PES, které si 17. listopadu zablokovalo část Letenské pláně. Otázka nicméně je, jaká bude realita.

Organizátoři oslav na Národní třídě ze spolku Díky, že můžeme hlásí „návrat živého umění po covidu“ a to pod heslem „o svobodu se musíme starat“. Slibují pestré kulturní zážitky včetně zvukových instalací, venkovních výstav či veřejných diskusí. Kromě připomínky tzv. sametové revoluce se Korzo Národní letos zaměří na aktuální témata a společenské výzvy. Nebudou chybět debaty věnované nadcházejícím prezidentským volbám, evropským tématům nebo ruské válečné agresi na Ukrajině.

„Korzo Národní letos přináší téměř 90 programových bodů, které zaplní dějiště sametové revoluce. Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské. Na své si tak přijdou návštěvníci, kteří chtějí v tichosti uctít památku 17. listopadu, ale také ti, kteří sváteční den plánují využít k pokojnému přemýšlení o aktuálním stavu naší společnosti a demokratických hodnot,“ uvedl Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní.

17. listopad 2021 na Hlávkově koleji a Národní třídě:

Z balkonu Paláce Metro již tradičně v symbolických 17:11 zazní hymna sametové revoluce Modlitba pro Martu, tentokrát v podání Bereniky Kohoutové. Předtím kráčejí Sbor DAMU zapěje ikonické revoluční skladby nebo také ukrajinské lidové písně jako vyjádření solidarity okupovanému státu.

Silný zážitek slibují připravené zvukové instalace. V Antonu VB zazní výpovědi přímých účastníků střetů mezi protestujícími studenty a policisty a to z „obou stran barikády“. V kostele sv. Voršily se bude připomínat perzekuce řádových sester za vlády komunistů i největší petiční akce z této éry, požadující odľuku církve od státu. Letošní novinkou je pak instalace odkazující na současnost a solidaritu jako jeden z hodnotových odkazů 17. listopadu.

Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová položila květiny k památníku událostí 17. listopadu 2021:

Telefonní budka na náměstí Václava Havla už od začátku listopadu upozorňuje na situaci jedinců žijících na okraji společnosti nebo v nouzi. Stačí vytočit vybrané číslo a můžete si vyslechnout konkrétní příběh. „Budka s názvem Voláme o pomoc dává na výběr ze sedmi příběhů. Důležité pro nás je, že mimo příběhů někoho v nesnázi dostanou lidé možnost seznámit se s neziskovými organizacemi, které napřímo pomáhají sociálně ohroženým skupinám,“ konstatovala Ester Valtrová, programová ředitelka Korza Národní.

Ukrajinu připomene průvod masek

Solidarita s krvácející Ukrajinou zase bude stěžejním motivem letošního ročníku Sametového posvícení. Satirický průvod masek centrem Prahy chce připomenout „potřebu sounáležitosti při ochraně demokratických hodnot“ v momentě, kdy se podle organizátorů průvodu „část veřejného mínění z únavy a obav z budoucnosti a nadcházející zimy od zájmu o toto téma odvrací“. Na náročné přípravě a výrobě masek se letos podíleli také ukrajínští výtvarníci a studenti.

V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivály svobody“ nebo zážitkové workshopy o souvislostech moderních českých dějin. Zároveň na vybraných školách bude během celého školního roku probíhat program Aktivní občanství, připravovaný ve spolupráci s organizacemi Občankáři, Člověk v tísni, Stužák, Post Bellum a Greenpeace ČR. Vybrané části programu pražských oslav 33. výročí sametové revoluce:

\* Nová scéna ND: 13-18.45 - veřejné debaty na témata Ukrajina, ekologie, prezidentské volby, proměny české a slovenské společnosti za posledních 30 let

\* Náměstí VH: 9-20, celý listopad - Voláme o pomoc, audiovizuální instalace

\* Kostel sv. Voršily: 10.30, 14 a 18, Voršilky / Moravská výzva, audiovizuální instalace

před Rudolfinem: začátek 11.30 a 14.30 - Únor 1948, komentované procházky, trasa po místech spojených s nástupem diktatury, nutná předchozí rezervace bezplatné vstupenky

\* Pochoď centrem Prahy na podporu Ukrajiny: 15 až 17

\* Horní část Václavského náměstí: 8 až 22 – Nerudný fest, celodenní oslavy včetně večerního Koncertu pro budoucnost

\* Albertov: celodenní oslavy pod patronátem UK, pietní akt před Hlávkovou kolejí 8 až 10

\* Kampa – Hyberská: 15 -19 - Sametové posvícení

\* Staroměstské náměstí, Hradčanské náměstí a 3. nádvoří Pražského Hradu: celodenní happenings k prezidentským volbám (pořádá Milion chviliek)

Foto:

Dvaatřicáté výročí Sametové revoluce v Praze.

Hologram Václava Havla.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

FotoAuthors:

Deník/Radek Cihla

ČTK

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

[Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: benesovsky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 408, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,05

/FOTOGALERIE/ Třiatřicáté výročí pádu komunistické diktatury v Československu bude nejspíš specifické ve dvou ohledech.

Jednak se do ulic po dvou „pandemií okleštěných“ ročnících vrací plnohodnotný program oslav. Současně hrozí, že se i během tohoto státního svátku v české metropoli odrazí poměrně vyostřená sociální a politická situace.

Vedle tradičního Koncertu pro budoucnost na Václavském náměstí a akce Korzo Národní proklamuje masivní účast na ohlášeném shromáždění, až 150 tisíc lidí, také antisystémové hnutí PES, které si 17. listopadu zablokovalo část Letenské pláně. Otázka nicméně je, jaká bude realita.

Organizátoři oslav na Národní třídě ze spolku Díky, že můžem hlásí „návrat živého umění po covidu“ a to pod heslem „o svobodu se musíme starat“. Slibují pestré kulturní zážitky včetně zvukových instalací, venkovních výstav či veřejných diskusí. Kromě připomínky tzv. sametové revoluce se Korzo Národní letos zaměří na aktuální témata a společenské výzvy. Nebudou chybět debaty věnované nadcházejícím prezidentským volbám, evropským tématům nebo ruské válečné agresi na Ukrajině.

„Korzo Národní letos přináší téměř 90 programových bodů, které zaplní dějiště sametové revoluce. Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské. Na své si tak přijdou návštěvníci, kteří chtějí v tichosti uctít památku 17. listopadu, ale také ti, kteří sváteční den plánují využít k pokojnému přemýšlení o aktuálním stavu naší společnosti a demokratických hodnot,“ uvedl Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní.

17. listopad 2021 na Hlávkově koleji a Národní třídě:

Z balkonu Paláce Metro již tradičně v symbolických 17:11 zazní hymna sametové revoluce Modlitba pro Martu, tentokrát v podání Bereniky Kohoutové. Předtím kráčejíci Sbor DAMU zapěje ikonické revoluční skladby nebo také ukrajinské lidové písně jako vyjádření solidarity okupovanému státu.

Silný zážitek slibují připravené zvukové instalace. V Antonu VB zazní výpovědi přímých účastníků střetů mezi protestujícími studenty a policií a to z „obou stran barikády“. V kostele sv. Voršily se bude připomínat perzekuce řádových sester za vlády komunistů i největší petiční akce z této éry, požadující odluku církve od státu. Letošní novinkou je pak instalace odkazující na současnost a solidaritu jako jeden z hodnotových odkazů 17. listopadu.

Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová položila květiny k památníku události 17. listopadu 2021:

Telefonní budka na náměstí Václava Havla už od začátku listopadu upozorňuje na situaci jedinců žijících na okraji společnosti nebo v nouzi. Stačí vytočit vybrané číslo a můžete si vyslechnout konkrétní příběh. „Budka s názvem Voláme o pomoc dává na výběr ze sedmi příběhů. Důležité pro nás je, že mimo příběhů někoho se nezískávají lidé možnost seznámit se s neziskovými organizacemi, které napřímo pomáhají sociálně ohroženým skupinám,“ konstatovala Ester Valtrová, programová ředitelka Korza Národní.

Ukrajinu připomene průvod masek

Solidarita s krváčejíci Ukrajinou zase bude stěžejním motivem letošního ročníku Sametového posvícení. Satirický průvod masek centrem Prahy chce připomenout „potřebu sounáležitosti při ochraně demokratických hodnot“ v momentě, kdy se podle organizátorů průvodu „část veřejného mínění z únavy a obav z budoucnosti a nadcházející zimy od zájmu o toto téma odvrací“. Na náročné přípravě a výrobě masek se letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti.

V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivály svobody“ nebo zážitkové workshopy o souvislostech moderních českých dějin. Zároveň na vybraných školách bude během celého školního roku probíhat program Aktivní občanství, připravovaný ve spolupráci s organizacemi Občankáři, Člověk v tísni, Stužák, Post Bellum a Greenpeace ČR. Vybrané části programu pražských oslav 33. výročí sametové revoluce:

\* Nová scéna ND: 13-18.45 - veřejné debaty na témata Ukrajina, ekologie, prezidentské volby, proměny české a slovenské společnosti za posledních 30 let

\* Náměstí VH: 9-20, celý listopad - Voláme o pomoc, audiovizuální instalace

\* Kostel sv. Voršily: 10.30, 14 a 18, Voršilky / Moravská výzva, audiovizuální instalace

před Rudolfinem: začátek 11.30 a 14.30 - Únor 1948, komentované procházky, trasa po místech spojených s nástupem diktatury, nutná předchozí rezervace bezplatné vstupenky

\* Pochoď centrem Prahy na podporu Ukrajiny: 15 až 17

\* Horní část Václavského náměstí: 8 až 22 – Nerudný fest, celodenní oslavy včetně večerního Koncertu pro budoucnost

\* Albertov: celodenní oslavy pod patronátem UK, pietní akt před Hlávkovou kolejí 8 až 10

\* Kampa – Hyberská: 15 -19 - Sametové posvícení

\* Staroměstské náměstí, Hradčanské náměstí a 3. nádvoří Pražského Hradu: celodenní happeningy k prezidentským volbám (pořádá Milion chviliek)

Foto:

Dvaatřicáté výročí Sametové revoluce v Praze.

Hologram Václava Havla.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

FotoAuthors:

Deník/Radek Cihla  
ČTK  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla

## [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: boleslavsky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 5 710, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

/FOTOGALERIE/ Třiatřicáté výročí pádu komunistické diktatury v Československu bude nejspíš specifické ve dvou ohledech. Jednak se do ulic po dvou „pandemii okleštěných“ ročnících vrací plnohodnotný program oslav. Současně hrozí, že se i během tohoto státního svátku v české metropoli odrazí poměrně vyostřená sociální a politická situace.

Vedle tradičního Koncertu pro budoucnost na Václavském náměstí a akce Korzo Národní proklamuje masivní účast na ohlášeném shromáždění, až 150 tisíc lidí, také antisystémové hnutí PES, které si 17. listopadu zablokovalo část Letenské pláně. Otázka nicméně je, jaká bude realita.

Organizátoři oslav na Národní třídě ze spolku Díky, že můžem hlásí „návrat živého umění po covidu“ a to pod heslem „o svobodu se musíme starat“. Slibují pestré kulturní zážitky včetně zvukových instalací, venkovních výstav či veřejných diskusí. Kromě připomínky tzv. sametové revoluce se Korzo Národní letos zaměří na aktuální témata a společenské výzvy. Nebudou chybět debaty věnované nadcházejícím prezidentským volbám, evropským tématům nebo ruské válečné agresi na Ukrajině.

„Korzo Národní letos přináší téměř 90 programových bodů, které zaplní dějiště sametové revoluce. Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské. Na své si tak přijdou návštěvníci, kteří chtějí v tichosti uctít památku 17. listopadu, ale také ti, kteří sváteční den plánují využít k pokojnému přemýšlení o aktuálním stavu naší společnosti a demokratických hodnot,“ uvedl Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní.

17. listopad 2021 na Hlávkově koleji a Národní třídě:

Z balkonu Paláce Metro již tradičně v symbolických 17:11 zazní hymna sametové revoluce Modlitba pro Martu, tentokrát v podání Bereniky Kohoutové. Předtím kráčející Sbor DAMU zapěje ikonické revoluční skladby nebo také ukrajinské lidové písně jako vyjádření solidarity okupovanému státu.

Silný zážitek slibují připravené zvukové instalace. V Antonu VB zazní výpovědi přímých účastníků střetů mezi protestujícími studenty a policisty a to z „obou stran barikády“. V kostele sv. Voršily se bude připomínat perzekuce řádových sester za vlády komunistů i největší petiční akce z této éry, požadující odluku církve od státu. Letošní novinkou je pak instalace odkazující na současnost a solidaritu jako jeden z hodnotových odkazů 17. listopadu.

Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová položila květiny k památníku událostí 17. listopadu 2021:

Telefonní budka na náměstí Václava Havla už od začátku listopadu upozorňuje na situaci jedinců žijících na okraji společnosti nebo v nouzi. Stačí vytočit vybrané číslo a můžete si vyslechnout konkrétní příběh. „Budka s názvem Voláme o pomoc dává na výběr ze sedmi příběhů. Důležité pro nás je, že mimo příběhů někoho v nesnázi dostanou lidé možnost seznámit se s neziskovými organizacemi, které napřímo pomáhají sociálně ohroženým skupinám,“ konstatovala Ester Valtrová, programová ředitelka Korza Národní.

Ukrajinu připomene průvod masek

Solidarita s krvácející Ukrajinou zase bude stěžejním motivem letošního ročníku Sametového posvícení. Satirický průvod masek centrem Prahy chce připomenout „potřebu sounáležitosti při ochraně demokratických hodnot“ v momentě, kdy se podle organizátorů průvodu „část veřejného mínění z únavy a obav z budoucnosti a nadcházející zimy od zájmu o toto téma odvrací“. Na náročné přípravě a výrobě masek se letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti.

V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové workshopy o souvislostech moderních českých dějin. Zároveň na vybraných školách bude během celého školního roku probíhat program Aktivní občanství, připravovaný ve spolupráci s organizacemi Občankáři, Člověk v tísni, Stužák, Post Bellum a Greenpeace ČR. Vybrané části programu pražských oslav 33. výročí sametové revoluce:

\* Nová scéna ND: 13-18.45 - veřejné debaty na témata Ukrajina, ekologie, prezidentské volby, proměny české a slovenské společnosti za posledních 30 let

\* Náměstí VH: 9-20, celý listopad - Voláme o pomoc, audiovizuální instalace

\* Kostel sv. Voršily: 10.30, 14 a 18, Voršilky / Moravská výzva, audiovizuální instalace

před Rudolfinem: začátek 11.30 a 14.30 - Únor 1948, komentované procházky, trasa po místech spojených s nástupem diktatury, nutná předchozí rezervace bezplatné vstupenky

\* Pochod centrem Prahy na podporu Ukrajiny: 15 až 17

\* Horní část Václavského náměstí: 8 až 22 – Nerudný fest, celodenní oslavy včetně večerního Koncertu pro budoucnost

\* Albertov: celodenní oslavy pod patronátem UK, pietní akt před Hlávkovou kolejí 8 až 10

\* Kampa – Hybernská: 15 -19 - Sametové posvícení

\* Staroměstské náměstí, Hradčanské náměstí a 3. nádvoří Pražského Hradu: celodenní happeningy k prezidentským volbám (pořádá Milion chviliek)

Foto:

Dvaatřicáté výročí Sametové revoluce v Praze.

Hologram Václava Havla.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

FotoAuthors:

Deník/Radek Cihla

ČTK

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

## [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: kolinsky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 433, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,05

/FOTOGALERIE/ Třiatřicáté výročí pádu komunistické diktatury v Československu bude nejspíš specifické ve dvou ohledech. Jednak se do ulic po dvou „pandemií okleštěných“ ročnících vrací plnohodnotný program oslav. Současně hrozí, že se i během tohoto státního svátku v české metropoli odrazí poměrně vyostřená sociální a politická situace.

Vedle tradičního Koncertu pro budoucnost na Václavském náměstí a akce Korzo Národní proklamuje masivní účast na ohlášeném shromáždění, až 150 tisíc lidí, také antisystémové hnutí PES, které si 17. listopadu zablokovalo část Letenské pláně. Otázka nicméně je, jaká bude realita.

Organizátoři oslav na Národní třídě ze spolku Díky, že můžeme hlásit „návrat živého umění po covidu“ a to pod heslem „o svobodu se musíme starat“. Slibují pestré kulturní zážitky včetně zvukových instalací, venkovních výstav či veřejných diskusí. Kromě připomínky tzv. sametové revoluce se Korzo Národní letos zaměří na aktuální témata a společenské výzvy. Nebudou chybět debaty věnované nadcházejícím prezidentským volbám, evropským tématům nebo ruské válečné agresi na Ukrajině.

„Korzo Národní letos přináší téměř 90 programových bodů, které zaplní dějiště sametové revoluce. Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské. Na své si tak přijdou návštěvníci, kteří chtějí v tichosti uctít památku 17. listopadu, ale také ti, kteří sváteční den plánují využít k pokojnému přemýšlení o aktuálním stavu naší společnosti a demokratických hodnot,“ uvedl Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní.

17. listopad 2021 na Hlávkově kolejí a Národní třídě:

Z balkonu Paláce Metro již tradičně v symbolických 17:11 zazní hymna sametové revoluce Modlitba pro Martu, tentokrát v podání Bereniky Kohoutové. Předtím kráčející Sbor DAMU zapěje ikonické revoluční skladby nebo také ukrajinské lidové písně jako vyjádření solidarity okupovanému státu.

Silný zážitek slibují připravené zvukové instalace. V Antonu VB zazní výpovědi přímých účastníků střetů mezi protestujícími studenty a policisty a to z „obou stran barikády“. V kostele sv. Voršily se bude připomínat perzekuce řádových sester za vlády komunistů i největší petiční akce z této éry, požadující odůvodnění od církve od státu. Letošní novinkou je pak instalace odkazující na

současnost a solidaritu jako jeden z hodnotových odkazů 17. listopadu.

Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová položila květiny k památníku události 17. listopadu 2021:

Telefonní budka na náměstí Václava Havla už od začátku listopadu upozorňuje na situaci jedinců žijících na okraji společnosti nebo v nouzi. Stačí vytočit vybrané číslo a můžete si vyslechnout konkrétní příběh. „Budka s názvem Voláme o pomoc dává na výběr ze sedmi příběhů. Důležité pro nás je, že mimo příběhů někoho v nesnázi dostanou lidé možnost seznámit se s neziskovými organizacemi, které napřímo pomáhají sociálně ohroženým skupinám,“ konstatovala Ester Valtrvá, programová ředitelka Korza Národní.

Ukrajinu připomene průvod masek

Solidarita s krvácející Ukrajinou zase bude stěžejním motivem letošního ročníku Sametového posvícení. Satirický průvod masek centrem Prahy chce připomenout „potřebu sounáležitosti při ochraně demokratických hodnot“ v momentě, kdy se podle organizátorů průvodu „část veřejného mínění z únavy a obav z budoucnosti a nadcházející zimy od zájmu o toto téma odvrací“. Na náročné přípravě a výrobě masek se letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti.

V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivály svobody“ nebo zážitkové workshopy o souvislostech moderních českých dějin. Zároveň na vybraných školách bude během celého školního roku probíhat program Aktivní občanství, připravovaný ve spolupráci s organizacemi Občankáři, Člověk v tísni, Stučka, Post Bellum a Greenpeace ČR. Vybrané části programu pražských oslav 33. výročí sametové revoluce:

\* Nová scéna ND: 13-18.45 - veřejné debaty na témata Ukrajina, ekologie, prezidentské volby, proměny české a slovenské společnosti za posledních 30 let

\* Náměstí VH: 9-20, celý listopad - Voláme o pomoc, audiovizuální instalace

\* Kostel sv. Voršily: 10.30, 14 a 18, Voršilky / Moravská výzva, audiovizuální instalace

před Rudolfinem: začátek 11.30 a 14.30 - Únor 1948, komentované procházky, trasa po místech spojených s nástupem diktatury, nutná předchozí rezervace bezplatné vstupenky

\* Pochod centrem Prahy na podporu Ukrajiny: 15 až 17

\* Horní část Václavského náměstí: 8 až 22 – Nerudný fest, celodenní oslavy včetně večerního Koncertu pro budoucnost

\* Albertov: celodenní oslavy pod patronátem UK, pietní akt před Hlávkovou kolejí 8 až 10

\* Kampa – Hyberská: 15 -19 - Sametové posvícení

\* Staroměstské náměstí, Hradčanské náměstí a 3. nádvoří Pražského Hradu: celodenní happeningy k prezidentským volbám (pořádá Milion chviliek)

Foto:

Dvaatřicáté výročí Sametové revoluce v Praze.

Hologram Václava Havla.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

FotoAuthors:

Deník/Radek Cihla

ČTK

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

[Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

/FOTOGALERIE/ Třiatřicáté výročí pádu komunistické diktatury v Československu bude nejspíš specifické ve dvou ohledech. Jednak se do ulic po dvou „pandemiích okleštěných“ ročnících vrací plnohodnotný program oslav. Současně hrozí, že se i během tohoto státního svátku v české metropoli odrazí poměrně vyostřená sociální a politická situace.

Vedle tradičního Koncertu pro budoucnost na Václavském náměstí a akce Korzo Národní proklamuje masivní účast na ohlášeném shromáždění, až 150 tisíc lidí, také antisystémové hnutí PES, které si 17. listopadu zablokovalo část Letenské pláně. Otázka nicméně je, jaká bude realita.

Organizátoři oslav na Národní třídě ze spolku Díky, že můžeme hlásit „návrat živého umění po covidu“ a to pod heslem „o svobodu se musíme starat“. Slibují pestré kulturní zážitky včetně zvukových instalací, venkovních výstav či veřejných diskusí. Kromě připomínky tzv. sametové revoluce se Korzo Národní letos zaměří na aktuální témata a společenské výzvy. Nebudou chybět debaty věnované nadcházejícím prezidentským volbám, evropským tématům nebo ruské válečné agresi na Ukrajině.

„Korzo Národní letos přináší téměř 90 programových bodů, které zaplní dějiště sametové revoluce. Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské. Na své si tak přijdou návštěvníci, kteří chtějí v tichosti uctít památku 17. listopadu, ale také ti, kteří sváteční den plánují využít k pokojnému přemýšlení o aktuálním stavu naší společnosti a demokratických hodnot,“ uvedl Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní.

17. listopad 2021 na Hlávkově koleji a Národní třídě:

Z balkonu Paláce Metro již tradičně v symbolických 17:11 zazní hymna sametové revoluce Modlitba pro Martu, tentokrát v podání Bereniky Kohoutové. Předtím kráčející Sbor DAMU zapěje ikonické revoluční skladby nebo také ukrajinské lidové písně jako vyjádření solidarity okupovanému státu.

Silný zážitek slibují připravené zvukové instalace. V Antonu VB zazní výpovědi přímých účastníků střetů mezi protestujícími studenty a policisty a to z „obou stran barikády“. V kostele sv. Voršily se bude připomínat perzekuce řádových sester za vlády komunistů i největší petiční akce z této éry, požadující odvolání církve od státu. Letošní novinkou je pak instalace odkazující na současnost a solidaritu jako jeden z hodnotových odkazů 17. listopadu.

Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová položila květiny k památníku událostí 17. listopadu 2021:

Telefonní budka na náměstí Václava Havla už od začátku listopadu upozorňuje na situaci jedinců žijících na okraji společnosti nebo v nouzi. Stačí vytočit vybrané číslo a můžete si vyslechnout konkrétní příběh. „Budka s názvem Voláme o pomoc dává na výběr ze sedmi příběhů. Důležité pro nás je, že mimo příběhů někoho v nesnázi dostanou lidé možnost seznámit se s neziskovými organizacemi, které napřímo pomáhají sociálně ohroženým skupinám,“ konstatovala Ester Valtrová, programová ředitelka Korza Národní.

Ukrajinu připomene průvod masek

Solidarita s krvácející Ukrajinou zase bude stěžejním motivem letošního ročníku Sametového posvícení. Satirický průvod masek centrem Prahy chce připomenout „potřebu sounáležitosti při ochraně demokratických hodnot“ v momentě, kdy se podle organizátorů průvodu „část veřejného mínění z únavy a obav z budoucnosti a nadcházející zimy od zájmu o toto téma odvrací“. Na náročnou přípravu a výrobu masek se letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti.

V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžeme ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivály svobody“ nebo zážitkové workshopy o souvislostech moderních českých dějin. Zároveň na vybraných školách bude během celého školního roku probíhat program Aktivní občanství, připravovaný ve spolupráci s organizacemi Občankáři, Člověk v tísni, Stučka, Post Bellum a Greenpeace ČR. Vybrané části programu pražských oslav 33. výročí sametové revoluce:

\* Nová scéna ND: 13-18.45 - veřejné debaty na témata Ukrajina, ekologie, prezidentské volby, proměny české a slovenské společnosti za posledních 30 let

\* Náměstí VH: 9-20, celý listopad - Voláme o pomoc, audiovizuální instalace

\* Kostel sv. Voršily: 10.30, 14 a 18, Voršilky / Moravská výzva, audiovizuální instalace

před Rudolfínem: začátek 11.30 a 14.30 - Únor 1948, komentované procházky, trasa po místech spojených s nástupem diktatury, nutná předchozí rezervace bezplatné vstupenky

\* Pochod centrem Prahy na podporu Ukrajiny: 15 až 17

\* Horní část Václavského náměstí: 8 až 22 – Nerudný fest, celodenní oslavy včetně večerního Koncertu pro budoucnost

\* Albertov: celodenní oslavy pod patronátem UK, pietní akt před Hlávkovou kolejí 8 až 10

\* Kampa – Hybernská: 15 -19 - Sametové posvícení

\* Staroměstské náměstí, Hradčanské náměstí a 3. nádvoří Pražského Hradu: celodenní happeningy k prezidentským volbám (pořádá Milion chviliek)

Foto:

Dvaatřicáté výročí Sametové revoluce v Praze.

Hologram Václava Havla.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.  
Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

FotoAuthors:

Deník/Radek Cihla  
ČTK  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla  
Deník/Radek Cihla

## [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: nymbursky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 4 381, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,05

/FOTOGALERIE/ Třiatřicáté výročí pádu komunistické diktatury v Československu bude nejspíš specifické ve dvou ohledech. Jednak se do ulic po dvou „pandemií okleštěných“ ročnících vrací plnohodnotný program oslav. Současně hrozí, že se i během tohoto státního svátku v české metropoli odrazí poměrně vyostřená sociální a politická situace.

Vedle tradičního Koncertu pro budoucnost na Václavském náměstí a akce Korzo Národní proklamuje masivní účast na ohlášeném shromáždění, až 150 tisíc lidí, také antisystémové hnutí PES, které si 17. listopadu zablokovalo část Letenské pláně. Otázka nicméně je, jaká bude realita.

Organizátoři oslav na Národní třídě ze spolku Díky, že můžem hlásí „návrat živého umění po covidu“ a to pod heslem „o svobodu se musíme starat“. Slibují pestré kulturní zážitky včetně zvukových instalací, venkovních výstav či veřejných diskusí. Kromě připomínky tzv. sametové revoluce se Korzo Národní letos zaměří na aktuální témata a společenské výzvy. Nebudou chybět debaty věnované nadcházejícím prezidentským volbám, evropským tématům nebo ruské válečné agresi na Ukrajině.

„Korzo Národní letos přináší téměř 90 programových bodů, které zaplní dějiště sametové revoluce. Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské. Na své si tak přijdou návštěvníci, kteří chtějí v tichosti uctít památku 17. listopadu, ale také ti, kteří sváteční den plánují využít k pokojnému přemýšlení o aktuálním stavu naší společnosti a demokratických hodnot,“ uvedl Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní.

17. listopad 2021 na Hlávkově koleji a Národní třídě:

Z balkonu Paláce Metro již tradičně v symbolických 17:11 zazní hymna sametové revoluce Modlitba pro Martu, tentokrát v podání Bereniky Kohoutové. Předtím kráčejí Sbor DAMU zapěje ikonické revoluční skladby nebo také ukrajinské lidové písně jako vyjádření solidarity okupovanému státu.

Silný zážitek slibují připravené zvukové instalace. V Antonu VB zazní výpovědi přímých účastníků střetů mezi protestujícími studenty a policisty a to z „obou stran barikády“. V kostele sv. Voršily se bude připomínat perzekuce řádových sester za vlády komunistů i největší petiční akce z této éry, požadující odľuku církve od státu. Letošní novinkou je pak instalace odkazující na současnost a solidaritu jako jeden z hodnotových odkazů 17. listopadu.

Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová položila květiny k památníku události 17. listopadu 2021:

Telefonní budka na náměstí Václava Havla už od začátku listopadu upozorňuje na situaci jedinců žijících na okraji společnosti nebo v nouzi. Stačí vytočit vybrané číslo a můžete si vyslechnout konkrétní příběh. „Budka s názvem Voláme o pomoc dává na výběr ze sedmi příběhů. Důležité pro nás je, že mimo příběhů někoho v nesnázi dostanou lidé možnost seznámit se s neziskovými organizacemi, které napřím pomáhají sociálně ohroženým skupinám,“ konstatovala Ester Valtrová, programová ředitelka Korza Národní.

Ukrajinu připomene průvod masek

Solidarita s krváčející Ukrajinou zase bude stěžejním motivem letošního ročníku Sametového posvícení. Satirický průvod masek centrem Prahy chce připomenout „potřebu sounáležitosti při ochraně demokratických hodnot“ v momentě, kdy se podle organizátorů průvodu „část veřejného mínění z únavy a obav z budoucnosti a nadcházející zimy od zájmu o toto téma odvrací“. Na náročné přípravě a výrobě masek se letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti.

V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivály svobody“ nebo zážitkové workshopy o souvislostech moderních českých dějin. Zároveň na vybraných školách bude během celého školního roku probíhat program Aktivní občanství, připravovaný ve spolupráci s organizacemi Občankáři, Člověk v tísni, Stučák, Post Bellum a Greenpeace ČR. Vybrané části programu pražských oslav 33. výročí sametové revoluce:

\* Nová scéna ND: 13-18.45 - veřejné debaty na témata Ukrajina, ekologie, prezidentské volby, proměny české a slovenské společnosti za posledních 30 let

\* Náměstí VH: 9-20, celý listopad - Voláme o pomoc, audiovizuální instalace

- \* Kostel sv. Voršily: 10.30, 14 a 18, Voršilky / Moravská výzva, audiovizuální instalace před Rudolfinem: začátek 11.30 a 14.30 - Únor 1948, komentované procházky, trasa po místech spojených s nástupem diktatury, nutná předchozí rezervace bezplatné vstupenky
- \* Pochod centrem Prahy na podporu Ukrajiny: 15 až 17
- \* Horní část Václavského náměstí: 8 až 22 – Nerudný fest, celodenní oslavy včetně večerního Koncertu pro budoucnost
- \* Albertov: celodenní oslavy pod patronátem UK, pietní akt před Hlávkovou kolejí 8 až 10
- \* Kampa – Hybernská: 15 -19 - Sametové posvícení
- \* Staroměstské náměstí, Hradčanské náměstí a 3. nádvoří Pražského Hradu: celodenní happeningy k prezidentským volbám (pořádá Milion chviliek)

Foto:

Dvaatřicáté výročí Sametové revoluce v Praze.

Hologram Václava Havla.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

FotoAuthors:

Deník/Radek Cihla

ČTK

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

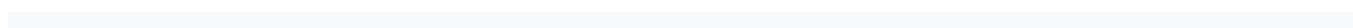
Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla



## [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: rakovnický.deník.cz Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 2 539, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,03

/FOTOGALERIE/ Třiatřicáté výročí pádu komunistické diktatury v Československu bude nejspíš specifické ve dvou ohledech. Jednak se do ulic po dvou „pandemii okleštěných“ ročnících vrací plnohodnotný program oslav. Současně hrozí, že se i během tohoto státního svátku v české metropoli odrazí poměrně vyostřená sociální a politická situace.

Vedle tradičního Koncertu pro budoucnost na Václavském náměstí a akce Korzo Národní proklamuje masivní účast na ohlášeném shromáždění, až 150 tisíc lidí, také antisystémové hnutí PES, které si 17. listopadu zablokovalo část Letenské pláně. Otázka nicméně je, jaká bude realita.

Organizátoři oslav na Národní třídě ze spolku Díky, že můžeme hlásit „návrat živého umění po covidu“ a to pod heslem „o svobodu se musíme starat“. Slibují pestré kulturní zážitky včetně zvukových instalací, venkovních výstav či veřejných diskusí. Kromě připomínky tzv. sametové revoluce se Korzo Národní letos zaměří na aktuální témata a společenské výzvy. Nebudou chybět debaty věnované nadcházejícím prezidentským volbám, evropským tématům nebo ruské válečné agresi na Ukrajině.

„Korzo Národní letos přináší téměř 90 programových bodů, které zaplní dějiště sametové revoluce. Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské. Na své si tak přijdou návštěvníci, kteří chtějí v tichosti uctít památku 17. listopadu, ale také ti, kteří sváteční den plánují využít k pokojnému přemýšlení o aktuálním stavu naší společnosti a demokratických hodnot,“ uvedl Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní.

17. listopad 2021 na Hlávkově koleji a Národní třídě:

Z balkonu Paláce Metro již tradičně v symbolických 17:11 zazní hymna sametové revoluce Modlitba pro Martu, tentokrát v podání Bereniky Kohoutové. Předtím kráčející Sbor DAMU zapěje ikonické revoluční skladby nebo také ukrajinské lidové písně

jako vyjádření solidarity okupovanému státu.

Silný zážitek slibují připravené zvukové instalace. V Antonu VB zazní výpovědi přímých účastníků střetů mezi protestujícími studenty a policisty a to z „obou stran barikády“. V kostele sv. Voršily se bude připomínat perzekuce řádových sester za vlády komunistů i největší petiční akce z této éry, požadující odluku církve od státu. Letošní novinkou je pak instalace odkazující na současnost a solidaritu jako jeden z hodnotových odkazů 17. listopadu.

Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová položila květiny k památníku události 17. listopadu 2021:

Telefonní budka na náměstí Václava Havla už od začátku listopadu upozorňuje na situaci jedinců žijících na okraji společnosti nebo v nouzi. Stačí vytočit vybrané číslo a můžete si vyslechnout konkrétní příběh. „Budka s názvem Voláme o pomoc dává na výběr ze sedmi příběhů. Důležité pro nás je, že mimo příběhů někoho v nesnázi dostanou lidé možnost seznámit se s neziskovými organizacemi, které napřímo pomáhají sociálně ohroženým skupinám,“ konstatovala Ester Valtrová, programová ředitelka Korza Národní.

Ukrajinu připomene průvod masek

Solidarita s krvácející Ukrajinou zase bude stěžejním motivem letošního ročníku Sametového posvícení. Satirický průvod masek centrem Prahy chce připomenout „potřebu sounáležitosti při ochraně demokratických hodnot“ v momentě, kdy se podle organizátorů průvodu „část veřejného mínění z únavy a obav z budoucnosti a nadcházející zimy od zájmu o toto téma odvrací“. Na náročnou přípravu a výrobu masek se letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti.

V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové workshopy o souvislostech moderních českých dějin. Zároveň na vybraných školách bude během celého školního roku probíhat program Aktivní občanství, připravovaný ve spolupráci s organizacemi Občankáři, Člověk v tísni, Stužák, Post Bellum a Greenpeace ČR. Vybrané části programu pražských oslav 33. výročí sametové revoluce:

\* Nová scéna ND: 13-18.45 - veřejné debaty na témata Ukrajina, ekologie, prezidentské volby, proměny české a slovenské společnosti za posledních 30 let

\* Náměstí VH: 9-20, celý listopad - Voláme o pomoc, audiovizuální instalace

\* Kostel sv. Voršily: 10.30, 14 a 18, Voršilky / Moravská výzva, audiovizuální instalace

před Rudolfinem: začátek 11.30 a 14.30 - Únor 1948, komentované procházky, trasa po místech spojených s nástupem diktatury, nutná předchozí rezervace bezplatné vstupenky

\* Pochod centrem Prahy na podporu Ukrajiny: 15 až 17

\* Horní část Václavského náměstí: 8 až 22 – Nerudný fest, celodenní oslavy včetně večerního Koncertu pro budoucnost

\* Albertov: celodenní oslavy pod patronátem UK, pietní akt před Hlávkovou kolejí 8 až 10

\* Kampa – Hyberská: 15 -19 - Sametové posvícení

\* Staroměstské náměstí, Hradčanské náměstí a 3. nádvoří Pražského Hradu: celodenní happenings k prezidentským volbám (pořádá Milion chviliek)

Foto:

Dvaatřicáté výročí Sametové revoluce v Praze.

Hologram Václava Havla.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

FotoAuthors:

Deník/Radek Cihla

ČTK

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

## Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina [URL](#)

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: kutnohorsky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 389, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,04

/FOTOGALERIE/ Třiatřicáté výročí pádu komunistické diktatury v Československu bude nejspíš specifické ve dvou ohledech. Jednak se do ulic po dvou „pandemií okleštěných“ ročnících vrací plnohodnotný program oslav. Současně hrozí, že se i během tohoto státního svátku v české metropoli odrazí poměrně vyostřená sociální a politická situace.

Vedle tradičního Koncertu pro budoucnost na Václavském náměstí a akce Korzo Národní proklamuje masivní účast na ohlášeném shromáždění, až 150 tisíc lidí, také antisystémové hnutí PES, které si 17. listopadu zablokovalo část Letenské pláně. Otázka nicméně je, jaká bude realita.

Organizátoři oslav na Národní třídě ze spolku Díky, že můžeme hlásí „návrat živého umění po covidu“ a to pod heslem „o svobodu se musíme starat“. Slibují pestré kulturní zážitky včetně zvukových instalací, venkovních výstav či veřejných diskusí. Kromě připomínky tzv. sametové revoluce se Korzo Národní letos zaměří na aktuální témata a společenské výzvy. Nebudou chybět debaty věnované nadcházejícím prezidentským volbám, evropským tématům nebo ruské válečné agresi na Ukrajině.

„Korzo Národní letos přináší téměř 90 programových bodů, které zaplní dějiště sametové revoluce. Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské. Na své si tak přijdou návštěvníci, kteří chtějí v tichosti uctít památku 17. listopadu, ale také ti, kteří sváteční den plánují využít k pokojnému přemýšlení o aktuálním stavu naší společnosti a demokratických hodnot,“ uvedl Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní.

17. listopad 2021 na Hlávkově koleji a Národní třídě:

Z balkonu Paláce Metro již tradičně v symbolických 17:11 zazní hymna sametové revoluce Modlitba pro Martu, tentokrát v podání Bereniky Kohoutové. Předtím kráčejíci Sbor DAMU zapěje ikonické revoluční skladby nebo také ukrajinské lidové písně jako vyjádření solidarity okupovanému státu.

Silný zážitek slibují připravené zvukové instalace. V Antonu VB zazní výpovědi přímých účastníků střetů mezi protestujícími studenty a policisty a to z „obou stran barikády“. V kostele sv. Voršily se bude připomínat perzekuce řádových sester za vlády komunistů i největší petiční akce z této éry, požadující odvolání církve od státu. Letošní novinkou je pak instalace odkazující na současnost a solidaritu jako jeden z hodnotových odkazů 17. listopadu.

Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová položila květiny k památníku událostí 17. listopadu 2021:

Telefonní budka na náměstí Václava Havla už od začátku listopadu upozorňuje na situaci jedinců žijících na okraji společnosti nebo v nouzi. Stačí vytočit vybrané číslo a můžete si vyslechnout konkrétní příběh. „Budka s názvem Voláme o pomoc dává na výběr ze sedmi příběhů. Důležité pro nás je, že mimo příběhů někoho v nesnázi dostanou lidé možnost seznámit se s neziskovými organizacemi, které napřímo pomáhají sociálně ohroženým skupinám,“ konstatovala Ester Valtrová, programová ředitelka Korza Národní.

Ukrajinu připomene průvod masek

Solidarita s kráčejíci Ukrajinou zase bude stěžejním motivem letošního ročníku Sametového posvícení. Satirický průvod masek centrem Prahy chce připomenout „potřebu sounáležitosti při ochraně demokratických hodnot“ v momentě, kdy se podle organizátorů průvodu „část veřejného mínění z únavy a obav z budoucnosti a nadcházející zimy od zájmu o toto téma odvrací“. Na náročnou přípravu a výrobu masek se letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti.

V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžeme ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivály svobody“ nebo zážitkové workshopy o souvislostech moderních českých dějin. Zároveň na vybraných školách bude během celého školního roku probíhat program Aktivní občanství, připravovaný ve spolupráci s organizacemi Občankáři, Člověk v tísni, Stučák, Post Bellum a Greenpeace ČR. Vybrané části programu pražských oslav 33. výročí sametové revoluce:

\* Nová scéna ND: 13-18.45 - veřejné debaty na témata Ukrajina, ekologie, prezidentské volby, proměny české a slovenské společnosti za posledních 30 let

\* Náměstí VH: 9-20, celý listopad - Voláme o pomoc, audiovizuální instalace

\* Kostel sv. Voršily: 10.30, 14 a 18, Voršilky / Moravská výzva, audiovizuální instalace

před Rudolfinem: začátek 11.30 a 14.30 - Únor 1948, komentované procházky, trasa po místech spojených s nástupem diktatury, nutná předchozí rezervace bezplatné vstupenky

\* Pochod centrem Prahy na podporu Ukrajiny: 15 až 17

\* Horní část Václavského náměstí: 8 až 22 – Nerudný fest, celodenní oslavy včetně večerního Koncertu pro budoucnost

\* Albertov: celodenní oslavy pod patronátem UK, pietní akt před Hlávkovou kolejí 8 až 10

\* Kampa – Hyberská: 15 -19 - Sametové posvícení

\* Staroměstské náměstí, Hradčanské náměstí a 3. nádvoří Pražského Hradu: celodenní happeningy k prezidentským volbám (pořádá Milion chviliek)

Foto:

Dvaatřicáté výročí Sametové revoluce v Praze.

Hologram Václava Havla.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.  
Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.  
Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.  
Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.  
Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

FotoAuthors:

Deník/Radek Cihla

ČTK

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

## [Praha si připomene výročí sametové revoluce. Oslavami bude rezonovat i Ukrajina](#) URL

WEB, Datum: 06.11.2022, Zdroj: berounsky.denik.cz, Autor: Jan Prokeš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 3 978, Rubrika: Z okolí, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,04

/FOTOGALERIE/ Třiatřicáté výročí pádu komunistické diktatury v Československu bude nejspíš specifické ve dvou ohledech. Jednak se do ulic po dvou „pandemií okleštěných“ ročnících vrací plnohodnotný program oslav. Současně hrozí, že se i během tohoto státního svátku v české metropoli odrazí poměrně vyostřená sociální a politická situace.

Vedle tradičního Koncertu pro budoucnost na Václavském náměstí a akce Korzo Národní proklamuje masivní účast na ohlášeném shromáždění, až 150 tisíc lidí, také antisystémové hnutí PES, které si 17. listopadu zablokovalo část Letenské pláně. Otázka nicméně je, jaká bude realita.

Organizátoři oslav na Národní třídě ze spolku Díky, že můžem hlásí „návrat živého umění po covidu“ a to pod heslem „o svobodu se musíme starat“. Slibují pestré kulturní zážitky včetně zvukových instalací, venkovních výstav či veřejných diskusí. Kromě připomínky tzv. sametové revoluce se Korzo Národní letos zaměří na aktuální témata a společenské výzvy. Nebudou chybět debaty věnované nadcházejícím prezidentským volbám, evropským tématům nebo ruské válečné agresi na Ukrajině.

„Korzo Národní letos přináší téměř 90 programových bodů, které zaplní dějiště sametové revoluce. Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské. Na své si tak přijdou návštěvníci, kteří chtějí v tichosti uctít památku 17. listopadu, ale také ti, kteří sváteční den plánují využít k pokojnému přemýšlení o aktuálním stavu naší společnosti a demokratických hodnot,“ uvedl Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní.

17. listopad 2021 na Hlávkově koleji a Národní třídě:

Z balkonu Paláce Metro již tradičně v symbolických 17:11 zazní hymna sametové revoluce Modlitba pro Martu, tentokrát v podání Bereniky Kohoutové. Předtím kráčející Sbor DAMU zapěje ikonické revoluční skladby nebo také ukrajinské lidové písně jako vyjádření solidarity okupovanému státu.

Silný zážitek slibují připravené zvukové instalace. V Antonu VB zazní výpovědi přímých účastníků střetů mezi protestujícími studenty a policisty a to z „obou stran barikády“. V kostele sv. Voršily se bude připomínat perzekuce řádových sester za vlády komunistů i největší petiční akce z této éry, požadující odůvodnění církve od státu. Letošní novinkou je pak instalace odkazující na současnost a solidaritu jako jeden z hodnotových odkazů 17. listopadu.

Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová položila květiny k památníku událostí 17. listopadu 2021:

Telefonní budka na náměstí Václava Havla už od začátku listopadu upozorňuje na situaci jedinců žijících na okraji společnosti nebo v nouzi. Stačí vytočit vybrané číslo a můžete si vyslechnout konkrétní příběh. „Budka s názvem Voláme o pomoc dává na výběr ze sedmi příběhů. Důležité pro nás je, že mimo příběhů někoho v nesnázi dostanou lidé možnost seznámit se s neziskovými organizacemi, které napřímo pomáhají sociálně ohroženým skupinám,“ konstatovala Ester Valtrvá, programová ředitelka Korza Národní.

Ukrajinu připomene průvod masek

Solidarita s krvácející Ukrajinou zase bude stěžejním motivem letošního ročníku Sametového posvícení. Satirický průvod masek centrem Prahy chce připomenout „potřebu sounáležitosti při ochraně demokratických hodnot“ v momentě, kdy se podle organizátorů průvodu „část veřejného mínění z únavy a obav z budoucnosti a nadcházející zimy od zájmu o toto téma odvrací“. Na náročné přípravě a výrobě masek se letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti.

V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové workshopy o souvislostech moderních českých dějin. Zároveň na vybraných školách bude během celého školního roku probíhat program Aktivní občanství, připravovaný ve spolupráci s organizacemi Občankáři, Člověk v tísni, Stučka, Post Bellum a Greenpeace ČR. Vybrané části programu pražských oslav 33. výročí sametové revoluce:

\* Nová scéna ND: 13-18.45 - veřejné debaty na témata Ukrajina, ekologie, prezidentské volby, proměny české a slovenské společnosti za posledních 30 let

\* Náměstí VH: 9-20, celý listopad - Voláme o pomoc, audiovizuální instalace

\* Kostel sv. Voršily: 10.30, 14 a 18, Voršilky / Moravská výzva, audiovizuální instalace

před Rudolfinem: začátek 11.30 a 14.30 - Únor 1948, komentované procházky, trasa po místech spojených s nástupem diktatury, nutná předchozí rezervace bezplatné vstupenky

\* Pochod centrem Prahy na podporu Ukrajiny: 15 až 17

\* Horní část Václavského náměstí: 8 až 22 – Nerudný fest, celodenní oslavy včetně večerního Koncertu pro budoucnost

\* Albertov: celodenní oslavy pod patronátem UK, pietní akt před Hlávkovou kolejí 8 až 10

\* Kampa – Hyberská: 15 -19 - Sametové posvícení

\* Staroměstské náměstí, Hradčanské náměstí a 3. nádvoří Pražského Hradu: celodenní happeningy k prezidentským volbám (pořádá Milion chviliek)

Foto:

Dvaatřicáté výročí Sametové revoluce v Praze.

Hologram Václava Havla.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

Oslavy 17. listopadu na Václavském náměstí a Národní třídě.

FotoAuthors:

Deník/Radek Cihla

ČTK

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

Deník/Radek Cihla

## [Unikátní muzeum nové generace v Pardubicích a jeho doprovodný program URL](#)

WEB, Datum: 07.11.2022, Zdroj: pr.denik.cz, Autor: Komerční sdělení, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Rubrika: Doporučujeme, Země: Česko

Objevte výjimečnou interaktivní expozici ve sklepení Machoňovy pasáže.

Institut Paměti národa Pardubice otevřel letos v březnu ve sklepních prostorách Machoňovy pasáže neobvyklou expozici, která pomocí moderních technologií a skutečných příběhů vtahuje své návštěvníky do minulosti. Na začátku prohlídky si vyberou příběh, který budou v následujících 90 minutách sledovat, a pak už se nechají unášet vyprávěním pamětníka doplněným o projekce, netradiční efekty, rozšířenou realitu a interaktivní obrazovky. Díky jejich propojení zažijí mnohé! Nahlédnou do druhé světové války s Jarynou Michovou, která díky objevu neznámé sloučeniny zachránila stovky Židů. Nebo si nechají odvyprávět osud generála Tomáše Sedláčka, který prošel snad všemi evropskými druhoválečnými bojišti.

V expozici není žádná vitrína. Na začátku dostane návštěvník tablet, který se spolu se sluchátkem stane jeho průvodcem. Pak už putuje po připravených zastávkách libreta: jednou se kochá širokoúhlou projekcí, jindy na sebe nechává působit imerzivní světelnou show či scénu rozšířené reality. Vše ale není jen o projekcích – prohlédnout a vzít si do rukou lze i deníky a další předměty odkazující na vyprávěné příběhy.

Prohlídka expozice Institutu Paměti národa začíná v pevně stanovených časech, trvá 90 minut a její kapacita je omezená, proto doporučujeme koupit si vstupenky předem online.

Díky moderním technologiím muzeum baví i náctileté, což potvrzují návštěvy celých rodin, ale také obsazené dopolední termíny vyhrazené pro školy. Od března přicházejí studenti a žáci do Institutu zažít nejen výjimečnou expozici, ale také navazující workshop na vybrané historické téma – Židé v protektorátu, Druhy' odboj nebo Političtí vězni.

Vedle toho mohou lidé navštěvovat pravidelné besedy, přednášky i filmové projekce na témata související s naší historií i současností, kde se potkají se zajímavými hosty. Pozvání již přijali například duchovní Marian Kurylo, spisovatelka Markéta Lukášková, dokumentarista Adam Drda nebo popularizátor učitelské práce Daniel Pražák. Besedy probíhají každé pondělí od 18.30 hodin ve vzdělávacím centru Institutu Paměti národa v prvním patře Machoňovy pasáže.

Informace o aktuálním programu i k samotné expozici najdete na webových stránkách [institut.pametnaroda.cz](http://institut.pametnaroda.cz).

FotoAuthors:

POST BELLUM,

z. ú.

POST BELLUM,

z. ú.

POST BELLUM,

z. ú.

## [Noční Radiožurnál](#)

RADIO, Datum: 07.11.2022, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Poslechovost pořadu: 0, Pořad: Noční Radiožurnál 23:00, AVE: 3 516 800,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,18

**Beey,**

Pořad byl automaticky přepsán aplikací Beey ([www.beey.io](http://www.beey.io)).

### **mluvčí**

Stomatologická komora chce vyvinout aplikaci na hledání zubní ordinace. Předsedkyně sněmovny Pekarová Adamová varovala v Polsku před současnou vlnou nenávisti. Uctila i památku obětí HOPIcaustu. Čeští florbalisté na mistrovství světa remizovali s favorizovaným Švédskem zítra bude polojasno až jasno, místy mlhy teploty do 15 stupňů.

### **Pavel Prouza, moderátor**

Česká stomatologická komora chce pacientům zjednodušit hledání zubaře, mohla by k tomu pomoci aplikace, která by lidi se zubní ordinací propojila ve vysílání Českého rozhlasu plus to řekl prezident komory Roman Šmucler podle něj v Česku nemá zubaře v okruhu do 35 km jediná obec, konkrétně Rokytnice v Orlických horách ordinace jinde ale pacienti často z nejrůznějších důvodů odmítají třeba proto, že nevědí, jestli jsou lidé ochotni si připlácet za nadstandardní péči problém s hledáním zubaře by teď mohlo vyřešit právě párování pacientů s lékařem pokračuje Šmucler.

### **mluvčí**

Je poměrně těžký systém, jak vůbec najít lékaře, když třeba chcete platit nadstandard my musíme pro jednat, a to jako komora jsme si řekli dokonce asi zkusíme to technologicky nějak vyřešit, jak ho co nejvíc usnadnit pacientovi, aby to nebylo tak, že budete volat po všech možných ordinacích a ty vám automaticky budou říkat, že ne třeba budou bát, že nějaký problém.

V párování by podle Šmuclera aplikace zohlednila právě i to, jestli je pacient ochotný si připlácet za nadstandardní služby dodal, že nejdéle teď za zubařem dojíždějí lidi v.

Praze.

### **Pavel Prouza, moderátor**

Předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová stopnula 9 při své návštěvě Polska zdůraznila současnou hrozbu nenávistných útoků. Na pietním aktu u památníku v Osvětimi Březince mluvila o antisemitismu, ale taky pročení práv

Rohingů nebo Ujgurů. Vzpomínky k výročí křišťálové noci v bývalém nacistickém vyhlazovacím táboře se zúčastnili zástupci několika evropských zemí.

#### **mluvčí**

Předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová stopnula 9 připomněla oběti pogromu ve třicátých a čtyřicátých letech minulého století, ale i zločiny současné války na Ukrajině.

Podle údajů ukrajinských oficiálních míst tak dnes už více jak 2 000 000 lidí zmizely z Ukrajiny, včetně dětí, které se dostaly neznámo kam nejspíše, tedy do Ruska.

U památníku promluvila i předsedkyně Evropského parlamentu Roberta Metsolaová z Polska Kateřina Havlíková, Radiožurnál.

#### **Pavel Prouza, moderátor**

Pardubická Městská policie odhalila nepoctivé zámečnický. Ti přímo u domovních dveří lidem nabízeli výměnu běžné vložky zámku a požadovali za to 6 000 Kč. Strážníci muže dopadli krátce po činu, kdy se na ně obrátil syn poškozené dvaasedmdesátileté seniorky. Případ si přebrala policie stejnou firmu za nekalé obchodní praktiky už několikrát pokutovala Česká obchodní inspekce, říká její mluvčí Jiří Fröhlich.

#### **Jiří Fröhlich, mluvčí, Česká obchodní inspekce**

Tento zámečnick obchází prakticky celou Českou republiku. Celkově dostal od České obchodní inspekce už 6 pravomocných pokut mezi 10 a 40 000 korunami, když se to sečte za více než 160 000 Kč celkově 6 dalších kontrol aktuálně běží.

#### **mluvčí**

Čeští.

Florbalisté poprvé v historii mistrovství světa neprohráli se Švédskem se severským soupeřem remizovali 33 národní tým ještě 5 minut před koncem po obratu vedl 32 a byl tak blízko k vítězství, na které si v rozhovoru pro český florbal myslel i reprezentační trenér Jaroslav Berka.

Teď jsem trochu v takových emocích, protože jsme měli v závěru velký tlak chtěli jsme si proto udělali jsme všechno možné vzali jsme Time o určité jsme do šesti visello to tam na vlásku, takže bych bral o chlup víc na druhou stranu jsme předvedli, že jsme se zvedali od první třetiny hráli jsme líp a líp ve třetí třetině už jsme kontrolovali balon a pozitivně, že můžeme být ještě lepší.

Češi i přes remízu zakončili skupinu na druhém místě právě za Švédy čtvrtfinále je čeká zatím s neznámým soupeřem v pátek 11. listopadu.

Jedním z hlavních témat tohoto týdne, a to nejen pro kolegy ze zahraniční redakce. Jsou tzv. midster malactions tedy volby do amerického Kongresu svůj hlas v nich odevzdalo už více než 40 000 000 Američanů hlavním volebním dnem bude, ale ve Spojených státech až zítřek, jak moc je americká společnost před dalším důležitým hlasováním rozdělená právě o tom bude další reportáž dnešního večerního Radiožurnálu. Natočil ji Pavel Novák ve státě Ohio, konkrétně v Clevelandu, tak vám přeju klidný pondělní večer.

#### **Vojtěch Bidman, moderátor**

Spojené státy stojí před důležitými volbami hlasování o budoucím složení Sněmovny reprezentantů a třetiny senátu už začalo hlavním volebním dnem ale bude zítřek vztahy mezi tábory příznivců republikánské a demokratické strany jsou napjatější než kdy dřív jedni ve volbách vidí šanci na obnovení pořádku a konzervativních hodnot. Ti druhí se obávají o osud demokracie větší napětí ve společnosti pocítují i členové Sokola v Clevelandu ve státě Ohio.

#### **mluvčí**

Když není důvěra v těch voleb, tak ta celá demokracie zmizne, protože lidi si nemyslí, že se to opravdu stalo správně.

Prezident clevelandského Sokola polburic považuje volbu členů Sněmovny reprezentantů a části senátorů za zkoušku americké demokracie.

Když už teď máš lidi kandidáti co říkají tak, když já nevyhrajou nebo nějaký voliči říkají, když můj kandidát nevyhraje, tak tam musí být nějaká hvár na, protože musí vyhrát protože, jak si někdo může myslet, že to nějaký je lepší to tou druhou stranou tak je veliká poarizace.

Lidé, kteří stojí za exprezidentem.

#### **Pavel Novák, redaktor**

Trumpem jsou podle vnučky českých přistěhovalců bývalé učitelky Karolin Huber připraveni odmítnout výsledky voleb pokud pro ně budou nepříznivé. Podobně jako to část dnešních republikánských kandidátů udělala po prezidentských volbách v roce 2020, které Donald Trump.

#### **Eliška Radinová, redaktorka**

Nevyhrál. V některých státech lidé dokonce žádají, aby mohli sledovat a kontrolovat sčítání hlasů, jenže u toho by neměly být zástupci stran, má to být nestranné.

#### **Pavel Novák, redaktor**

O osud nadcházejících voleb má obavy také Zdeňka Nečásková, která do Spojených států emigrovala v roce 1976 ohrožení demokracie vidí jinde než v radikálním křídle Republikánské strany. Je přesvědčená o tom, že Donald Trump má pravdu, když tvrdí, že volby před dvěma lety, ve kterých neuspěl, byly zmanipulované falešnými hlasy. Žádný soud, ale takové domněnky nepotvrdil.

## **mluvčí**

To byly to byly já viděla film slyšela interview prostě to, co se dělo, jak v noci strkali do těch schránek, který jsou sběratelský schránky na ulicích, jak to tam ládovali ládovali a ty lidi za to byly placeny.

Takže, odkud směřuje to ohrožení demokracie.

No od demokratů demokratů definitivně na.

Druhé straně politického spektra vidí ohrožení voleb a demokracie někdejší učitelka Karolin členové volebních komisí podle ní byli zastrašováni. To se ve Spojených státech nikdy nedělo leda dávno, když ku kluk z klan odrazoval černé obyvatele odhlasování a dával jim různé podmínky, aby jejich volbu ztížil, ale k tomu se už snad vracet nebudeme. Vnučka českých přistěhovalců Karol z Clevelandu Pavel Novák, Radiožurnál.

## **Vojtěch Bidrman, moderátor**

Znáte projekt samet na školách, jestli ne rádi vám ho na Radiožurnálu představíme ještě před půl dvanáctou pořádají ho organizace post Bellum a spolek díky, že můžeme někde budou moci žáci na navštívit Tuzex jinde zase besedy s pamětníky. My vám o tom všem povíme podrobněji už za malou chvíli. Projekt samet na školách příští týden připomene výročí listopadových událostí roku 1989 do letošního čtvrtého ročníku se zapojila zhruba stovka škol. Nabízejí přednášky, workshopy a další aktivity do výuky na 20 školách studenti uspořádají vlastní celodenní festival svobody.

## **mluvčí**

Alexandr Dubček Václav Havel zkrýl a Šimon vlastně zapsali jsme od nich nějaký základní informace, jak se vlastně podíleli na tom převratu celkově na to byli.

## **Eva Mikulka Šelepová, redaktorka**

Popisoval před rokem student Tomáš se spolužáky se ze Střední průmyslové školy v Kutné Hoře vyrobil plakáty s informacemi o osobnostech sametové revoluce. Ty pak rozvěsily po chodbách školy.

## **mluvčí**

Tak zatím se osobností chce mít trikolóru.

## **Eva Mikulka Šelepová, redaktorka**

Taky nápisy Havel na hrad, anebo Svoboda před rokem zdobili kutnohorskou školu dokreslení pravé revoluční atmosféry pak u hlavního schodiště studenti zapalovali s svíčky podobné projektové dny letos chystá asi dvacítky škol, jak to uchopí, je na nich. Někde to mohou být besedy s pamětníky, jinde třeba přichystali koncert, kde zazní písně, kterými umělci vzdorovali režimu dvacetiletá Matylda hofšneiderová, která je nyní ambasadorkou projektu samet na školách. Vzpomíná, jak před lety organizovala projektový den na gymnáziu v Příbrami, kam chodila.

## **mluvčí**

Využili bunnkru právě jako protiatomových, co zůstali u nás ve škole, poprosili jsme tělocvikáře, jestli by jako nepřipravili nějakou brannou výchovu, nám se podařilo sehnat jako plynové masky právě a jak jako ty atombordely se tomu říká právě jako, takže spolužáci byli jako navlečení do těch plynových masek. Těch ochranných obleků, a tak jako běhali po bunkrech ve škole podle.

Dalšího z organizátorů Matouše etlera je zapojení do přípravy projektu dobrou zkušeností.

A zároveň teda nás to přivedlo vlastně do spolku díky, že mužem, který pro kromě projektu samet na školách, tak připravuje korzo národní. To znamená oslavy na Národní třídě, na kterých se vlastně oba máme možnost letos podílet, takže tady se potvrzuje to, že škola připravuje pro život. Že vlastně to, co jsme ve škole pořádali pro 600 studentů, tak teď máme možnost se podílet na oslavách tady v Praze.

Novinkou letošního ročníku je, že se zapojili taky vysoké školy a učiliště 17. listopadem samet na školách nekončí. Připravené tématické hodiny mohou školy na webových stránkách objednávat do konce roku. Většina je zdarma. Eva Mikulka Šelepová.

## Oslavy sametové revoluce: Průvod masek, výstavy i Modlitba pro Martu

TISK, Datum: 07.11.2022, Zdroj: Benešovský deník, Strana: 3, Autor: JAN PROKEŠ, Vydáno: 530, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 469, Rubrika: Zpravodajství/Region, AVE: 12 285,84 Kč, Země: Česko, GRP: 0,01

Třiatřicáté výročí pádu komunistické diktatury v Československu bude nejspíš specifické ve dvou ohledech. Jednak se do ulic po dvou pandemiích okleštěných ročních vrací plnohodnotný program oslav. Současně hrozí, že se i během tohoto státního svátku v české metropoli odrazí poměrně vyostřená sociální a politická situace.

Vedle tradičního Koncertu pro budoucnost na Václavském náměstí a akce Korzo Národní proklamuje masivní účast na ohlášeném shromáždění, až 150 tisíc lidí, také antisystémové hnutí PES, které si 17. listopadu zablokovalo část Letenské pláně.

Organizátoři oslav na Národní třídě ze spolku Díky, že můžem hlásí „návrat živého umění po covidu“, a to pod heslem „o svobodu se musíme starat“. Slibují pestré kulturní zážitky včetně zvukových instalací, venkovních výstav či veřejných diskusí. Kromě připomínky sametové revoluce se Korzo Národní zaměří na aktuální témata a společenské výzvy. Nebudou chybět debaty věnované nadcházejícím prezidentským volbám, evropským tématům nebo ruské agresi na Ukrajině.

### VOLÁME O POMOC

„Korzo Národní letos přináší téměř 90 programových bodů, které zaplní dějiště sametové revoluce. Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské.

Na své si tak přijdou návštěvníci, kteří chtějí v tichosti uctít památku 17. listopadu, ale také ti, kteří sváteční den plánují využít k pokojnému přemýšlení o aktuálním stavu naší společnosti a demokratických hodnot,“ uvedl Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní.

Z balkonu Paláce Metro již tradičně v symbolických 17:11 zazní hymna sametové revoluce Modlitba pro Martu, tentokrát v podání Bereniky Kohoutové. Předtím kráčející Sbor DAMU zapěje ikonické revoluční skladby nebo také ukrajinské lidové písně jako vyjádření solidarity okupovanému státu.

Silný zážitek slibují připravené zvukové instalace.

V Antonu VB zazní výpovědi přímých účastníků střetů mezi protestujícími studenty a policisty, a to z „obou stran barikády“. V kostele sv. Voršily se bude připomínat perzekuce řádových sester za vlády komunistů i největší petiční akce z této éry, požadující odluku církve od státu. Letošní novinkou je pak instalace odkazující na současnost a solidaritu jako jeden z hodnotových odkazů 17. listopadu.

Telefonní budka na náměstí Václava Havla už od začátku listopadu upozorňuje na situaci jedinců žijících na okraji společnosti nebo v nouzi. Stačí vytočit vybrané číslo a můžete si vyslechnout konkrétní příběh.

„Budka s názvem Voláme o pomoc dává na výběr ze sedmi příběhů. Důležité pro nás je, že mimo příběhů někoho v nesnázi dostanou lidé možnost seznámit se s neziskovými organizacemi, které napřímo pomáhají sociálně ohroženým skupinám,“ konstatovala Ester Valtrová, programová ředitelka Korza Národní.

### PODÍLELI SE I UKRAJINŠTÍ UMĚLCI

Solidarita s Ukrajinou bude stěžejním motivem letošního ročníku Sametového posvícení.

Satirický průvod masek centrem Prahy chce připomenout „potřebu sounáležitosti při ochraně demokratických hodnot“ v momentě, kdy se podle organizátorů průvodu „část veřejného mínění z únavy a obav z budoucnosti a nadcházející zimy od zájmu o toto téma odvrací“. Na náročnou přípravu masek se letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti.

V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžem ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivally svobody“ nebo zážitkové workshopy o souvislostech moderních českých dějin.

To nejzajímavější z programu

?Nová scéna Národního divadla: 13–18.45 – veřejné debaty na témata Ukrajina, ekologie, prezidentské volby, proměny české a slovenské společnosti za posledních 30 let ?Náměstí Václava Havla: 9–20, celý listopad -Voláme o pomoc, audiovizuální instalace ?Kostel sv. Voršily: 10.30, 14 a 18, Voršilky / Moravská výzva, audiovizuální instalace ?Před Rudolfinem: začátek 11.30 A 14.30 - Únor 1948, komentované procházky, trasa po místech spojených s nástupem diktatury, nutná předchozí rezervace bezplatné vstupenky

?Pochod centrem Prahy na podporu Ukrajiny: 15 až 17 ?Horní část Václavského náměstí: 8 až 22 – Nerudný fest, celodenní oslavy včetně večerního Koncertu pro budoucnost ?Albertov: celodenní oslavy pod patronátem UK, pietní akt před Hlávkovou kolejí 8 až 10 ?Kampa – Hyberská: 15-19 - Sametové posvícení ?Staroměstské náměstí, Hradčanské náměstí a 3. nádvoří Pražského Hradu: celodenní happeningy k prezidentským volbám (pořádá Milion chviliek)

Foto autor: FOTO\_ARCHIV DENÍKU

## Oslavy sametové revoluce: Průvod masek, výstavy i Modlitba pro Martu

TISK, Datum: 07.11.2022, Zdroj: Kutnohorský deník, Strana: 3, Autor: JAN PROKEŠ, Vydání: 480, Infotype: Nepochtenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 15 044, Rubrika: Zpravodajství/Region, AVE: 12 980,72 Kč, Země: Česko, GRP: 0,17

Třiatřicáté výročí pádu komunistické diktatury v Československé diktatuře bude nejspíš specifické ve dvou ohledech. Jednak se do ulic po dvou pandemiích okleštěných ročníků vrací plnohodnotný program oslav. Současně hrozí, že se i během tohoto státního svátku v české metropoli odrazí poměrně vyostřená sociální a politická situace.

Vedle tradičního Koncertu pro budoucnost na Václavském náměstí a akce Korzo Národní proklamuje masivní účast na ohlášeném shromáždění, až 150 tisíc lidí, také antisystémové hnutí PES, které si 17. listopadu zablokovalo část Letenské pláně.

Organizátoři oslav na Národní třídě ze spolku Díky, že můžeme hlásí „návrat živého umění po covidu“, a to pod heslem „o svobodu se musíme starat“. Slibují pestré kulturní zážitky včetně zvukových instalací, venkovních výstav či veřejných diskusí. Kromě připomínky sametové revoluce se Korzo Národní zaměří na aktuální témata a společenské výzvy. Nebudou chybět debaty věnované nadcházejícím prezidentským volbám, evropským tématům nebo ruské agresi na Ukrajině.

### VOLÁME O POMOC

„Korzo Národní letos přináší téměř 90 programových bodů, které zaplní dějiště sametové revoluce. Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské. Na své si tak přijdou návštěvníci, kteří chtějí v tichosti uctít památku 17. listopadu, ale také ti, kteří sváteční den plánují využít k pokojnému přemýšlení o aktuálním stavu naší společnosti a demokratických hodnot,“ uvedl Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní.

Z balkonu Paláce Metro již tradičně v symbolických 17:11 zazní hymna sametové revoluce Modlitba pro Martu, tentokrát v podání Bereniky Kohoutové. Předtím kráčející Sbor DAMU zapěje ikonické revoluční skladby nebo také ukrajinské lidové písně jako vyjádření solidarity okupovanému státu.

Silný zážitek slibují připravené zvukové instalace.

V Antonu VB zazní výpovědi přímých účastníků střetů mezi protestujícími studenty a policisty, a to z „obou stran barikády“. V kostele sv. Voršily se bude připomínat perzekuce řádových sester za vlády komunistů i největší petiční akce z této éry, požadující odluku církve od státu. Letošní novinkou je pak instalace odkazující na současnost a solidaritu jako jeden z hodnotových odkazů 17. listopadu.

Telefonní budka na náměstí Václava Havla už od začátku listopadu upozorňuje na situaci jedinců žijících na okraji společnosti nebo v nouzi. Stačí vytočit vybrané číslo a můžete si vyslechnout konkrétní příběh. „Budka s názvem Voláme o pomoc dává na výběr ze sedmi příběhů. Důležité pro nás je, že mimo příběhů někoho v nesnázi dostanou lidé možnost seznámit se s neziskovými organizacemi, které napřímo pomáhají sociálně ohroženým skupinám,“ konstatovala Ester Valtrová, programová ředitelka Korza Národní.

### PODÍLELI SE I UKRAJINŠTÍ UMĚLCI

Solidarita s Ukrajinou bude stěžejním motivem letošního ročníku Sametového posvícení.

Satirický průvod masek centrem Prahy chce připomenout „potřebu sounáležitosti při ochraně demokratických hodnot“ v momentě, kdy se podle organizátorů průvodu „část veřejného mínění z únavy a obav z budoucnosti a nadcházející zimy od zájmu o toto téma odvrací“. Na náročné přípravě masek se letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti.

V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžeme ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivály svobody“ nebo zážitkové workshopy o souvislostech moderních českých dějin. Zároveň na vybraných školách bude během celého školního roku probíhat program Aktivní občanství, připravovaný ve spolupráci s organizacemi Občankáři, Člověk v tísni, Stučka, Post Bellum a Greenpeace ČR.

To nejzajímavější z programu

?Nová scéna Národního divadla: 13–18.45 – veřejné debaty na témata Ukrajina, ekologie, prezidentské volby, proměny české a slovenské společnosti za posledních 30 let ?Náměstí Václava Havla: 9–20, celý listopad -Voláme o pomoc, audiovizuální instalace ?Kostel sv. Voršily: 10.30, 14 a 18, Voršilky / Moravská výzva, audiovizuální instalace ?Před Rudolfínem: začátek 11.30 A 14.30 - Únor 1948, komentované procházky, trasa po místech spojených s nástupem diktatury, nutná předchozí rezervace bezplatné vstupenky

?Pochod centrem Prahy na podporu Ukrajiny: 15 až 17 ?Horní část Václavského náměstí: 8 až 22 – Nerudný fest, celodenní oslavy včetně večerního Koncertu pro budoucnost ?Albertov: celodenní oslavy pod patronátem UK, pietní akt před Hlávkovou kolejí 8 až 10 ?Kampa – Hyberská: 15-19 - Sametové posvícení ?Staroměstské náměstí, Hradčanské náměstí a 3. nádvoří Pražského Hradu: celodenní happeningy k prezidentským volbám (pořádá Milion chviliek)

„Korzo Národní přináší téměř 90 programových bodů... Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především

občanské.“ Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní

Foto autor: FOTO\_ARCHIV DENÍKU

Foto popis:

## Oslavy sametové revoluce: Průvod masek, výstavy i Modlitba pro Martu

TISK, Datum: 07.11.2022, Zdroj: Berounský deník, Strana: 3, Autor: JAN PROKEŠ, Vydáno: 540, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 2 795, Rubrika: Zpravodajství/Region, AVE: 12 965,18 Kč, Země: Česko, GRP: 0,03

Třiatřicáté výročí pádu komunistické diktatury v Československé diktatuře bude nejspíš specifické ve dvou ohledech. Jednak se do ulic po dvou pandemiích okleštěných ročníků vrací plnohodnotný program oslav. Současně hrozí, že se i během tohoto státního svátku v české metropoli odrazí poměrně vyostřená sociální a politická situace.

Vedle tradičního Koncertu pro budoucnost na Václavském náměstí a akce Korzo Národní proklamuje masivní účast na ohlášeném shromáždění, až 150 tisíc lidí, také antisystémové hnutí PES, které si 17. listopadu zablokovalo část Letenské pláně.

Organizátoři oslav na Národní třídě ze spolku Díky, že můžeme hlásí „návrat živého umění po covidu“, a to pod heslem „o svobodu se musíme starat“. Slibují pestré kulturní zážitky včetně zvukových instalací, venkovních výstav či veřejných diskusí. Kromě připomínky sametové revoluce se Korzo Národní zaměří na aktuální témata a společenské výzvy. Nebudou chybět debaty věnované nadcházejícím prezidentským volbám, evropským tématům nebo ruské agresi na Ukrajině.

### VOLÁME O POMOC

„Korzo Národní letos přináší téměř 90 programových bodů, které zaplní dějiště sametové revoluce. Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské. Na své si tak přijdou návštěvníci, kteří chtějí v tichosti uctít památku 17. listopadu, ale také ti, kteří sváteční den plánují využít k pokojnému přemýšlení o aktuálním stavu naší společnosti a demokratických hodnot,“ uvedl Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní.

Z balkonu Paláce Metro již tradičně v symbolických 17:11 zazní hymna sametové revoluce Modlitba pro Martu, tentokrát v podání Bereniky Kohoutové. Předtím kráčející Sbor DAMU zapěje ikonické revoluční skladby nebo také ukrajinské lidové písně jako vyjádření solidarity okupovanému státu.

Silný zážitek slibují připravené zvukové instalace.

V Antonu VB zazní výpovědi přímých účastníků střetů mezi protestujícími studenty a policisty, a to z „obou stran barikády“. V kostele sv. Voršily se bude připomínat perzekuce řádových sester za vlády komunistů i největší petiční akce z této éry, požadující odluku církve od státu. Letošní novinkou je pak instalace odkazující na současnost a solidaritu jako jeden z hodnotových odkazů 17. listopadu.

Telefonní budka na náměstí Václava Havla už od začátku listopadu upozorňuje na situaci jedinců žijících na okraji společnosti nebo v nouzi. Stačí vytočit vybrané číslo a můžete si vyslechnout konkrétní příběh. „Budka s názvem Voláme o pomoc dává na výběr ze sedmi příběhů. Důležité pro nás je, že mimo příběhů někoho v nesnázi dostanou lidé možnost seznámit se s neziskovými organizacemi, které napřímo pomáhají sociálně ohroženým skupinám,“ konstatovala Ester Valtrová, programová ředitelka Korza Národní.

### PODÍLELI SE I UKRAJINŠTÍ UMĚLCI

Solidarita s Ukrajinou bude stěžejním motivem letošního ročníku Sametového posvícení.

Satirický průvod masek centrem Prahy chce připomenout „potřebu sounáležitosti při ochraně demokratických hodnot“ v momentě, kdy se podle organizátorů průvodu „část veřejného mínění z únavy a obav z budoucnosti a nadcházející zimy od zájmu o toto téma odvrací“. Na náročné přípravě masek se letos podíleli také ukrajinští výtvarníci a studenti.

V rámci oslav listopadových událostí roku 1989 (a 1939) pořádá Díky, že můžeme ve spolupráci s Post Bellum letos počtvrté projekt Samet na školách. Desítky vzdělávacích institucí uspořádají vlastní „festivály svobody“ nebo zážitkové workshopy o souvislostech moderních českých dějin. Zároveň na vybraných školách bude během celého školního roku probíhat program Aktivní občanství, připravovaný ve spolupráci s organizacemi Občankáři, Člověk v tísni, Stučka, Post Bellum a Greenpeace ČR.

„Korzo Národní přináší téměř 90 programových bodů... Oslavy jsme připravili tak, aby zůstaly především občanské.“ Jan Hlaváček, ředitel Korza Národní

To nejzajímavější z programu

?Nová scéna Národního divadla: 13–18.45 – veřejné debaty na témata Ukrajina, ekologie, prezidentské volby, proměny české a slovenské společnosti za posledních 30 let ?Náměstí Václava Havla: 9–20, celý listopad -Voláme o pomoc, audiovizuální instalace ?Kostel sv. Voršily: 10.30, 14 a 18, Voršilky / Moravská výzva, audiovizuální instalace ?Před Rudolfinem: začátek 11.30 A 14.30 - Únor 1948, komentované procházky, trasa po místech spojených s nástupem diktatury, nutná předchozí rezervace bezplatné vstupenky

?Pochod centrem Prahy na podporu Ukrajiny: 15 až 17 ?Horní část Václavského náměstí: 8 až 22 – Nerudný fest, celodenní oslavy včetně večerního Koncertu pro budoucnost ?Albertov: celodenní oslavy pod patronátem UK, pietní akt před Hlávkovou kolejí 8 až 10 ?Kampa – Hyberská: 15-19 - Sametové posvícení ?Staroměstské náměstí, Hradčanské náměstí a 3. nádvoří Pražského Hradu: celodenní happeningy k prezidentským volbám (pořádá Milion chviliek)

Foto autor: FOTO\_ARCHIV DENÍKU

Foto popis:

## [Ve znamení projektů](#)

TISK, Datum: 11.11.2022, Zdroj: Rychnovský zpravodaj, Strana: 17, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Rubrika: Školy, Země: Česko

### ZŠ JAVORNICKÁ

#### naše město

Do rodiny školních projektů přibyl nový týdenní projekt Naše město, určený třetím třídám. Nejprve žáci cestovali do minulosti. Pracovali s historickými obrázky a texty, ale především si nejvýznamnější rychnovské památky prohlédli na vlastní oči. Další část projektu byla věnována tomu, jak město funguje. Žáci si povídali o tom, jak se v našem městě žije, kdo co ve městě zajišťuje, zavítali do technických služeb a na městskou policii a pan starosta je seznámil s chodem městského úřadu. Své putování si zaznamenávali na tablety a z videí sestříhali autentické reportáže. Děkujeme všem, kteří nám pomohli projekt uskutečnit.

#### naši SouSedé

Ne, tentokrát se nebudeme bavit o našem okolí. Jde o čtyřhodinový workshop pro 9. ročníky pořádaný organizací Post Bellum, která je tvůrcem projektu Paměť národa. Workshop byl zaměřen na pochopení složitých česko-německých vztahů v průběhu 19. a 20. stol.

Celým projektem se jako červená nit táhl příběh městečka Slavonic/Zlabings, kde vedle sebe žili Češi, Němci a Židé. Žáci byli aktivně vtaženi do děje, dramatizací a rolí historických postav, řešili dobová morální a národnostní dilemata. Jelikož nám tímto způsobem podaná témata z dějin 20. stol. dávají hluboký smysl, těšíme na další spolupráci ke konci školního roku se zaměřením na události roku 1948.

#### Suit-up den

V říjnu též proběhl tradiční Suit-up den. Žáci i učitelé přišli do školy ve společenském oblečení. Probírala se etiketa, o přestávkách hrála na chodbě hudba, v některých třídách se slavnostně stolovalo, a dokonce se provozovaly i společenské tance.

S dalšími projekty a akcemi, které proběhly v říjnu, se můžete seznámit na stránkách školy [www.zsjrk.cz](http://www.zsjrk.cz) v sekci Aktuality. Součástí článků jsou fotogalerie a žákovské reportáže z projektu Naše město.

#### Foto popis:

## Autentické zážitky s Post Bellum – Paměť národa

TISK, Datum: 15.11.2022, Zdroj: Kroměřížský deník, Strana: 3, Vyištěno: 480, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 2 118, Rubrika: Události z regionu, AVE: 7 865,63 Kč, Země: Česko, GRP: 0,02

Ve vzdělávacích zážitkových workshopech pro žáky a studenty základních i středních škol ožívají příběhy pamětníků, jejichž vzpomínky a vyprávění jsou zaznamenány v archivu Paměti národa. Její pobočka Post Bellum, z.ú. Střední Morava svůj vzdělávací projekt přihlásila za Zlínský kraj do programu ČSOB pomáhá regionům.

Právě startuje podzimní vlna programu ČSOB pomáhá regionům.

Letos na jaře se díky němu podařilo vybrat rekordních bezmála pět milionů korun a teď je šance společně opět ukázat, že nejsme ke svému okolí lhostejní. „Považujeme za své poslání probouzet a podporovat v lidech filantropii a projekt ČSOB pomáhá regionům je důkazem toho, že se nám to skutečně daří,“ říká Petr Hutla, vrchní ředitel a člen představenstva ČSOB. „Je úžasné pozorovat, jak i zdánlivě malé věci a aktivity, které ovlivňují život jedné konkrétní skupiny, získávají obrovskou podporu a lidé je dokáží ocenit. Věřím, že společně podpoříme řadu smysluplných projektů.“

Každému z patnácti regionů České republiky ČSOB letos věnuje 160 000 Kč, celkem tak daruje 2 400 000 Kč. Do rozhodování, který projekt podporu získá, se vedle odborné poroty může zapojit každý z nás. Uchazeče o „divokou kartu“ od veřejnosti teď postupně představujeme na stránkách Deníku.

### WORKSHOPY S PŘÍBĚHY KONKRÉTNÍCH LIDÍ

Libreta workshopů jsou vystavěna na autentických příbězích lidí, jejichž hlas pomocí audionahrávky tu zazní a pomůže účastníkům „zalidnit“ si mnohdy vyprázdněné dějiny z učebnic. Jsou určeny školním třídám a trvají vají přibližně čtyři hodiny.

„Účastníci

se díky metodám zážitkové pedagogiky a výchovné dramatiky vrátí do 20. století, kde se stávají konkrétními postavami, prožívají krizové situace, činí rozhodnutí, za která nesou zodpovědnost,“ říká o projektu ředitel pobočky Paměti národa Střední Morava Mgr. Petr Zavadil.

V reflexi se snaží pochopit jednání lidí, kteří zažili některé historické události, například rok 1938, kolektivizaci či normalizaci. Jde o vyzkoušený a funkční projekt, s pozitivními reakcemi učitelů i žáků. Učíme žáky kriticky přemýšlet, jít v problémech do hloubky, vciťovat se do motivací různých lidí.

### PODPOŘTE NEJZAJÍMAVĚJŠÍ PROJEKT

O tom, kdo získá „divokou kartu“, můžete rozhodnout právě teď i vy. Navštivte web [www.csobpomaharegionum.cz](http://www.csobpomaharegionum.cz) a dejte svůj hlas projektu, který vám připadá nejzajímavější. Hlasování končí o půlnoci z 24. na 25. listopad.

Vítěz hlasování se spolu s dalšími čtyřmi projekty v každém kraji pokusí získat co největší finanční pomoc.

Výše příspěvku od banky se bude odvíjet od toho, jak úspěšní budou žadatelé při výběru peněz od individuálních dárců, a to podle pravidla „čím více vyberete od veřejnosti, tím vyšší dar získáte“.

Veřejnost bude moci projekty finančně podpořit do půlnoci ze 6. na 7. leden 2023.

Banka do každého regionu pošle 160 000 Kč. Nejúspěšnější projekt přitom od ní dostane 50 000 Kč, na konta dalších čtyř projektů poputuje 40 000 Kč, 35 000 Kč, 25 000 a 10 000 Kč.

\*\*\*

O programu

\* 15 regionů

\* 75 podpořených projektů

\* 5 projektů v každém regionu – 4 vybere odborná porota, pátý dostane divokou kartu od veřejnosti

\* nejúspěšnější projekt od ČSOB dostane 50 000 Kč, na konta dalších čtyř projektů poputuje 40 000 Kč, 35 000 Kč, 25 000 Kč a 10 000 Kč.

Foto popis: 2. DIVOKÁ KARTA: Projekt Post Bellum – Paměť národa.

## Jak se učí sametu

TISK, Datum: 16.11.2022, Zdroj: Vlasta, Strana: 10, Autor: KLÁRA KUBÍČKOVÁ, HANA HALFAROVÁ, Vyištěno: 46 403, Prodáno: 28 892, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 146 196, Rubrika: Téma, AVE: 985 890,43 Kč, Země: Česko, GRP: 1,62

Od sametové revoluce uplynulo třiatřicet let. Na základních školách se o ní učí generace, které se „narodily s chytrými telefony v rukách“, otázky na 17. listopad si budou v červnu tahat maturanti narození v roce 2005. „Je to pro ně prehistorie, ale zajímavá je to,“ shodují se učitelé dějepisu.

Devátá třída, dvacet dětí, sedí v kruhu a společně si prohlížejí fotky ze zásahu na Národní třídě během 17. listopadu, popisují a rozebírají třeba i to, co mají tehdejší demonstrující na sobě, ale zejména se snaží vysvětlit nápisy na transparentech: co znamená Jakeše do koše?

A co Havel na Hrad? Divají se na videa z Letné a vystoupení z Melantrichu. Čtou projevy Václava Havla. Poslouchají československou hymnu v podání Karla Kryla (a diví se slovenské části hymny), Hutkovu Náměšť a Modlitbu pro Martu. Přemýšlejí, proč se zvonilo klíči, a mají za úkol sami odpovědět na tuhle otázku zjistit – a nevádí, že k tomu použijí Wikipedii a Google. I tak může vypadat moderní výuka dějepisu.

Dávno už nestojí jen na tom, co učitel svým žákům řekne frontálně před tabulí. Když děti dějepisu „zažijí“ na vlastní kůži, víc si z něj pamatují. A probouzí to v nich kritické myšlení, samy kladou otázky a pátrají po odpovědích, které nejsou instantní, ale prožité.

Marcel Mahdal učí dějepisu a historický seminář na ostravském Gymnáziu Pavla Tigrida. Už jen název téhle školy spojený s jednou z nejvýznamnějších postav československého protikomunistického exilu předurčuje k tomu, mít k sametové revoluci blízko. „Když jsem v roce 1995 maturoval já, končil dějepisu druhou světovou válkou,“ vzpomíná Mahdal. V Ostravě stál u zrodu vzdělávacího centra PANT a také se zasloužil o vznik portálu Moderní dějiny. Obojí vzešlo z podobné motivace: „Cítili jsme, že

je podstatné, aby mladí lidé, kteří sami revoluci nezažili a nemají zkušenosti s totalitou, měli informace o tom, jak to tehdy chodilo. Učitelství dějepis dlouho nereagoval dostatečně na výzvy, které považují za podstatné, tedy předávat novým generacím zásadní odkaz dvacátého století, zkušenost s nacismem a komunismem jako odstrašující příklad. Dnes v souvislosti s válkou na Ukrajině bohužel vidíme, že jsme se z toho strašného dědictví dvacátého století ještě nevymotali," vysvětluje Mahdal.

### Život za železnou oponou

Právě Moderní dějiny shromažďují pod svojí hlavičkou na webu výukové materiály a odkazy k tomu, jak učit nedávné události tak, aby je současní studující vnímali jako důležité a neházeli je do jednoho pytle s pravěkem nebo středověkem. Gymnazisté si tak ve třídách zkoušejí rozklíčovat materiály komunistické propagandy, čtou dobové noviny, sledují videa z Letné i starší záznamy s budovatelským nábojem. Nebo zpovídají vlastní příbuzné a ptají se jich, co dělali za totality. „Moji studenti mají za úkol dělat mimo jiné i osobní interview se členy svých rodin. Dědeček jedné mojí studentky byl v šedesátých letech členem pohraniční stráže a stalo se, že nám přišel do výuky kázat o tom, jak důležité bylo tehdy hlídat hranice. Jeho vnučka se za něj tenkrát hodně styděla. Téhle tematicke jsme pak věnovali několik vyučovacích hodin, protože bylo potřeba na jeho vystoupení v hodině nějak zareagovat. V ten moment, kdy přišel, mi samozřejmě zatrnulo, ale pak se ukázalo, že ta událost nám zpětně dala příležitost historické momenty interpretovat, studenti to skvěle vnímali, rozebírali jeho vystoupení a o tom, jak to vypadalo za železnou oponou, jsme dlouho diskutovali," vzpomíná Mahdal.

Právě to, že události moderní historie si mnoho lidí stále pamatuje, že je sami prožívali a není možné je studovat jen z dobových pramenů a fragmentů, jak je tomu v případě starších dějin, ale učí se o nich z bezpočtu „živých“ interakcí, je podstatné i pro to, aby si mladí lidé uvědomovali, jak se obraz o historii skládá a jak složité je ho interpretovat. „V roce 2012 jsme s kolegy pobývali v Bělorusku, kde jsme mohli sledovat i výuku ve škole. A tamní pedagogové se nás ptali, která instituce v Česku je hlavním garantem správnosti výkladu historie. Byli v šoku, když zjistili, že žádný takový orgán, který by schvaloval to, zda učíme pravdivou historii, neexistuje. Že naše historie je výsledkem dialogu mnoha stran, badatelů, výzkumů a interpretací, ale oficiální schvalovací orgán výkladu historie prostě nemáme – a je to tak dobře," popisuje Mahdal. Jeho gymnázium dávno končí výuku dějepisu mnohem současnějšími událostmi, tedy ne druhou světovou válkou nebo komunistickým pučem v roce 1948, ale jde až k rozpadu Československa v průběhu roku 1992 a k přijetí postkomunistických zemí do Evropských struktur nebo do NATO. „Přesto je pro ně sametová revoluce ‚hluboký pravěk‘. A já si nutně musím klást otázku, jak jim přiblížit předrevoluční dobu, kterou já si pamatuji, ale pro ně je strašně těžko uchopitelná, nikdy žádnou totalitu nezažili," dodává Mahdal.

### Rozvíjet kritické myšlení

Olga Kovaříková učí dějepis na druhém stupni základní školy a píše blog Hravá dějepřava, kde sdílí své nápady i nápady ostatních učitelů, jak je možné učit dějepis aktivně a nenudit. I „její“ děti se o sametové revoluci učí. „Pro základní školu vnímám zásadní jednu vstupní informaci: zatímco na gymnáziu děti takřka být nemusí, naše děti do školy chodit musí, a navíc vím, že ne všechny půjdou na střední školu, kde budou mít dějepis. Takže to, co se na základní škole o dějinách dozvědí, může být v rámci vzdělávacích institucí i tím posledním," vysvětluje Kovaříková. K sametové revoluci se dostává s devátáky. „Vycházíme samozřejmě už z události Palachova týdne v lednu 1989. Nevykládám frontálně, děti pátrají samy, vyvozují vlastní závěry. Pracujeme s podklady z Ústavu pro studium totalitních režimů a s jejich novou badatelskou učebnicí, která vznikla v nakladatelství Fraus. Žáci díky tomu pracují s původními prameny, které zkoumají. Skvělé lekce má i Post Bellum na webových stránkách My jsme to nevzdali. Čerpat můžeme i z Příběhů 20. století České televize nebo z databáze Paměti národa, využít lze i jejich zážitkové workshopy," popisuje Kovaříková zdroje. Ideální je pro ni mít hodinu složenou z mnoha různých zdrojů k tématu a ideálně i střídat různé metody. Děti se samy stávají badateli, zkoumají prameny informací, a když je prozkoumají, dokážou odpovědět na to, proč k sametové revoluci došlo.

Rozebírají například fotografie z demonstrací a snaží se interpretovat nápisy na transparentech. Jejich úkolem je pak třeba v závěru hodiny napsat pohlednici z revoluční Prahy, ve které popisují, co se kolem děje a jak taková sametová revoluce vypadá. „Pouštím dětem krátké dokumenty a jeden z nich se jmenuje Mlátičky, obsahuje i rozhovory s příslušníky sboru Národní bezpečnosti, kteří na Národní třídě tehdy zasahovali. Na revoluci vzpomínají i dva bývalí důstojníci StB v dalším dokumentu Moje StB. Ten druhý pohled je výborný, jeden z estébáků na konci pláče, revoluce mu vlastně zkazila kariéru – a pro děti je zajímavé tenhle pohled vidět a nějak interpretovat," dodává učitelka, která revoluce baví, protože jde o moderní dějiny, které si jejich vlastní rodiny pamatují.

„Baví je i fotografie z doby, která sametové revoluci předcházela. Používám třeba jednu právě z badatelské učebnice, kde je pohled na dobové sídliště. Je na něm mnohem méně aut, než jsou děti dnes zvyklé v ulicích vidět, jedno z těch aut je naklopené a fotografie zachycuje člověka, který si to auto sám opravuje.

Děti tu fotku jen popisují a ptají se, proč s tím autem ten člověk nejel do servisu? No, protože tehdy byli opraváři aut nedostupní, lidé si mnohem víc věcí museli dělat sami. Navíc přepočítáváme tehdejší výdělek na dnešní peníze a dnešní platy a srovnáváme ceny potravin tehdy a dnes – a děti zjišťují, že tenkrát opravdu nebyly věci levnější, než jsou dnes, i když v absolutních číslech by to tak mohlo vypadat," vysvětluje učitelka s tím, že přesně tohle je přístup, který učí děti kritickému myšlení. „Když žáci slyší argumenty, že za komunistů bylo líp a že bylo levněji, dokážou na to reagovat, protože ve škole si sami došli k tomu, že to tak nebylo. Snažím se je ale učit i rozdíly mezi interpretací historie založené na mnoha historických pramenech a kritické práci historiků a subjektivních vzpomínkách pamětníků. S tím, že subjektivní prožitky nelze šmahem odsuzovat. Měli by vědět, že lidé v jakékoli době mohli být šťastní bez ohledu na to, co se objektivně dělo, protože třeba zrovna zažívali životní lásku. Na otázku, co bylo špatně a co dobře, hledáme odpověď společně.

Děti tak zažívají aha momenty, se kterými odcházejí z hodiny," dodává Kovaříková.

\*\*\*

### Kde vzít inspiraci

\* Pustěte si s dětmi záběry z demonstrací, kde mluví Václav Havel nebo zpívá Marta Kubišová nebo Karel Kryl.

\* Na YouTube najdete i jeden z dílů pořadu Nezkreslená věda, který se věnuje sametové revoluci v Československu a namluvila ho Bára Hrzánová.

\* Na webu České televize jsou dostupné dokumenty z cyklu Příběhy 20. století včetně těch, které se týkají pádu komunismu.

\* Podívejte se na [www.sametnaskolach.cz](http://www.sametnaskolach.cz), kde jsou výukové materiály a seznam akcí.

\* Na [www.mysmetonevzdali.cz](http://www.mysmetonevzdali.cz) najdete sekci o sametové revoluci a jedna část z ní je dokonce zaměřená na jednotlivé regiony,

nejenom na Prahu.

\* Web [www.postbellum.cz](http://www.postbellum.cz) má materiálu obrovské množství, mrkněte k nim do sekce Kalendář, kde jsou aktuální akce konané v souvislosti s výročí sametové revoluce.

\* Univerzita Palackého v Olomouci vytvořila web Příběh 17. listopadu, existuje i stejnojmenný komiks. Když žáci slyší názory, že za komunistů bylo líp a že bylo levněji, dokážou na to reagovat, protože ve škole si sami došli k tomu, že to tak nebylo.

## ROZHOVOR

Nebiflovat, ale vyprávět příběhy

„Učit se o souvislostech, náladě doby a jak se tehdy lidem žilo,“ říká spisovatelka Markéta Lukášková o tom, jak by si představovala hodiny dějepisu. Letos vydala knihu Co vás v dějáku nenaučili – o naší historii po roce 1945. Čtivé příběhy, které se opravdu staly, ale při výuce už na ně nezbyvá čas.

\* Jsem z generace Husákových dětí a na základní i střední škole jsme v dějepise skončili druhou světovou. Stihá se dnes probrat víc?

Většinou bohužel ne a čest výjimkám, které se o to snaží. Mám čerstvou zkušenost z besedy na jedné základní škole. Učitelé deváťáků mi potvrdili, že se k výuce moderních dějin pro roce 1945 dostanou někdy v květnu až červnu. Samotné je to mrzí, ale jinou možnost snad ani nemají, když musejí začít Mezopotámií a probrat to obrovské penzum učiva. Druhá věc je, že starší učitelé tu dobu sami žili, proto ji možná ve srovnání se starověkem neberou jako historii.

\* Potřebují naše školy tedy revizi učiva, které se v dějepise probírá?

Nejen to! Systém výuky vůbec neodpovídá tomu, jak se vyvinuly technologie. I my jsme se biflovali (je ročník 1988, pozn. aut.), protože se tehdy výuka nedala tak rychle přizpůsobit nástupu internetu (komerční využití začíná boom od roku 1995, pozn. aut.). Myslím si, že po téměř třiceti letech není nutné učit se z paměti data, která si můžete během minuty vyhledat. Mnohem důležitější je učit se kontext – mluvit o náladě doby a pohnutkách lidí, kteří podporovali totalitní režim a podobně.

\* Vy jste měla na dějepisáře štěstí. Kamil Dřevíkovský vás na gymnáziu učil tak, že vás to opravdu bavilo.

Opravdu celou hodinu nám se zaujetím vyprávěl, v tom byl jiný než ostatní. Nedávno jsme se viděli po patnácti letech a potěšilo mě, jak velký entuziasmus má pořád v sobě a že ho školství nesešlo. Samozřejmě jsme se museli učit i data, ze kterých nás zkoušel. Ale probíhalo to tak, že nám zadal téma a my vyprávěli. Tehdy jsem si poprvé uvědomila, že dějiny lze učit jinak. Mnoho věcí mi ale stejně došlo až v dospělosti, hlavně souvislosti. Ve škole probíráte logicky jednotlivá období po sobě, Řecko a Řím zvlášť, a bohužel se nedozvíte, že se události děly zároveň a jak se ovlivňovaly.

ovliv

\* Kdybyste učila, jak by váš výklad dějin vypadal?

Snažila bych se propojovat dění v jednotlivých koutech světa, abych ukázala celkový obraz doby. Je škoda, že se to vykládá odděleně a jakoby bez odstupe. Když jsem se ve svém podcastu vrátila například do středověku, zajímalo mě, jak se tehdy lidem žilo v manželství, jak se vzdělávali, jak léčili... Celkový pohled na tu dobu mi přijde mnohem víc obohacující než vědět, kdy byla jaká revoluce a defenestrace. Předávat to formou příběhů je každému srozumitelné, protože nás provázejí od malička. Díky tomu lépe pochopíme, že lidé před pěti sty lety byli lidmi stejně jako my, se stejnými emocemi.

\* Tento přístup se mi nedávno potvrdil na jedné základce, kde jsem měla nastoupit před deváťáky, což bylo samo o sobě blbé. Je mi přes třicet a dobře si pamatuju, jak jsem v patnácti vnímala třicátníky – jako staré a trapné. Co jim budu říkat, aby je to zaujalo?!

Nakonec jsem jim ze své knihy přečetla kapitolu o sportu. Jak naši hokejovou reprezentaci, aniž by se čímkoli provinila, pozavírali v 50. letech soudruzi do vězení. Ukázala jsem jim na tom, jak byla ta doba hrozná, a zafungovalo to skvěle.

\* Podcast nazvaný Příběh, který se opravdu stal jste rozjela na podzim 2020. Co bylo na počátku?

Že by mě bavilo dělat podcast, ale nevím o čem. Když jsem pak spontánně sdílela na instagramu něco k výročí nezdařeného atentátu na anglický parlament v roce 1605, lidé se mě ptali, kdo je Guy Fawkes (jeden z atentátníků, anglický voják, byl za to popraven, pozn. aut.). Došlo mi, že to je ono! Že mě baví zjišťovat, co se kdy opravdu stalo, a sdělovat to dál jako příběhy.

\* Témata máte pestrá a často aktuální, namátkou: co se děje v Íránu, historie homosexuality, hladomor na Ukrajině před devadesáti lety, jak se Hitler dostal k moci. Jak z toho vykristalizovala kniha, která mapuje pouze moderní československé dějiny?

Na křtu mé předchozí knihy Majonéza k snídani mě k tomu pošťouchla Romana Přidalová, šéfkla nakladatelství Motto. V té době jsem se v podcastu hodně věnovala právě našim dějinám od roku 1945 do 1989 – době, která mě vždy velmi zajímala. Přišlo mi fajn toto téma vydat knižně včetně rozhovorů s pamětníky.

\* Je to čtivá popularizace našich dějin s mnoha překvapivými informacemi, místy s vaším sarkastickým humorem. Měla jste ambici napsat zábavnou učebnici?

To ani ne, i když při psaní jsem tomu říkala „srandaučebnice“. Když ji v Českých Budějovicích, odkud pocházím, křtil právě Kamil Dřevíkovský, říkal nadšeně, že je to skvělý doplněk výuky, který může žákům doporučit.

Zdá se, že knihu čtou i učitelé a na základě toho mě zvou do škol na besedy. Čtenáři v mém věku 30+ si tam můžou najít informace, které zapoměli nebo nevěděli. Generace mých rodičů si taky spoustu věcí nezapamatovala, protože polovinu života v totalitě byli malí. A generace prarodičů si toho dost připomene. A protože vzpomínky zkreslují, možná kniha naruší současnou nostalgii některých z nich po té době a trochu víc jim otevře oči.

Anebo se naštvou, že takhle to podle nich vůbec nebylo!

\* Vaše babička, které v knize děkujete, ji četla?

Bohužel ne, zemřela letos v květnu. Právě ona vzbudila můj zájem o dějiny, a hodně mě tím ovlivnila. Jako malé holce mi na chalupě ráno v posteli vyprávěla Staré pověsti české. Později vzpomínala na svého tatínka, který měl v Táboře železářství. Po válce jako jeden z mála varoval, že nástup komunistů nepovede k ničemu dobrému a vymstí se nám. Pak mu obchod sebrali a zavřeli ho do věznice na Pankráci... Byly to vzpomínky, které ve mně zůstaly, a měla jsem potřebu o tehdejší dění zjišťovat víc.

\* To chápu. Mého dědečka drželi komunisti půl roku ve vazbě, naštěstí neskončil v uranovém lágru, ale vrátil se domů. I proto jsem ráda, že jste pracovním táborem v 50. letech věnovala celou kapitolu. A některé příběhy pamětníků na konci knihy mě hluboce zasáhly.

Mě taky. „Dohodili“ mi je jejich příbuzní – posluchači podcastu. Když jsem za nimi jela, nic moc předem jsem o nich nevěděla. Asi to bylo dobrou intuicí, ale všechny příběhy mě výsledně překvapily – ani jsem nečekala, jak budou zajímavé. Jedna slečna mi napsala, že jejímu dědečkovi je devadesát, celý život strávil na Vimpersku, kde psal místní kroniku, velmi dobře komunikuje a mnohé si pamatuje. Až během rozhovoru s ním jsem zjistila, že znal místní převaděče přes hranice.

\* Jaké byly vaše nejsilnější zážitky ze setkávání s pamětníky?

Opakovaně mě dojímalo, jak hezky mě přivítali u sebe doma, ačkoli jsem pro ně byla cizí. Měli ke mně naprostou důvěru, nikdo mě nepodezíval, že bych mohla zneužít, co mi svěřují. Hodně mě zasáhlo vyprávění Jana Vítka, kterého jsem navštívila v jeho rodném domě na Vysočině. Setkala jsem se tam zároveň s jeho synem i vnukem. Pan Vítka si jako jeden z mála pamatuje neuvěřitelné detaily z konce války a 50. let – o kolektivizaci, měnové reformě... Člověk, který desítky let zažíval strašné křivdy, a přesto měl v sobě touhu zvelebovat místo, kde žije. Po sametové revoluci se stal starostou obce a hlavně nezahořkl. To mi přijde silné.

\* Na konci knihy říkáte, že je potřeba znát svou minulost, jak se skutečně stala, abychom se z ní poučili a nenechali si vše líbit. Aby se z nás nestala letargická masa, kterou pak snadněji zneužijí diktátoři a totalitní režimy. To je silné poselství čtenářům.

Rozhodně, a říkám to často i v podcastu, který mě už dva roky svým způsobem uklidňuje.

Jak se intenzivně zabývám dějinami, zjišťuju, jak se opakují. Lidé mají stále stejné pohnutky k tomu, co dělají.

I války pořád začínají stejně, například vymyšleným nepřítelem – nacismus na Ukrajině je toho dalším příkladem.

Jak dějinné cykly fungují, je někdy až směšné, na druhou stranu uklidňující, protože víte, že když jste dole, budete zase nahoře. Proto je dobré znát dějiny – u spousty věcí tušíte, jak se vyvinou, a nejste překvapení. Anebo víte, co si o tom máte myslet, a to je důležité.

MARKÉTA LUKÁŠKOVÁ (34)

\* Spisovatelka, je autorkou šesti knih včetně letošní novinky Co vás v dějáku nenaučili.

\* Nejen historii se věnuje od roku 2020 v podcastu Příběh, který se opravdu stal.

\* Vystudovala gymnázium, pracovala v médiích i PR.

\* Pochází z Českých Budějovic, s partnerem žijí v Praze.

\* [www.marketalukaskova.cz](http://www.marketalukaskova.cz)

Foto autor: FOTO PROFIMEDIA A JAROSLAV FIKOTA

## Noční Radiožurnál

RÁDIO, Datum: 17.11.2022, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Poslechovost pořadu: 0, Pořad: Noční Radiožurnál 22:00, AVE: 3 698 800,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,23

### Beey,

Pořad byl automaticky přepsán aplikací Beey ([www.beey.io](http://www.beey.io)).

### Jana Gulda, moderátorka

Česko oslavilo svobodu. Připomnělo si výroční roky 1939 a 1989 soud v Haagu poslal na doživotí 2 Rusy a jednoho Ukrajince za vraždu skoro 300 lidí na palubě letu mh. 17 zlínské fotbalisty vyřadil z domácího poháru druholigový Vyškov a počasí zítra bude většinou zataženo občas s deštěm nebo se sněžením teploty do sedmi stupňů Celsia na severovýchodě kolem nuly. Připomínce událostí 17. listopadu se dnes na pražském Albertově sešly stovky lidí před 33 lety odtud studenti vyrazili na Národní třídu, kde proti nim brutálně zakročila komunistická policie na vzpomínkové akci vystoupili zástupci studentů a vysokoškolských pedagogů rektor Masarykovy univerzity v Brně a předseda české konference rektorů Martin Bareš připomněl, že díky sametové revoluci je v Česku Svoboda.

### mluvčí

Svobodu volit cestovat diskutovat kritizovat bádát vzdělávat se ale nějak jsme zapomněli, že jsme za svobodu každý z nás jednotlivec jako společnost zodpovědný, že o svobodu musíme pečovat.

### Jana Gulda, moderátorka

Kromě výročí pádu komunistického režimu se 17. listopadu připomínají taky události z roku 1939 tehdy nacisti zavřeli vysoké školy a pozatýkali tisíce.

### mluvčí

Studentů.

### **Jana Gulda, moderátorka**

Nizozemský soud odsoudil v nepřítomnosti 2 Rusy a jednoho Ukrajince na doživotí za vraždu 298 lidí na palubě letu mh 17 čtvrtého obžalovaného soud v Haagu zprostil viny. Dopravní letadlo společnosti malajja Airlines bylo podle soudu v létě 2014 sestřelené raketou ruské výroby. Odpálená byla z oblasti na východě Ukrajiny, kterou ovládali prorusí separatisté. Soud taky třem odsouzeným nařídil zaplatit odškodné ve výši asi 390 000 000 Kč. Rusko v reakci oznámilo, že odsouzené občany nevydá Moskva verdikt odsoudila a uvedla, že soud rozhodoval na politickou objednávku a nebyl nestranný. Teploty v Česku mají klesat pod bod mrazu. Český hydrometeorologický ústav proto od zítřejšího poledne varuje před náledím. To hrozí až do sobotní desáté hodiny dopoledne. Ve všech krajích. Lidi by měli být při pohybu venku opatrní. Řidičům se doporučuje sledovat dopravní zpravodajství. Cestující v pražském metru musí až do pondělí počítat s výlukou v části linky a a c dopravní podnik kvůli pracím v kolejisti přerušil provoz v úseku trasy a mezi Strašnickou adepem Hostivař na lince c potom mezi stanicemi Florenc a pražského povstání metrovi v plném provozu mělo znovu fungovat od pondělí, říká Daniel Šabík z Dopravního podniku.

### **mluvčí**

Mezi stanicemi Strašnická adepem Hostivař doporučujeme využívat pravidelnou linku 7 a tramvajovou linku 7, kterou zavádíme, bude obousměrně přerušen provoz metra na lince c mezi stanicemi pražského povstání Florenc dopravní podnik zavádí náhradní autobusovou dopravu.

### **Jana Gulda, moderátorka**

Fotbalisti Zlína v domácím poháru do jarních bojů nepostoupili v osmifinále prohráli doma s druholigovým Vyškovem 01 po gólu v závěru utkání zlínský kpt. Václav Procházka litoval neproměněných šancí.

### **mluvčí**

Asi by nám pomohl ten gól prostě kdybysme střelili a vedli bysme, tak si myslím, že to třeba z nás spadne a hraje se nám lehčeji, ale takhle to bylo všechno upracované a pak samozřejmě postupem času už se to moc nedařilo, dá se říct, nic nešlo lehce a ta teďka chyba a gól potvrdilo celej ten nepovedenej.

Podzim.

### **Jana Gulda, moderátorka**

V poháru skončily i Teplice, které podlehly Brnu 23 po prodloužení, přestože hosti hráli od třiaosmdesáté minuty bez vyloučeného endla.

### **Zuzana Burešová, moderátorka**

Dobry večer písničky Karla Kryla dobročinná kavárna nebo přednášky na gymnáziu v Příbrami si tento týden také připomínaly výročí pádu komunismu podobně jako stovka dalších škol se zapojili do projektu samet na školách máme reportáž za chvíli ji uslyšíte i vy.

### **mluvčí**

Výročí pádu komunistického režimu si připomínají taky školáci a učitelé asi stovka škol se zapojila do projektu samet na školách, který letos počtvrté organizují spolky. Díky, že mužem a post Bellum školám pomohly zorganizovat tématické workshopy besedy s pamětníky i náročnější program celodenní festival svobody letos ho uspořádala asi dvacítka škol, mezi nimi i gymnázium Příbram.

Teď se nacházíme v hudebním sále program zpíváme a hrajeme Kryla, kdy studenti nejdříve se podívají na nějaké právě ikonické protestonky a pak je sami hrají.

Říká Matylda hofsneiderová, která je ambasadorkou sametu na školách tady na příbramském gymnáziu legionářů, jak dlouho jste společně tady tyhle písničky pilovali?

Nepilovali jsme vůbec všichni jsme si zahráli s připraveným textem a akordy podle toho co každý dovedl na různé nástroje od kytary až tady po akorde. Co to.

Pro vás znamená tenhle ten svátek.

17. listopad je pro mě o svátek obrovské hrdosti a takového vítězství vlastně nad úplně vším nad nespravedlností nad utlačováním slabších.

Říká Kateřina Fialová studentka zdejší kvinty v 9 30 zazvonilo na velkou přestávku a zpěváci a hudebníci i se svými nástroji se vydávají na pochod školní.

Výtěžek potom poputuje na charitu ještě si nejsem jistá ale měl by jít nadaci Adra.

Do projektu samet na školách se letos nově zapojilo taky několik odborných učilišť a vysokých škol z Příbrami Eva Mikulka Šelepová Radiožurnál.

### **Zuzana Burešová, moderátorka**

Světový fotbalový šampionát přišel o jednu z největších hvězd senegalský útočník Mané kvůli zranění turnaj nestihne třicetiletý fotbalista, který v únoru dovedl svou reprezentaci k historickému triumfu na africkém šampionátu se zranil v posledním utkání Bayernu Mnichov a dnešní vyšetření jeho start v Kataru vyloučilo další sportovní zprávy nabídneme za chvíli v pravidelném.

### **mluvčí**

Přehledu a.

Fotbalisté Španělska v generálce na mistrovství světa v Kataru porazili domácí Jordánsko 3:1 florbalisté Tatranu Střešovice zvítězili v české superlize na hřišti letňanských Black Angels 9:4 a jsou v čele soutěže to jsou 2 sportovní zprávy ty další už přidá Lukáš Michalík dobrý večer.

Hezký večer. Druholigoví fotbalisté Vyškova si na jaře zahrají čtvrtfinále domácího poháru v osmifinále porazili Zlín na jeho hřišti 10:0 gólem aleckeho z pětáosmdesáté minuty podle vyškovského trenéra Janatrusila postoupili hosté zaslouženě.

Rozhodlo to, že jsme byli velice dobře organizovaní a byla na Klukách vidět chuť nezalekli se ligového soupeře, myslím si že ho v prvním poločase jsme měli 3 vyložené šance, který jsme mohli proměnit v druhém poločase ze začátku nám tam Zlín začal dělat problémy 10 minut měl tam tlak měli jednu stoprocentní šanci, kterou kluci zblokovali a potom se ta hra zase vyrovnala a dali jsme krásný gól proto jsme zaslouženě vyhráli.

Ve fotbalovém poháru skončily i Teplice, které podlehl Brnu 2:3 po prodloužení zítra si o postup do čtvrtfinále zahraje Slovácko s Mladou Boleslaví a Karviná proti Slavii čeští fotbalisté odletěli k poslednímu utkání tohoto kalendářního roku v sobotu nastoupí k přípravnému zápasu v Turecku hrát se bude v Gaziantepu, tedy zhruba 40 km. Od hranic se Sýrii pokračuje manažer fotbalové reprezentace Tomáš Pešir.

Tím, že jsme v destinaci byli se podívat dopředu, tak doufám, že se nepletu, nevidím tam žádný riziko nicméně tým standardně využívá 3 Security ty s náma pojedou není tam nic výjimečného, myslím si že i Security mapovali a po konzultaci neshledáváme destinaci jako nějak výrazně nebezpečnou.

Přípravné utkání Turecko Česko začne v sobotu v 18 hodin a Radiožurnál sport ho odvysílá v přímém přenosu na Radiožurnálu uslyšíte reportážní vstupy hokejisté Pardubic zvítězili v extralize po desáté v řadě, když na ledě Českých Budějovic vyhráli 4:2 dvěma góly a jednou asistencí k tomu přispěl útočník Tomáš Zohorna jezdec Aleš opatrný vyhrál pětihvězdičkovou rámcovou soutěž na Prague playoffs parkour s překážkami vysokými stopěačtyřicet centimetrů zvládl s koněm foreber čistě český reprezentant měl nejrychlejší čas s 18 závodníků, kteří také jeli bez chyby a splnili předepsaný čas Aleš opatrný a forever ale 2 překážky málem shodili.

Forever po prvním dotyku ten, když se jednou dotkne tak už většinou se mu to podruhé už nestane to druhý dotknutí mi malinko překvapilo toho potom už jenom upozornilo a od té doby už pak skákalo úplně skvěle do cíle a měl jsem uplynulou jistotu na každém skoku.

Zítra se na Prague playoffs jede semifinále týmové soutěže Global Champions i s Annou Kellnerovou ta na Barcelony podlehl v eurolize na hřišti obhájce preveství ANA dolu FS Istanbul 86:96 čeští reprezentanti se v dresu poražených moc neprosadili Tomáš Satoranský proměnil jednu trojku a zaznamenal 4 asistence Jan Veselý odehrál jen 6,5 minuty, během kterých Doskočil jen 1 míč.

## [Učitelé diskutovali pod taktovkou Tandemu o demokracii ve vzdělávání URL](#)

WEB, Datum: 25.11.2022, Zdroj: regionplzen.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, RU / den: 8 000, AVE: 2 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,09

Více než šedesátka pedagogů a zástupců neziskových organizací z Česka a Německa se sjela na třídní odborné fórum do Výmaru, aby diskutovala o roli demokratických hodnot ve vzdělávání.

Mezinárodní akci pořádalo Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže TANDEM, které je součástí Západočeské univerzity v Plzni.

„České školství bude jen tak dobré, jak dobří budou pedagogové v českých školách,“ vysvětluje motivaci pro uspořádání fóra ředitelka Tandemu Lucie Tarabová, a pokračuje: „Totéž samozřejmě platí i pro Německo. A pokud navíc dokážeme poznat pedagogické nabídky, metody a přístupy i v jiných zemích, může vzájemná inspirace obě země v procesu vzdělávání dalších generací jen posunout,“ dodává. Tandem je odborným pracovištěm pro spolupráci mládeže z Česka a Německa a veškerá nabídka jeho akcí je vždy určena pro zájemce z obou zemí.

Pátek, sobota i neděle byly naplněné workshopy a diskusemi, které přinesly nové pohledy na zaběhlé postupy v každodenním školním životě v obou zemích. Všechny workshopy byly tlumočeny do češtiny a němčiny, takže znalost cizích jazyků nebyla podmínkou pro účast. Na programu se podílely i neziskové organizace META, o. p. s. a Post Bellum, z. ú.

První uvedená připravila pro účastníky workshop, kde se věnovala tématu migrace a integrace ve třídním kolektivu a vytváření zdravého a bezpečného prostředí pro všechny. Přítomní si vyzkoušeli konkrétní aktivity, které zábavnou a interaktivní formou zpracovávají příchod nových dětí do tříd a nového cizojazyčného prostředí.

Post Bellum, z. ú. zase nabídla workshop s názvem „Víc než citron“, který poukázal na škatulkování lidí kolem nás a utváření prvních dojmů v kontrastu s upřímnou snahou o vnímání každého jako jedinečné osobnosti. Na příkladu citronu demonstroval, jak jako lidé pracujeme s předsudky. Cílem obdobných aktivit je pomáhat kultivovat setkávání s lidmi s jiných kultur a zabraňovat jejich vyčleňování a diskriminaci.

Organizace DokuPád fungující u Dokumentačního centra v Norimberku vedla workshop k aktuálnímu tématu fake news a šíření dezinformací.

„Minimálně dvě aktivity zvažují do dalšího užití ve výuce,“ uvádí další z účastníků Jiří. „Například Nevypusť duši a Mladí lidé,“ prozrazuje. Další z přítomných Žaneta si pochvalovala informace o financování projektů: „Příští rok máme v plánu realizovat výměny mládeže, a tak velice vítám užitečné rady o jejich finanční stránce.“ Jindřiška, Martin a Zdeňka se shodli, že přínos vidí zejména v tom, že se jim tady podařilo propojit s několika zástupci různých organizací. Michaela tady dokonce vymyslela projekt na příští rok.

„Učím německý jazyk a akcí pořádaných Tandemem se účastním pravidelně,“ líčí Kamila Kmentová, učitelka Střední školy designu a módy z Prostějova. „Nejen že se pokaždé dozvím spoustu novinek o aktuálních možnostech česko-německé spolupráce, ale poznám zde vždy spoustu zajímavých a inspirativních lidí z obou stran hranice. V průběhu let se nám podařilo navázat trvalá partnerství už se dvěma školami, takže naši žáci jezdí na odborné praxe do Německa pravidelně,“ dodává.

Účastníci měli v rámci doplňkového programu také možnost zúčastnit se prohlídky města nebo navštívit památník koncentračního tábora v Buchenwaldu. Ten, stejně jako například památník Tereziín v Česku, nabízí program pro školy z obou zemí. „Památníky hrají nezastupitelnou roli ve vzdělávání k demokracii,“ uvádí Joachim König ze vzdělávacího oddělení památníku. „Jejich hlavním přínosem v současné době je ukazování paralel mezi historií a současností,“ dodává.

Kdo je TANDEM?

Koordinační centra česko-německých výměn mládeže Tandem v Plzni a v Řezně podporují sblížení a rozvoj všestranných styků a přátelských vztahů mezi mladými lidmi z Česka a Německa. Koordinační centra poskytují poradenské služby a podporují státní a nestátní instituce a organizace obou zemí při uskutečňování a zintenzivňování česko-německých výměn mládeže a mezinárodní spolupráce v oblasti práce s mládeží. Jsou celostátními odbornými pracovišti České republiky a Spolkové republiky Německo. Cílem jejich činnosti je setkávání mladých lidí. Plzeňské Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže TANDEM organizačně spadá pod Západočeskou univerzitu v Plzni. <http://www.tandem-org.cz>

Fotogalerie

## [Obchodní akademie](#)

TISK, Datum: 01.12.2022, Zdroj: Naše město, Strana: 21, Autor: Milan Bába, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Rubrika: Ze svitavských škol, Země: Česko

Stalo se na obchodní akademii

Studenti 4. ročníku svitavské obchodní akademie se na začátku listopadu tradičně zapojili do projektu Příběhy bezpráví, který měl letos téma Normalizační každodennost. Během projektu zhlédli mnoho dokumentů o totalitní době, pracovali s pojmem totalita v průběhu 20. století. V rámci projektu navštívili nově otevřené muzeum Paměť národa v Pardubicích, kde se v expozici i workshopu dozvěděli z autentických životních osudů mnoho nových, zajímavých a poučných informací. Zvláště interaktivní expozice byla žáky velmi oceněna. Projekt byl zakončen besedou s pamětnicí paní Blankou Čuhelovou, která žákům vyprávěla, jak se lidem v době normalizace žilo. Mnohé věci současné mladé generaci připadají neskutečné.

Foto popis:

## Dějepisné projekty na Jedničce

TISK, Datum: 05.12.2022, Zdroj: Jičínský zpravodaj, Strana: 6, Autor: Mgr. Jitka Víchová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Rubrika: Školy a školky, Země: Česko

Letos jsme znovu po krátké pauze využili nabídky zúčastnit se projektu Příběhy bezpráví – Měsíc filmu na školách 2022. V devátých třídách jsme promítli filmy ze zasláného cyklu Vzpomínáme a snažili jsme se přiblížit dětem období totality, normalizace, cestu k sametové revoluci a události, které následovaly bezprostředně po 17. listopadu 1989.

V úterý 15. listopadu 2022 následovala beseda žáků a žákyní tříd 9. A a 9. B s pamětníkem, přesněji s pamětnicí. Paní Grusovou doprovodila paní Fajstauerová z jičínského muzea, která postupně okomentovala jednotlivá desetiletí počínaje padesátými lety 20. století. Své vyprávění doplnila prezentací. Poté paní Grusová vzpomínala na své dětství a mládí, na rok 1968, který byl předělem v životě jejich rodiny a poznamenal i její život. Promítla dětem fotografie z rodinného alba, pustila jim i několik hudebních nahrávek. Došlo i na emoce. O to více jsme ocenili, že na naši prosbu přistoupila a o své vzpomínky se podělila. Oběma dámám patří velký dík.

Další projekt Samet na školách vzešel z iniciativy žákyně třídy 9. C. V jeho rámci jsme uspořádali výstavu zapůjčených panelů Střípky revoluce a plakátů z období normalizace, kterou doplnily plakáty, které zhotovili žáci a žákyně 9. C v hodinách výtvarné výchovy. Součástí projektu bude i zážitkový workshop Čtyři příběhy revoluce, který proběhne koncem listopadu v ostatních devátých třídách. Děti měly také možnost zapojit se do soutěže v poznávání osobností, spjatých se sametovou revolucí. A v školním rozhlasu zazněla relace k státnímu svátku. Doufáme, že všechny tyto akce přispějí k lepšímu pochopení našich dějin.

: Za vyučující dějepisu Mgr. Jitka Víchová, ZŠ 17. listopadu

Foto popis:

## ŽIT PROJ ŠKOLU

TISK, Datum: 07.12.2022, Zdroj: FINMAG, Strana: 52, Autor: Markéta Hronová, Vytlačeno: 10 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.01.0001 00:00, Čtenost: 17 614, Rubrika: Téma, AVE: 155 410,13 Kč, Země: Česko, GRP: 0,20

Dostat se na nejlepší školy není lehké a platí se v nich školné. Zato studenty naučí třeba i tavit železnou rudu, bádát s vysokoškolskými pedagogy, porozumět starší generaci nebo je připraví na nejlepší zahraniční univerzity. Přečtěte si, jak vypadá vzdělávání na těch nejlepších soukromých gymnáziích v Česku.

Matilda vytáhla ze své kabelky (!) plynový vařič, lékařské nůžky a úlomky železné rudy. Škrtila zapalovačem a uprostřed třídy se spolužačkou Alžbětou začaly názorně ukazovat, jak vypadá tavení železné rudy. Krátká demonstrace před rodiči a zájemci o vzdělání na pražském gymnáziu Přírodní škola se úplně nepodařila, ale nevedlo to. Obě železnou rudu už jednou roztavily, a to ve vlastnoručně vyrobené peci. Tu postavily na expedici na Křivoklátsku, kam v červnu celá škola vyrazila. Už 29 let odjíždí všichni žáci na týden do terénu, kde ve věkově smíšených skupinách zpracovávají různé projekty a pak je veřejně prezentují. Děti přitom hledaly ohrožené druhy zvířat, zjistily, jak lidé na vesnicích vnímají náboženství (a byly překvapené, jak moc jinak, než předpokládaly), vyzkoušely si fungovat jako nevidomí, neslyšící nebo lidé na vozíčku a natočily o tom dokument („dokud si to nevyzkoušíte, nemáte ponětí, jak se můžou cítit“), ale také pronikly do debaty kolem zřízení Národního parku Křivoklátsko. Komunikovali s ministerstvem životního prostředí, místními obyvateli a snažili se ve sporu zorientovat.

„Zjistili jsme, že k místním lidem se dostávají jen zprávy, které je před vznikem parku straší. Ministerstvo ale nedělá dost pro to, aby lidem vysvětlilo, co pro ně zřízení parku bude skutečně znamenat,“ popisují výsledky expedice kluci z kvarty, tedy obdoby deváté třídy. Zatímco na začátku svého projektu se báli místní oslovit, postupně se otkrali.

Žáci Přírodní školy si celou expedici plánují a zařizují sami. Ubytování, cestu, jídlo, přípravu na projekty. Heslo gymnázia je, že škola není přípravou na budoucí profesi, ale plnohodnotný život tady a teď. Děti jsou zvyklé, že mají velkou autonomii, řadu práv, ale také povinností, které musí splnit. Ve škole funguje systém zkoušek, který se podobá tomu na vysokých školách. Kdo úkoly nestihne, nemůže se účastnit společných akcí, a těch není málo. Zrovna včera byl státní svátek a děti byly společně na vodě. „Škola není budova, ale tým lidí, kteří spolu něco dělají,“ říká zakladatel Přírodní školy a od začátku i její jediný ředitel František Tichý. Hodně se zaměřují na práci v různorodých skupinách, což je dovednost, kterou dnes požadují firmy téměř ve všech oborech, ale v běžných školách ji většinou trénují málo.

Na osmileté gymnázium chodí jen sto žáků, ti noví se přijímají pouze jednou za dva roky. Díky tomu se všichni navzájem znají.

Být žákem Přírodní školy znamená být součástí dobře fungující komunity.

Děti se často musejí vzdát svých dosavadních koníčků, protože samotná škola je vytěžuje natolik, že na nic dalšího už nezbude čas.

Studium není pro každého

„S tím musejí rodiče počítat. Určitě to není studium pro každého. Je vlastně docela náročné, na výpravách i fyzicky,“ popisuje Pavla Tichá, pedagožka a švagrová ředitele, jejíž syn loni absolvoval.

Budoucí studenti si na Přírodním gymnáziu pečlivě vybírají. „Dřív jsme vzali děti na nějaké akce, viděli jsme, jak se chovají, ony zjistily, co děláme, a vyplynulo to přirozeně. Při dnešním zájmu je to čím dál těžší,“ popisuje Tichý. Loni se hlásilo 130 dětí, brali jich dvacet. Letos očekávají na dvě stovky zájemců.

Přitom v prvních letech existence měli problém vůbec zaplnit ročník. Na začátku 90. let v Česku téměř žádné alternativní školy neexistovaly. Tichý vycházel hlavně ze své praxe skautského vedoucího, inspiroval se třeba i Eduardem Štorchem. „Tehdy mi do gymnaziálního věku dospěly děti v oddíle, Přírodní školu jsem zakládal vlastně pro ně,“ vypráví.

Vzhůru do Břečtanové ligy

Jiný přístup než klasické vyučování v lavicích vyhledává čím dál víc dětí i rodičů a s tím také přibývá škol, které se poptávce snaží vyhovět. Řada z nich tolik netlačí na akademický výkon, ale snaží se žákům vštípit více dovedností, které jsou potřeba nejen na současném trhu práce, ale i v životě. Vzdělání začíná být hodnotou, do níž jsou už ochotni investovat i lidé ze středně příjmových rodin. Řada z nově vzniklých škol se inspirovala metodami Přírodní školy, velkým vzorem byla například pro alternativní třídy pražského Gymnázia Na Zatlance, které v rámci veřejného školství nabízejí podobný program.

Přestože je stále více trendy alternativní směr vzdělávání, který klade důraz především na rozvoj takzvaných měkkých dovedností (jako jsou spolupráce, kreativita, výchova k občanství či lásce k přírodě) a netlačí tolik na výkon, pořád tu ještě zůstávají školy, jež nabízejí elitní vzdělání vhodné pro studenty s ambicí pokračovat na zahraniční univerzity, a to včetně těch

nejprestižnějších.

Na to se hodí mít mezinárodní maturitu – International Baccalaureate (IB), kterou v Česku můžete složit zhruba na dvacítce škol. Jako první tuzemské gymnázium ji v roce 2009 nabídla Open Gate, internátní škola sídlící v Babicích u Prahy, kterou založili manželé Kellnerovi.

Každoročně v ní studenti dosahují skvělých výsledků.

„Jeden z absolventů se letos opět může pochlubit maximálním počtem 45 bodů a celkem šest studentů získalo 40 a více bodů, což je skvělý výsledek,“ říká Petra Dobešová, nová ředitelka školy.

Nejúspěšnější absolvent Radim Dvořák odchází studovat matematiku a ekonomii na irskou Trinity College v Dublinu. „IB mi dala náskok do vysokoškolského studia. Naučila mě odpovědnosti, ale i kritickému myšlení. To na středních školách myslím ještě není zcela pravidlem, vysoké školy přitom tuto dovednost vyžadují,“ hodnotí Dvořák.

V obřím areálu studenti najdou téměř cokoli, na co si vzpomenou. Projít ho celý zabere i dvacet minut, k orientaci pomůže rozcestník – gymnázium a základní škola doprava, koleje, sportoviště a farmářský dvůr rovně, doleva knihovna a divadlo. Kromě toho mohou studenti vybírat asi ze třiceti kroužků. Na kolejích mají k dispozici nejen vychovatele, ale i terapeutky, zdravotníky či psychologa.

Škola připomíná anglosaské univerzity a podobně jako tam studenti nosí uniformy. Ty kromě posílení soudržnosti pomáhají také smazávat sociální rozdíly. Kromě dětí, které platí vysoké školné – 470 tisíc korun ročně za dítě na koleji (nebo 256 tisíc dětí, které do školy denně dojíždějí) –, tady studuje čtvrtina žáků, jejichž rodiče by takové částky nemohli zaplatit, takže jejich vzdělání a život na Open Gate financuje The Kellner Family Foundation.

K dispozici je velké množství literatury, perfektní výuka angličtiny, od kvinty (v běžných školách po deváté třídě) probíhá veškerá výuka v angličtině. Škola v podstatě připravuje na pozdější studium v zahraničí, děti jsou zvyklé psát eseje nebo dělat prezentace, které jsou v zahraničí běžné, v Česku ale pořád ještě nikoliv.

### Krypto, 3D a umělá inteligence

Mezinárodní maturitu je možné získat také na pražském gymnáziu Nový PORG v Krči, které se rovněž řadí mezi školy, které se orientují na přípravu na pozdější studium v zahraničí. Její vznik inicioval podnikatel a bývalý ředitel ČEZ Martin Roman, který předsedá správní radě školy.

Úspěšný byznysmen se ve vzdělávání zhlédl a chtěl na PORG přinést moderní vzdělávací metody, které poznal při svém studiu ve Velké Británii. Škola se profiluje na anglosaský styl výuky, studenti se učí anglicky od rodilých mluvčích a zároveň učitelů angličtiny a sami pak angličtinu zvládají perfektně. Jako vizitka školy může sloužit počet studentů, kteří studují na jedné z nejlepších univerzit na světě – v Oxfordu. Ze 48 Čechů je jich 18 z PORG a dvěma jejich studentkám – Báře a Sáře Davidovým – se podařilo dostat na americký Stanford.

Škola chce v září nově otevřít jednu třídu čtyřletého gymnázia zaměřeného na informační a komunikační technologie a napřesrok další se všeobecným zaměřením.

„Když jsme rozšířili základní školu i na druhý stupeň, naši absolventi neměli kam dál pokračovat, protože přestup na osmileté gymnázium není možný,“ vysvětluje ředitelka PORG Dagmar Dluhošová jeden z důvodů, proč se k dalšímu rozšíření školy rozhodli.

Zaměření na informační technologie vyplývá z vysoké poptávky po takto vzdělaných lidech. Během letošního jara a léta si zpracovali vlastní výzkum mezi 27 technologickými společnostmi a výuku na gymnáziu chtějí maximálně přizpůsobit tomu, co firmy poptávají. Kromě očekávatelných dovedností lákají i na to, že se studenti dozví o kryptu, 3D modelování, naučí se základy matematiky pro umělou inteligenci, ale i prezentovat jako Steve Jobs. Budou tak novou konkurencí pro 1. IT Gymnázium v pražských Satalicích, které na poptávku a nedostatečné zaměření na technologie v ostatních školách zareagovalo už před dvěma lety.

### Genialita ničí psychiku

Být superchytrý s sebou většinou nese nějaké obtíže při komunikaci s lidmi, kteří jsou takzvaně normální. Přestože v současné době jde trend inkluzivním směrem, tedy vyučovat všechny děti dohromady, studenti s nadprůměrným IQ s akademickými ambicemi se mohou přihlásit na pražské Mensa gymnázium, které je i v zahraniční konkurenci jediné zřizované přímo organizací Mensa a v Česku je jedinou školou, která vzdělává výhradně mimořádně nadané děti. Právě pobyt v prostředí, kde jsou „všichni na stejné lodi“, si studenti nejvíce pochvalují.

K přijetí je potřeba projít IQ testem se skóre minimálně 130 bodů. A samozřejmě uspět i v přijímacích testech lépe než ostatní zájemci. Pak si studenti mohou užívat nízkého počtu spolužáků ve třídách, velkého množství volitelných předmětů a nadšenci do různých oborů mohou i zakládat vlastní kroužky. „Škola nabízí opravdu individuální přístup, učí se v dvouhodinových blocích, aby studenti nemuseli přerušovat práci a mohli se plně soustředit,“ uvádí ředitelka Magda Kindlová.

Podobně jako na ostatních elitních školách se zde studenti naučí perfektně anglicky. S genialitou jdou ale často ruku v ruce jiné vzdělávací a psychické poruchy. Proto se škola specializuje nejen na výuku mimořádně nadaných, ale i na zvládnutí různých poruch, jako je třeba Aspergerův syndrom, nebo úzkostných či psychosomatických poruch. „Jejich množství mezi dětmi se zvýšeným IQ stále narůstá, snažíme se o celkově komplexnější péči, kterou chceme i v budoucnu prohlubovat,“ říká Kindlová.

Samozřejmě je úzká spolupráce s vysokými školami a vědeckými pracovišti, některé předměty vyučují vysokoškolští pedagogové přímo na svých fakultách.

I Mensa gymnázium se může pochlubit absolventy na prestižních českých univerzitách a v zajímavých oborech, i v zahraničí.

### Učit se od starších

Pro studenty, kteří tíhnou spíše k humanitním vědám, loni vzniklo nové Gymnázium Paměti národa, nejmladší ze škol, které se tento text věnuje. Zaměřují se na moderní dějiny, občanskou a mediální výchovu, praktickou novinářinu, cizí jazyky a další humanitní předměty.

Vznik školy vyplynul z frustrace z nedostatečné výuky dějepisu 20. století a z několikaleté práce se studenty v rámci akcí neziskové organizace Post Bellum.

Skvěle se jim rozjela akce Příběhy našich sousedů, v níž si studenti vyzkouší profesi dokumentaristy. Vyzpovídají pamětníka, natočí jeho celoživotní vzpomínky, prozkoumají archivy a nakonec vytvoří reportáž nebo dokument. „Jednou přišel náš zakladatel Mikuláš Kroupa s tím, že by bylo fajn mít školu, která by se tomu věnovala do hloubky,“ popisuje začátky koordinátorka vzdělávacích projektů Post Bellum Michaela Szála.

Právě i díky návaznosti na jejich projekty gymnázium hodně spolupracuje se seniory a studenti se tak přirozeně učí mezigeneračnímu soužití. Například do výuky zařazují vzdělávací workshopy, v nichž se mohou vcítit do životních situací lidí, kteří v reálných historických kontextech řešili zásadní dilemata.

Velkým cílem gymnázia je vštípit mladým lidem hodnoty a občanské postoje. Nelhat, nepodvádět, pomáhat ostatním, mít odvahu ozvat se proti nespravedlnosti i spolutvořit svět, ve kterém žijí. „Tyto hodnoty je především třeba uplatňovat v každodenních maličkostech a rozhodnutích ve třídě, při běžné školní výuce.

Prostředí kolem sebe měníme vlastním příkladem. Žáci pak přirozeně nesou spoluodpovědnost za atmosféru, kterou svým přístupem vědomě utváří,“ říká ředitelka školy Tereza Meinczingerová.

Děti se často musejí vzdát svých dosavadních koníčků, protože samotná škola je vytěžuje natolik, že na nic dalšího už nezbude čas. NEJLEPŠÍ STÁTNI GYMNÁZIA\* Gymnázium Jana Keplera Praha gjk.cz Gymnázium Na Zatlance Praha zatlanka.cz Gymnázium F. X. Šaldy Liberec gfxs.cz Gymnázium Matyáše

Lercha Brno gml.cz Slovanské gymnázium Olomouc sgo.cz Matiční gymnázium

Ostrava mgo.cz \* výběr redakce

Jako vizitka školy může sloužit počet studentů, kteří studují na jedné z nejlepších univerzit na světě – v Oxfordu. Ze 48 Čechů je jich 18 z PORG.

MOJE ŠKOLA? MŮJ SVĚT A MOJE BUDOUCNOST Jak bývalí absolventi vzpomínají na školy, které se v Česku řadí k těm nejlepším? Čeho si nejvíce cení studenti a učitelé a v čem podle nich byla jejich škola jedinečná?

MENSA GYMNÁZIUM Matyáš Holub (21) student bakalářského programu PPE (Politics, Philosophy and Economics) na Univerzitě Karlově „Na Mensa gymnáziu si nejvíce cením akademického přístupu (ať už jde o zapojování se do projektů, či povinné seminární práce) a celkové atmosféry. Tu do určité míry vytvářejí studenti, kteří si před nástupem sem prožívali docela vyčleněný život na svých minulých školách. Obzvlášť rád vzpomínám na volitelné maturitní předměty, kde vzdělání probíhá na podobné úrovni jako na vysokých školách, díky čemuž je pak přechod o dost jednodušší. Třeba z maturitní ekonomie jsem čerpal až do druháku na vysoké.“

OPEN GATE Thea Kratochvílová (23) junior manažerka v Boston Consulting Group „Největší přidaná hodnota Open Gate mi přišla v mezinárodních aspiracích, které přímo i nepřímo vkládá v studenty. Přímou cestou je intenzivní výuka angličtiny a třetího jazyku dle individuálních preferencí a nepřímou pak mezinárodní maturita, které předchází čtyři roky anglicko-americky orientovaného kurikula. Ráda také vzpomínám na akademické spolky a zejména velice podporovanou debatu a s ní spojené mezinárodní turnaje.“

NOVÝ PORG Šimon Skoumal (19) student Kolumbijské univerzity „Na Novém PORG si nejvíce cením komunity podobně smýšlejících motivovaných lidí, kterou jsem zde našel. Vždy je jednoduché najít někoho

s podobnými zájmy, někoho, kdo s vámi chce spolupracovat na projektu, který vymyslíte, a někoho, kdo vás podpoří. Nový PORG je také význačný možnostmi, které studentům nabízí. Od volitelných předmětů a přednášek přes různé aktivity a sporty až po možnost vybrat si z mnoha letních škol v přírodě. Z českých škol posílá také nejvíc studentů na zahraniční univerzity.“

PŘÍRODNÍ ŠKOLA Daniel Pražák (31) učitel přírodopisu a dějepisu, v roce 2022 získal druhé místo v soutěži o nejinspirativnějšího učitele Global Teacher Prize Czech Republic „Přírodní škola mi ukázala, že škola nemusí být pouze přípravou na život někdy pak, ale může být dobrodružstvím plným radosti, objevování a taky poznáním sebe sama. Naučila mě, jak vést tým, jak zachránit život, jak se postavit za dobrou věc, jak připravit program pro děti z dětského domova nebo jak si rozplánovat práci. Byla to škola, kde jsem trávil dlouhé hodiny i po vyučování a nezdá se stalo, že rodiče volali do školy, jestli jsem ještě tam, nebo se někde potuluji. Vždycky jsem byl tam. S učiteli, kteří mi jsou dodnes vzory.“

: Markéta Hronová je redaktorka Hospodářských novin, dlouhodobě píše o školství a vzdělávání. V současné době je na rodičovské dovolené. @HrMarketa

Foto autor: Foto: Dita Havránková, Unsplash.com, archiv škol

Foto popis: Nový PORG (nahore) a Open Gate (dole) jsou školy, kde se platí vysoké školné, a to zejména za účast v programu IB, který vede ke složení mezinárodní maturity. Za oběma stojí miliardáři: Open Gate zakládal se svou ženou Renátou dříve nejbohatší Čech Petr Kellner, Nový PORG vznikl z iniciativy současného předsedy správní rady školy a bývalého ředitele ČEZ Martina Romana. Open Gate je zároveň i kolejni školou a nabízí stipendia dětem z dětských domovů či složitých rodinných poměrů, PORG má kromě gymnázií i základní školu.

Foto popis: „Tady toho moc neuvídíte,“ vítal mě František Tichý, ředitel gymnázia Přírodní škola, ve druhém patře Základní školy Letohradská, které si pronajímají. Za svou devětadvacetiletou existenci už ale sídlili leckde a v příštím školním roce je čeká další stěhování. Tichý říká, že jsou létající školou, její hodnotu vidí ve vztazích mezi žáky a učiteli, akcích venku a v tom, co se mezi na první pohled obyčejnými zdmi odehrává.

O víkendu 18.–20. listopadu 2022 se Pavel Tomáš Řehák, člen představenstva a zahraniční komise České rady dětí a mládeže, zúčastnil dalšího ročníku

Česko-německého odborného fóra ve Výmaru, které bylo zaměřeno na téma Učení se demokracii v přeshraniční výměně . Fórum pravidelně připravuje Tandem, Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže . Cílem zapojení ČRDM bylo potenciálně navázat nová zajímavá partnerství s dalšími českými i německými neziskovými organizacemi pracujícími s mládeží a do budoucna se snažit o přípravu vzdělávacích příležitostí a projektů pro mládež. Takové projekty by mladým lidem z obou zemí měly usnadnit možnosti pravidelných setkání a sdílení zkušeností. „Dlouhodobě vidíme, že mnoho Čechů jezdí do Německa pracovat, a to nejen do Berlína, ale možná právě především do příhraničních regionů, Saska a Bavorska; tak proč nepropojovat lidi už v mladém věku? Jistě to pomůže dalšímu dialogu, zejména k překlenutí historických křivd, které ale, doufám a věřím, už mladí lidi tolik neřeší. I tak je na čem pracovat,“ odpovídal Pavel na častý dotaz jeho motivace k účasti. Program byl nabitý zajímavými příklady dobré praxe, které si Pavel odnesl z aktivit české organizace Post Bellum (Paměť národa) a skrze workshop Gerharda Renziehausena na téma Demokracie v práci s mládeží, který v neformálně-vzdělávací metodě ukázal, kolik různých identit a rolí jako lidé máme, a tak bychom se neměli na základě prvního dojmu hned uchýlit k předsudkům a stereotypům. Jednou z dalších částí programu, na kterou se Pavel přihlásil, byl tematický input opět k tématu demokracie, kde zástupci Občankářů (Asociace učitelů společenských věd) sdíleli svoje zkušenosti při jednáních s MŠMT o podobě tohoto důležitého předmětu na základních a středních školách, což o svoje poznatky doplnili zástupci německých organizací a vzdělávacích institucí.

„Za příležitost účastnit se fóra jsem opravdu rád, protože se také povedlo hned několik propojovacích – networkingových – setkání, ze kterých si odnáším nové kontakty. Ty se budu snažit sdílet zpět v České republice s ČRDM i členskými organizacemi. Potenciál je velký a teď záleží na zájmu a kapacitách,“ shrnul na závěr.

Pavel Tomáš Řehák